

Naročnina mesečno
25 Din, za izozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SCOVENEC

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10650 in
10349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563;
Zagreb št. 39.011,
Praga-I. Junaj 24.797

Uprava: Kopnar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Srečno 1936

Uredništvo in uprava

Na pragu novega leta

Zopet nov pričetek! Ljudje čutimo potrebo in nekakšno zadoščenje, da vse, kar se z nami dogaja, imenujemo, zaznamujemo, štejeemo. In zato dajemo novemu letu številko: 1936.

Toliko let je po običajnem štetju preteklo od prvega velikega začetka, ko se je je res nekaj novega v zgodovini sveta in človeške usode zgodilo, od tistega pričetka, nad čigar svitanjem stoji božje ime. Katero bo pač že novo leto v našem življenju? Naj bo dvajseto ali sedemdeseto, v vsakem slučaju bo le majhen odlomek tistih začetkov, ki jih šteje človeštvo od prvega velikega začetka. Razlika je le v tem, da mladost s svojimi dvajsetimi pomladi smehljaje prestopa v novo leto, človeku zrelejših let pa taki začetki dajejo priliko za resnejše misli. Skušil je namreč, da skriva vsak nov pričetek temno, skrivnostno bodočnost v svojem naročju, ki ji gre človek le z upalno tesnobo ali če hočete: s tesnobo zaupljivostjo naproti. Skozi mračno bodočnost se plazijo senice, ki se nam bližajo z zastrtimi obrazi in mi ne vemo, kaj skrivajo v svojih dlaneh: udarce ali blagoslov.

Cim več začetkov je za nami, tem bolj boječe pričigamo na pragu novega leta svetilko svojega upanja. Kako tudi ne! Saj ni še nobeno leto držalo obljub, ki jih je napovedalo ob svojem rojstvu. Popolnoma zanesljivo pa se enega zavedamo: Tudi nastopajoče leto nam bo vzelo nekaj stare posesti, ki nam je draga postala. Vse, kar prihaja, pomenja konec, smrt sedanjega. Naj kdo še s tako trdno vero, še s tolikšnim zaupanjem koraka neznanimu nasproti, ki se skriva v bodočnosti, v srcu je vseeno neko otožje nad izgubljenim sedanjostjo. Med doživljanjem Silvestrove noči spada gotovo tudi to doživljanje: Novo leto se je moglo poroditi le, ker je staro umrlo in z njimi tudi del — nas samih. Pod žarčice številke novega leta, ki zabeste v temno polnočnih dvoran, bi lahko mirno zapisali še besedo: minljivost. Silvestrovanje bi torej utegnulo imeti to dobro stran, da z dramatično jasnostjo doživimo čas. Čas kot edino neizmenljivo silo med vsemi zemskimi stvarmi. Sekundo za sekundo, dan za dnem razteza svojo grabežljivo roko po vsem, kar se dogaja med najbolj neznatnim kamenčkom naše zemlje in najbolj oddaljeno zvezdo, odmerja dihal življenja mali mušici in krepkemu, zdravemu možu. Nihče se ne more izviti njegovega prijemu. Čas obkroža naše življenje in ga odnaša s seboj, vsako minuto ga krči, dokler vsega ne povzije. Človek mladih let se za ta neizbežen proces malo zmeni, večina ga niti ne opazi. Nasprotno: v vztrajnem, tihem razdiralcu in ničevalcu vidi celo svojega prijatelja, ki mu vtira pot v življenje. Toda težko, da bi kdo prekratil moška leta in ne opazil, kako se senca časa vedno višje steza in prerašča njegovo življenje. Čas najbolj ogroža našo varnost, stalnost, trajnost. Na koncu njegovih neprestanih naskokov na naše življenje in njegovih neprestanih zmag stoji — smrt.

V človeku se navadno to spoznanje izoblikuje v jasno gledanje baš tedaj, ko se istočasno pojavi pekoča želja, da bi vendarle kje v življenju dobil trden oprijem, mirno zatočišče, varen stan, v katerem bi mogel ostati brez neprestanega strahu, da ga valove časa zagrabijo in odnese s seboj. Gotovo se porodi v srcu slehernega človeka vsaj enkrat želja, da bi ostal, če ne telesno, vsaj v svojih delih in da bi našel nekje breg, kamor zastoj butajo valovi časa in bi mogel tjakaj rešiti dela svojih rok in svojega duha. Za vernega človeka biva takšen večni mirujoč in pred razdiralnim uničenjem časa obvarovan svet. Kdor vanj veruje, ima možnost in celo nalogo, da v času ustvarja trajna, vekovita dela. Ta varna dežela nosi ime, ki je bilo zapisano na začetku vseh časov, in ki v samem sebi nosi poročstvo vekovite neminljivosti: Bog.

Koliko začetkov je že videl Bog! Saj je ob začetku vseh časov, tedaj, ko je še molka niha napolnjeval svetovja, že bila Beseda. Bil je zaven ob začetku, ki ga je sam ustvaril, ko je dajal svetovju prapodobo, dal svetovnom gibanje strahotne sile in hitrosti, ko so se oblikovala ozvezdja in tudi naš sončni sistem, bil je zaven, ko se je ohladila naša zemlja in je na njej nastalo življenje in končno človek. Povsod je bil zaven, ne da bi sam kdaj v sebi doživel začetek. Pred njim minevajo vekovi zgodovine, se menjajo kulture in narodi, le Bog ostane večno neizpremenljiv, brez začetka, brez konca. Zelo pomembno je, da Cerkev ob novem letu, to je po človeškem pojmovanju ob meni časov, moli v svoji liturgiji: »Vse bo prešlo, le Ti ostaneš vedno isti; vse se bo postaralo in boš Ti odločil kakor obloko: samo Ti si vedno isti in Tvojih let ne bo konca«.

Naj bo to ob vstopu v novo leto v našo tolažbo. Bog gre z nami tudi čez prag leta 1936. Naj se dogaja kar hoče, naj še tako hrume narodi in si umišljajo prazne reči, za vsem bo nevidno vendar stal Bog. Tudi v nastopajočem letu imajo narodi, pa tudi naš slovenski narod gotovo nalogo, čisto gotovo poslanstvo, ki naj ga po božjih zamislih izvede. Poslanstvo pa ima tudi vsak izmed nas. Kar se bo v bodočem letu z nami godilo in vsi ljudje, s katerimi bomo prišli v dotik — vse ima namen in pomen v božjih načrtih. Nejasnost o novem letu torej ni tako po-

„Civilizacijo prinašamo v Abesinijo ...“

Bombe pobile švedski Rdeči križ

Med mrtvimi švedski princ Karel, 9 zdravnikov, 23 strežnikov in neznano število ranjencev - strašno razburjenje in ogorčenje po kulturnem svetu

Addis Abeba, 31. dec. b. Senkaj so prispele danes strašne vesti o ponovnem bombardiranju mednarodnega Rdečega križa. Topot je postala žrtve italijanske surovosti švedska misija Rdečega križa, ki je prispela iz Addis Abebe pred dobrimi dvema dnevi. Kljub temu, da so na štetih švedske misije Rdečega križa in tudi na vseh ostalih predmetih, kakor so vozovi, bolničarji, skladišča z zdravili in zavoji bili po mednarodnih predpisih naslikani veliki rdeči križi, so italijanski piloti brez ozira na vse to vrgli na bolnišnico švedskega Rdečega križa veliko število bomb. Pri bombardiranju je izgubilo življenje 9 švedov in nad 20 Abesincev, ki so pomagali švedski misiji Rdečega križa. Ta nezalisan bombni napad na Rdeči križ se je zgodil blizu mesta Dolo, kjer se trenutno koncentrirajo nekatere čete, ki jim poveljuje ras Desta.

Vest a gnusni prekršitvi vseh mednarodnih obveznosti je povzročila med tukajšnjim ljudstvom strašno ogorčenje. Najbolj ogorčeni so inozemski zdravniki, ki poudarjajo v svojih izjavah, da medtem, ko se vojaki lahko skrivajo pred letali in tudi branijo, tega Rdeči križ, če hoče pošteno izvajati svoje človekoljubno delo, ne more, in mora pod vseni najtežji okoliščini opravljati svoje delo. Z največjim gnusom obojajo to nečloveško delo italijanskega letalstva. Švedski konzul in vodja švedske misije Rdečega križa so izjavili danes predstavniku britanske agencije Reuter, da smatrajo to drugo bombardiranje Rdečega križa po Italijanih za največjo podlost, nepojmljivo barbarstvo in neverjetno strahopetnost italijanskega vojsk.

Tukaj so sprejete tudi vesti iz Dagaburja, da je v zadnjem času enaki usodi komaj ušla tudi egiptiska misija Rdečega križa, ki se je pravčasno umaknila pred barbarskim napadom iz zraka na neoborožene bolničarje. Italijanski piloti so pričeli zasipati z bombami vso okolico in se niso zmenili za označbe Rdečega križa, ki se je k ureči pravčasno umaknil.

Addis Abeba, 31. dec. TG. V popoldanskih urah so v prestolico prišla nadaljna podrobna poročila o barbarskem bombardiranju švedske bolnišnice v Dolo. Največje senzacijo je vzbudila vest, da se nahaja med smrtnimi žrtvami tudi švedski princ Karel, ki je vstopil kot prostovoljec v odposlanstvo Rdečega križa in je bil po izjavah tukajšnjega švedskega poslanstva žrtvovan na oltar nezalisan surovosti naroda, ki je obljubil, da bo prinesel v Abesinijo civilizacijo. Imena ubitih švedskih zdravnikov so sledeča: major dr. Hyland, kapetan Swenson, dr. Expert, kapetan dr. Smith, kapetan dr. Noru, bakteriološki poročnik dr. Horm, bakteriolog dr. Lundström, dr. Lundgrin, dr. Juelson, dr. Allander. Poleg nastetih švedskih zdravnikov je bilo pobitih v bolnišnici še 23 domačih abesinskih strežnikov Rdečega križa in dodaj še neugotovljeno, a silno visoko število bolnikov in ranjencev, ki jih je sprejela švedska bolnišnica. Švedi so prišli na južno fronto 23. novembra, so že večkrat bili izpostavljeni manjšemu bombardiranju, čeravno so imele razborene zastave Rdečega križa, toda nikdo ni mislil, da bo italijansko letalstvo šlo v svoji brezobzirnosti tako daleč, da bi uničilo ustanovo, ki je enako spoštujemo po vsem svetu civilizirani in barbarski narodi. Ko se to vesti prišlo v Addis Abebo, so povzročile nepopisno ogorčenje. Abesinci, kakor Evropejci so se dvignili ter v trumah napadli italijanske trgovine in gostilne, ki so dozdaj mirno naprej poslovale ter vse razbile. Cesar je poslal brzojavno sozlačno izjavo švedskemu kralju in ga prosil, naj izrazi svoja ogorčenja čustva za nedolžno pobite moške, ki so bili v službi krščanske ljubezni do bližnjega. Iz Addis Abebe je odletel na kraj tega barbarskega dejanja švedski pilot von Rosen v letalu Rdečega križa, da zbere nadaljne podrobnosti in jih pošlje švedski vladi, ki je izjavila, da bo ta grdi dogodek postavila pred svetovno mnenje, naj ga nemoteno oceni.

Cesar napoveduje najbolj krvavo bitko

Reuter poroča iz Adis Abebe: Iz svojega glavnega stana v Desiju je abesinski cesar izdal svojim četam dnevno povelje, v katerem naznanja, da prihodni teden najbolj krvave bitke, kar jih je bilo doslej v tej vojni. Prestolniški krogi trde, da so abesinska plemena zasedla glavno mesto tembijske pokrajine Abiabi, da bi si na ta način utrdila oporišče, s katerega bodo lahko ogražale italijanske prometne zveze s Makalo.

Francoski železniški krogi se boje, ker pravijo poročila, da bodo Italijani najbrže bombardirali železniško progo Džibuti-Adis Abeba, češ, da prevaža železnica iz Džibutija v abesinsko prestolnico velike količine vojnega gradiva. Železnica prevaža to gradivo ponoči.

Reuterjev poročevalec javlja dalje iz prestolnice, da pokriva molk južno bojišče že več tednov, znano pa je, da pripravlja ras Desta vpad v italijansko Somalijo iz krajev okrog Dola. Ta akcija bi ogražala desno krilo Italijanov in njihov središče. Ta možnost pojasnjuje, zakaj Italijani na tem bojišču že ves mesec ne napredujejo. Vse kaže, da v tem času na tem bojišču ni bilo važnejših dogodkov razen tega, da so italijanska letala, kakor sama zatrjujejo, z uspehom bombardirala kolone rase Deste.

Addis Abeba, 31. dec. AA. Poglavar abesinske krščanske cerkve abuna Kiril je poslal pogla-

varjem krščanskih cerkva brzojavko, v kateri jim čestita novo leto in hkratu protestira proti požigu abesinskih krščanskih cerkva s strani italijanskih čet. Prosimo vernike vseh krščanskih cerkvenih zajednic, pravi brzojavka dalje, naj se pridružijo našemu protestu proti tej zlohotni kršitvi vere.

Cesar pozdravlja angleški Rdeči križ

Addis Abeba, 31. dec. TG. Včeraj je v Deste prispela prva britanska delegacija Rdečega križa, ki bo razdeljena po abesinskih bojiščih na severu. Cesar Haile Selasie je pri tej priliki izvršil pregled britanske misije Rdečega križa ter imel nato nanje kratek nagovor, v katerem je med drugim dejal:

»Priatelj je vedno vreden spoštovanja, toda prijateljstvo, ki ga izkazuje veliki narod s tem, da prihaja na pomoč majhnemu narodu v času, ko on to najbolj potrebuje, to je prijateljstvo, za katerega vam dolgujemo večno zahvalo.«

Priaršno se je zahvalil cesar Haile Selasie za velike usluge, ki jih hoče izkazati britanska delegacija Rdečega križa trpečemu abesinskemu vojaštvu. Vsi člani britanske delegacije so oblačeni v čisto bele kroje z velikim znakom Rdečega križa in izgledajo približno tako, kakor vojaki iz krščanskih vojsk.

Novoletna senzacija

Sovjetijo v klešče!

Vojaška pogodba med Nemčijo in Japonsko

Praga, 31. decembra, SE. Današnja »Prager Presse« objavlja iz Londona senzacionalno vest, da so se v Berlinu začela pogajanja za nemško-japonsko vojaško zvezo, ki ugodno napredujejo in bodo v kratkem zaključena. Zadnje dni so prišle na dan zelo zanimive podrobnosti o tej pogodbi. Pohudo za to vojaško zvezo, ki naj bi imela namen predvsem pobijati mednarodni komunizem, je dal Hitler sam, ki je izrazil obenem željo, naj ji bo priključena tajna pogodba obeh generalnih štabov. Hitler je v dvojem predlogu, ki ga je stavil japonskemu cesarju, odkritosrečno izjavil, da ne bo mogče dolgo časa prikrivati obstoja te pogodbe in da jo bo treba pred vsem svetom priznati. Zato je najboljša, da takoj priznajo, da gre za izključno protikomunistično obrambno zvezo. Hitler je nadalje izrazil svojo bojazen, da ne bi Anglija te pogodbe, ki krepi japonske postojanke na Daljnem Vzhodu, vzela za zlo in začela Nemčiji sovražno politiko. Če Japonska in Nemčija javno priznata, da se hočeta boriti le proti komunizmu in da nimata drugih zadržanih namenov, potem takšna pogodba ne more vzbuditi nobenega sumničnega pri Anghliji, ampak mora pri njih zadeti le na simpatije. Protikomunistična pogodba bo torej zelo udobna streha, pod katero lahko spravijo celo vrsto vojaških dogovorov političnega značaja.

Za Japonce vodi pogajanja v Berlinu japonski vojaški ataše. On se ne ujema s Hitlerjem glede takojšnje objave te pogodbe, ampak želi, da pride v javnost pozneje, kadar bo čas za to bolj ugoden, recimo, kadar bi zunanje politični dogodki sami od sebe že javno mnenje po svetu dvignili i proti sovjetski Rusiji. Takrat bi protikomunistična pogodba prišla, kakor nalašč, in bi jo svetovno javno mnenje z globokim oddihom pozdravilo. Potem takem izgleda, da bo nemško-japonska vojaška po-

godba, ki je osnovno napirjena proti sovjetski Rusiji, prišla v javnost, običajna v nedolžno obliko dogovora za borbo proti delovanju Kominterne.

Prepad med Francijo in Nemčijo: pakt z boljševiki

Berlin, 31. decembra, b. Besede, ki jih je izgovoril francoski ministrski predsednik Laval v poslanski zbornici glede francoskih odnosov do Nemčije, pri kateri priklji je izrazil tudi željo, da bi kaj kmalu prišlo do prijateljstva s to sosedno državo, so povzročila v tukajšnjih političnih in vladnih krogih razumljivo zanimanje. Po pordnevem političnem odmoru je prišla sedaj reakcija na Lavalove besede. Z uradne strani se izjavlja, da so bile Lavalove besede morda zares iskrene, na žalost pa leži v sredi prepada vsled francosko-ruskega pakta, ki bo menda kmalu ratificiran v francoski poslanski zbornici. Francosko-ruski pakt pomeni po mnenju Berlina zanikanje kolektivne varnosti, o kateri se na francoski strani veliko govori, medtem ko se v resnici dela ono, kar dela Nemčija: sklepanje dvostranskih pogodb. Dekler obstoja francosko-ruski pakt, tako dolgo Nemčija kot tretji podrejeni član ne more pristopiti k mimenu reševanju spornih vprašanj, ki še ležijo med Francijo.

Ruždi Aras: »Po praznikih bolje«

Belgrad, 31. dec. m. Ob vrnitvi iz Zeneve v Ankaru je davi potoval skozi Belgrad turški zunanji minister Ruždi Aras. Prispel je v Belgrad direktno z Dunaja, kjer je vodil razgovore z avstrijskim zunanjim ministrom Berger-Waldeneggom. Na tukajšnji železniški postaji ga je pozdravil in sprejel predsednik vlade dr. Stojadinović in veliko število diplomatov. Po pričetnem pozdravu je predsednik vlade odvedel turškega zunanjega ministra Ruždi Arasa v salon dvorske čakalnice, kjer je bila servirana kava. Pri kavi je Ruždi Aras poročal dr. Stojadinoviću o vseh svojih razgovorih, ki jih je imel v Zenevi, Parizu in na Dunaju, ter o vseh mednarodno političnih vprašanjih, ki interesirajo obe zavezniški državi.

Pred odhodom ekspresnega vlaka so Ruždi Arasa obstopili tukajšnji časnikarji ter mu postavili nekoliko vprašanj glede sedanjega mednarodnega političnega stanja. Na ta vprašanja je minister Aras odgovoril naslednje: »Za časa praznikov bo bolje. Državniki jih bodo izkoristili kot dobre svetovalce. To so prazniki miru in ljubezni med narodi. Nadejam se, da bo po praznikih boljše.« Te besede je minister Aras izgovoril v naglici ter je pred vstopom v vagon znova naglasil: »Nadejam se, da bom po praznikih imel priliko, zabeležiti povoljne rezultate. Ko bodo minuli prazniki, se bom znova vrnil v Zenevo, kjer bomo nadaljevali s svojim delom.« Nato so ministru Arasa časnikarji zastavili vprašanja, kaj bo glede razširjenja sankcij v smislu čl. 16 Zveze narodov. Na to vprašanje je Aras odgovoril: »Predsednik francoske vlade je na to vprašanje odgovoril v svoji zadnji izjavi pred parlamentom. Mi od Balkanskega sporazuma smo istotako povedali svoje misljenje, ki zanima vso Evropo.« Nato je turški zunanji minister vstopil v vagon, za njim pa predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović ter turški poslanik Hajdar Ali, ki sta spremljala ministra Arasa do Mladenovca.

Nova vlada v Španiji - uradniška

Madrid, 31. decembra, AA. DNB poroča: Ministrski predsednik je snci objavil listo nove vlade, ki jo je pordil predsednik republike. Vlada je sestavljena takole:

Predsedstvo in potranji posli Portela Valadares, zunanji posli so poverjeni Joachim Ursaiz - vojska general Molero, morarica podadmiral Antonio Azarola, prsveva Vila

polna, ker vemo, da naj bi po božji volji ob vsem, kar se bo zgodilo, bili bolj poglobljeni bolj prečiščeni svobodnejši in kot božji otroci — bolj veseli. Ako si bomo skozi celo novo leto v svesti, da smo tudi mi poslani drugim, potem bo gotovo vsak dan bogatejši, vsak dan bolj poln sadov, ki jih čas ne more uničiti. In če se bo to usovršenje dogajalo v trpljenju, kakor drugače biti ne more, bomo kljub temu polni upanja, ker bomo videli, da ni brez božje volje.

Tudi strah, da nam čas uniči vse, kar smo in kar ustvarimo, v vidu krščanstva ni upravičen. Bog ostane in kar je na nas in naših delih božjega, ne zapade minljivosti časa. Kdor je združen z Bogom, si nabira tem več trajnih vrednot, čim bolj čas povziva njegova leta. S časom ne gremo nič

nasproti, temveč najvišjemu dopolnjenju svojega bistva — Boga.

Ko smiselno motrimo zgodovino človeštva in stvarstva, vidimo, da se vse povrača k svojem početku. Vsi romamo naproti istemu trenutku, ko bo Bog stal razodet pred vesoljnim človeštvom, in bodo za iskajoče in dvomeče človeško srce rešena vsa vprašanja ter bo zamotan klobuč življenja slehernega med nami razprostrt in odprt kakor svetel dan. Potem pride konec brez konca — v Bogu, ki je tudi začetek brez začetka.

Na koncu časov je torej Bog. Postavimo ga tudi na pričetek petih časov, ki meri časovno dobo enega leta. Potem lahko pogumno nastopimo pot v neznano bodočnost, saj smemo upati, da se nam ničesar resnično hudega ne bo zgodilo.

Izjava ministra dr. Kreka

Ob letošnjem Novem letu smo sredi največjega dela za obnovo in dvig našega javnega in socialnega življenja. Izredno težke gospodarske razmere se ne dajo, da bi se razmahnilo življenje v vselem zanosu nove iniciativnosti. V to smer pisati čestitke in se vdajati iluzijam, bi bilo toliko, kot v oblake zidati gradove.

Ker smo navajeni mirno, resno in stvarno voditi gospodarsko in vse javno življenje, si moremo želeči le to, da bi nam Bog ohranil dar in voljo do vztrajnega postrvovalnega dela in stremljenja za dobro naše narodne in državne skupnosti.

V trpljenju zadnjih let je bilo naše gibanje nepremagljivo. Le spomimo se, v kakih skrbih in položaju smo začeli leto 1935.

V igri je bilo vse. Po državi se je bilo razpaslo zlorabljanje oblasti v škodo ogromne večine najboljnjih, najlojalnejših in najnaprednejših državljanov. Ubili so vero v zakonitost, zaupanje v državno oblast, vse veselje do javnega delovanja. Potisnili so narod proč od udeležbe na oblasti. S tem pa je tudi odgovornost za vse politično življenje obvisela na nekaterih nemogočih klikah. Da je taka družba mogla

utemeljiti oblast nad narodom, je ves narod oklevetala za protidržaven. Državno misel so zagrenili in zasovražili. Ljudstvu odvzeli osnovne državljanske pravice, družbi naši pa izpodrezali vse pogoje rednega, naprednega socialnega življenja. V težkem vzdušju, polnem nestrpnosti in negotovega pričakovanja je leto osorel komaj kdo mogel upati, da bo leto 1935 prineslo kaj tolažilnega.

V tistih hudih razmerah je naše gibanje stalo ponosno v svoji nezlomljivosti. Žilavo vztrajno smo delali in dokazovali pri vsaki priložnosti, da je naša slovenska organizirana skupnost neugledljiva življenja.

Sedaj, ko smo prevzeli pretežno odgovornost za likvidacijo prejšnjih nesrečnih razmer in dolžnost sodelovanja pri ustvarjanju novih pogojev za redno državno življenje in za narodno blagostanje, moramo pokazati isto življenjsko, isto tvornost, odpornost in složnost. Le skrajnemu naporu vseh narodnih sil, le popolnoma složnemu sodelovanju vseh za isti cilj se morejo obetati uspehi tudi v tako hudih in tako težkih razmerah kot so današnje.

V novi politični organizaciji imamo sredstvo za boj k našim vzorom v javnem in socialnem življenju. V njej imamo varha demokratičnih svobod, prenašalca narodnih želja in zahtev v vse panoge javne uprave. V novi politični stranki so zopet zbrani tisoči naših mož in fantov. V njenih celicah začena nanovo ono naše staro ljudsko politično delo, ki iz potrebe vsakdanjega življenja črpa in ima pred očmi le nesebično postrvovalno službo skupnosti.

V te celice prenosimo vse neomejeno tovariško zaupanje in ljubezen, s katero smo prenašali naše skupno trpljenje, pa bomo imeli neaklonljivo skupno voljo za prenašanje tudi težkih odgovornosti in dobili vedno večje veselje do plemenitega javnega dela.

Tako delo pa že samo v sebi nosi jamstvo uspeha. S takim delom bomo najbolje služili svojemu bližnjemu, narodu in državi. Tako skupno delo bo rodilo blagostanje narodu in državi. Tako skupno delo bo rodilo blagostanje tudi tam, kjer izgleda, ko da sploh ni srečne rešitve.

Takim delavcem bo Bog, Vodnik in Gospodar narodov in držav, dal tudi potrebno srečo, svojo pomoč in blagoslov.

S tem prepričanjem in sklepom si najlepše in najprimernejše čestitamo srečno novo leto 1935.

nega delovanja. Potisnili so narod proč od udeležbe na oblasti. S tem pa je tudi odgovornost za vse politično življenje obvisela na nekaterih nemogočih klikah. Da je taka družba mogla

Minister Behmen o trenju med radikali

Beograd, 31. decembra. m. Minister brez portfelja dr. Sekija Behmen je imel danes dopoldne v Kalkju konferenco pristavev J.R.Z., na kateri je imel tudi važnejši politični govor.

V svojem govoru se je dotaknil najvažnejših in najaktualnejših problemov naše notranje politike, predvsem pa dogodkov, ki so se odigrali v Beogradu in Skoplju, ter o razmerah, ki vladajo v J.R.Z. Minister Behmen je med drugim dejal:

V zadnjem času ste slišali o nekem nesporazumu med člani radikalnega glavnega odbora in nekaterimi člani kr. vlade. Pri tem je treba razlikovati dvoje: stranko in vlado. Čisto naravno je, da so in da bodo vedno v velikih strankah spori in trenja, posebno še, če je ta stranka šele v začetku organiziranja. Tu trčijo pogosto skupaj razna politična mišljenja in osebne ambicije, ki se s časom in samo pred pristojnimi forumi obravnavajo in likvidirajo. To je bilo vedno in to tudi bo, dokler bo človek človek. Radi tega ne sme nikogar boleti glava. Tu je stranka J.R.Z., ki je pozvana, da likvidira vsa vprašanja, toda vprašanje vlade se ne more odpravljati od vprašanja stranke. Vlada se sodi po njenih delih in po uspehih pri tem delu. Delo vlade se mora ocenjevati s stališča splošne državne politike. Kdor s tega stališča presoja delo vlade dr. Milana Stojadinovića, ta ji ne more odrekati uspehov. Vi ste sami pozvani, da presodite, in če vlada dr. Stojadinovića ne bi bila ničesar drugega storila za državo, kakor samo to,

da je likvidirala oni nesrečni Jevtičev režim, je že to bil velik dobiček. Razen tega uspeha Stojadinovićeve vlade v smeri notranje politike je treba imeti pred očmi tudi sedanjí težki mednarodni položaj, ko ne ve dan, kaj bo prinesla noč. Šele, če imamo vse to pred očmi, lahko boljše presodimo, kako velik je greh v tem času, ko bi moral biti ves narod složen, zavlačivati z malenkostnimi strankarskimi računi ter udarjati po oni vladi, ki je omogočila poživitev političnega življenja v naši državi in povrnitev v normalne razmere. Za svojo dolžnost smatram, da javno izjavim, da sem kot član novega kabineta v šestih mesecih dela doblil prepričanje, da ima naša država v dr. Stojadinoviću izvrstnega državnika in politika, mi muslimani pa velikega prijatelja, ki zasluži, da uživa ljudsko zaupanje.

Nadalje je minister dr. Behmen izjavil, da je jugoslovanstvo temelj naše državne politike. Narodno terorizma. On zahteva več kruha, več pravičnosti, več zakonitosti, več ravnopravnosti in več reda v državni administraciji. Vlada dr. Stojadinovića se zaveda najnujnejših potreb ter je koncentrirala vse svoje delo v smer pozitivne narodnega gospodarstva in v to, da širokim ljudskim plastem da priliko za zaslužek. Mnogo javnih del se je že pričelo izvajati. Ta javna dela so za vse naše kraje velikega pomena. Minister Behmen je omenil vsa javna dela in koristi, ki jih je Bosna dobila od sedanje valde. Tu omenja predvsem tudi vprašanje tobaka, zgraditev železnice in druga javna dela. Izvajanja g. Behmena so napravila na vse mnogostevilne poslušalce najgloblji vtis.

Našo radiopostajo upravlja „Prosvetna zveza“

Beograd, 31. dec. m. Poštni minister Kalugjerčić je podpisal odlok, s katerim se razveljavlja odlok, da se eksploatacija ljubljanske radijske postaje izvršuje v državni režiji, in je istočasno oddčil, da ljubljansko radijsko postajo upravlja Prosvetna zveza v Ljubljani po določilih pogodbe, ki jo je Prosvetna zveza sklenila z ministrstvom glede zakupa eksploatacije ljubljanske radijske postaje leta 1928.

Izvozniki v Italijo dobe samo 3'15 Din za liro — Zakaj?

Beograd, 31. dec. AA. Izplačilo terjatev po italijanskem kliringu. Na podlagi obstoječih sklepov finančnega ministrstva morajo izvozniki blaga iz Italije plačevati v kliring po tečaju 355,40 Din za 100 lir, po drugi strani pa se izvoznikom izplačuje po zbiralnemu računu zneski po tečaju 315 Din za 100 lir. Ker so ti predpisi zapeljivi nepoučene k napačnim sklepom o pobudah za te sklepe, se daje zaradi tega tole pojasnilo:

Terjatve izvoznikov iz italijanskega kliringa po vrstnem redu se izplačujejo po nižjem tečaju, kakor pa se sprejeta vplivlja zato, da bo moč iz na ta način ustvarjenih rezerv izplačati čim večjemu številu izvoznikov. Če pa bi pri likvidaciji odnosov z Italijo, ki so nastali z izvajanjem gospodarsko-finančnih sankcij, naneslo, da bi bili vsi ti zneski poravnani po prvotnem tečaju in v celoti, bodo izvozniki, ki so prejeli svoje terjatve po vrstnem redu in po tečaju 315 Din za 100 lir, kasneje dobili preostalo razliko. (In Narodne banke kraljevine Jugoslavije.)

Nova podguvernerja NB

Beograd, 31. decembra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. in z ukazom kr. ministrišta ter na predlog finančnega ministra sta imenovana: za prvega viceguvernerja Narodne banke dr. Jovan Lovčević, drugi viceguverner Narodne banke, za drugega viceguvernerja Narodne banke dr. Ivo Belin, tajnik zagrebaške borze za blago in vrednote.

Današnja vremenska napoved. Pretežno oblačno, padavine je malo verne.

L. 1935 - zunanjepolitično

Vodstvo Evrope je prešlo na Anglijo

Tako bogato je bilo staro leto na zunanjepolitičnih dogodkih, tako pestri in raznoliki so bežali mimo nas, tako raztreseni so vsej zemeljski obli, da jih je težko zajeti na eni sami bežni sliki, ki naj nam pozabljuje, ki že nestopno hitimo v novo leto in novim dogodkom nasproti, ohrani v spominu vsaj njegovo poglavito oznako. Stotine slik je bežalo mimo nas, ki smo jih od daleč gledali, kakor gleda obiskovalec kina slike, ki hite mimo njega na razsvetljenem platnu, obseštem na koncu temne dvorane. Vsaka poudina je zapustila pri nas svoj poseben vtis in sprožila svojevrstna čustva. Toda, ko smo šli iz dvorane, nam je le ostal od predstave neki skupen vtis, ki ga položimo med svoje spomine.

In takšen enoten, skupen vtis bi radi ohranili o zunanjepolitičnih dogodkih preteklega leta. Posamezne mednarodne konference, ki jih je bilo v preteklem letu več, kot kdajkoli poprej, desetine načrtov o mednarodnih pogodbah na severu in na jugu, na vzhodu in na zapadu, naj jih imenujemo pogodbe o nenapadanju ali prijateljske pogodbe, dvo- in trojeve, pakti vesil, vzhodni, podonavski, črnomoški, sredozemski, zapadnoevropski ali kakorkoli že, nešteta potovanja državnikov križem naše stare Evrope in sestanki diplomatov, vse to so bili ločeni dogodki, za katerimi smo hlatali in ob njih pasli svojo radovednost ali preizkuševali svojo duhovitost. Tudi nenadni izbruh vojne v Afriki, ki je vrgel tako strašno in grozno senco po Evropi in še dalje po drugih kontinentih, se nam je zdel kot čisto ločen dogodek, ki je tresnil med narode, hobotne zahteval njihovo pozornost, da so pozabili na vse, kar jih je prej zanimalo, navduševalo ali z žalostjo polnilo. Nikjer pa se nam ni v tem trenju, v katerem se je tako rekoč mela mednarodna politika, pokazal vsaj v dimnati obliki obriz celotne slike o dejanskem stanju mednarodnih odnosov. Morda stojimo še preblizu in bo treba večje oddaljenosti, kakor se to dogaja pri opazovanju modernih slik, ki se nam od blizu zde nerodna zmes tja v en dan nametanih in med seboj se borečih barv in ki povedo šele, ko jih od daleč gledamo, kaj prav za prav predstavljajo. V svojem pregledu se bomo vsaj v duhu postavili nekoliko v daljavo, pri tem pozabili na blešč posameznih dnevnih dogodkov, da vlovimo tisto celotno sliko, ki je prava podoba mednarodno-političnega položaja v letu 1935, ki odhaja in se že organično vpenjuje v zgodovino človeštva.

Evropa pod francoskim vodstvom

Poglavitna oznaka vseh poveljnih let, z zunanjepolitičnega pogleda gledano, je vodstvo francoske zunanje politike v Evropi. Z versajski mirovni pogodbo, ki je tipična za vse mirovne pogodbe, s katerimi se je zaključila svetovna vojna, ter s paktom Zveze narodov si je Francija to vodstvo zagotovila in ga tudi mednarodnopravno utrdila. Ni važno, kdo je v Franciji vodil zunanjo politiko. Vodilo so jo levčarske stranke, poveljevale so ji desničarske. Za Milleranda je prišel Poincaré, ki so mu sledili Briandi raznih odseov, Barthouji in Laval. Poincaré, mož prava in paragrafa, neizprosen in trd, kot je vsaka logika, je imel pred seboj isti cilj, ki ga je hotel doseči Briand s svojo sladko omahujočo besedo in bojažljivo, na plemeniti čustva oslonjeno politiko. Herriot je nadaljeval isto pot z impulzivnimi skoki preko paragrafov prava in dnevnih čustev. Boncour je meril v isti cilj s kretajnami advokata, ki ve, da go poslušajo lepe ženske in se mu divijo. Barthou, z energijo starčka, ki ne pozabi ponažati v svojem življenju in ves prežet apostolstva francoske kulture, je z neizprosnostjo energijo šel po isti poti naprej. Prišel je Laval, ki mu daje značajno oznako njegovo ime, ki ga bereš od spredaj ali od zadaj in je vedno isto. Zvit, spreten gladek, a v obnašanju vedno iskren in skoraj nedolžen, nadaljuje izhujena pota. Prav vsi gredo proti istemu cilju, da zagotovijo Franciji vsestransko varnost njenege ozemlja, francoskemu narodu vreden vpliv v mednarodnem življenju, francoski kulturi široka svetovna obzorja, kjer lahko svobodno žari na vse strani, francoskemu denarju pa svetovnih možnosti za koristna uveljavljanja, iz katerih prihaja v močnih curkih zopet udobje nazaj v domovino.

Trdno oslonjena na svoj versajski mir in na pakt Zveze narodov je Francija dosledno za tem ciljem strmela. Mala zveza je bila njena tvorba, da bo žandar njenih interesov v Podonavju. Zveza s Poljsko služi samo temu cilju. Vsa njena trda politika do Nemčije je prepojena od istega duha, da se zavaruje pred novim nemškim napadom. Njeni odnosi s Sovjeti se spreminjajo čez noč, kakor hitro se Rusija postavi proti Nemčiji. Francoska politika do Italije je dosledno nasprotna, dokler hodi Italija svoja lastna pota v Podonavju in se druži z Nemčijo. Francoski je tisti oklep, ki brani Avstriji, da se združi z Nemčijo. Končno je tudi Balkanski sporazum le tvorba, ki jo je Francija želela, hotela, dosegla, da zabarikadira Nemčijo, edini francoski nasprotniki, pot na vzhod. Vse poveljne konference, razorožitvene, čisto politične ali gospodarske, vsi načrti o mednarodnih paktih prihajajo iz francoskih pobud in dosledno služijo istemu cilju, ki ga je francoska državniška modrost trdnost ohranila pred očmi in mu vse sile v Evropi podredila. Bila je to silajna zunanja politika, veliko francoska v pravem pomenu besede, ki je obvladala vse mednarodne probleme v poveljni dobi. Francija je Evropo zares vodila in je ni države, ki bi se lahko ponašala, da je kdaj v minulih 16. poveljnih letih bila izven vodilnega vpliva veliko francoske zunanje politike.

Prevrat v l. 1935

Do letošnjega leta 1935! In v tem leži tudi zgodovinska važnost leta, ki odhaja. 1935 pomeni velik zgodovinski prelom v toliko, ker je francoska zunanja politika izgubila vodstvo evropske politike, ki je prešla v roke Anglije. To dejstvo štrli iz vseh razvalin konference in paktov kot ono, ki ga bo zgodovina beležila iz vseh zunanje - političnih dogajanj preteklega leta.

Dne 7. januarja je Laval mislil uspešno končati vse zvezni sistem, ki ga je francoska politika pripravljala vsa poveljna leta sem, ko je v Rimu podpisal prijateljsko pogodbo z Italijo ter zaključil obroč okrog Nemčije. Ko sta on in angleški ministrski predsednik dne 2. februarja izdala tisti zgodovinski skupni komuniké o trajnem sodelovanju Anglije in Francije, se je zdelo, da je Laval posadil krono na veličastno delo 16 let in si zagotovil za svojo Francijo svo varnost, ki jo je sploh mogla želeči, in to za dolgo dobo prehodnosti.

A tiste krone vendar le ni bilo. Anglija, ki je radevolje prepuščala vodstvo Evrope Franciji, ker je imela opravka drugod po svojem svetovnem imperiju, je s francosko-italijansko prijateljsko pogodbo začutila v svojem telesu tisto ostrino, ki je Francozi gotovo nikoli niso mislili ubadati. Za Anglijo pomeni prijateljska pogodba Francije in Italije tudi združenje obeh brodovij v Sredozemskem morju, torej tam, kjer tečejo življenjske žile angleškega imperija. Iz vsega latinskega navdušenja, ki je takrat polnilo po Evropi in proslavljalo spravo med dvema latinskima sestrama, je Anglija razbrala samo združenja žrela italijanskih in francoskih pomorskih topov na vodah, ki so srce angleškega imperija in cestišče vseh narodov pod angleško zastavo. Razbrala in poslušnila... Poslušnila in razumela... Razumela in kriknila... Kriknila in takoj odgovorila.

Kaj Angliji mar Abesinija in njene puščave in pravna načela, ki naj jo ščitijo? Angliji so šli gledat v ozadje in so opazili, da je italijanski napad na Abesinijo samo najnovejši odsek neke nove italijanske imperijalistične politike, ki sega po vodah in ozemljih, ki so bratska last, nekega novega italijanskega imperijalizma, ki se je na isti način, kot nemški pred več kot 30 leti, drznil zahtevati zase območje, brez katerih angleški imperij ne more obstati.

Evropo vodi sedaj Anglija

Anglija je odgovorila. Odgovorila je tako, da se je vsa dosedanja politična stavba Evrope, ki je nosila francoski pečat, v temeljih zamajala. Dne 24. marca dobimo angleškega zunanjega ministra sir Johna Simona že v Berlinu pri Hitlerju. Par dni pozneje je Anthony Eden pri Litvinovu v Moskvi. Kaj se dogaja? Anglija polnoži preiskuje sama. Dne 3. aprila je sklicana konferenca v Stresi, kjer je zazijala prva velika razpoklina v francoski politični organizaciji Evrope, mesec pozneje, 21. maja je Hitler napovedal povratek Nemčije med evropske velesile, par dni nato je von Ribbentrop že v Londonu, kjer sklene z Anglijo posebno dvostransko pomorsko pogodbo, ki daje Nemčiji pravico do ogromnega brodogradnje. Obroč okrog Nemčije je počil, počil je z bobnenim odmevom s pomočjo in sodelovanjem Anglije, ki se je masčevala za sredozemsko presenečenje s tem, da je na francoski meji zopet dvignila strah nemškega imperijalizma. Drugi sunek Anglije je prišel takoj, in sicer v Zenevi, kjer je stala najmočnejša francoska trdnjava. Pod živigajočim bičem angleške diplomacije se je dvignila Zveza narodov in poslala svoje preklestvo nad Italijo, soročarstvo Francije, ker je z abesinskimi načrti obenem razodela tudi temne nakane proti angleškim pravicam v Sredozemskem morju. In takoj so se okrog Anglije zgrnili posebno mali narodi, ki vidijo v Zvezi narodov svojo edino zaščitenico ter so preplašeni spoznali, kako malo je mogla ščititi Abesinca, ker se Francija ni hotela odpovedati prijateljstvu Italije. Zato ni čudno, da se je angleška ofenziva razvijala s silovito predrznostjo naprej. Angliji so poslali Grčiji kralja Jurija, zvestega in hvaležnega zaveznika Anglije. Angliji so si na mah osvojili Turčijo, ki dodekanskega otočja ne more pozabiti in ima možnost, da dobi od Anglije sedaj nazaj svobodo dardaneljskih ožin. S tem so vrli Angliji na Balkan, ki jih vseh 16 poveljnih let ni brigal, in okrožnica, ki so jo poslali vsem sredozemskim obalnim državam, je dokaz, da si niso pridobili samo Grčije in Turčije, marveč vse balkanske države, ki so se kot en kot izrekle, da bodo z vsemi silami Anglije podpirale, ako bi bili kje v Sredozemlju napadeni. Angleški diplomati so se pojavili tudi na Dunaju in na Madjarskem, kjer opravljajo svoj skrivnostni posel. Brez dvoma bo tudi Mala zveza imela priložnost, da v najkrajšem času izjavi, da stoji ob strani Anglije, braniteljice načel pakta Zveze narodov in zaščitenice malih držav. Poljska se je z veseljem izrazila v istem smislu, se postavila ob Anglijo, istočasno pa dobila na londonskem trgu izdatno posojilo. Sedaj čujemo, da se je angleška diplomacija zagrizla tudi v sovjetsko Rusijo, da si jo priklene nase že z ozirom na skupne protijaponske interese na področju kitajske republike. Končno zremo, da se nagiblje tudi Španija, ki ji diši Tangier, na angleško stran. S kratkimi besedami, je Angliji uspelo, da je v borih 10 mesecih z žilavo vztrajnostjo prevrnila ves politični sistem v Evropi, izrgala vodstvo Evrope Franciji iz rok in se sama postavila na čelo evropske politike. Pod tem vtisom zapuščamo leto 1935 in stopamo v novo.

Če hočemo torej s par besedami označiti razvoj zunanje politike v preteklem letu, priznavajoč pri tem, da zunanje politike malih držav le malo štejejo, bomo rekli, da stoji l. 1935 v znamenju mogočnega porasta angleškega političnega vodstva in morda le začasnega, a vendar neutajljivega pojemanja francoskega. Ko to ugotavljamo, si odrekanmo pravico ocenjevanja, če je boljše tako, ali če je slabše, marveč ugotavljamo samo dejstvo, ki je po svoji vsebini že silno in ki bo zadostovalo, da bo v poveljni politični zgodovini Evrope l. 1935 pomenilo mejnik, ob katerem se je zgodila usodopolna revolucija.

Iz sodne službe

Beograd, 31. decembra. m. Pravosodni minister je s svojim dekretom postavil za leto 1936 za področje apelacijskega sodišča v Ljubljani za častne sodnike naslednje gospode: pri okrožnem sodišču v Ljubljani Ernesta Hieniga, veletrgovca; dr. Josipa Dermastio, glavnega tajnika Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani; Avgusta Tostija, glavnega ravatelja Kreditnega zavoda v Ljubljani; dr. Fran Pavlina, ravatelja ljubljanske kreditne banke; dr. Cirila Pavlina, ravatelja Združenih papirnic; Ovidona Čadeža, trgovca; Verbiča Antona, trgovca; Karla Sossa, trgovca; Milana Česnika, trgovca; Srečka Groma, spediterja; Dragofina Stručja, spediterja; Venceslava Breznika, trgovca; dr. Janka Berčeta, glavnega tajnika Kreditnega zavoda; Franca Erzeja, podravatelja Zdrušne gospodarske banke; Jurija Schaferja, trgovskega namestnika; Jo sipa Blagovića, trgovskega namestnika; Avgusta Simončiča, trgovskega namestnika; Franca Laha, trgovskega namestnika, vse iz Ljubljane; pri okrožnem sodišču v Ljubljani: Miloša Oseta, trgovca; Ferdo Pinterja, trgovca; Draga Rogliča, trgovca, vse iz Maribora; pri okrožnem sodišču v Celju: Josipa Kramarja, drogerista; Franca Lukasa, trgovca; Karla Lojbnarja, trgovca, vse iz Celja; pri okrožnem sodišču v Novem mestu: Edmunda Kasteleca in Josipa Pavčiča, trgovca iz Novega mesta.

Izjava ministra g. Jankovića

Rimeki vrelci pri Kotljah, dne 30. dec. Minister za gozdove in rudnike g. Janković, ki se mudi s svojo družino na Rimskem vrelcu v Kotljah, je dopisniku »Slovenec« dal naslednjo važno izjavo:

Ko prikrat prihajam v ta lepi kraj Slovenije, moram reči, da me je s svojo krasoto naravnost očaral. Sijajno sem se odpočil. Sicer redno obiskujem Slovenijo, ali v tem delu naše Koroske še doslej nikoli nisem bil, in storil bom, kar je mogoče, da tudi drugi svedo o lepota tega kosčka Slovenije in o poštenem in dolgem ljudstvu, ki tod prebiva in ki tako ljubi svojega kralja in državo. Izredno sem tudi vesel, ko sem imel priložnost ugotoviti, da so skoraj vsi oddolčni pristajši gospoda notranjega ministra dr. Korosca in s tem seveda tudi somišljeniki naše velike Jugoslovanske radikalne sajedinice.

Minister Spaho železničarjem

Beograd, 31. dec. AA. Minister za promet dr. Mehmet Spaho je poslal tole čestitko svojemu podrejenemu osebju:

Cestitam novo leto 1936 vsemu osebju državnih prometnih ustanov (železniškemu in ladjarskemu) ter osebju zasebnih prometnih ustanov, ki so pod nadzorstvom prometnega ministrstva. Pozdravljam ga in mu želim, da tudi v bodoče vrši svojo nalogo in odgovorno službo za državo in narod vestno, sveto in postrvovalno v slavo našega vzvišenega kralja in naše dobre in mile domovine Jugoslavije. — Prometni minister dr. Mehmet Spaho.

Poštna zveza Male zveze

Beograd, 31. dec. AA. Jutri stopi v veljavo poseben dogovor o pošti in brzobjavnih zvezah med državami Male zveze ter poseben dogovor med državami Balkanske zveze. S tem se ustvarita dve sili zvezi med našo državo in državami Male zveze oziroma državami Balkanske zveze, ki se bodo po dogovoru v kratkem zllile v eno zvezo s enim soštim področjem in tako odpre široko polje za lelo vzajemnega zblizanja in sodelovanja med državami obeh skupin. Po tem dogovoru dostane naša država in Romunija dotlej, dokler se ne doseže ta politična, izjavljali v medsebojnem razmerju določbe dogovora Balkanskega bloka, kar sta obe članici obeh zvez.

Ban dravske banovine bravcem „Slovenca“

Leto, ki se od njega poslavljamo, je bilo za naše gospodarstvo težko. Gospodarska stiska pa še ni popustila in ko stopamo v novo leto, stoji pred nami mnogo težavnih problemov, ki jim danes še ne vidimo prave rešitve.

Toda, ali naj se radi tega vdajamo malodušnosti? Z jadikovanjem in tarnanjem o slabih časih, če bomo prekrizanih rok čakali, da se vrnejo boljši časi, si svojega položaja prav gotovo ne bomo izboljšali. Čim večja je stiska, ki jo preživljamo, tem bolj nam je treba optimizma. Kjer je malodušnost, tam ne more biti delavnosti, čvrste, podjetne, ki je v stanju premagati tudi najhujše, na videz nepremagljive ovire. Samo delo, intenzivno in smoteno delo more olajšati naše gospodarsko stanje. Zato pa se predvsem otresimo bolnega pesimizma, opustimo nezdravo malodušnost! Krepko zavijajmo rokave in vedrega obraza podimo pogumno na delo! Prično, smoteno delo more obroditi samo dobre uspehe.

Res pa je, da mnogi, ki so delavoljni, danes ne morejo najti primerne zaposlitve, da bi mogli sebi in svoji družini prislužiti vsaj najpotrebnejši vsakdanji kruh. Tem smo dolžni pomagati. Delimo kos kruha, ki ga imamo, z onimi, ki ga nima, ki strada in ki si ga tudi pri najboljši volji ne more prislužiti! Utesnimo zato svoje morda nepotrebne izdatke, da ublažimo pri svojem bližnjem vsaj najhujšo bedo! Zavedajmo se: slajše je premožnemu dajati kakor pa siromaku miloščino prejemati!

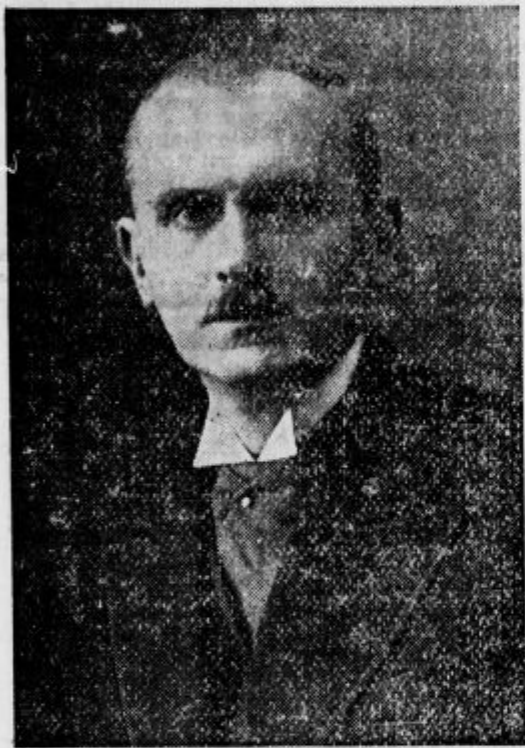
Oh teh mislih želim vsem čitateljem »Slovenca« srečno novo leto!

Dr. Marko Natlačen.

Češkoslovaški konzul Minovsky:

»Med Slovenci se boste počutili prav tako kakor doma, krasna je zemlja, Ljubljana je simpatično in isto mesto z razvitim kulturnim življenjem, našli boste prijetno družbo in gotovo boste tam zelo zadovoljni.« Tako so me v Pragi zagovarjali vsi oni, ki so poznali Ljubljano in slovenske kraje.

Ni torej nič čudnega, da sem si pri odhodu iz Prage najlepše predstavljaj svoj nov delokrog.

Naključje je hotelo, da sem se ustavil na Bledu, preden sem prispel v Ljubljano. Bilo je to resnično srečno naključje. Malo je takih krajev na svetu, ki bi napravili na nas tako močan vpliv, kakršnega pričakujemo. Bled pa prekosi vse najkrajše predstave o njem. To je kos paradiza na svetu. Kdor ga je videl, iznova zahrepi po njem.

Tudi pot z Bleda v Ljubljano je bila nepretrgana veriga krasnih vtisov. Izstopil sem iz vlaka radoveden, če me bo Ljubljana tudi tako milo presenetila, kot njena okolica. In nisem bil varan. V Ljubljani se opazi pri vsakem koraku, da prebivalci z veliko ljubeznijo skrbijo za svoje mesto, da imajo nenavadno razumevanje kakor za stare znamenitosti tako tudi za okusno urejanje novih mestnih delov. Ljubljanska moderna arhitektura strpi najstrožjo kritiko in je v čast njenim stvariteljem, ki so se znali izogniti ekstremov, kateri v mnogih velenostih naravnost bodejo v oči. Z ličnimi vilami zazidan del mesta v bližini Tivolija, brez pomisleka primerjam najkrajšem delu mojega nekdanjega delokroga, Dresdena, tako imenovanemu »Grosse Gartens«. Pogled iz Bellevue na mesto, grad, planine in gozdove je resnično edinstven. Vso to prirodno lepoto pa poveča vzorna snaga, prijaznost in nevsipljiva postrežljivost v trgovinah, kavarnah, na trgu in povsod, kjerkoli pride tujec v dotiko s prebivalstvom. Če se pa še globlje pogleda, koliko je duševnega življenja v tem na pogled mirnem mestu, koliko je plemenitih teženj in prizadevanj, slediti v vseh smereh ostali kulturni Evropi, če pozorno opazujemo, da karakterizira javno življenje resnost in razumevanje za naloge in dolžnosti današnje dobe, pravilno presojanje vsega, kar je možnega ali nemožnega, če se sprevidi, da Slovenci tudi v težkih časih ne pozabljajo, da je vedno najboljši svetovalec zdrav razum, potem vsakdo, kdor ni že vnaprej poln predsodkov, mora vzljubiti to zemljo in njeno ljudstvo.

Zemljepisna lega je določila Slovence, kakor tudi nam Cehom, izredno zgodovinsko nalogo. Pre-

življali smo iste boje, branili se z istim orožjem in pod istimi pogoji. Naš naroden značaj se je oblikoval v enakem ozračju, postal je zato naravna vez in zblizeval oba naroda.

Hvaležen sem uredništvu »Slovenca« za to priliko, da lahko vsakogar, kdor bo čital te vrstice, zagotovim, da si češkoslovaško ljudstvo iz vsega sreča želi, da se naše tradicionalno prijateljstvo ohrani v prihodnosti in da se bodo še nadalje utrjevale tesnejše vezi in stiki — kulturni in gospodarski.

Po mojem prepričanju imamo življenjski interes eden na drugem. Naloga, ki smo jo vršili v preteklosti, nam tudi v prihodnosti ukazuje velike dolžnosti. To je torej glas sreče in razuma, da mi Čehi in Slovaki iskreno in brezpogojno želimo Slovence in krasni jugoslovanski domovini veliko in srečno bodočnost. Mislim, da je to najlepše ročilo, ki ga zamorem osebno izraziti čitateljem »Slovenca« za novo leto.

Francoski konzul Remerand:

Tekom skoro dveh let, kar poslujem v Ljubljani kot konzul Francije, sem bil deležen le pri- srčnih simpatij od strani oblasti in prebivalstva Slovenije. Ta iskrenost mi silno mnogo pomaga pri tem, da vzdržujem odnose zvestega in zaupnega prijateljskega, ki združujejo Vaso ožjo domovino kakor tudi celokupno Jugoslavijo z mojo lastno domovino, in da te vezi utegnem, ako se sploh še dajo. Te vezi niso od danes, ne od večera; spomenik Neznani vojak Napoleonove armade v Ljubljani kakor tudi posvetilo francoske republike na spomeniku Vašega velikega pesnika Voltaireja so temu najbolj jasen in svetel dokaz.

Z druge strani mi veličastni sijaj Vasih gorskih pokrajin, Vasih gozdov in jezer, kakor tudi ozračje prijazne intimnosti in prijetne pripravnosti, ki jo imajo Vaša mesta in podeželje, vedno kličejo v spomin naše kraje v francoskih Alpah, osobito pa ono pokrajino okoli Grenoble, katero so mnogi Slovenci spoznali kot turisti, predvsem kot dijaki. Ko sem prišel semkaj, tudi nisem imel vtisa, kot da bi bil tujec; zagledal sem tu znova v vseh potezah sliko enega izmed najlepših krajev svoje lastne domovine.

Izredno prijetno mi je torej, da morem letos potom Vašega zelo simpatičnega dnevnika nasloviti vsemu prebivalstvu Slovenije moje najkrajše in najbolj vroče čestitke za novo leto.

V
NOVEM
LETU
Vam bo
olajšal delo

1
JANUAR
1936

RADION
pere sam

Schicht-
RADION
pere sam

Ljubljanskemu meščanstvu

Beda je potrkala z vso neizprosno vso vrata naše bele Ljubljane. Mrav in glad grozi enemu delu naših someščanov in njihovim družinam. Brez kurjave, brez kruha in brez upanja na zaslužek gledajo v negotovost.

Božja zapoved, človeško dostojanstvo in državljanska dolžnost nam vелеvajo, da pomagamo svojemu sočloveku in someščanu. Mi vsi, ki nam je usoda naklonila to srečo, da imamo svoj zaslužek, svoje stanovanje, svoj vsakdanji kruh, smo poklicani ... dolžni, da žrtvujemo za vse one, ki tega nimajo. Le malo požrtvovalnosti je treba in pomagano bo onim, katere je gospodarska kriza vrgla v nesrečo in bedo.

Predstavniki oblasti in cerkve, kakor tudi industrijskih, trgovskih in delavskih korporacij, nadalje predstavniki vseh karitativnih ustanov in organizacij, smo se posvetovali in prišli do prepričanja, da je potrebno poseči po učinkovitih sredstvih za omiljenje bede med našimi someščani. Sklenili smo, da se uvede v mestu prostovoljen davek na stanovanje in sicer na sobe po 1 dinar na mesec za dobo treh mesecev. Ravnotako apeliramo na vse delodajalce, da plačajo za vsakega delavca oziroma uslužbenca prostovoljen davek po 4 dinarje mesečno tudi za dobo treh mesecev. Ta davek je prostovoljen in je zaradi tega socialno delo in delo usmiljenja. Nihče naj ne odreče, vsak naj se odzove temu našemu pozivu. Davek ni visok, za vsakega posameznika naravnost malenkosten, vendar bo učinek tak, da bo nekoliko pomagano vsem onim, ki čakajo od nas rešitve. Podrobnejša navodila bo izdal ožji odbor po socialno političnem uradu vsem hišnim posestnikom in delodajalcem, kakor tudi stanovanjskim najemnikom.

Ne dopustimo sramote, da bo v mestu vladal glad. Izvršimo svojo dolžnost z dobro voljo in zavestjo v srcu, da smo ravno mi poklicani, da z malimi žrtvami izvršimo veliko delo človeškega usmiljenja.

Ban dravske banovine:

dr. Marko Natlačen, l. r.

Predsednik mestne občine:

dr. Adlešič Juro, l. r.

Predsednik TOI:

Ivan Jelačin, l. r.

Prvo društvo hišnih posestnikov:

Frelih, l. r.

Predsednik trgovskega gremija:

Soss Karel, l. r.

Društvo posestnikov novih hiš:

Lužar Fortunat, l. r.

Banovinska ženska zveza:

Govekar Minka, l. r.

Za knezoškola ljubljanskega:

Ignacij Nadrah, l. r.

Podpredsednik mestne občine:

dr. Ravnihar Vladimir, l. r.

Predsednik zveze industrijcev:

Krejci Anton, l. r.

Delavska zbornica:

Sedej Lojze, l. r.

Društvo stanovanjskih najemnikov:

podpreds. Čeferin, l. r.

Zveza karitativnih organizacij:

prior Valerijan Učak, l. r.

Krščanska ženska zveza:

Vrtovec Maruša, l. r.

Vprašanje šolskih knjig

Poročali smo že o deputaciji naših gospodarskih krogov, ki se je bila podala v Belgrad v zadevi razpisa za nove učbenike iz nacionalne skupine in v zadevi monopolizacije učbenikov na splošno. Do danes pa še nismo brali, da bi se bil razpis umaknil. Brali smo te dni samo kratko novico, da zadeva zaenkrat ni aktualna, kar pa nas ni nikakor pomirilo. Še manj seveda pa more takšno zagotovilo zadovoljiti tiste, ki so z razpisom neposredno prizadeti in v posebni meri čutiljo dalekosežnost tega ukrepa, predvsem naše gospodarske kroge. Zato se nam ne sme zameriti, da se nam tudi še slejkoprej zdi nujno, da smo budno na straži, da z akcijami ne prenehamo, dokler ne dosežemo cilja, ki si ga je nadel krog organizacij, katere so se v posebni in hvalevredni meri zavzele za stvar. Ta cilj pa je jasen: umik razpisa. Temu bo sledilo ostalo samoposebi.

Zato moramo z veseljem zabeležiti odločni nastop ljubljanskega občinskega sveta, ki se je v svoji prvi seji tako zavzel za naše šolske knjige, ter se s tem pridružil težnjam vse slovenske javnosti. To mišljenje naj pride še jasneje do izraza še pred 15. januarjem, ko poteče rok razpisa, to pa kjerkoli. Zagotovila moramo dobiti, da se slovenska mladina ne bo učila materinske iz kakšne skrupulane srbsko-hrvatsko-slovenske slovnice, kot je v programu, ki bo pri vsej zavidi ljivi višini slovenskega šolstva storila, da slovenski otroci ne bodo znali ne slovenske in ne srbsko-hrvatske. Naša naravna zahteva je, da se napravi prostor slovenskemu kot učenemu predmetu tudi v višjih razredih srednjih šol!

Dobro vemo, da so bili razlogi, ki jih je raz-

ložila deputacija, takšni, da so morali prepričati vsakogar in da so tudi prepričali. Zato pričakujemo v najkrajšem času — saj gre že na dvajseto uro! — umik razpisa in s tem priznanje upravičenosti naših želja, ki so samo naravne zahteve naše narodne samobitnosti in nič drugega. S to zahtevo prestopamo prag novega leta, o katerem ne bi želeli, da postane za slovenske šole usodno.

Lesno delavstvo pred katastrofo

Včeraj smo poročali o številnih odpustih lesnega delavstva. Svoje včerajšnje poročilo moramo žal izpopolniti še s podatki o nadaljnjih industrijah, ki so odpustile večje število delavstva, ker morajo opustiti obrat zaradi izvajanja sankcij proti Italiji.

Tako je lesno podjetje Dolene v Škofji Loki odpovedalo delo 236 delavcem, ki imajo skupno 944 družinskih članov. Podjetje Hajnrihar v Škofji Loki je odpovedalo delo 65 kmetskimi voznikom, 113 nameščencem in 19 delavkam. Podjetje Auer-sperg v Kočevju je odpovedalo delo 100 delavcem.

Vsa podjetja so o tem svojem koraku obvestila ljubljansko borzo dela. Vzroki, ki jih navajajo, so vsi enaki: vsa podjetja imajo zaradi izvajanja sankcij proti Italiji mnogo manjša naročila, imajo dalje zamrznjene kredite v italijanskem kliringu. Podjetja se obračajo tudi na vlado, naj jim omogoči vsaj izplačilo dosedanjih terjatev iz kliringa.

Pripravlajo se še druge odpovedi, tako, da moremo reči, da je slovensko lesno delavstvo pred popolno socialno katastrofo, kakršne še ni doživelo.

Razpust občinskega sveta v Št. Vidu nad Ljubljano potrjen

Upravno sodišče v Celju je pritožbo občine Št. Vid nad Ljubljano proti odločbi ban dravske banovine z dne 27. novembra 1935 II. 26753 zavrnilo in potrdilo banovo odločbo, s katero se razrešuje radi nerednosti ves občinski odbor imenovane občine.

+ Kanonik Franc Časl

izboren pevec je povsod sodeloval pri pevskih zborih, pred nekaj leti se je udeležil turneje pevskega društva »Maribor« v Belgrad. Kanonik Časl je bil navdušen planinec, največkrat je bil v Savinjskih planinah, katere je najbolj ljubil, večkrat pa je bil tudi na Triglavu, zadnje leta 1932. Gospod kanonik je bil veselega značaja, o kakem pesimizmu pri njem ni bilo sledu. Zato je imel mnogo prijateljev med duhovniki in laiki, ki so ga ljubili in spoštovali. V svoji težki bolezni je iskal zdravje v ljubljanskem Leonišču, katerega pa mu težka operacija ni mogla vrniti, marveč je na njem posledice umrl.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 2. januarja 1936, ob desetih dopoldne v njegovi rojstni župniji pri Sv. Francišku Ksav. v Sav. dolini.

Trbovlje, 31. decembra.

Nekdanji naš župnik, g. kanonik Časl, je tudi šel pot vseh zemljanov, težko se je vrniti na to, ker je rajni bil tako živahen, veselo razpoložen narave, kljub njegovi veliki delavnosti pa vedno svež in na smeh.

G. kanonik Časl je bil za župnika v Trbovljah v najbolj kritičnih časih, med vojno in prva leta po vojni.

Trboveljčani so ga že od prej poznali kot župnika pri Sv. Lenartu nad Laškimi. Ze tam se je izkazal kot dobrega, delavnega v cerkvi in bil daleč okoli znan kot ljudski govornik na večjih cerkvenih slovesnostih, nastopal pa je zelo posrečeno tudi na političnih shodih, kjer je z dobrimi dvotipi ugnal dostikrat zelo strupene politične nasprotitve.

Bil je tudi dober gospodar in je pozidal pri Sv. Lenartu novo župnišče in na njegovo posredovanje so se gradile občinske ceste.

Zato je z dobrim glasom prišel v Trbovlje, kot vnet za cerkev in podjelen in razborit javni delavec.

Bil je pravi ljudski človek, ki se je najbolje počutil med nižjimi sloji, dasi je znal ugajati nastopati tudi med najvišjimi — vedno pa se je takoj znašel v položaju — zato si je na mah pridobil ugled in zaupanje tudi na tako težkem terenu, kakor so Trbovlje. In še posebej med vojsko. V tistih težkih časih je posebno dobro prišel njegov humor in veselo gledanje na svet tudi v najtežavnejših situacijah, kakršne so nastopale v revolucionarnih dneh po prevratu.

Nihče ni zastoj prišel k njemu v pisarno, vedno je pomagal, četudi so zakoni malo drugače predpisovali, je on vse tolažil in napravil, da je bilo ljudem lažje. Zato so tudi težki poprevertni časi šli mimo Trbovelj brez večjih pretresljajev. — G. Časl je znal miriti in je vse slika v svetlih barvah in znal vzbuditi upanje, da bo že kmalu boljše. Sledovi njegovega dela so vidni v cerkvi, ki jo je dal prenoviti, vso slikarstvo in altare. Ustanovil je tudi žensko Mar. družbo.

Vse druge organizacije pa so imele v njem najboljšega zaščitnika in kadar le je treba predavati. Nikdar ni bil v zadregi, če je bilo treba govoriti. Takoj se je znašel in znal ustvariti dobro razpoloženje med poslušalci.

Težko nam je bilo, ko je po 11 letnem plodnem delovanju zapustil Trbovlje, tako čutimo izgubo tudi sedaj, ko je odšel še dalje k svojemu najvišjemu Gospodu na račun in po plačilo.

+ VINKO RESMAN

Rodil se je »pri Kovac« na Gorici poleg Radovljice. Pri hiši je bilo več otrok, od katerih je bil Čena najmlajši. Vsi so se izkazali v življenju kot pametni in resni, kot pošteni, marljivi in vztrajni, vsi delajo čast svojim roditeljem. Po dovršeni ljudski šoli so ga dali starši v Radovljico, da se izuči usnarstva. Posebno ljubezen je gojil do svoje matere. Znano je, da ji je kot vdovi v potrebah redno prinašal svoj tedenski prislužek, zakar ga je ona blagoslovila in mu obetala lepo bodočnost. Ko je njegov gospodar v Radovljici razmeroma mlad umrl, je poročil njegovo vdovo in prevzel vodstvo dovolj obsežne osnjarne in posestva ter skrb za nedoletnega otroka. Kredit, ki si ga je s tem dejanjem pridobil, mu je omogočil, da je začel v družbi dveh prijateljev lesno industrijo, ki je dolga leta izsekavala gozdove v Bohinju, na Jelovici in Poklukah ter izvažala les v Italijo. Ko je sin njegove žene iz prvega zakona dorastel, se mu je Vinko umaknil v lastno hišo, ki si jo je zgradil v novem delu Radovljice. Tega bo sedaj že kakih 24 let. — V tem je naznačen tisti del njegovega življenja, iz katerega je za gnetel svoj vsakdanji kruh in tista sredstva, ki so mu bila potrebna za njegovo udejstvovanje v javnem življenju.

Vinko Resman je imel visoko razvit gospodarski talent. Bil je neumorno delaven in vztrajen. Z vsem svojim hotenjem se je čutil povezanega na svoj narod. Vsaka ljudstvu storjena krivica ga je žgala in netila njegov odpor proti povzročitelju. Bil je tudi

po gorenjsko ponosen, kar ga je delalo neuklonljivega in neizprosneza v obrambi resnice in pravice. Poštenemu in nesebičnemu delu je ostal zvest celo življenje in je tako delo tudi pri drugih najvišje cenil. Bil je srčno dober do revežev, zlasti še do otrok. Kjer je bilo treba podpreti javno darežljivost, si je šel vedno v posebu čast, da je bil njegov prispevek čim izdatnejši. Za izraženo mu priznanje je bil silno rahločuten in si ga mogel na ta način hitro pridobiti za vsako žrtev. Njegov čut za lepoto in potreba po njej sta bila nenavadno velika. Ljubil je lepo vedenje in lepo, čisto delo v vsakdanjem življenju, naslajal se je nad kipi in slikami, nad lepimi stavbami in vrtovi, nad lepoto narave pri ljudeh in živalih in dosegel tudi v teh pogledih neko polnost življenja. Njegova rimsko-katoliška izpoved ni poznala nikoli nobenih dvomov. Celo življenje je ostal zvest naukom nadškofa A. B. Jegliča in dr. Jan. E. Kreka ter stal kot skala trden za politiko našega voditelja dr. A. Korošca. Kdor ni bil iz teh vidikov z njim, je bil proti njemu. — Kakor ga danes premljujemo in ogledujemo, je bil Vinko Resman v svojem značaju cel mož, človek, kakršnih nujno potrebuje vsak narod in vsaka stranka, če hoče obstati.

Sedaj pa pogledimo, kako se je izživljal tak značaj, kot je bil Vinko Resman, v našem javnem življenju. — Ze mlad je prišel v radovljiški občinski svet in čim je odmla stara garda mestnih veljakov, je postal župan in se je moral umakniti iz tega mesta proti ljudski volji šele z dekretom prvega bana dravske banovine. Ob tem primeru je pa doživel tragiko, ki obstoji v tem, da ga je pregnal iz županstva vprav tisti, kateremu je nekaj let prej Resman sam z vso svojo vneto pomagal, da je mogel zlezi na kornička. — Kot župan je skrbel prva leta za razna drobna dela pri cestah, pri kanalizaciji, pri vodovodu in elektriki. Hodil je k raznim poslancom in oblastnikom, da se je razširil v Radovljici kolodvor, da se je postavilo novo kolodvorsko poslopje. Mnogo se je trudil zato, da bi se v Radovljici naselila kakav večja industrija, ki bi zaposlovala večje število radovljiških prebivalstva, kar se mu pa ni posrečilo. Ko je moral uvideti, da za večjo industrijo kraj nima dovolj privlačnosti, je začel misliti na tujski promet. Za privablitev tujcev pa ima Radovljica od narave samo zrak in lepo okoliško panoramo. Majkajko ji na po senenatih potih lahko dosegljivo grozdovi in — ker Sava teče globoko v dolini — kopalnice. Te naloge se je z vso vneto lotil pred štirinajstimi leti in jo kot takratni predsednik Mestne hranilnice v kratkem času izpolnil. Radovljica ima danes po njegovi zaslugi letno kopalnice s krasnim razgledom

na triglavsko pogorje, ki privablja od leta do leta vedno več tujcev. Nova cesta od mesta do kopalnice je pa odprla celo vrsto lepih stavišč za zazidavo in je mesto na ta način tudi na svojem obsegu znatno pridobilo. — Druga velika naloga, ki si jo je pokojni Resman postavil, je bila ta, da zgradi Radovljici novo uradno poslopje, kjer bi imeli svoji sodobnim potrebam odgovarjajoči dom: okrajno načelstvo, davkarija, pošta, žandarmerija, v podzemlju pa obsežno zimsko ljudsko kopalnico. Za gradnjo te stavbe se je pokojnik odločil zato, ker je okrajno načelstvo vztrajalo na izjavah, da stara graščina ni več sposobna za urade in da se bodo zato morali uradi seliti ali na Bled, ali pa na Jesenice, kjer so jim Jeseničani nudili, da zgrade na občinske stroške novo uradno poslopje. Resman je uvidel, da bi postala Radovljica z izgubo uradov za vso okolico brezpomembna in da bi v njej morala zamreti še ta mala obrt in trgovina, ki se tam že od nekdaj samo od dneva do jutri preživlja. Ta stavba za urade je bila pred dobrimi dvema leti v surovem dovršeni in pokrita — a je do danes tudi tako ostala, ker so pred zadnjimi občinskimi volitvami Resmana tudi iz Mestne hranilnice pregnali. — Resmanov narod smo Slovenci, da ljudi, ki hočejo in tudi razumejo organizirati kako delo, ki bi bilo lahko nam vsem v trajno korist — če treba tudi s silo in protizakonito prezenemo; na njih mesta pa postavljamo kaj radi take, ki ali nič ne delajo, ali pa samo v svojo osebno korist vse lepo naravnajo. No, pa smo lahko potolaženi; zgodovina ve poročati, da so najboljši možje često zastupljivali, bical in križali, a njihovo delo je kljub temu ostalo in izpodbujalo naslednike. Tudi če so včasih prišli navredni na površje, tega, kar je bilo dobro in zdravo, niso mogli zamoriti. Prišel je čas, ko je dobro kljub vsem nasprotjem našlo zasluženo priznanje. — Resmanov tretji veliki načrt, ki ga je gojil že dolga leta — pa je bil: zgraditi na južnem porobku radovljiškega predmestja, nad železnico, okrajno hiralnico. To naj bi bila hiša za stare in onemogle iz vsega okraja, na katero bi bila priključena mala splošna bolnišnica. Ta bolnišnica naj bi služila pred vsem tistim, ki bi ne mogli biti prepeklani v ljubljansko bolnišnico. — Vse te naloge pa je mislil pokojnik izpeljati z denarjem, ki bi ga bil prigrisodiral z previdnim in varnim obratovanjem denarja Mestne hranilnice. Ves čisti dobiček, v kolikor ni potreben za rezervni sklad, naj bi šel v take občerkostne stavbe, ker je pokojnik že parkrat doživel, da so izginila ogromna premoženja Mestne hranilnice, ki jih je morala založiti za vojna posojila in podobno, popolnoma v nič. Če bi bilo mogoče ta denar pravočasno spraviti v obrat, bi bili pa brez vsake škode za vlagatelje ljudje zaslužili, mesto bi pa imelo stavbe in naprave, ki bi dobro služile vsemu okraju. — V doslej opisanih delih vidimo Vinka Resmana kot gospodarja. Prav nič pa ni zaostajal kot delavec v svoji politični stranki. Ta je z njegovo smrtjo izgubila v radovljiškem okraju brez dvoma svojega prvega moža. — Kdor hoče z uspehom služiti svoji politični stranki, mora biti najprej neodvisen in gospodarsko trden; poleg njegovih skrbi za vsakdanji

kruh in za njegovo privatno gospodarstvo mu mora ostajati vedno dovolj časa še za javno delo; razna pota, sestanki in seje mu ne smejo staviti nobenih ovir; te žrtve mu morajo biti lahke. V sebi in svojem političnem prepričanju mora biti tako zasidran, da se ne strah nobenega boja za dosego zmage idej, katerim se žrtvuje. Mogli bi reči, da je takemu možu potrebna apostolska gorečnost. Vse to je pa še prav posebno težko v stranki, ki ima v svojem programu življenje po krščanski veri, ki ima v programu tudi boj proti korupciji ali koritarstvu. — Mislim, da moremo trditi, da so bili pri pokojniku vsi tu navedeni pogoji za uspešno delo v stranki izpolnjeni in da ga bo stranka zato toliko bolj pogrešala.

Ko je Resman pred nekaj leti postal vdovec in brez otrok, si je pozneje v ljubljanskem Trnovem poiskal svojo drugo ženko Terezinko, ki mu je zadnja leta zvesto in zelo spretno pomagala v gospodarstvu. Uredila sta si tako lepo, da bi ona sama lahko vodila gospodarstvo, on bi pa mogel živeti samo javnosti in izvrševanju nekdanjih načrtov. Sedajni režim ga je zopet uveljavil pri Mestni hranilnici in prav nobenega dvoma ni moglo biti, da bi ga bila ljudska volja ob prvi priliki zopet posadila na županski stol radovljiškega mesta. Vse take in podobne sanje bodočnosti je pa izterjala njemu in njegovim prijateljem njegova prerana smrt.

Ko smo tako pregledali delo pokojnega Vinka Resmana za narod, mu ne smemo pozabiti izraziti posebne hvalečnosti za njegovo radodarnost, ki jo je stalno izkazoval radovljiški župni cerkvi, kateri je eno tretjino prispeval za njen veliki zvon, kateri je podaril nov pozlačen kovinski tabernakelj z retabulami in jo je stalno podpiral z večjimi zneski. — Tudi ljubljanska univerza je dobila svoj čas od njegove lesne družbe znaten prispevek. Kar je pa razdal mimogrede in pomagal potrebnim, to je pa zapisano v njegovi knjigi življenja.

Ko se tako danes poslavljamo od našega dragega Vinka Resmana, mu moramo brez-pogojno priznati, da je dobro in pošteno oral v življenje svojega kraja in krepko množil svoje talente. Zato mu danes vsi brez izjeme in iz vsega srca želimo: Počivaj v Bogu, prijatelj!

I. V.

Sredstev za izčiščenje je mnogo!

Zanesljivo, milo, normalno iztrebljenje omogočajo

ARTIN-DRAŽEJE

Dr. WANDERJA

Dobe se v vseh lekarnah v školah po 12 dražej Din 8— in v večičah po 2 dražej Din 1'50.

Oglas res. pod S. br. 22115/35.

Jožef Grašič - zlatomašnik

Kr. nj, 31. decembra.

Kakor je razvidno iz »Letopisa ljublj. škofije, praznuje častni kanonik stol. kapitlja v Trstu, g. Jožef Grašič dne 31. dec. 1935 petdesetletnico svojega mašništva.

Večino svojih duhovskih let je preživel v Bernu (srednja Istra); deloval je neumorno za napredek v duhovnem življenju, trudil se za lepoto svoje cerkve, bil prav agilen na prosvetnem in narodnem polju ter mnogo skrbel, da bi njegovi farani tudi gospodarsko napredovali.

Reveži so našli pri njem vedno odprto roko, dijake pa je sprejemal kar z veseljem.

Vztrajal je na svojem mestu do zadnjega; na stara leta pa se je umaknil iz Istre v svojo rojstno Gorenjsko, kjer se nahaja kot župnik v poklju na Sp. Brniku pri Kranju.

Vedno priazen, vedno uslužen deluje še zdaj po svojih močeh v dušnem pastirstvu, akoravno je že precej prekoratil sedemdesetnico.

Tržaški škof Karlin je g. zlatomašnika cenil prav visoko. L. 1911 ga je imenoval za častnega konzistor. svetnika, l. 1918 pa za častnega kanonika tržaškega kapitlja.

G. zlatomašniku iskreno čestitam, želeč mu, da bi srečno učakal tudi 60 letnico svojega duhovniškega poklica; Bog naj ga ohrani še mnogo, mnogo let!

(Zlatomašnik bo obhajal svojo zlato mašo na Brezjah 10. jan. Ob tisti priliki se bo »Slovenec« zaslužnega jubilara obširneje spomnil. Op. ur.)

Slomškovo leto

Slovenci se novega leta 1936 že posebno veselimo. To leto bo namreč posvečeno delu za beatifikacijo služabnika božjega Antona Martina Slomška. V okvirju Ciril-metodovega jubilejnega leta se bodo temu delu pridružili tudi drugi slovanski narodi, saj je ravno Slomšek pokrenil organizacijo Ciril-metodove ideje.

Predvsem moramo biti na jasnem, da nam naša vera v svetništvo Slomška nalaga velike dolžnosti in sicer dolžnosti molitve, dolžnosti dobrih del in dolžnosti žrtve za predpriprave. Z molitvijo si bomo izprosili od Očeta svetnika Slomška, z dobrimi deli si ga bomo zaslužili, z žrtvami za predpriprave bomo pa ustvarili tudi vse tuzemske pogoje, da se izvrši obširen proces.

V Mariboru, kjer počiva v posebni kapelici telo Slomška, se pripravljata ta proces. Izvenecerkvene priprave in delo za beatifikacijo pa vodi posebno društvo »Slomškova družina«. Ta je svoj čas objavila program Slomškovega leta in ga danes ob novem letu zopet ponavlja.

Januar: Slovenski fantje proučijo Slomškovo življenje in njegove nauke za fante. (Prosvetna knjižica in molitvenik življenja srečen pot.)

Februar: Slovenska dekleta sprejmejo Slomškove nauke iz knjige Krščanski devišto (nova mala izdaja izide v kratkem).

Marec: Na materinski dan proslavimo predvsem Slomškovo mater, obenem pa počastimo vse slovenske matere, posebno matere, ki nam vzgajajo duhovnike.

April: Mesec mož, ki bodo v svoji skrbnosti zbrali prispevke za stroške beatifikacije.

Maj: Povsod bomo čitali Slomškove šmarnice, da bomo sprejemali njegovo besedo, ki je lepa, kakor bi rožice sadil.

Junij je mesec Slomškovih slovesnih dni. Dne 21. junija, na dan sv. Alojzija je Mladinski dan v Mariboru, kjer se zbere mladina v kar največjem številu. Sprevod mladine, skupna služba božja na Glavnem trgu, popoldne zabavne igre. Mladinske dneve pa naj priredijo tudi doma v vsaki župniji. Gg. katehetje so naprošeni, da pri pripravi na prvo sv. obhajilo opozorijo tudi na to, da bi v tem letu vsa prva sv. obhajila darovali za beatifikacijo Slomška. Tudi zadnje šolske sv. obhajila naj bo v ta namen.

Dne 28. in 29. junija so Slomškovi dnevi v Mariboru. Spored: dne 28. junija so dopoldne zborovanja, popoldne na prostem velika ljudska igra »Sv. Ciril in Metode«, zvečer koncert Slomškove kantate. Celo noč slovesna razsvetljava Maribora. Dne 29. junija: Dohod v sprevodih k skupni sv. maši na Glavnem trgu. Pri sv. maši ljudsko petje in skupna molitev za beatifikacijo. Po govornih sprevod mimo Slomškovega groba na Slomškov trg pred škofijski dvorec, kjer zastopniki župnij, združeni po dekanijah, izročijo prevzisenemu škofu dr. Ivanu Jožefu Tomaziču podpisane prošnje za beatifikacijo. Popoldne ob 3 koncert kantate, zvečer predstava na prostem »Sv. Ciril in Metode«.

V času od januarja do junija se bodo po župnijah zbirali podpisni na prošnje za beatifikacijo. Naj ne bo nobenega Slovenca, ki bi pri tej veliki verski in narodni akciji izostal!

Pri nas ne govore fraze temveč dejstva!

1) po vsebinski litija (proti sečni kislini). 2) po množini privede ogljikove kisline (panhormon). 3) po množini in raznolikosti sestavin in EDINA v celi Jugoslaviji. 4) z težkimi metali (za čiščenje in okrepitev krvi in življenjskih sokov v organizmu).

Zato je tako zdrava in dobra!

Naši nadpastirji Slovincem za novo leto

Lavantinski škof:

Leto 1935, ki gre pravkar h koncu, nam je v verskem oziru prineslo marsikaj razveseljivega. Evharistični pokret v naši ožji domovini, čigar višek je bil kongres v Ljubljani, nam je dokaz, da versko življenje med Slovenci napreduje v pravi smeri.

Z veliko skrbjo pa opazujemo, kako se širi tajno nasprotstvo zoper Boga in vero, kako prodirajo zmotne in prevratne ideje med ljudstvo. Ogrožene so vse dosedanje pridobitve ne le v verskem, ampak tudi v prostvetnem in gospodarskem oziru. Nevarnost je tem večja, ker državniški niso mogli preprečiti vojne, ki preti zajeti vso Evropo.

Nehote se človeku vrva misel, da Bog, ki vodi usodo narodov in držav, sicer dobro misljenim prizadevanjem vodilnih mož ni naklonil zaželenega uspeha, ker so se ti morebiti preveč zanašali na svojo spretnost in modrost, premalo pa se ozirali na Boga in potrebnost njegove pomoči. »Ako Gospod ne zida hiše, zastoj se trudi, kateri jo zidajo« (Ps. 126, 1). To velja za vsako stavbo, tudi za stavbo miru na svetu, za stavbo sreče in zadovoljnosti med človeštvom.

Brez strahu in obupa more gledati v bodočnost le tisti, ki veruje v osebnega Boga. Zato postavimo nevarnim in prevratnim idejam nasproti res trdno vero v Boga in njegovo Previdnost: rešitev je le v živem in praktičnem krščanstvu. Delajmo tudi na to, da se bodo v vsem javnem življenju upoštevala krščanska načela pravičnosti in ljubezni; potem smemo upati, da se bodo razmere obrnile na bolje, in da bo zavladal na svetu traten mir, ki po njem tako željno hrepenijo človeška srca.

V teh mislih želimo »Slovincem« božjega blagoslova, da bo, kakor doslej, tako v letu 1936 in vso prihodnost pogumno stal na braniku vere in Cerkve!

V Mariboru, na god sv. Silvestra, 31. 12. 1935.

† dr. Ivan J. Tomažič, škof lavantinski.

Ljubljanski generalni vikar:

Odkar naš prevzvišeni gospod škof dr. Gregor Rožman vodi krmilo ljubljanske škofije, Vam je vselej ob novem letu poslal v »Slovincem« svoje pozdrave in svoja novoletna voščila. Letos praznuje novo leto v Ameriki, kjer je že obiskal vse slovenske naselbine od New Yorka do San Franciscu. Povsod so ga rojaki zelo slovesno sprejeli in željno poslušali njegove pridige. Od vseh teh krajev se nam sporoča, da si je s svojo apostolsko gorečnostjo in svojo prijaznostjo osvojil srca vseh. Letos torej iz daljne Amerike pošilja svoji ljubi ljubljanski škofiji svoj novoletni blagoslov.

Ker njega ni, ki ga je sv. Duh postavil, da vlada ljubljanski škofiji, naj Vam njegov namestnik tolažiti to, kar bi Vam on rad položil na srce ob nastopu novega leta.

Sredi minulega leta smo imeli v Ljubljani evharistični kongres. Bila je to veličastna manifestacija, kakršne bela Ljubljana doslej še nikdar ni videla. Slovenski narod je izpričal svojo živo vero v skrivnost svete Evharistije in svojo otroško vdanost materi Cerkvi. Vse je bilo tako veličansko, tako lepo, da je bil ves svet poln hvale tega kongresa.

Želja Vašega škofa je, da bi tisti ogenj, ki so ga bila ob kongresu polna Vaša srca, nikdar ne ugasnil. Tabernakelj, to je naša trdnjava, in sicer edina nepremagljiva. Majhen narod smo Slovenci, pa dokler se bomo zbirali okoli tabernaklja, nas nobena sila ne bo pokončala.

Večina Slovincem se oklepa tabernaklja, vedno bolj se množi število svetih obhajil. Zlasti med našimi možmi in fanti in med našim dijakstvom je v tem oziru zadnja leta izredno velik napredek. Posebno razveseljivo je, da iz krogov inteligentnih, akademsko izobraženih krogov tako lepo število pristopa vsak dan k božji mizi.

Je pa žal tudi mlačnih, celo brezvernih kristjanov še veliko število v naši škofiji. Tudi te je treba poiskati in jim pokazati pot v Oče-

tovo hišo. To pa je velika in sveta naloga Katoliške akcije, ki se mora v novem letu poživiti in razširiti. Saj to še ni pravo krščanstvo, če je kdo sam zase dober in pobožen, pa mu tega ni nič mar, da bi tudi druge pridobil za lepo življenje. To je nekaj verski egoizem. Vsak pravi kristjan je apostol. Apostolsko delo pa je namen Katoliške akcije.

Eden glavnih namenov, ki ga ima misijonsko potovanje našega gospoda škofa po Ameriki, je ta, da bi se pospešile priprave za beatifikacijo v duhu svetosti umrlega škofa Friderika Baraga. V Sloveniji se pa že dalj časa pripravlja beatifikacija tudi v duhu svetosti umrlega škofa Antona Martina Slomška. Nobenega dvoma ni, da sta oba tadv velika moža med svetniki v nebesih. Mi Slovenci bi pa radi, da bi ju smeli postaviti na naše oltarje in javno kot svetnika častiti. Bila bi to za nas velika milost in čast. Zato bomo v novem letu veliko molili, da bi se Bog milostno ozrl na naš slovenski narod in storil na priprošnjo Slomškovo in Baragovo čudeže, ki so potrebni, da jih bo mogel sveti Oče v Rimu prišteti med blažene in pozneje med božje svetnike.

Ali naj omenim še našo prosveto? V zadnjih letih se katoliškim organizacijam pri nas ni dobro godilo. Zaprti so bili skoraj vsi naši lepi prosvetni domovi. Po hudih nevihtah se je

vreme zopet zvedrilo. Naša katoliška prosveta je znova oživela. Bog jo blagoslovi! Biti pa mora v resnici katoliška. Pri predavanjih, predstavah, zabavah ne sme biti nikdar nič takega, kar bi morala obsojati katoliška morala. Zlasti pa morajo biti vsi člani naše prosvete vzorno katoliški. Kogar življenje ni v skladu s čisto božjo zapovedjo, ali kdo ne izpolnjuje cerkvenih zapovedi, ne sme biti član katoliškega prosvetnega društva.

Se veliko novoletnih želja imam, pa ni za vse prostora v »Slovincem«. Samo eno zelo važno moram še povedati: Naročite se na naše katoliške liste! Kdor le more, naj naroči »Slovincem«. Če to ni mogoče, naj bi imela vsaka družina vsaj »Domoljuba« in »Bogoljuba«. Pa Družbe sv. Mohorja nikar ne pozabite.

Pa zakaj to priporočam? Ko smo imeli zadnja leta težke dneve in tisti, ki so imeli oblast v rokah, niso bili naklonjeni Cerkvi, smo vedeli, da so ostali trdni in neoprijatni samo tisti, ki so bili naročniki katoliških listov.

Dobri Bog Vam daj vsem mirno in srečno novo leto. Prosimo ga, da nas reši strašne gospodarske krize in nam pošlje zopet čase, ko si bomo s poštenim delom vsi zopet lahko zaslužili vsakdanji kruh. Pred vsem pa se ravnajmo natančno po besedi Gospodovi: »Isčite najprej božjega kraljestva in njegove pravice.« Potem se bo spolnila tudi božja obljuba: »Vse drugo se vam bo navrglo.«

V Ljubljani, dne 31. decembra 1935.

Ignacij Nadrah,

generalni vikar ljub. škofa.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 1. januarja: Novo leto. Obrezovanje Gospodovo.

Cetrik, 2. januarja: Ime Jezus. Makarij Aleksandrijski (Blaženko) opat.

Novi grobovi

† V Podgorju pri Kamniku je umrl g. Alojzij Ogrinc, v starosti 75 let. Bil je braj pok., pisatelja Josipa Ogrinca in v svaštvo z rodbinami Benkovič v Kamniku. Februarja 1935 je praznoval s svojo soprogo Marijano svojo zlato poroko še čil in zdrav. Pogreb bo na novega leta dan ob 4 popoldne. Naj mu sveti večna luč! Zaljubljen naš iskreno sožalje!

Tako enostavna

in lahka je uporaba

PERION

praška za pranje, da bi lahko prali otroci. Kupite ga — ne boste razočarani.

Osebnosti

— Premestitve na srednjih šolah. Po službeni potrebi je premeščena Marija Tominc, suplentinja, z II. realne gimnazije v Ljubljani na realno gimnazijo v Mariboru. — Iz Maribora je z realne gimnazije premeščena na III. državno realno gimnazijo v Ljubljani prof. dr. Silva Trdnina. — Prof. Anica Kosovel je premeščena z realne gimnazije v Mariboru na II. realno gimnazijo v Ljubljani. — Prof. Martin Fortuna je premeščen z realne gimnazije v Gospiču na realno gimnazijo v Kranju. (Prof. Fortuna je bil pri znanih političnih persekucijah l. 1932. reduciran kot profesor gimnazije v Ptuj, l. 1933., pa je bil reaktiviran, toda kot profesor gimnazije v Gospiču. Sedaj je končno dobil za preganjanje zadoščenje.) Prof. Ivan Kumer je premeščen z gimnazije v Kočevju na II. realno gimnazijo v Ljubljani. Zadnje štiri premeščitve so bile izvršene na lastno prošnjo premeščenih. — Prof. Diva Kuljiš, ki je bila dodeljena mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani, se vrne sedaj na svoje redno službeno mesto v Kranju.

— Iz bančinske službe. Premeščena je Pavla Jazbinšek, sestra pomočnica v zdravniškem domu v Mariboru k zdravniškemu domu v Rogatecu. — Od zdravniškega doma v Rogatecu je premeščena k zdravniškemu domu v Murski Soboti sestra pomočnica Franciška Boškovič.

— Poročil se je včeraj na Brezjah Jože Arhar, krojaški mojster in vnet delavec pri prosvetnih organizacijah v St. Vidu nad Ljubljano, z Ivanka Kastelic, prav tako pridno in agilno delavko pri prosvetnih organizacijah v Dolu pri Ljubljani. Mlademu paru iskreno čestitamo ter želimo obilo sreče in blagoslova.

— V imenik odvetnikov odvetniške zbornice v Ljubljani je bil vpisan dr. Leskovic Franc, dosedaj koncipient pri dr. Peganu Vladislavu, odvetniku v Ljubljani, s katerim ima združeno svojo pisarno.

Srečno in uspeha polno novo leto

želi vsem cenjenim naročnikom
tovarna

JOS. REICH

za kemično čiščenje in barvanje oblek,
Pranje in svetlokanje perila.

— Čistitve g. banu. Včeraj je g. ban dr. Marko Natlačen sprejemal izključno le predstavnike oblasti ter raznih korporacij. Vsi ti so g. banu čestitali k novemu letu. Med voščilci je bil kot zastopnik cerkvene oblasti g. stolni prošt Ignacij Nadrah, dalje slovenski narodni poslanci, ki so člani sedanje vladne večine, zastopniki vojske, samoupravnih ustanov, posameznih organizacij, predstavniki uradništva banske uprave itd. Opoldne je g. ban dr. Natlačen brzojavno čestital nočnemu ministru g. dr. Antonu Korošcu k novemu letu.

Naj bo stara al pa mlada
vsaka pile „Naš čaj“ rada
Čez fare tri devet vasi
„Naš čaj“ vse druge preloži.

— Podpore za novo leto. Na socialnem oddelku banske uprave vlada že od božiča sem velik naval proštev za podpore. Čeprav morajo prosilci vložiti dobro utemeljene prošnje, vendar prihajajo tudi mnogi taki, ki upajo na slučajno podporo, ki je seveda ne dobe. Posebno včeraj je bil velik naval. Banska uprava je za pomoč revnim dala na razpolago znaten znesek, ki pa seveda komaj zadošča za omiljenje revščine v vsej deželi. — Velik naval je bil včeraj tudi na mestni social-

ni urad, na razna župnišča in na dobrodelne organizacije.

— Prosvetna zveza je zbrala 5 zabojev knjig, revij in listov ter jih poslala slovenskim delavcem v Srbijo. Vsem darovalcem se za ta božični dar v imenu naših delavcev Prosvetna zveza prisrčno zahvaljuje.

ADVOKAT

dr. LESKOVIC FRANC

naznanja, da je otvoril svojo

advokatsko pisarno

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6-I

— Zvezniške legitimacije. Veljavnost legitimacij za poklicne novinarje s tričetrtinskim popustom se podaljša do vštete 15. januarja 1936. — Uredniške legitimacije za dnevnike in tednike in za druge časopise se morajo pa obnoviti, ker so postale neveljavne z večerajšnjim dnem.

— Priprave za romanje v Palestino ob letošnji veliki noči so v polnem teku. Odhod je pripravljen na 4. april z jugoslovanskim parnikom »Knežinja Olga«, v Egipt, kjer si izletniki ogledajo Aleksandrijo, Kairo in piramide, nato se odpravijo z vlakom v Jeruzalem, kjer ostanejo 6 dni. Vodstvo ekskurzije po Palestini je prevzel vseuč. prof. dr. A. Snoj, ki se mudi že od oktobra v Palestini. Velikonočne praznike bodo romarji preživeli na svetih jeruzalemskih tleh. Vrnejo se s parnikom iz Haife v Solun in nato z vlakom preko Jugoslavije v Ljubljano. Stroški so predvideni od 6500 Din navzgor. Celokupno potovanje traja 20 dni. Priprave sprejema Prosvetna zveza, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7 in sicer do 1. februarja.

Pri korpulentnih ludeh

se izkaže naravna

Franz-Josefova

grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katere se uporablja brez posebne diete. Franz-Josefova grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Režiserski in maskerski tečaj se prične v nedeljo 5. januarja ob 10. uri popoldne v Marijašišču. Pripravljenih je 70 udeležencev, kateri naj prinesejo s seboj: Pogačnikovega Slehernika, Razvalino življenja, Burko o jezičnem dohtarju, svinčnik in beležnico. Tečaj se zaključuje 6. januarja popoldne ob pol pol 4 uri. Novih prijavlencev ni mogoče več sprejeti.

Slatino Petanjko za odpravo golše, zopet to nadlogo ni metode boljše!

— Katoliška olimpijada bo letos na Dunaju od 12. do 14. junija. Člani mednarodne kat. Unije v Franciji, Belgiji, zlasti češkoslovaški Orli se za to olimpijado intenzivno pripravljajo.

Volitve esen: Lutiz

Cenik: Tovarna Lutz-peči. Ljubljana — Šiška

— Izlet v Nico in Marseilles s posebnim vlakom v času od 18. do 27. februarja 1936. Informacije pri »Putniku« v Ljubljani.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzimate zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

— Nesreče pri delu. V St. Vidu nad Ljubljano se je pri delu ponesrečil 16-letni mizarški vajenec Dušan Gvardjančič, ki mu je stroj odtrgal prste na levi roki. — V smodnišnici v Kamniku je strugalni stroj odtrgal prste na desni roki 37-letnemu mizarju Antonu Flerinu. V Višnji gori je padel po stopnicah 16-letni pekovski vajenec Jože Zajec ter si zlomil desno nogo.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 1. t. m. je objavljena »Uredba o združitvi občin Ribnica-trg in Ribnica-okolica«, dalje »Uredba o ustanovitvi občine Radvanje«, »Uredba o izločitvi kraja Zagorje iz občine Markovec in priključitvi k občini Gorisnice«, »Pravilnik o delu v monopoličnih ustanovah«, »Ratifikacija konvencij mednar. biroja dela po republiki Čile«, »Pristop Tangerskega pasu k mednar. konv. o cest. prometu« in »Pristop Tangerskega pasu h konv. o avtomob. prometu«.

**Ali ste že
poravnali naročnino?**

Izjava prometnega min. dr. Spaha

»V leto 1936 stopamo v znak vidnega zboljšanja naših notranjih razmer. Po težkih dneh v prvi polovici leta 1935, v katerih je naš narod po vsej državi preživel preizkušnje, kakršnih ne pomnimo, je delo sedanje vlade v drugi polovici leta 1935 prineslo znatno zboljšanje v vseh smereh narodnega življenja. Pa tudi v gospodarstvu se kažejo znaki skromnega gibanja na bolje, in da niso nastopili zunanje-politični zapletljaji, bi bilo v tem oziru mnogo boljše. Naj nam leto 1936 prinese polno razjasnitve tako v notranji kakor tudi v zunanji politiki.«

Dr. Mehmed Spaho, minister za promet.

Celje

— Smučke in sani po nizkih cenah priporočajo Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg, Gubčeva ul. 2.

— Božičnica Poselske zveze. V nedeljo popoldne je priredila Poselska zveza za svoje članice v mali dvorani Ljudske posojilnice božičnico. Na dnevnem redu so bile deklaracije, petje itd. — S strani članice je bil obisk zelo lep in je božičnica izpadla v splošno zadovoljstvo navzočih.

— Uradni dan Zbornice TOI v Ljubljani za Celje in okolico bo v torek, dne 7. januarja od 8 do 12 predpoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ulica št. 8, pritličje, levo.

— Prijava vozil. Prebivalstvo opozarjamo na razglas na uradni deski mestnega poglavarstva glede letne prijave vozil. Ker se nahajajo vsa registrirana vozila (potniški in tovorni avtomobili, motorna kolesa, polijakarski vozovi in bicikli) iz vse sedanje občine Celje v evidenci pri predstojništvu mestne policije, so njih lastniki dolžni, da vložijo predmetne prijave med 1. in 31. januarjem t. l. pri navedenem evidenčnem uradu. Prijavne takse se plačajo v kolkih, ki se nalepijo na prijavni pol. Obrazci so na razpolago pri mestni policiji, soba št. 36. Vozila, ki se nahajajo pod plombo, so izvzeta. Letne takse po tarifni postavki 100, točka 2, so bile postopoma odpravljene z 31. decembrom 1935.

— Fantovski odsek KPD ima v soboto, dne 4. t. m. ob 8 zvečer v Domu skupni članski sestanek. Na sporedu je zanimivo zdravniško predavanje. Predaval bo g. dr. Podpečan, za člane obvezni Prijatelji vabljani.

— Frizure za plese in klubke. Trajna ondulacija z novim aparatom brez elektrike. R. Grobelnik, Celje, Glavni trg, in podružnica poleg hotela Evropa.

Ptuj

Visok gost v Ptuj. Te dni se je mudil v Ptuj povelnik orožništva divizijski general g. Naumovič. Nahaja se na inspekcijskem potovanju in je inspiciral ptujsko orožništvo četo.

Spremembe pri okrajnem sodišču v Ptuj. Sodnik dr. Muha, dosedaj na nespornem oddelku I, je dodeljen h kazenskem sodišču, sodnik Kancelar pa pride od kazenskega sodišča v sporni oddelk III, sodnik dr. Lipič pa od spornega oddelka III na nesporni oddelk I.

Tatvina koles. V Slovenjvsi je bilo ukradeno moško dvokolo, last posestnika Fureka, vredno 1000 Din, znamke »Dürkops«, evid. št. 25-178685-2; v Staršah tudi moško dvokolo last trgovca Kröfla, vredno 600 Din, evidenčna št. 25-186464-2.

Hajdina. Danes popoldne ob pol treh bo naše kmečko društvo priredilo lepo dramo »Janez iz Visokega« ali »Ljubavi cvet je zamorjen«. Igra bo trajala nekaj nad 2 uri, a ne bo dolgočasna, smeh in jok se menjavata venomer. Ker tako velike igre še ni bilo na našem odru in niti drugod v bližini, zato ste vi domačini in okoliščini prijazno vabljani! Ponovitev bo v ponedeljek 6. januarja, tudi ob pol treh popoldne.

Kamnik

Dalmatinsko črnino in opolo po 8 Din ter kvalitetno štajersko vino po 10 Din točijo pri Safarju.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Novosti:

Berghoff, Einkehr. Vorträge für Einkehrtage. Standesvorträge für Frauen, Männer und Jungmänner. 191 str., nevez. 45 Din. — Engel, Im Ambruch der Zeit, Kurzpredigten für die Sonntag. Feiertage des Kirchenjahres. 336 str., vez. 91 dinarjev. — Grätry, Einführung in die Pflichtenlehre. 93 str., vez. 55 Din. — Fischer, Bindung und Bekenntnis. Laienbriefe aus dieser Zeit. 208 str., vez. 74 Din. — Fassbinder, Die heilige Klara von Assisi. 224 str., vez. 90 Din. — Martindale, Der fortlebende Christus. Fünf Predigtzyklen. 219 str., nevez. 40 Din. — Nieremberg, Von Gottes Schönheit. 102 str., nevez. 11 Din. — Pieper, Die Wirklichkeit und das Gute. 113 str., vez. 54 Din. — Rall, Deutsches katholisches Schrifttum. Gestern und Heute. 260 str., vez. 81 Din. — Rindt, Der Jünger Johannes betrachtet die Welt. Ein Buch vom Sinn des Lebens. Vez. 48 Din. — Thieme, Christliche Bildung in dieser Zeit 168 str., vez. 64 Din. — Weingartner, Kurze Katechismus Predigten. I. Der Glaube. 107 str., nevez. 36 Din.

Poizvedovanja

Izobil so je v St. Vidu mlad. bel kovski pes, z rjavco laso na ušesih. Očeta naj se proti nagradi Ljubljana, Sv. Petra cesta 64.

Novi ljubljanski župan za novo leto Mariborski župan našim bravcem

Pred nami stoji novo leto, zavito v kopreno, ki nam zapira pogled v bodočnost. Tajinstveno je in nosi v sebi usodo slehernika, ki mu je začet tano, da se nad njim izpolni beseda. Malodušnega navdaja strah in tesnoba; oni pa, ki so preželi z močno voljo, ne poznajo strahu pred bodočimi dnevi, nasprotno, vesele se nove dejavnosti, ki jo jim naloži vsak dan znova.

Niti obup niti bojazen ni na mestu, ker pretvarja človeka v slabika. Kdor se ozre okoli sebe, bo povsod zaznal veliko lepega, da se mu dvigne vsa duševnost v prepričanju, da naša pot gre navzgor.

V zmaterializiranega človeka so se v zadnjih časih naselili novi klici. Trudoma si utirajo pot in ga peljejo k globokim notranjim vrednotam.

Človeška duša se prebujala in čuti, da rabi impulza in nove hrane. Iste jo in našla jo je. To prerodenje človekovega bistva se nam razodeva v povsem nazorni sliki, ki nam jo nudi tudi naša velika bela Ljubljana. Kot so nekoč naši predniki s trudom in brezprimerno požrtvovalnostjo postavljali cerkvice na gričih, tako se grade danes v vseh delih mesta božje hiše. Vstajajo kot znamenite dobe poduhovljenja, k je nadomestilo temne čase zmaterializiranih zmoči. Priče so, kako se vrača človek k Najvišjemu v teh dneh krize in malodušja, polaga svoj obojus, da si postavi dom za svoje duševno uravnoteženje in zbranost, da ne kloni v nesreči, da dvigne duha tja k Svetlobi, ki mu je vir radosti.

Ali nam ni to porok za boljše dni? Človek, ki se dviga, je zmožen velikih del in njegova dejavnost je velika. Ko stoji v zbranosti duha pred oltarjem, ga prepaja predvsem beseda Odršenika: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.«

Naše dobro meščanstvo, ki gradi v teh težkih časih božje hrame, nosi v sebi tudi te besede Odršenika. zato se bo spomnilo tudi vseh bližnjih, ki so v stiski. Sila, ki ji je vir dobrote in ljubezni, je nepremagljiva. Zato vidim, da vstajajo v dneh bodočnosti tudi pri nas domovi vsem onim, ki so zaščite potrebni. Človek se dviga in stopa po poli svoje popolnosti navzgor.

Življenje pa terja od človeka, da se tudi v boju izbrusi in ojači. Iz močne duševnosti izvira močna pozitivna dejavnost, ki posveti svojo tvornost tudi dnevnim življenjskim nujnostim, tistim praktičnim gospodarskim ustanovam, ki so potrebne, da se dviga naša kultura prav v vseh panogah. Zato ne gledamo potov in ciljev, ki se nam odpirajo v Novo leto, z bojaznijo. Zdi se nam, da nam kaže novo leto prijazno lice, ker mu nosimo nasproti močno vero, čisto srce in dobro voljo. Zato prestopamo z veseljem prag minulega leta v novo, ki nam bo vsem novo, ki nas najde vse prerojene in prepojene z živo vero v boljše bodočnost. Zato up v srce, kvišku glavo, vedre oči in čisto misel, pa se ne bojimo dolžnosti novega leta, ki naj nam vsem prinese novo veselje in novo srečo v delu za bližnjega in našo skupnost.

Dr. Juro Adlešič,

predsednik mestne občine Ljubljane

Maribor, 31. decembra.

Ko se poslavljamo od starega leta, ne bomo žalovali. Težko leto je za nami. Ob njegovem zatonu imamo samo eno željo, da bi bilo novo leto lepše in boljše. To velja zlasti za mesto Maribor, ki je videlo in doživelo lepe čase. Po prevratu se je preko noči razvilo iz starega in starokopitega malega mesta v moderno, trgovsko in industrijsko središče. Zaradi svoje naravne lege kot obmejno mesto in zaradi cenenege električnega toka so bili podani vsi predpogoji za razvoj trgovskega mesta. Takoj se je bujno razvila trgovina in obrt, dobili smo močno tekstilno industrijo, ki je ena od najmočnejših v državi. Poleg tega je Maribor užival veliko zaupanje. Imeli smo občinskega predsednika, mnogo uradništva in centralnih uradov. Razume se, da je imelo v teh lepih časih mesto zadosti davčnih virov, lepe dohodke in smoteno je mestna uprava vršila svojo nalogo na socialnem, kulturnem in gospodarskem področju. Zlasti na social-

nem polju se je mnogo, mnogo storilo. Začele so se dvigati stanovanjske hiše, delavske kolonije, skrbelo se je za zanemarjeno deco, zidala zavetišča za mladino. Skrbelo se je za onemogle in ostarele.

Pa so prišli slabi časi. Izgubili smo občinskega predsednika. Ošlo je na stotine uradništva, poslovali so se centralni uradi in kakor je poprej prišlo blagostanje, tako je preko noči potrkala na vrata skrb in opomin za štednjo. K temu je prišla še gospodarska kriza. Za obrtnike in industrijo so nastali težki časi, začelo se je odpuščanje nastavljenec v delavstva, pa tudi industrija se je začela boriti s težavami. Kljub vsem tem težavam in kljub gospodarski krizi pa se je mestna uprava vedno zavedala svoje velike narodne in državne dolžnosti, ki jo ima Maribor kot obmejno slovensko mesto. Skrbela je za brezposelne, za reveže in dobila vedno razumevanje pri meščanih, posebno tudi pri industriji, ki je dajala vsako leto velike zneske na razpolago za lajšanje bede, za brezposelne in reveže in sploh v socialne svrhe. Zaupali smo v svojo lastno moč, bili smo veseli, ko smo našli tudi podporo in razumevanje pri banovini in državi, da smo lahko vršili svoje velike naloge. Težke čase smo imeli v preteklem letu. Vse težave pa smo premagali, zaupajoč v lastno moč s pomočjo meščanov, katerim naj bo tem potom izrečena iskrena zahvala, kakor tudi s pomočjo banovine in države, ki sta vedno znali ceniti pomen mesta Maribora in njegovega dela za udržitve državne in narodne misli in njegovega dela na gospodarskem, kulturnem in socialnem področju. Preteklo leto nam je prineslo svobodno besedo, narodno vlado, v kateri se nahaja voditelj Slovencev dr. Anton Korošec in kateri načeljuje dr. Milan Stojadinovič. Mi zaupamo v g. Stojadinoviča in v kraljevsko vlado in imamo za novo leto samo to željo, da se naše gospodarske prilike že enkrat uravnesajo. Mi upamo in zaupamo. Vemo, da ne gre to preko noči. V novem letu pričakujemo in upamo na ozdravljenje gospodarskih razmer. Denarni zavodi morajo dobiti državno pomoč. To je predpogoj, da se gospodarski zastoj premakne z mrtve točke, da poživijo kredit naše narodno gospodarstvo in tako pomagajo na nogo kmetu, obrtniku, trgovcu, uradniku in industriji, kakor tudi pomagajo državi vsemag dohodkov. V tem smislu voščim vsajim čitateljem »Slovenca« srečno novo leto!

Dr. Alojzij Juvan,

predsednik mariborske občine.

KINO UNION TELEFON 2221

Novoletna premiera ob 15., 17., 19. in 21. uri

Wolfgang Liebenow in **Martha Eggerth**

Plavalasa Carmen

Reservirajte si vstopnice za današnjo premiero v predprodaji!

Možje in mladeniči ljubljanski!

Vabimo vas vse, brez razlike stanu, pridružiti se takoj v začetku novega leta četi mož in mladeničev, ki vsak mesec vsaj eno nočno uro žrtvujejo v čast božjemu Sreč Jezusovemu. V noči na vsak prvi petek v mesecu se v ljubljanski stolnici časti presv. Zakrament, ki je od 9 zvečer do 4 jutraj izpostavljen na glavnem oltarju. — Prvo letošnje nočno čiščenje imamo v noči od 2. na 3. januar. Iz knjige »Večna molitev«, ki je tudi v cerkvi na razpolago, bomo molili 22. uro: Za praznik rojstva Gospodovega, dodali pa še molitve v čast presv. imenu Jezusovemu. — Vsakdo izmed novo došlih častivev si lahko izbere poljubno nočno uro od 9 do 4. Dohod v stolnico je vsakokrat skozi vrata stranske zakristije nasproti župnišča.

Kepati pakete tudi v novem letu z motorizirano Groupje!

© Prenagril se je. Zadnji dan leta je menda jugovina in zimska toplina dosegla rekord. Kakor v aprilu! Predbožični teden smo bili zakopani v snežno odejo, pred novim letom pa docela brez snega in toplo, da je bila zimska suknja odveč. Ni čuda, če je narava premočila tudi kosovo družino. Tam na Mirju se je vsedel neki rumenokljunec na rob vrtnice in prepeval prav po notah. Kmalu je privabil k sebi jato družic, pa tudi tekmece ni manjkalo. Sopiril se je okrog njega, kakor bi ga hotel opozoriti, da se je zmotil in da še ni čas za svatovski pesem, ali pa mu je bil nevoščljiv, kar je bolj verjetno. Vsekako zanimiv pojav na Silvestrov dan leta 1935. Ni treba, da bi bil prerok, če kdo napoveduje, da bo še škripalo. Ako se bo pa zmotil, mu ne bomo zamerili.

Najlepše zims ke suknje in obleke dobite pri I. Maček, Ljubljana, Aleksandrova 12

© Nova božična igra na odru Rokodelskega doma. Drevo bo imelo društvo rokodelskih pomočnikov svojo običajno novoletnico. Na sporedu je poleg drugih zanimivih, zlasti glasbenih točk, tudi nova božična igra »Veseli trljje kralje«. Igra je moderna, povsem ustrežajoča sedanjim razmeram. V režiji g. dr. Fr. Bajca bo gotovo zadovoljila vsakega, še tako razvajenega gledalca. Vstopnice za prireditve se dobivajo dopoldne od 10 do 12 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Pričetek bo drevi ob pol osmih. Ne zamudimo ugodne prilike videti novo lepo igro in pojdimo drevi v Rokodelski dom

Röntgenolog
Dr. Cirman Ciril
izvršuje röntgenološko prakso od 2/1. 1936 dalje dnevno od 8—12 dopoldne.
Ljubljana - Dvorni trg 1/II.

© 2000 več bolnikov. Zadnji bolnik, ki je bil večerjati popoldne sprejet v ljubljanski bolnišnici, je bil vpisan pod številko 26.415. Do polnoči pa je bolnišnica seveda sprejela še nekaj bolnikov. V letu

1935 je bilo v bolnišnico sprejetih okoli 2000 bolnikov več kakor l. 1934. Zg. te številke same zelo različno govore o prenatrpanosti bolnišnice, zlasti če pomislimo, da je bilo nekaj tisoč bolnikov zaradi pomanjkanja prostora odklonjenih.

© Z ozirom na oklic »Ljubljanskemu meščanstvu«, ki je objavljen v današnjih listih, prosim vse hišne posestnike odnosno upravitelje, da poberejo od vseh stanovanjskih najemnikov, izvezmi onih, ki plačujejo manj kot 200 Din stanarine, od vseh stanovanjskih sob in poslovnih prostorov (prodajaln, delavnic, pisarn itd.), malenkosten prostovoljni davek po Din 1.— na mesec za sobo ali poslovni prostor za dobo treh mesecev. Ker je predviden ta davek le za tri mesece, bi hišni gospodarji sebi in strankam, kakor tudi mestnemu socialno političnemu uradu, prihranili mnogo dela in časa, če poberejo davek naenkrat in ga z natančnim seznamom števil sob in poslovnih prostorov oddajo v mestnem socialno političnem uradu, oziroma sporoče, kdaj in kam naj pride pooblaščen odposlanec po nabrani denar. Enako prosimo vse delodajalce, da tudi oni iz istih razlogov in na isti način oddajo prostovoljni davek na svoje uslužbence po Din 4.— na mesec po možnosti za tri mesece skupaj.

Dr. Josip Muster

specialist za bolezni ust in zob

Ljubljana — Novi trg 4-II
zopet redno ordinira od 2. jan. 1936

© Občni zbor zoologskega društva »Noe« za dravsko banovino bo 8. januarja 1936 v klubski sobi restavracije Novi svet ob 8. uri zvečer z običajnim dnevnim redom poleg spremembe pravil. Člane prosimo sigurne udeležbe. Nove člane sprejemamo do otvoritve občnega zbora. Prijatelji društva iskreno vabljeni! Odbor.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

tvrdka

Anton in Vladimir Presker
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

© Kino Kodoljevo igra danes ob 5. in 8. in jutri ob 8. dva sporeda: »Zob za zob« in »Tu nekaj ni v redu«. Danes ob 3. »Zob za zob« po nižnji vstopnici. Pri vseh predstavah barvana smešnica.

© Fantovski odsek Sentpeterskega prosvetnega društva ima v četrtrek ob 8 predavanje. Predaval bo g. dr. Knific o okultizmu (nadaljevanje). Predavanje bodo spremljale skioptične slike. Pridite vsi in točno.

Zaprtie, neredno vretje v debelem črevesu, slaba prebava, glavobol vsled zaprtja se naglo odpravi z uporabo naravne

Franz-Josefove

grenke vode — ena polna čaša na prazen želodec.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 8-br. 15463, 26. V. 36.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — začetek ob 20

Sreda, 1. januarja ob 15: *Uboga Ančka*, Mladinska predstava. Izven, Globoko znizane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: *Direktor Campa*, Izven, Globoko znizane cene od 20 Din navzdol.

Četrtek, 2. januarja: *Otroci*, Red. Četrtek.

Petek, 3. januarja: *Zaprto*.

Sobota, 4. januarja: *Molier*, Red. A.

OPERA — začetek ob 20

Sreda, 1. januarja ob 15: *Sveti Anton*, vseh ljubljanskih patron, Izven, Globoko znizane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20: *Ida*, Izven, Gostuje dr. Adria. Znizane cene.

Četrtek, 2. januarja: *Salome*, Red. B.

Petek, 3. januarja: *Zaprto*.

Sobota, 4. januarja: *Prekmentani grad*, Red. C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 1. januarja ob 15: *Bojadera*. — Ob 20: *Veseli kmetič*.

Četrtek, 2. januarja ob 20: *Vest. Rude*.

□ Vodstvo podružnice »Slovenca« v Mariboru je z današnjim dnem prevzel prof. Franjo Sekolec.

□ Verniki stolne župnije se ob Novem letu opozarjajo: 1. Spovedi na dom naznanite vedno pravočasno, če le mogoče že prejšnji večer ali vsaj do 8. jutraj, če ni morda bolnik naglo zbolel. Ne pustite vaših bolnikov umirati neprevidenih! 2. Čas za krščenje je vsak dan od 14. do 16. ure popoldne. 3. Do Svečnice poravnajte letnino za cerkvene sedeže, ki znaša 20 dinarjev. Kdor ostane letnino na dolgu tri leta po vrsti ali kdor se izseli iz Maribora in neposredne okolice, izgubi sedež. 4. Naročite zopet Mohorjeve knjige za novo leto. Za 20 Din dobe udje pet letih in koristnih knjig.

□ Karitativna zveza se zahvaljuje vsem plemenitim dobrotnikom za velikodušne podpore ter jim želi vsem blagoslovljeno in srečno novo leto.

□ Novo operetno delo pripravlja zopet ravnatelj Mariborske Glasbene Matice Kozina, ki je imel z »Majdo« krasen uspeh. Novo delo bo doživelo še letošnjo sezono svojo krstno predstavo, in sicer najbrže v Ljubljani.

□ Novi mariborski meščani. V članstvo mestne občine so bili v seji občinskega sveta v ponedeljek sprejeti naslednji prosilci: Anton Jare, Vinko Lašič, Ivan Maučič, dr. Janko Pihlar, Elizabeta Voda, Josip Postužnik. Zagotovilo sprejema se je dalo Alfredu Baitcheku, Hugonu Kolbanu in Vladimirju Slokarju.

□ Nabava novih lovskih kart. Mestno načelstvo poziva vse one, ki nameravajo v letu 1936 izvrševati lov ali pa vzeti lovišče v zakup in stalno bivanje v Mariboru, da vložijo pri mestnemu poglavarstvu prošnje za nove lovske karte, kolkovane s kolkom za 5 Din. Prošnja se mora osebno oddati na mestnem knjigovodstvu (soba št. 4) ter priložiti izkaznico lovskega društva in orožni list. Kdor prvič prosi za lovsko karto, mora priložiti še potrdilo, da zna ravnati z orožjem. Ta potrdila izdaja okrajni gozdarski referent.

□ Opozorilo trgovskim potnikom. Davčna uprava za mesto Maribor razglašča: Davek potujočih agentov in trgovskih potnikov, kakor tudi krošnjarjev se mora plačati za leto 1936 v celotnem letnem znesku 2. jan. 1936. Prvi si morajo nabaviti davčne karte, slednji pa v gotovini plačati davek pri pristojni davčni upravi.

□ Koliko so stale preudreite v franciškan-ski baziliki? Kakor smo že svoječasno poročali, so se izvršile v baziliki Matere Milosti večje preudreite, ki so prav posredno izpremenile poprej preveč temno notranjost cerkve. Vodstvo župnije je dobilo sedaj račune, ki znašajo skup-132.000 Din. Z ozirom na dejstvo, da se je vodstvo župnije lotilo velikega posla tako rekoč brez sredstev, so te številke precej visoke. Gotovo pa bodo priskočili na pomoč številni dobrotniki, ki so tudi doslej vselej radi prispevali za lepoto svoje bazilike.

□ Odlikovanja v mariborski gasilski čet. Danes na novega leta dan bo ob 11 dopoldne v prostorih mariborske gasilske čete odlikovanih več članov te čete z visokimi odlikovanji. Slavnost odlikovanja je združena s primerno prireditvijo, kateri bodo prisostvovali razni mariborski odličniki.

□ Občinske volitve v št. Ilju. Dne 19. jan. se vršijo občinske volitve v št. Ilju v Slov. gor. Volitve so razpisane zaradi naknadne prikl-pitve občine Kaniza. Krajevna organizacija JRZ je postavila svojo kandidatsko listo z g. Karlom Swatyjem kot nosilcem. Poleg te liste se postavlja svojo listo kot predstavnik JNS mladi

g. Bauman. Trgovec Rudolf Hamer pa je postavil svojo listo, na kateri so zbrani maloštevilni marksisti. Z ozirom na važnost št. Ilja kot eksponirane obmejne postojanke je organizacija JRZ izvršila vse priprave, da bo zmaga naše liste častna. Nosilec liste JRZ g. Swaty je dolgoletni župan, ki je v vseh krogih zelo priljubljen.

□ Občni zbor mariborskega Foto-kluba bo v četrtek, 9. jan. ob 20. pa ne v kavarni Jadran, kot smo prvotno poročali, ampak v lovski sobi hotela Orel.

□ Gotovo vam ne bo žal, ako obiščete novo brivnico Ulčar. B., Stolna ulica 5.

Školja Loka

Darovali so »Vincencijevi konferencie«, ki je za božične praznike zopet obdarovala z živčev 25 družin in 46 ostarelih oseb: Neimenovani 500 Din, neimenovani 30 Din in mestna občina kot letni prispevek 10 Din. Vsem dobrotnikom naj Bog stotero povrne!

V mestni uhožnici že dalje časa ni nekaj v redu. Zavod baje ne dosega pravega namena, ko ni v njem nobene prave discipline. Če šolske sestre, ki strežijo in skrbje za oslabele osebe, storijo vse kar je mogoče, dasi za to svoje delo uživajo črno nelahvalnost in večkrat tudi surovost od posameznih oseb. Socialni odsek mestne občine, v čigar roki je ta zavod, naj vendar enkrat že napravi temeljiti red v njem in naj vsakogar izključi, če se ne bi pokoraval. Upamo, da ne bo treba kaj več o tej zadevi govoriti.

Z novim letom smo dobili Ločani vojaško godbo, ki bo sestavni del planinskega polka.

Dva otroka je izgubil tekem enega tedna mlinar iz Hrastnice. Umrli sta za davico.

Kolporterji »Slovenca« želimo vsem odjemalcem kar najbolj srečno novo leto!

Naznanila

Ljubljana

1. Nočno službo imajo lekarne: danes: dr. Kmet, Tyrševa c. 48; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ul. 7; jutri: mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Gurtus, Moste.

1. Organizacija praktičnih tehnikov OPT ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 12. januarja 1936 ob 9 dopoldne v predavalnici Delavske zbornice, vhod iz Copove ulice 1 pritrilje. Vabljeni vsi člani in absolutni dolgovodski člani na TSS v Ljubljani ter tem enakih šol.

1. Fantovski krožek na Kodoljevem bo imel ob 20 svoj redni sestanek.

1. Salezijanska prosveta na Kodoljevem bo imela v petek ob 20 v veliki dvorani ljubljanskega mladinskega doma svoj prvi redni občni zbor. Vabljeni vsi člani in članice!

1. Kino Kodoljevo igra danes ob 5 in 8 in jutri ob dva velika sporeda: »Zob za zob« in »Tu nekaj ni v redu«. Danes ob 3. »Zob za zob« po nižnji vstopnici. Pri vseh predstavah se barvana smešnica.

Maribor

m »Paonitja«, klub mariborskih katoliških akademičar, je imela 30. decembra 1935 svoj X. redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: Josip Zajec, jurist, predsednik; M. Veberič, jurist, podpredsednik; Albert Kulovec, jurist, tajnik in Zupanec Albert, medicinar, blaginjak.

Drugi kraji

Prosveta Hajdina pri Ptujju vzporedi narodno igro: »Janca z Visokoga na novega leta in 5. januarja ob 3. dopoldne.

Karambol poštnega avtomobila Šofer mrtev — avtomobil razbit

Murska Sobota, 31. dec. V soboto zvečer se je zgodila v Murski Soboti pri kolodvoru usodna nesreča, ki je zahtevala življenje mladega šoferja g. Josipa Lukovička. Takrat se je vračal velik poštni avtomobil, ki vdržeje promet med Doljno Lendavo, M. Soboto in Rogaševci, izpred garaže proti pošti. Ob istem času so na postaji prenikali vagoni ter jih pripravljali za večerni vlak. Ker je pred progo precejšen ovinek in zaradi velike megle šofer ni opazil lokomotive,

ki je med tem privozila na križišče in s polno paro tresla v avtomobil ter ga je skoraj popolnoma uničila. Nesrečnega šoferja so čez pol ure potegnili izpod avtomobila že mrtvega. Nasprotno pa je dobil le manjše praske spredovnik, ki je bil v usodnem trenutku v zadnjem delu avtomobusa. Pokojni šofer je bil po rodu Čeh in je bil splošno priljubljen. Njegovo truplo so v nedeljo obducirali. Ob istem času je bila tudi na licu mesta komisija. Zaenkrat se vzdržuje poštni promet z vozom.

Z zavezanimi očmi v l. 1936

Z zavezanimi očmi drvim v leto 1936 in v njegovo prihodnost. Kakšna bo?

To vprašanje je na ustih vseh. Eni bi si radi točno odgovorili na to vprašanje ter natančno vse naprej vedeli, kako in kaj bo. Na Silvestrov dan je večil in prerokovan na kupe. Taka prerokovanja so poceni: Eden iz vaše rodovine bo nevarno zbolel in boste v skrbeh zanj. Vam pa se obeta na eni strani veliko presenečenje, na drugi strani vam pa tudi bridko razočaranje ne bo prihranjeno. Sumarjem za leto 1936 z gotovostjo napovemo, da bo dosti snega, da bo snuka marsikje idealna, le potruditi se bo treba tja, kjer bo. V domači politiki se bodo razmere tako ustalile, da nam bo od same ustaljenosti že kar dolgčas, če ne bo kakih nepričakovanih dogodkov, ki tudi niso izključeni. V zunanji politiki bo leto 1936 stalo v znamenju Marša. Treba bo velikih prizadevanj, da se bo vse mirno končalo. Sicer pa z gotovostjo lahko trdimo, da bo v Abesiniji zmagala pravična stvar in da bo podlegel tisti, ki ne bo kos sovražniku.

Torej nekako tako prerokovanje bi pri pariški vedeževalki veljalo najmanj 1000 frankov. Pri nas pa s tem zastoj postrožemo, ker vemo, da je vse to res.

Na Silvestrov večer praznovanemu gopodičnam ne bo treba vlivati vina, da bi videle, kaj bo. Čemu bi kukale za skrivnostno zagrinjalo božje bodočnosti, ko pa bomo vsi vso usojeno nam prihodnost lažje prenesli, če za njo sploh vedeli ne bomo. Sicer smo pa kristjani. In kot kristjani vemo tole:

En del naše prihodnosti ni prav nič skrivnosten: večino dogodkov povzročimo sami. Namesto da bi trepetali pred grozečo nesrečo, je mnogo bolj pametno, da odstranimo to, kar nesrečo povzroča. In zelo mnogokrat to moremo. Današnji dan je sad večrajšnjega, posledica naših sedanjih zmot ali povračilo za naše napore bo jutri.

Bodočnost pa delajo tudi take stvari, ki ne zavise od nas: napake ali zlobnost drugih, nepričakovani udarci, imponderabilia, neznanke jutrišnjega dne.

Kristjan ni nikdar presenečen. Obveščen je o nepričakovanem — tem da je vedno pripravljen na vse.

Kaj nam bo prineslo leto 1936? Veselje, ki ga bomo uživali brez nemira, težave, ki jih bomo prenesli s pogumom, naloge, za katere bomo imeli človeška sredstva in božjo milost. Kristjan bdi, da ne opusti nobene dolžnosti in ne zanemari nobene milosti. Pripravljen je na vse.

Pa tudi Bog bdi nad nami, nad našimi ognjišči in našo zemljo. Zaupamo vanj, ker naš Oče ve, česar naše oči ne vidijo, ker On more, česar mi ne moremo.

Ponavljamo še enkrat z vedrostjo naše staro voščilo: Srečno novo leto! In novo leto bo gotovo dobro, ker Bog je vedno dober. More pa biti tudi boljše kakor lansko, če se bomo potrudili, biti bolj krepotni in če bomo storili drugim več dobrega, kakor smo storili doslej.

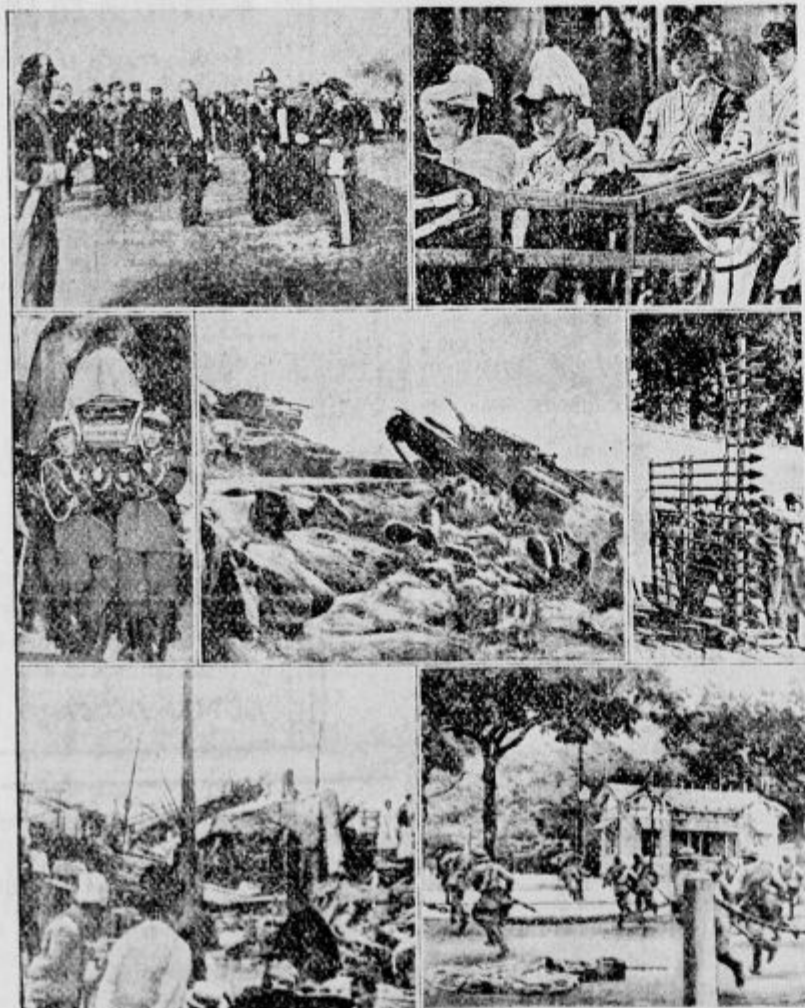
Svetovni dogodki l. 1935

MRICI LETA 1935:

Zgornja vrsta od leve na desno: Arthur Henderson, predsednik razorožitvene konference; belgijska kraljica Astrida; zadnji avstro-ogreški šef generalnega štaba Arz pl. Straussenberg. — Spodnja vrsta od leve na desno: angleški polkovnik Lawrence; poljski maršal Pilsudski; amer. letalec Willy Post

SVETOVNI DOGODKI LETA 1935

Zgornj od leve na desno: grški kralj Jurij se pripelje v Atene iz svojega dolgoletnega izgnanstva v Londonu. — Zgoraj na desni: angleški kralj Jurij V. je praznoval 25 letnico svojega vladanja, kar je za vso Anglijo bil velik praznik. — V sredi od leve na desno: maršala Pilsudskega neso poljski legionarji v slovesnem sprevodu pokopat v grobnico poljskih kraljev v Krakovu. — V sredi: Srečanje vseh svetovnih dogodkov leta 1935 je italijansko-abesinska vojna, v kateri so Italijani nastopili zlasti s tanki. — Ker se Italija boji posledice sankcij, so začeli v Italiji pobirati celo železne ograje, da jih prelježe za topove. — Spodaj na levi: Sredi leta je strašen potres obiskal otok Forauzo in zahteval na tisoče človeških žrtev. — Spodaj na desni: Komunisti so v Braziliji poskusili revolucijo, ki pa se je ponesrečila. Na sliki vidimo oddetek vladnih čast, ki naskakuje gnezdo upora.

Kako bodo pisali o nas čez 50 let

Mnogo stvari, ki se nam danes zde vsakdanje, so izšli ali vsaj principielno rešili šele v l. 1935. Samo ljudje takrat še niso razumeli, kako dalekosežne so te iznajdbe.

V tem letu so prvič začeli pridobivati sladkor iz slame. To se jim je posrečilo v Rusiji in Nemčiji. V Ameriki so delali prvič bencin iz zemeljskih pinov. To je takozvani polimerni bencin, ki ne nastane po zmanjšanju, ampak po zvečanju molekularne teže. Dalje so vpeljali takrat pridobivanje volne iz sira. Povod za to iznajdbo je po čudnem naključju dala vojna Italije v Afriki. Miroлюбne države so namreč napovedale Italiji bojkot. Da bi pa Italija postala neodvisna od avstralske volne, je začela predelovati volno iz mleka. Tudi podzmsko razplinjavanje premoga, ki nas je rešilo težavnega dela v rudnikih, spada v to leto, ko so napravili prve velike poizkuse v južni Rusiji v Donski kotlini.

Danes nam je samo ob sebi razumljivo, da letala za dolge proge ne morejo startati zaradi velikih množin goriva neposredno s tal, ampak s kril drugega letala, takezvanega matičnega letala. V l. 1935 pa je bil prvi tak start dvokrilnika z matičnega letala. Ta poizkus pa je bil takrat skrivaj, ker so bila letala namenjena za bombardiranje »sovražnih držav«.

Tudi liliptutanska letala, takojimenovala »zračne bolhe«, so takrat prvič gradili.

Mnogi naši čitatelji na brž se ne vedo, da v l. 1935 vlaki niso tekli na kroglah, ampak je imel vsak vagon štir kolesa.

Sicer je pa bilo l. 1935 zelo važno za raketo tehniko. Izbojsane rakete sta gradila Giodard v Ameriki in Obert na Nemškem. Takrat se je o tem seveda zelo malo vedelo, ker sta bila oba kot civilna urednika podeljena svoji armadi, da bi ne prišel kak važen izum na drugo drugo državo v roke. Kljub velikanski reklami na vseh po-

ljih, se ni nihče potrudil, za popularizacijo. Nasprotno so pa Marconijevi in Grindellovi poskusi s smrtnimi žarki povzročili velikansko zanimanje. Tako so morali n. pr. ko je delal Grindeli poskuse s svojimi žarki na vzhodni angleški obali, zagraditi ves tisti del obale z električnimi žicami, da so onemogočili vstop nepoklicanim.

V tem letu sta bili tudi dve iznajdbi, iznajdba Avstrijca Zsigmondyja in Francoza Henristauxa, katerih pomena širša publika ni prav nič razumela. Mislimo namreč na električni mikroskop in električni teleskop. Do l. 1935 so uporabljali samo optične povečave. Zadnja meja pri teh mikroskopi je bila ena pettisotinka milimetra. Zsigmondy pa je dosegel eno dvajsettisotinko milimetra premera. Ni treba še posebej pripovedovati, da bi brez tega nikdar ne mogli fotografirati molekule in tako tudi ne spreminjati ene surovine v drugo. Tako bi se vedno pritoževali na izčrpanostjo zemeljskih zalog petroleja, o katerem danes vemo, da je kakih 14 surovin, ki jih je mogoče dobiti povsod in ki se dajo spremeniti v petrolej. Sem spada tudi fotografiranje v temi s pomočjo infra-rdečih žarkov in gledanje v daljavo. Na prehodu l. 1935-36 so v Angliji dobili prve aparate za sprejemanje slik iz daljave. Umetna postaja za dež v Dageslani je bila prva te vrste. Sicer se v l. 1935 še ni posrečilo delati umeten dež, vendar so pa že veliki oblake velikih dimenzij in meglo, ki je varovala pred mrazom velike nasade bombaža. Od tega do umetnega dežja pa bo samo en korak.

Vitaminsko so bili še tako neznan, da so prišli samo do črke K, med tem ko smo danes ugotovili že 2146 vrst, od mnogih pa smo dajali že medicinske doze. Ko smo na ta način smoteno uredili našo prehrano, se bo podaljšala srednja doba človeškega življenja na 34 let. Glavno zaslugu ima pa pri tem oni, ki je v prvih desetletjih našega stoletja odkril prvi vitamin.

Sveti kraj Lalibela in njegove čudovitosti

Abesinski božič

Potovalce M. Florack popisuje abesinski božič, ki ga je doživel na svojem potovanju po Abesiniji, zlasti pa v mestu Lalibela:

Daleč na obzorju se vije zablestela meglica, ki se je razgrinjala po vsej deželi. Končno je iz nje zrastle velik oblak prahu, iz katerega so začele rojiti kamele, konji, osli in ljudje. Armada pobožnih romarjev je za božične praznike romala v etijopski Jeruzalem, v središče krščanske Abesinije, v Lalibelo. To mesto je že staro, saj je o njem že pisal l. 1520 portugalski misijonar Franc Alvaraz, ki je popisoval čudovite enole cerkvene zgradbe. Vendar je doslej to mesto obiskalo le malo Evropejcev.

Tujec mora v tem majhnem kraju občudovati deset velikih monolitčnih stavb, ki je vsaka zgrajena iz enega celega kosa orjaške rdečkaste skale vulkanskega izvora. Kdo je te ogromne zgradbe zgradil, se danes ne da več dognati. Ustno izročilo pa trdi, da jih je zgradil abesinski kralj Lalibela, ki je vladal v 12. stoletju. Tudi star arabski rokopiš piše o tem. Te zgradbe so dalec drugačne kakor druge abesinske zgradbe, zato sodijo, da so jih gradili egiptski Kopti. V živo skalo so človeške roke izdolbele lepo cerkev s kupolo in oboki — vse podobno zgradbam modernih arhitektov. Danes je v Lalibeli še deset takih cerkev.

Lepa je znotraj taka cerkev. En relief predstavlja bolnega mladeniča, o katerem pripoveduje legenda: »Ko je njegov oče zahteval, naj vzame nevesto, katero mu ponuja oče, se je sin uprl in zbežal. Za to nepokorščino ga je Bog kaznoval z neozdravljivo boleznijo. Po drugih cerkvah so krasni srebri, umetniške risbarije in večkrat naletiš tudi na matičski križ. V največji cerkvi je visok steber, ki moli celo iznad strehe. Ze dolga stoletja ga vkljub lepim reliefom pokrivačo s preprogami, ker ga imajo tako za svetega, da se ga ne sme dotikati človeška roka. Okrog cerkva so dvorišča, v njih pa v skalo vdolbine vdolbine, izklesani sveti vodnjaki. V njih je voda, katero so že pred mnogimi leti prinesli iz Jordana.

Najznamenitejša je cerkev sv. Jurija. Ogromna skala, iz katere je izklesana cerkev, ima obliko križa. Čudovita cerkev je nekoliko oddaljena od drugih in legenda pripoveduje, kako je dobila svoje ime: »Ko je sv. Jurij opazil, da imajo vsi drugi svetniki polno cerkva, on pa nobene, ga je ta človeška nevaležnost tako razžalostila, da je za jezdit iskrega konja in oddiral v sveto Lalibelo. Tam je zahteval, naj tudi njemu zgrade božjo hišo, naker je izginil.« Še danes kažejo Abesinci odlične konjske podkve, katero je tamkaj zapustil konj sv. Jurija. Poslej Abesinci zelo časte sv. Jurija in skoro ni kraja ali hiše, kjer bi ne imeli njegove podobe.

Božični sveti večer je naročil. Abesinci ga praznujejo 7. januarja. Pred slovesnostjo so mnogoštevilni romarji zbero, med njimi je polno nalezljivo bolnih, gobavih itd. Pri cerkvenih vhodih čakajo in čepe na zemlji, ker razkazujejo strašne rane. Nato se prične slovesen obhod. Skozi silno množico — takrat je bilo baje 30.000 romarjev v Lalibeli, se vije procesija, pred katero stopajo višji duhovniki. Pred procesijo tekajo mladeniči, ki mahaio z usnjatimi biči. Vsi duhovniki so slovesno oraviljeni, saj je božič v Abesiniji višek vsega krščanskega sijaja. Za duhovniki nosijo služabniki pisane sončnike iz najfinejšega žametja, ki ja vanj

vezeno zlato in srebro. Ko so končane pridige in molitve, začno duhovniki peti, naker se začne s truplom zibati, kakor v lanskem plesu. Plesje pač tako, kakor so najbrže v predkrščanski dobi izraelski duhovniki plesali v Sveti deželi. In tako se zibaje pomika procesija ob cerkvenih zidovih v največjo cerkev Lalibele, ki se imenuje Maskali Jezus.

Nato se sprevod vrne od oltarja proti vhodnim vratom in tu izgine v temen podzemski hodnik, ki predstavlja pekel. Iz tega pekla sprevod naposled skozi dolg podzemski predor pride zunaj na dan. Za duhovniki izgine v podzemlje vse ljudstvo. V podzemski temi morajo ljudje z rokami tipaje tavati in se oprijemati sten; vsi vprek, bolni in zdravi, gobavi in kozavi. Kdo tukaj ne nalezle bolezni od drugih, ta ima to za znanje, da mu je Bog milostljiv. S petjem se konča ta božični sprevod, naker se etipsko ljudstvo vrne na svoje domove.

30.000 abesinskih romarjev istočasno nastopi pot proti domu. Kakor vojska mravej, se razlijejo v dolgih neskončnih karavanah, peš in jež, na konjih, velobodih in oslih na vse strani ter izginejo v oblakih prahu, tako, kakor so prišli.

„Slovenec“ pred 60 leti

»Slovenec« v soboto 1. januarja 1876.

Politični pregled — Avstrijske dežele —

Državni zbor se 11. januarja zopet snide; med rečni, ki jih bode imel še obravnavati, so železniški načrti najvažnejši.

Na Tirolskem se razodeva velika nevolja proti ministru Stremajerju, ker je dovolil v Inšpruku in Meranu osnovati protestantske srečje, dasi deželna postava od 7. aprila 1866 veli, da se to sme dovoliti le v soglasju z deželnim zborom.

V Pragi je bil te dni dr. Pražak. Nekateri listi sodijo, da je šel Čehom prigovarjat, da naj pridejo v državni zbor, da pomagajo pri razpravi o gospodarskem vprašanju vreči ministertvo. A Čehi bodo dobro premislili preden bodo to storili, ker so prepričani da za tem ministertvom, če ga spodrine, stranka narodna in konservativna ne more nič boljšega dobiti.

Vnanje države:

Jugoslovanski vstajniki so zvedeli, da podpiralni odbor v Newyorku je nabral veliko denarjev, za ktere namenja kupiti in poslati jim novih topov. Ljubibratije je odšel v Bosno, da organizira vstanek. Turška se vedno bahavostno ravna in žuga Crnogori, da hoče z vojsko pridreti v srce Crnogore. — Srbska skupščina je dovolila, da se med pribegle Bosnijske razdeli 10.000 cekinov.

Izvirni dopisi.

Iz Borovnice 30. decembra. Ne sv. Stefana dan imelo je naše »Bratno društvo« veselico, pri kateri se je tudi volitve vsrila. — Temu sledila je tombola s krasnimi dobroti. Zabava je bila povečem izvrstna, le obžalovati je, da je bilo tako malo udov navzočih. — Da je pa naše »Bratno društvo« v tako slabem stanju, je vzrok razdor med domačini. Kakor ob času peloponeške vojske v Graciji tako se godi sedaj v naši slovenski domovini. Brat bratu hoče vsaditi meč v prso, drug hoče družega pokončati, sovraštvo, jeza, razprtije vladajo v vseh krogih. In kakov bode vspeh teh neugodnosti? Kakor se je zgodilo staremu grškemu narodu, tako tudi slovenskemu. Tedaj bratje sezimo »i v roke, ter delajmo vzajemno za narod in našo oliko. Bacinimo od sebe neumno pretirano osebnostno sovraštvo, zamrzo in svojeglavnost! Poklonimo narodu svoje duševne in materialne moči brez najmanjšega sebičnega namena. Širimo zlato slovo in ljubezen med svoje ljudi, kajti: »Sloga jači, nesloga tlači«.

Domače novice.

Katoliško rokodelsko društvo napravi danes ob 6. uri zvečer vsakoletno božično v prostori v Knežjem dvoru (Fürstenhof). Slavnostni program: 1. »Božična pesem«, zbor 2. Nagovor predsednikov 3. »Prolog«. 4. »Moj dom«, čvetospev. 5. »Novoletnica«, deklamacija. 6. »Schlosserlied«, zbor. 7. Der Räuber und das Crucifix, deklamacija. 8. »Das Felsenkreuz«, čvetospev. 9. »Turki na Slévie«, deklamacija. 10. »Popotnica banovceva«, zbor. 11. »Zdaj gré sem, zdaj pa tje«, vesela igra v 1 dejanju. 12. Tombola.

»Kol' si pa star, fantek?«

Pet let, Mama pa mi pravi, če bom vsako jutro rad pojedel vročo prižganko, da bom drugo leto že 6 let star.«

Kje smo? 1935 - notranjepolitično

1. januarja 1935 je bil g. Bogoljub Jevtić še genij vse zunanje politike kraljevine Jugoslavije in predsednik njene vlade, danes, po tolikih uspehih, je član parlamentarne opozicije. G. Nikola Uzunović se je pred letom dni še otresal častnih in plaćanih mest v JNS, danes pa je on član izvenparlamentarne opozicije, JNS pa »bivša JNS«. Take upokojitve voditeljev, ki so zmorni in poštini, in strank, ki so »razširjene« in »priljubljene« po celi državi, po drugih državah vzdignejo mnogo prahu in dajo povod za dolge komentare in članke v slovo veličinam, pri nas gre pa to kar mimogrede, po pregovoru: »Danes meni, jutri tebi«, ker nimamo programa, ampak samo ljudi, dobre in slabe, poštene in nepoštena. Edini dogodek, ki je za nekaj dni zaposlil vsaj slovenske in jugoslovenske politične kroge v Sloveniji, so bile senatorske volitve dne 3. februarja. »Slovenec« je 2. februarja položil volilcem, zlasti pa županom, na srce te-le besede: »Slovenski župani, sedaj pa volite tako, kakršni ste! In so volili: z 321 glasovi proti 86 glasovom so bili izvoljeni za senatorje dr. Drago Marušić, dr. Albert Kramer in Janez Pucelj. Ako te volitve ne bi šle tako lepo po sreči, bi bilo danes tem gospodom še vse huje. Tako pa so vsaj senatorji. Poslansko mesto jugoslovanskega nacionalista Janeza Pucelja je zavezal njegov namestnik dr. Hans Arko, zastopnik kočevskih Nemcev, ki pa je užival to čast samo tri dni. Kajti 6. februarja je bila že razpuščena narodna skupščina, izvoljena dne 8. novembra 1931, ki je 4 leta skrbela za državo, da so ob razpustu nekateri poslanci sicer razočarani, pa vendar zadovoljni s samim seboj, rekli: »Štiri leta smo pa le bili!« Z ukazom o razpustu so bile obnem razpisane tudi nove volitve za dne 5. maja.

Ta ukaz je šele nekoliko razgibal skeptične duhove. Nekateri so mislili, da je sedaj čas, da stopijo na plan, drugi pa, da je to čisto normalna zadevščina: nekateri bodo volili, nekateri kandidirali, izvoljeni kandidirali pa bodo izvoljeni s tisto večino, ki je za tako reč potrebna. Začeli so se razgovori in posvetovanja vse čez, vsi bi radi, da bi volitve svobodno tako izpadle, da bi bil on izvoljen. Upanje, da bodo po volitvah zopet poslanci prvi in zadnji politični veljaki v državi, je znova preizkusilo značaje in zvestobo mož. Vse stranke so imele dovolj disidentov, ki so reševali svoj voz na cesti, ki sicer ne pelje v njihovo smer. Prvaki JNS so obupali nad uspehom, ako se pojavijo pod svojim imenom, zato so svetovali svojim podprvakom, naj se vsak reši kakor se more na listi, ki daje največ jamstva, da bo zmagala. In so se zatekli večinoma na listo g. ministerskega predsednika B. Jevtića, ker ministerski predsednik ne propade tako zlepa, zlasti še, če so volitve samo javno svobodne. Sploh je okrog ministerskega predsednika nastala taka gneča, da je imel v kratkem — do začetka marca — 7000 ljudi, samih poštenih, sposobnih, nesebičnih in doslednih, ki bi vsi radi kot poslanci pod njegovim vodstvom služili državi, kakor so ji služili že v vseh možgih taborih.

Ljotičeva skupina se je postavila sama zase na improviziranem bojišču. Ob dr. Mačku so se zbrali nekateri srbski zemljoradniki, srbski demokrati in Pribečevci, v kolikor niso šli vsi ti z Jevtićem. Ta pisana skupina dr. Mačka je že takrat dobila ime združena opozicija. Maksimović je zbral okrog sebe nezadovoljne iz JNS in postavil svojo listo. Tako smo ob volitvah imeli 4 stranke — demokracija je tu! Da je le več strank, pa je za nas dokaz demokracije, pa čeprav so vse stranke nedemokratske. 26. februarja je kraljevska vlada izdala proglas, v katerem je poleg mnogih praznih besed izrekla tudi globoke misli: »Stoletja so za nami, stoletja so pred nami. Morje najbolje krvi se je prelilo... morje krvi se še lahko prelje... vabimo vas, da 5. maja vsi složno in odločno odidete na volitve in oddaste svoj glas za državno listo (ne listo kake stranke, op. ur.) z nosilcem R. Jevtićem, predsednikom kraljevske vlade.« Nato pa so kar po nekem redu vsi ministri razlagali svoje načrte in oznanjali velike obljube, kaj vse bomo naredili, kaj podrli, kaj bomo imeli, kaj bi bilo dobro, da bi imeli itd. Tako so prišle volitve. 6. državnozbornske volitve od obstoja države, ob katerih je predsednik vlade in zunanji minister kraljevine Jugoslavije »dobil« 1.738.390 glasov, dr. Vladimir Maček 983.248, g. Dimitrije Ljotić 23.814, g. Božo Maksimović pa 32.730, dr. Korošec pa vse liste glasove, vsaj pri nas, ki so ostali doma — in teh je bilo še največ. Po volitvah se je nova narodna skupščina izgubljala v odkrivanju nasilja, ki so ga opozicijski kandidati zgajali nad nosilcem državne liste in predsednikom kraljevske vlade, merodajni činitelji so izjavljali, da je vlada trdna in da bo šla neomajno za svojim programom, dokler ni bila 21. junija prisiljena odstopiti. B. Jevtić je zapustil za seboj samo parlament. Nasilec liste se je moral takorekoč posloviti od javnega političnega življenja, vsi tisti pa ki so se ga oprijeli, so pa ostali pod imenom Narodna skupščina. 24. junija je bila imenovana nova vlada, ki se je kljub intrigam in osebnostnim nasprotovanjem obdržala na krmilu do danes in čimbolj poteka čas, tem trdnjša je. Z novo vlado se je tudi javno ozračje popolnoma izpremenilo. Zabanjanje je postalo zopet dovoljeno, govori in zborovanja niso več zločin, ki se kaznuje po zakonu o zaščiti države. Sicer niti politično, niti gospodarsko stanje še ni tako, kakor bi moralo biti, vendar pa moremo reči, da že skoro ne pomnimo vlade, ki bi svobodno delila v tako velikih kosih, kakor je sedanja. Politično življenje je začelo teči v glavnem v dveh tihih: velika skupnost JRZ, na drugi strani pa združena opozicija, ki po številu pripadnikov in po številu shodov in govornikov tudi ni majhna, ki pa je tako pisana, da prav radi tega ne premore drugega kakor velike shode. Razdeljena je, ne da bi se tudi na zunaj razdelila, v srbski in hrvatski del. V srbskem delu vodi zelo svojo pot dr. Dragoljub Jovanović, ki vsekakor ni zraščel s tradicijo zemljoradniške stranke, ampak ima širše obzorje in hoče biti več kot veljak v neki stranki. Sicer vedno zatirujejo z obeh strani, da je sloga popolna in iskrena, vendar pa je očitno, da ima mladi in agilni dr. Dragoljub Jovanović, univ. prof., govornik in ljudski tribun, evropsko izobražen in civiliziran in zelo na levo usmerjen človek, ki mu častihlenost kaže pot v bodočnost, v marsičem drugače ne nazore in namene, kakor pa Jova Jovanović in Ljubomir Davidović, dva politika starega, patetarnega kova, ki sta morda oba zaslužna, vsak za svojo politično skupino, prvi za zemljoradniško, drugi za demokratsko stranko, ki ji imata delovno preteklost in bogate spomine na čase, ki jih že zdavnaj ni več. Srečujeta se dva rodova. — Hrvatski del pa je ves pod vodstvom priletnega dobrodelnega advokata in posestnika dr. Mačka, ki ima največje veselje nad hrvatsko zastavo in množicami, ki vpijejo »Živjo dr. Maček«. Tudi v tej skupini se kuhajo tiha ljubosumja med frankovci, ožimi pristajali pokojnega Stjep. Radića, demokrati iz Pribečevčevega gnezda in še med voditelji probujaločega se katoliškega gibanja, ki s skrbjo gledajo vse te laizirane in do katoličanske bolj ali manj neprijazno razpoložene politike. Vse sicer še druzi ime dr. Mačka in včasih se kar skušajo, kdo se bo

prej in glasneje proglasil za njegovega boljšega pristaša in pomočnika, trajna pa ta skupnost ni, ker je rojena iz zadrege. Stevilne proslave, ki so jih Hrvatje letos praznovali vse polno, in zagrebški trgovski duh tujega pokolenja, ki je vse opremil s sliko dr. Mačka, razglednice, ogledala, robce in božjepotne spominčke, slike in kipce, vse to je ustvarilo entuzijastično ozračje, v katerem nihče ne more biti kaj drugega, kakor pristaš dr. Mačka. Nočemo prerokovati, kdaj se bodo voditelji začeli razhajati, verjetno je le to, da se bodo katoliki in komunisti najdalje držali dr. Mačka. Komunisti, ker morajo rovariti v senci tistega, čigar ime najbolj vleče, katoliki pa, ker jim je dr. Maček s svojim tolstojanstvom še najbližji. Le dr. Maček je v precepu: komunizem odklanja na celi črti, on in njegovi iskreni sodelavci, katolicizem mu je pa — kakor vsakemu tolstojanu — preveč rimski, papeški itd., s približevanjem kulturno-bojnim idejam g. Hercega in Pribečevčevih krogov si pa zopet ne mara odtrgati katoliških vrst. Zato se do vseh teh nasprotujočih si tokov še ni opredelil, razen do komunizma, začvarja samo hrvatsko, hrvatski grb in hrvatsko zastavo in poveljuje hrvatsko himno, kar je zaenkrat vsem dovolj.

JNS je med letom doživela popolen polom. Izkazalo se je, da je to le demokratska kulisa za diktatorsko zlorabljanje oblasti. Kadar je na vladi, je močna, priljubljena v tuzemstvu in ugledna v inozemstvu, ko mine njena doba, je pa ni več. Danes na primer nihče ne vpraša po njej. Najhuje pa je to, da je nihče ni branil pred politično smrtjo, ker so se je držali samo tisti, ki so hoteli od nje imeti svojo korist. Danes lahko napadaš g. Uzunovića in g. dr. Kramerja, kakor ju hočeš, nikogar ni, ki bi jih branil, ki bi hotel tudi kaj pretrpeti zanje, živ krst se ne potegne za njihovo čast. Nikogar ni, ki bi šel za dr. Kramerja v zapor, molče se je moral posloviti od »narod«. Več naročenega življenja kaže fašistično-politična organizacija gospoda Hodžera, ki pa se ni prišla niti v Slovenijo, kamor že vsak hodi preizkušat svojo srečo. Gosp. Hodžera je obupal nad njo, zato se drži raje bolj na jugu.

Splošno državno življenje se polagoma opredeljuje. So pa samo štirje, ki imajo program, svojo misel: dr. Dragoljub Jovanović s svojim kmetstvom, ki ga na svoj način obojuje in včasih tudi potvarja in ki ga nič vest ne peče, ako na primer v Vojvodini ali na Hrvatskem zaide tudi v tuj zelnik; dr. Maček, ki ve, kaj potrebujejo Hrvati; vlada z dr. Korošcem, ki nesebično priskoči državi

na pomoč, kadar si nekateri že manejo roke, češ, da je izgubljena, in ki ve, kaj je treba državi v notranji in zunanji politiki; in komunizem, ki čaka na svoj zalozag, kakor pes pred mesnico. Ti štirje so edini, ki so znali tudi mladino navdušiti za svojo misel; kdor pa mladine nima, je kmalu mrlič.

Edino vprašanje, s katerim se poklicani in nepoklicani pečajo, je vprašanje narodnosti v kraljevini Jugoslaviji: ali jo tvorijo trije narodi ali eden. S tem vprašanjem se pečajo že 17 let, da še danes ne vemo, ali smo Jugoslovenci, Jugoslaveni ali Jugoslovani. Splošno vlada prepričanje, da se eno kopito ni posrečilo, niti demokracija po enem kopitu, niti diktatura po enem kopitu in da tudi Ljotičeva misel o stanovski ureditvi države po enem kopitu nima bogve kaj upanja na uspeh. Lekanje novih potov je obseženo v vprašanju, katerega se je Hrvatstvo posrečilo imenovati po sebi »hrvatsko vprašanje«. V državi je tudi še veliko ljudi, denarno večinoma zelo močnih, ki bi radi videli, da bi se vse obrnilo na bolje, ne da bi kaj izpreminjali, da bi vsi imeli dovolj kruha, ne da bi ga kdo od tistih, ki ga imajo preveč, kaj izpustil izpod rok, da bi bili vsi državljani zadovoljni s tako pravico, v kateri bi tisti krogi imeli prednost, da bi bila bremena tako enakomerno in enakovredno razdeljena, da bi jih nekateri nič ne nosili, skratka, želijo si, da bi bili državljani svobodno zadovoljni, ne da bi kdo ugodil njihovim zahtevam. Teh nesoglasij pa seveda ni mogoče spraviti v soglasje. Zato se je že 34 vlad ukvarjalo s tem, da so pomirjevale razmere, nobena pa se jih ni upala trajno urediti. Kdor pa je pokazal toliko poguma, se je moral umakniti. Razmere pa so se zopet vznemirile, morala je priti nova vlada in zopet nova, do sedanje. Vsa vprašanja, ki so bila pereča ob prvi vladi l. 1918, so še danes pereča. Upamo, da nam bo 35. vlada, ki se je lotila svoje naloge z vso potrebno odločnostjo in previdnostjo, dala v letu 1936 to, kar nam je bilo leta 1935 obljubljeno.

V našem domačem življenju smo doživeli presenečenje, ko je bil 9. februarja imenovan za bana dravske banovine dotedanji ljubljanski župan dr. Dinko Puc, za katerim je pred nedavnim časom prevzel vodstvo banovine dr. Marko Natlačen, izmed dobrih najboljši. Na izpraznjeno mesto ljubljanskega župana je 25. februarja stopil dr. Vladimir Ravnhart, danes pa že načeljuje ljubljanskemu mestu g. dr. Adlesič. Nič manjše izpremembe so se zgodile v mariborski mestni občini. Za dr. Lipoldom je bil imenovan za župana dr. Juvan. Vlada se zaveda, da brez drugih ljudi našega političnega življenja ni mogoče spraviti v drugi tir. Dolžnost slovenskega naroda je, da se trdno sklene okrog tistih ljudi, ki ga v vsej nemirni preteklosti niso nikdar zapustili, nikdar zlorabljali. Le ob taki strnjnosti bo l. 1936 srečnejše in mirnejše.

V Berlin in Hamburg

V Monakovo, Nürnberg in Solnograd od 5. do 14. avg. 1936

Vsake štiri leta se vrše borbe najboljših sportnikov sveta za naslov olimpijskega prvaka. Leta 1932 so se vršile take borbe v Los Angelesu v Ameriki, prihodnje leto pa bodo v Berlinu, kamor pojde tudi elita sportnikov iz naše države.

Poleg sportnikov pa je tudi mnogo takih, ki hočejo videti še druge zanimivosti v Berlinu in v Nemčiji. Posebni odbor sportnega kluba »Planinec« iz Ljubljane je

organiziral posebni vlak v Berlin-Hamburg i. t. d.

Namen tega potovanja je, da se tudi manj premožnim slojem vsaj enkrat v življenju nudi prilika, ogledati si olimpijske igre ter zanimivosti sodobne Nemčije.

Potovanje bo trajalo 10 dni — od 5. do 14. avgusta 1936.

Iz Ljubljane odpotujemo 5. avgusta 1936 preko Jesenice — Beljaka in Salzburga v Monakovo (München). Kjer smo že naslednji dan, to je 6. avgusta, tu se zadržimo cel dan zaradi ogleda

SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim strankam

FR. ŠIMENC

higijenična pralnica in svetlobojalnica

Kemično snajenje oblek

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 8

Sprejemališče: Knafjeva ul. 2, dvorišče

da edinstvenega muzeja na svetu: »Deutsches Museum«, velikanke pivovarne itd. Pozno v noč odpotujemo skozi Nürnberg in Leipzig v Berlin, kamor dospemo 7. avgusta. Tu ostanemo polnih 5 dni. Poleg svetovnih olimpijskih iger, največjega zoološkega vrta, ogromnih palač itd., bomo imeli priliko videti še to in sto drugih zanimivosti nemške zgodovine, kulture, tehnike ter veleumnega življenja. Zlasti zanimiv bo izlet z ladjo v Potsdam!

Poleg 5-dnevnega bivanja v Berlinu in okolici pa napravimo še celodnevni izlet v največjo trgovsko lukso na evropskem kontinentu, v Hamburg — na obalo Severnega morja — kjer bomo videli ogromne plavajoče palače — prekoceanske parnike —, poleg vseh ogromnih pristaniških naprav ladjedelnic itd. Pedagoško bo zanimala znamenita »Münsterschule«.

Dne 12. avgusta 1936 odpotujemo iz Berlina skozi Leipzig v Nürnberg, najbolj tipično nemško mesto, katerega si hitro ogledamo, nato pa preko Monakovega v Salzburg. Tu se zadržimo nekoliko dalje, nato pa se preko Beljaka in Jesenice vrnemo 14. avg. v Ljubljano. Za vse nasteto, to je

za vožnjo, hrano, stanovanje in izlete, je treba plačati samo 1600 Din.

V tej vsoti pa je upoštevati tudi vstopnina za muzej v Monakovem, ogled največje pivovarne istotam, vstopnina k olimpijskim igram, enodnevni izlet v Hamburg, izleti v Berlinu in okolici, med temi z ladjo v Potsdam, ogled Nürnberg in Salzburga ter prevoz prtljage v Berlinu.

Mesečni obroki po 200 Din

audijo mnogim priliko, da se za gornje potovanje takoj odločijo ter čim prej vplačajo l. obrok, vse nadaljnje pa vsaj do 8. vsakega meseca. Gornje ugodnosti v ceni 1600 Din pa je seveda deležen le oni, ki takoj vplačajo l. obrok, sicer mora plačati 10% več računajoč od vsote, ki bi jo moral kot redni plačnik plačati.

Če pa bi kdo ne mogel iti v Berlin, se mu vplačana vsota po odbitku 10% vrne in sicer po povratku iz Berlina, najkasneje pa do 15. septembra 1936.

Udeleženci se opozarjajo, da so to cene III. razreda (ker pa je to poseben vlak, vozi hitreje kakor brzovlak), skupna prenočišča v šoli — ločeno za moške in ženske —, dobra celodnevna (zajtrk, kosilo in večerja) izdatna domača hrana — lastna kuhinja in kuharji. Razume se, da bodo udeleženci prejeli hrano na vožnji, za celodnevno bivanje v Monakovem, ves čas bivanja v Berlinu, Hamburgu, Nürnbergu in Salzburgu.

Na razna vprašanja sledeče: Izjemoma dovoljujemo vsem onim, ki se doslej še niso prijavili, odnosno, ki l. obroka še niso vplačali, da store to najkasneje do 8. jan. 1936, ne da bi jim bilo treba doplačati v našem prospektu predpisanih 10% več. Pripominjamo pa da zapade do 8. jan. 1936 tudi II. obrok, to se pravi, da morajo vsi navedeni — zamudniki — plačati do 8. jan. 1936 prvi in drugi obrok (400 Din).

Vstopnice k olimpijskim igram so zagotovljene samo onim, ki bodo najkasneje do 10. januarja 1936 vplačali predpisana dva obroka. Vsem ostalim tega ne moremo garantirati, ker so vstopnice za olimpijske igre v Berlinu že večinoma razprodane.

Posebni vlak nam je zagotovljen, ker smo za to potrebno število udeležencev že dosegli.

Za doplačilo 420 Din se vozite v II. razr. vlaka. Mesečni obrok v tem primeru je 252,50 dinarjev.

Dovoljenje državnim in drugim javnim namenečencem za potovanje v inozemstvo kakor tudi skupni — kolektivni — potni list oskrbi vodstvo samo.

Privatni stanovanj je v Berlinu dovolj na razpolago! Podrobnosti zlasti glede cene itd. slede pravočasno.

Vsak udeleženec ima pravico do 50 tako zvanih »Register-Mark« dnevno, toda šele v Nemčiji, glasom tozadevnih predpisov. Vsa potrebna navodila še slede.

Ponovno poudarjamo, da bo vodstvo udeležence tako razdelilo, da bodo skupaj tisti, ki to žele.

Vsa potrdila o vplačanih zneskih — obrokih — je skrbno hraniti, ker služijo lastniku kot legitimacija. Vodstvo posebnih tozadevnih potrdil ne daje.

Informacije za Berlin-Hamburg daje SK Planina (Jože Hvale, uradnik Zdravne gospodarske banke), Ljubljana, Miklošičeva cesta. — Hitite, prijavite se! Vodstvo.

Olimpijski novoletni pozdrav

Prešla je štiriletna doba od 10. olimpijade, ki smo jo proslavili v Los Angelesu. Enajsta olimpijada prične in ž njo leto, v katerem bo olimpijski zvon s svojim plemenitim glasom pozval mladino vsega sveta na miroljubno merjenje moči v Berlinu.

Samo nekoliko tednov je še do pričetka četrtilimskih olimpijskih iger v Garmisch-Partenkirchen, ki so nekaj predhodnik enajstih olimpijskih iger avgusta v Berlinu. Prvi inozemski tekmovalci, ki bodo sodelovali na zimskih igrah, so že dospeli v Nemčijo.

Sredi nemirnega sveta se je pod znakom petih krogov, svetovno združenje športa znalo brniti napadov iz političnih taborov in to tem bolj, ker je ono danes močnejše, bolj zdravo in homogenejše kakor kdaj prej. 49 narodov se pripravljajo, da pošlje močne športnike na svečano srečanje v Berlin, a nad polovico od njih bo zastopanih v Garmisch-Partenkirchenu. Z živim zanimanjem spremlja javnost vsega sveta športne priprave. Olimpijski odbori dobivajo pri številnih simpatiziranjih in prijateljih športa materialno pomoč, v mnogih delih pa so priskočile tudi države s svojim delom na pomoč, da se zberejo sredstva za udeležbo na olimpijskih igrah.

Nemški voditelji so napravili vse, da bo dobila ta največja svetovna prireditve obsežnejše največjega dostojanstva in svečanosti. Lepih prostorov doslej še ni bilo pri nobeni olimpijadi, na-

Našim naročnikom! Položnice

prilagamo v današnji izdaji »Slovenca« za vse poštna naročnike, da se z njo poravnava naročnina za čas od 1. januarja 1936 dalje in morebitni zaostanki iz prejšnje dobe. Prosimo vljudo vse prizadete, da se položnice poslužijo čim prej mogoče, da ne bo ovire pri dostavljanju lista.

Po teh položnicah p. n. naročniki tudi lahko plačajo naročnino za »Ponedeljski Slovenec«, vendar naj se to vrhu srednjega dela izrečno pripomni.

Pri tej priliki ponovno opozarjamo, da imajo pravico do »Slovenca« smrtne nezgode podpore samo oni p. n. naročniki, ki so imeli ob času nesreče naročnino plačano vsaj za tisti mesec, v katerem se je pripetila nezgoda.

Oni p. n. naročniki, ki bi položnice trenutno ne potrebovali, naj jih shranijo za prihodnje plačilo ali naj pridobe z njo novega naročnika.

Naročnina za dnevnik »Slovenec«

Mesečno	Din 25.—
četrtletno	Din 75.—
polletno	Din 150.—
letno	Din 300.—
Za inozemstvo mesečno	Din 40.—

Istodobno s »Slovenca« mesečnino plačajo naši naročniki lahko tudi naročnino za naš novi opoldanski dnevnik

»Slovenski dom«

ki velja na mesec samo Din 12.—. Treba pa je na hrbtu srednjega dela položnice jasno povedati, kako naj se vkupi poslani denar.

Nedeljski »Slovenec« stane

Mesečno	Din 8.—
polletno	Din 48.—
letno	Din 96.—
Za inozemstvo mesečno	Din 10.—

★

»Ponedeljski Slovenec«

Tednik »Ponedeljski Slovenec« je dopolnilo dnevnika »Slovenca«, ki ob ponedeljskih ne izbaja »Ponedeljski Slovenec« prinaša čitateljem v zanimivi obliki nedeljske novice iz domovine in iz inozemstva. Posebno pazljivo zasleduje življenje naših bratov za mejami. Izredno poroča o vseh panogah domačega in tujega sporta. Za onega, ki hoče biti o vseh dogodkih točno poučen, je nujno potrebno, da si ga naroči poleg dnevnega »Slovenca«.

»Ponedeljski Slovenec« stane

Mesečno	Din 5.—
polletno	Din 26.—
letno	Din 50.—
za inozemstvo letno	Din 70.—

Obenem priporočamo našim prijateljem, da naroče zase ali za svoje prijatelje najbolj razširjeni slovenski katoliški tednik

»Domoljub«

ki velja za vse kraje v naši državi samo 38 Din na leto in pa najlepši slovenski nabožni mesečnik

»Bogoljub«

ki ga uprava za Din 20.— pošilja skozi vse leto na vse strani Jugoslavije.

Svojim dragim prijateljem, ki še nimajo teh dveh listov, storite veliko dobroto in uslugo, če jim naročite vsaj enega izmed obeh.

Senzacija za športnika

Moške srajce iz specialnega večbarvnega tricot-bлага

Dobe se v vsaki boljši trgovini z originalno etiketo »Planica«

KUPUJ DOMAČE BLAGO!

sprotno vsi strokovnjaki sveta so soglasnega mnenja, da bo berlinska olimpijada prekašala vse dosedanje.

Naj bi v novem letu, na enajstih olimpijskih igrah srečno potekle vse olimpijske tekme in svečanosti ter se s tem izpolnile želje, ki jih gojimo za nemško mladino in za vso mladino sodelujočih narodov, ponos in nado človeštva.

Srečno bodi olimpijsko leto!

(Prednji pozdrav pošilja vsem narodom nemški olimpijski odbor.)

Jugoslovanska zimsko sportna zveza razvešlja razpis I. Državnega mladinskega prvenstva v smučanju, ki ga je objavil SK Slatom 34 v ljubljanskih dnevnikih de 24., oz 28. dec. 1935. — JZSZ bo pravočasno objavil razpis I. Državnega mlad. prvenstva v smučanju.

Srečno novo leto žele sledeče ljubljanske turdke:

Srečno in veselo novo leto 1936
A. & E. SKABERNE

Srečno
novo leto želi
TEODOR KORN
klepar, krovce in inštalater
Ljubljana, Poljanska cesta 8

KAVARNA PREŠEREN
Ljubljana, Sv. Petra nasip
Karol in Poldi Polajnar

Veselo in srečno novo leto želi
modna trgovina
T. EGER
Ljubljana, Sv. Petra cesta 2

JOSIP REBEK
ključavničar
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 7

Srečno novo leto 1936
želi vsem trgovcem, obrtnikom,
industrijalcem turdka
»GROM«
carinsko-posredniški in špedicijski biro
LJUBLJANA

Srečno
novo leto
želi turdka
IVAN KREGAR
pasar in srebrar
izdelovanje vseh kovinskih
predmetov in kromiranje
LJUBLJANA, ZRINJSKEGA CESTA 3

Leopold Rijavec, Ljubljana
krojaški mojster, Miklošičeva cesta 7
želi
srečno novo leto
cenjenim naročnikom
in se priporoča za nadaljno naklonjenost

IVAN PERDAN, nasl.
Specerijska in kolonialna trgovina
Ljubljana, Krekov trg

Srečno novo leto želi
Jakob in Ana Petrič, mesarija
Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)
Telef. 37-48

Srečno in veselo novo leto vsem
cenjenim odjemalcem želi
Milko in Marija Slamič
mesarija
Ljubljana, Jegličeva 10

Srečno in veselo novo leto želi turdka
IVANKA VRHUNC
trgovina s kurivom
Ljubljana, Bohoričeva ul. 25

Srečno novo leto!
„UNION“ kisarna
d. z o. z.
LJUBLJANA-MOSTE

IVAN SREBOT
čevljarški mojster
Ljubljana, Ravnikarjeva ulica 15

Srečno novo leto 1936 želi svojim cenjenim
gostom in prijateljem

KAVARNA „EVROPA“
V LJUBLJANI
ANTON IN TEREZIJA TONEJC

MAR. VOLK-KOŠMERL
Prvo jugoslovansko izdelovanje drož
Ljubljana - Telefon 3312

Veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem
MARIJA OSTERSEK, mlekarica
Ljubljana, Sv. Petra cesta 30

Frančiška Ocvirk
Ljubljana, Poljanska cesta 53

AVGUST KOBILICA
tapetnik in dekorater — Ljubljana
Dunajska cesta 25, vhod Dvořakova ul. 3, dvorišče

Blagoslovljeno in srečno novo leto želi
Aleksander Götzl
Ljubljana, Tyrševa cesta 17
(poleg kavarnе »Evropa«)
OKVIRJI: najmoderneje oblike, izdelovanje
lesenih lestencev (lustr), vsakovrstna pozla-
čenja in popravila. Popravila in naprava oltarjev

Srečno novo leto 1936 želi
STRGULEC PAVEL
izdelovatelj železnih postelj in posteljnih mrež
LJUBLJANA

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim gostom
SOKOLOV JOŠKO IN METKA
Ljubljana, Pred škofijo št. 18

Srečno novo leto želi
vsem svojim odjemalcem in se priporoča

Ocvirk Rudolf
mesarija
Kolodvorska 35 - Šiška, Medvedova c. 22

Mesarija
IVANA ZUPANČIČ
Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Drogerija GUŠTIN MILAN, Ljubljana
POSTNI DOM SV. KRISTOF
zaloga vseh vrst barv, firnežev in lakov,
želi srečno novo leto!

Srečno novo leto želi
IVAN SIMONČIČ
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA VII, Celovška cesta 63

Vsem svojim cenjenim odjemalcem
želi
srečno in veselo novo leto

JOS. ŠUMI
NASL. D. & E. HRIBAR
tovarna bonbonov in peciva
V LJUBLJANI

G. BESEDNIK in drug
trgovina in izdelovalnica kirurških
in ortopedičnih pripomočkov in
sanitetnega materijala
LJUBLJANA Prešernova ul. 5

Prodajalna H. NIČMAN
Ljubljana, Kopitarjeva ulica
vsem cenj. odjemalcem blagoslovljeno
novo leto

Veselo novo leto želi
lekarna dr. G. Piccoli
Ljubljana - nasproti »Nebotičnika«

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. odjemalcem in se
nadalje priporoča

Anica Lukman, Ljubljana
trgovina z meš. blagom — Stari trg 30

Srečno novo leto želi svojim cenjenim
odjemalcem

A. Gastraun
trgovina
dežnikov in solčnikov (lastni izdelki)
Ljubljana, Prešernova ulica 42

Veselo novo leto!
Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ
delikatesa in specerija
LJUBLJANA, Stritarjeva ul.

Srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
veletrgovina usnja

Brata Moskovič, Ljubljana

Priporoča svojo veliko zalogo
spodnjega in gornjega usnja po najnižjih
dnevnik cenah. Vse strojarske
maščobe, fištran in degrass kakor
strojila (ekstrakti) ter usnjarske
kemikalije na zalogi.
Telefon 25-15

IVAN ZUPANČIČ
izdelovatelj metla
LJUBLJANA, Kersnikova ulica št. 3

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim odjemalcem
Mlekarna Tržaška cesta 5. **ROZI ZORMAN**

POTOČNIK JOŽE
izdelovatelj lesenih stopnic
Sp. Šiška — Jernejeva cesta 19 — Ljubljana VII.

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem
J. STRUNA
slastičar — Ljubljana VII.

Srečno in blagoslovljeno novo leto
želi in se priporoča
VIŽINTIN IVAN
mestni zidarski mojster v Ljubljani
MOCNIKOVA UL. 13 — Telef. št. 3777

Obilo sreče v novem letu 1936

Battelino Angelo
pooblaščen stavbenik in sodno
zapriseženi izvedenec.

Izvršuje vsa gradbena in v to stroko spa-
dajoča dela, kot železobetonske, pod- in nad-
talne zgradbe, kakor tudi vsa cementna in
umetno kamnoseška dela. Nadalje se pri-
poroča tudi za izvršitev vseh tehničnih del
kakor načrtov, proračunov, statičnih ra-
čunov, izvedeniških mnenj itd. — Pisarna
v Ljubljani VII, Aljaževa ulica 35
Telefon 33-39

1936

IVAN SAJOVIC
splošno čevljarstvo in specialist za ortopedična
obuvala
Ljubljana, Novi trg 4

Srečno novo leto želi
TEREZIJA MARINKO
trgovina z mešanim blagom
Ljubljana, Prisojna ulica 7

Srečno novo leto želi
turdka **IVAN PENGOV, kiparstvo**
Ljubljana, Kolodvorska ul. 20

Srečno in veselo novo leto želi
SRSÉN CIRIL
Zavod za snajenje oken in parketov
LJUBLJANA, Kongresni trg 8

Kavarna »CENTRAL« in vinotoč
ANA MIHOLIČ
Ljubljana, Sv. Petra nasip
želi srečno in veselo novo leto 1936.

Srečno in veselo novo leto želi cenjenim
naročnikom in odjemalcem
JOS. ROJINA, Ljubljana
konfekcija - modno krojaštvo
špecialna delavnica poklicnih oblačil

Vsem cenj. damam in gospodom se za izkazano
zaupanje in poset zahvaljuje ter se za nadaljno
naklonjenost priporoča

brivski in damski česalni salon
Gjud Aleksander
Ljubljana, Kongresni trg št. 6

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom
»FAJMOSTER« GOSTILNA
Ljubljana M. Anžič

Slivar Albin
podobar in pozlatař
Trnovo, Karunova ulica 6

ANTON VRBINC
krojač za uniforme in civil
Ljubljana, Vidovdanska c. 20

Veselo in srečno novo leto
želi
Franc Posavec, Ljubljana
pekarna in slastičarna, Karlovska c. 30

Srečno
in zadovoljno novo leto
1936
želi cenj. odjemalcem
in se priporoča za nadaljno naklonjenost
KARL PRELOG, Ljubljana
trgovina volne, bombaža in galanterije
Na debelo: Gosposka ulica št. 3
Na drobno: Stari trg 12
Židovska ulica 4

Srečno novo leto želi
svojim cenjenim gostom
gostilna pri »Kolovratarju«
Ljubljana, Pred škofijo 14

A. PINTAR
trgovina s specerijskim in kolonialnim blagom
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 14

HAVLIČEK FRAN
konces. elektrotehnično podjetje
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
Hotel »Soča«, dvorišče — Telefon samo 3421

VESELO NOVO LETO
želi vsem znancem in prijateljem
GRADBENO IN TESARSKO PODJETJE
Anton Maurič
mestni stavbenik in sodni izvedenec v Ljubljani
Pisarna v lastni trinadstropni hiši na Tyrševi cesti št. 55
Telefon 33-82
Priporoča se tudi v novem letu za naklonjenost
in mnogoštevilen obisk

Srečno novo leto 1936
želi svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem
Franc Dolinar, Ljubljana
parna pekarna in slaščičarna
Poljanska cesta 19 in Pred škofijo 11

Srečno in blagoslovljeno novo leto želi vsem cenj. naročnikom
TONE MALGAJ
družba z o. z.
stavbeni, pohištveni pleskar in ličar, sobo- in črkoslikar
LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 5

ANTON MARINČ
parna pekarna
Ljubljana, Tyrševa cesta 58

Srečno novo leto želi vsem cenjenim
naročnikom ter se priporoča
Pogačnik Matko
knjižgoveznica in galant. delavnica
LJUBLJANA, Kongresni trg 12

Srečno in
veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim gostom
Martin Bujas, Ljubljana
lastnik vinotoča — Prešernova ulica 5

Srečno, blagoslovljeno novo leto
vsem cenjenim odjemalcem želi
Janežič Josipina, Ljubljana
mlekarna — Poljanska cesta 3

Veselo novo leto želi
Jos. R. Puh
LJUBLJANA, Gradaška ulica 22

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj.
odjemalcem
IVAN TOME, čevljiarski mojster
LJUBLJANA

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemal-
cem, prijateljem in znancem, ter se priporoča
za obilen obisk manufakturna trgovina
J. TOMSIC, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38

Lekarna LEUSTEK
Ljubljana, Resljeva cesta 1

Srečno in veselo novo leto želi svojim odje-
malcem in gostom
MARINSEK IVAN in Marija,
gostilna in mesarija, Ljubljana, Prečna ul. 6

Kavarna TABOR
želi svojim cenj. gostom srečno
in veselo novo leto
Ivan in Zofija Flerin

VESELO SREČNO NOVO LETO 1936
želi
lekarna
TRNKOCZY
Ljubljana

Srečno in veselo novo leto želi
svojim odjemalcem elektrotehnično podjetje
BOGATAJ IVAN
Ljubljana, Kongresni trg 19 (poleg nunske cerkve)

Vsem cenj. gostom
in odjemalcem želi srečno in veselo novo leto
Leopold Zupančič, Ljubljana Jegličeva 15
posestnik in gostilničar

SVOJIM CENJENIM GOSTOM
prav srečno novo
leto 1936

Restavracija **6** „Pri šestlici“
REZI ZALAZNIK

Pekarija
IVAN ARBI
Ljubljana, Zvezdarska ulica 4

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenj. odjemalcem
in se priporoča

Josip Musar
mesar
Ljubljana
Sv. Petra c. 61 Šolski drevored

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim naročnikom in gostom
BRICELJ IVAN, Ljubljana, Tyrševa c. 15
Telefon 33-07
pleskar, ličar, sobo- in črkoslikar ter
gostilničar v Štepanji vasi na Planinarju

Svojim cenjenim gostom
želita srečno in veselo novo leto
IGNACIJ in HELENA BANKO
gostilna pri »Nacetu«
LJUBLJANA - Kette-Murnova c. (Šmartinska c.)

Specijalno artistski atelje za črkoslikarstvo
PRISTOU FILIP
Sv. Petra c. 39 LJUBLJANA Resljeva c. 4
Telefon 2908

Srečno novo leto želi
FRAN in Marija NOVJAN
mesarija in prekaževalnica
Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

ANTON MERHAR
pletarska delavnica
Ljubljana, Sv. Petra cesta 22

Juvelir in zlatar
LUDOVİK ČERNE
Ljubljana, Wolfova ulica 5

Srečno novo leto želi vsem svojim naročnikom,
prijateljem in znancem
FRAN ERJAVEC, trgovina z usnjem
Ljubljana, Stari trg 18

Česalni salon za dame
ERNA FETTICH-FRANKHEIM
Ljubljana, Kongresni trg 19

AL. ŠIMNOVEC
modna krojačnica
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 25

Srečno novo leto želi
Bufet pri „Tromostovju“
SUNARA, Cankarjevo nabr. 3

Delikatesna trgovina
IV. BUZZOLINI
Ljubljana, Lingarjeva ulica

Ivana Gorše, Ljubljana
restavracija »Novi svet«
Gospodsvetska cesta 14

Srečno novo leto želi
veletrgovina galanterije in pletenin
OSVALD DOBEIC
Ljubljana, Pred škofijo 15

Srečno novo leto
želi vsem cenjenim gostom

Duma vd. Stošič
gostilna pri »KMETU«

Gospodsvetska c. 8

Svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
srečno in veselo novo leto

Medić-Zankl
lastnik Franjo Medić,
tovarne olja, lakov in barv
Ljubljana, Medvode, Domžale, Maribor

LJUBLJANA, POLEG TROMOSTOVJA

loško Zajc

SREČNO
IN USPEHA POLNO LETO
cenjenim odjemalcem in trgovskim prijateljem
Ant. Krisper — Ljubljana
Mestni trg

Veselo novo leto!
L. Mikuš, Ljubljana, Mestni trg 15
Na veliko! — DEŽNIKI! — Na malo!
Ustanovljeno leta 1839

Srečno novo leto želi
PARFUMERIJA STRMOLI
Ljubljana, pod Trančo štev. 1

Srečno in veselo novo leto 1936 želi
F. Ostreljč, Ljubljana, Vegova ul. 12
trgovina mešanega blaga

Srečno in veselo novo leto želita svojim
cenjenim odjemalcem in prijateljem
FRANC in LIZI JAGODIC
mesarija
Korunova ul. 5 Šolski drevored

Srečno in veselo novo leto želita cenj. odjemalcem
LOJZKA in TONE KEBER
mesarija
Bohoričeva 4 Udmat, Društvena ul. 21

Srečno in veselo novo leto želi svojim
cenj. odjemalcem in prijateljem ter se
toplo priporoča

Andrej Dolinar
parna pekarna

Bohoričeva 1 in vogal Šmartinske c.

Srečno in veselo novo leto želi trdka
ANTON KOZINA
matematično-mehanična delavnica
Ljubljana, Šmartinska c. 8

Srečno in veselo novo leto želita
JOŠKO in VIKI JAGODIC, mesarija
Kodeljevo, Zadruga 8 Zaloška c. 3

Srečno in veselo novo leto želi svojim odje-
malcem in se priporoča trdka
PRAZNIK IVAN
splošno mizarstvo
Ljubljana Zavrti 9

Srečno in veselo novo leto želita svojim
cenjenim gostom in prijateljem
HELENA RAZPOTNIK in sin RAJKO
gostilna »Pri Martinu« na Viču

Srečno in veselo novo leto želita svojim cenj.
odjemalcem in prijateljem
Martin in Ivanka Rozman
mesarija
Ljubljana Šolski drevored

Veselo in srečno novo leto 1936 želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem in
prijateljem

Filip Bizjak
krznarstvo

Ljubljana, Kongresni trg 8

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. strankam,
znancem in prijateljem

VOJSKA STANE
pleskar, sobo- in črkoslikar
Cerkvena ulica 11, Ljubljana

THE REX CO. IDEAL-ERIKA

želi vsem
cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto 1936
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10 — TELEFON ŠTEV 22-68

IMPORT **Josip Bergman** EXPORT
parna topilnica loja — industrija črev
Ljubljana, Poljanska cesta šte. 85, 87
Tel. št. 20-61 — Št. ček. zavoda 11.100 — Tek. rač. pri Ljublj. Kred. banki

Srečno novo leto
Ivan Kapelj, Ljubljana VII
bakrarstvo in kotlarstvo

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. odjemalcem trdka
I. KNEZ — Ljubljana

Srečno in veselo novo leto 1936 želi
vsem cenjenim odjemalcem
Jakob Trček
parna pekarna
Ljubljana, Breg št. 4

Trgovina z delikatesami in špecerijo
RUDOLF MLAKAR
Šiška, Jernejeva 35
želi svojim cenj. odjemalcem
srečno in veselo novo leto

„SLAVIJA“
JUGOSLOVANSKA
ZAVAROVALNA BANKA
v Ljubljani

želi vsem svojim prijateljem
srečno novo leto 1936
ter se priporoča tudi v bodoče za za-
upanje in naklonjenost.

»SLAVIJA« zavaruje: proti požaru, vplomu, razbitiu stekla, zakoniti dolžnosti jamstva,
nezgodi, toči, transportnim škodam, poškodovanju avtomobilov, sprejema vsako-
vrstna življenjska zavarovanja po najugodnejših kombinacijah.

GENERALNO RAVNATELJSTVO V LJUBLJANI, Gosposka 12, tel. 21-76, 22-76.
Podružnice in ekspoziture: Beograd, Celje, Maribor, Novi Sad, Osijek, Sarajevo,
Skopje, Split in Zagreb. Zastopstva v vseh krajih.

Naši zastopniki Vam predložijo pogoje in proračune vseh vrst zavarovanj brezplačno.

SREČNO
VESELO
NOVO
LETO
1936

KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ. K. T. D. S. ČITALNICA IN TVORNIKA POSLOVNIH KNJIG
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6, II. NADSTR.

Srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem trdka

Bogdan Žilič

Tyrševa cesta 11

Srečno in veselo
novo leto želi vsem cenj.
odjemalcem in se priporoča

BAHAR LEOPOLD
trgovina z usnjem in čev-
larskimi potrebščinami
LJUBLJANA
Jernejeva c. 18

Veselo in blagoslovljeno
novo leto želim vsem
svojim cenjenim
naročnikom

VIKTOR ZVEGEL
sodoboslikarstvo, pleskar-
stvo in črkoslikarstvo
LJUBLJANA
Trnovski pristan 4

Cenjenim prijateljem in naročnikom želim
srečno in veselo novo leto, zahvaljujoč se za
dosedanje naklonjenost in se še za nadalje
priporočam

Kosta Anton
krojaški mojster

Ljubljana, Pražakova 3

Srečno in veselo novo leto želijo svojim cenj.
odjemalcem in prijateljem ter se priporočajo
za nadaljno naklonjenost trdka

Josip Šolar in I. Wagner
trgovina s čevlji

Ljubljana, pri Zmayskem mostu

Srečno novo leto
vsem cenjenim
odjemalcem in
konzumentom našega piva,
špirta in kvasa želi

Pivovarna „UNION“

d. d.

Ljubljana

Srečno novo leto vsem cenjenim naročnikom želi
Franč Rebernik, Ljubljana
pleskarstvo in ličarstvo — Komenskega ul. 22, tel. 3177

Vsem cenj. gostom zadovoljno, uspeha polno
novo leto želi in se priporoča za obisk

„NOVA KUHINJA“

Terezija Kmetič
Aleksandrova cesta 5/l.

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom
restavracija **„POD SKALCO“**
na Mestnem trgu 11
Se priporoča za obilen obisk

„Bonboniere“

JOŠKO OSET
Ljubljana, Tyrševa c. 1 in 7.
Za-topstvo in tov. zaloga
OSCAR PICHINGER
tov. čokolade Wien-Osijek

ALOJZIJ BRECELNIK
mesar in prekajevalec
Ljubljana VII, Celovška c. 93

Vsem svojim poslovnim prijateljem in znancem
želi srečno in veselo novo leto

IVAN BRICELJ

pooblaščen graditelj
Ljubljana, Slomškova ul. 19, tel. 25-27

Gradbeno podjetje in tehnična pisarna
za vse vrste visokih in nizkih zgradb.
Izvršuje stanovanjske in trgovske hiše,
industrijske zgradbe popravila in ada-
ptacije v priznani solidni kakovosti
po najnižjih cenah. Strokovni posveti
brezplačni.

Srečno in veselo novo leto želita
IVAN in ANA PERME
mesarija

Sv. Petra c. 7 Rožna ulica 37

Podružnici „SLOVENCA“

naročnina in inserati

Miklošičeva cesta 5

(paviljon) in

Tyrševa cesta

(Poštni dom, nasproti sv. Krištofa)

želi vsem cenjenim strankam
uspehov polno novo leto 1936!

Srečno novo leto žele sledeče mariborske turdke:

A. JAKAC čevljarna Maribor, Slovenska 24	FRANC FILIPIČ pečar Maribor, Mlinska ulica 31	DRAGOTIN CUTIČ, vdova puškar in trgovina s strelivom Maribor, Slovenska ul. 18	ALOJZIJ PISTOTNIK krojač za gospode in dame Maribor, Meljska cesta 15
M. TEMERL predtiskarija in ročna dela Maribor, Slomškov trg 6	FELIKS SKRABL maufakturna trgovina Maribor, Gosposka ulica 11	JOSIP TICHY I DRUG električno podjetje želi cenj. odjemalcem srečno, veselo novo leto	VILJEM HEINZ knjižarna in papirnica Maribor
Srečno novo leto želim vsem cenj. odjemalcem GENZKER LUDOVIK luksus pekarna Maribor, Meljska cesta 23	RAMSAK JOSIP sodar Maribor, Meljska cesta 10	MAKS PUCHER modna trgovina Maribor, Gosposka ulica 19	F. SCHOBEL Magdalenska parna pekarna Maribor, Kralja Petra trg 2
ADALBERT GUSEL veležanljarna izdelovanje likerjev in sadnih sokov Maribor, Aleksandrova cesta	ŠTERBAL MARTIN tapetnik in torbar Maribor, Meljska cesta 2	MESARIČ MATIJA krojaški mojster Maribor, Praprotnikova 6, Krčevina	DOGŠA JOSIP čevljarski mojster Maribor, Tržaška cesta 3
FRANC REICHER modni atelje Maribor, Tržaška cesta 18	FIDLER JERNEJ mesar in prekajevalec Glavni trg, stojnica Podružnica: Gosposka, vogal Gregorčičeve	Produktivna zadruga krojačev r. z. z. o. z. Maribor, Ruška cesta 5	Veselo in srečno novo leto želi vsem odjemalcem BEZJAK IVAN, sedlar Maribor, Cvetlična ulica 33
Restavracija »GRAJSKA KLET« GRGA BASTELIČ, Maribor	KONRAD MIHELICH krojaški atelje Maribor, Glavni trg 23	BABIČ LEO izdelovanje vsakovrstnih čevljev Maribor, Stolna ulica 4	Srečno Novo leto želi GUSTAV MESICEK splošno sedlarstvo in tapetništvo Tržaška cesta 1, Pobrežje, MARIBOR
Gostilna »Menzingers« MARIJA in FRANC ROBINSEK Pristan 1 Maribor	IVAN DEŽMAN steklarstvo Maribor, Vrbanova ul. 2	USNJARNA FRANC GREIF Maribor, Kralja Petra trg 2	Veselo in srečno novo leto želi MUNDA ALOJZIJ* splošno mizarstvo ter zaloga krot MARIBOR, Taborška ulica 2
Elektrotehnično podjetje SINIČ GUSTAV Maribor, Koroška cesta 8 Tel. št. 29-05	STAUBER MATEVŽ stružarsko mojster Aleksandr. 16 MARIBOR Cvetlična ul. 9	SEMKO KRZNO P. SEMKO, krznar in izdelovatelj čepic Maribor, Gosposka ulica 37	Manufakturna M. E. SEPEC Maribor, Grajski trg 2
JOS. KARLO izdelovanje usnjate galanterije Maribor, Trg Svobode 6	KAGER MARIJA specerija, galanterija, posoda, nogavice MARIBOR Državna cesta 24	Krojaški modni salon SREČKO SATLER MARIBOR Tattenbachova ulica 7	SLAVAN RIBARIČ trgovina galanterije pletenine in papirja Maribor, Glavni trg 14
KNEZ FRANC brivski in damski salon Maribor, Sodna 9	Nerada bi se poslovila od leta 1935, ne da bi se vsem cenjenim odjemalcem najpriznanejši zahvalila za nama v tako veliki meri izkazano zaupanje. Prošiva tudi v novem letu za cenjeno naklonjenost z najboljšimi željami za obilo sreče v letu 1936. Jaš & Lesjak Maribor, Ulica X. oktobra št. 2		
Restavracija pri Glavni pošti TEREZIJA PAVLIČ, gostilničarka MARIBOR, Stolna ulica 10			
JOSIP KAGER izdeluje dragulje in zlatarino Maribor, Miklošičeva ul. 4			
VILIBALD USSAR splošna čistilnica Maribor			
JOSIP SULIČ trgovina s čevlji lastnih in tvorniških izdelkov MARIBOR Aleksandrova cesta 30	V. VOŠINEK trgovina z usnjem in surovimi kožami MARIBOR, Koroška cesta 13	Gostilna pri »Framske kapljici« GERŠAK IVANA MARIBOR Mlinska ulica 15	RAZBORŠEK CIRIL mizarstvo pohištva i. t. d. Maribor, Dravska ul. 4
IVAN KELBIČ trgovina z mešanim blagom Maribor, Meljska cesta 38	»CVETLIČNI DOM« IVAN JEMEC Maribor	IVO STAUDINGER pohištveno in stavbeno mizarstvo Maribor, Mlinska 17	ERNEST ZELENKA zaloga pohištva Maribor, Ulica 10. oktobra
Prva parna pekarna MULEC HENRIK Obrežna cesta 1 Studenec pri Mariboru	Koter Štefan umetno mizarstvo Maribor, Mlinska ul. 29	Franc Weiler Specijalna parfumerija Maribor, Gosposka ul. 29	FRANC in MARIJA ZEMLJIC Hotel »OREL« Maribor, Grajski trg
IV. KOVAČ trgovina s specerijo in dež. pridelki zaloga kvasa in dišalada Maribor Frankopanska ulica 15 in Jezdarska ulica 8 in 5	Legat trgovina z mešanim blagom Maribor, Meljska cesta 57 se priporoča za nakup vseh živilskih predmetov	Franjo Majer modna in manufakturna trgovina Maribor, Glavni trg 9	ALBERT VICEL trgovina s kuhinjsko posodo Maribor, Gosposka ulica 5 in gostilna »ROTOVZ« na Rotovškem trgu
Gustav Bernhard trgovina s steklom in porcelanom Maribor, Aleksandrova cesta 17	C. Pickel d. z. o. z. cementni izdelki, gradbeni material Korošičeva ul. 39, tel. 20-39	Herman Omelko trgovina z mešanim blagom Maribor, Aškerčeva ulica	PODRAVSKA INDUSTRIJA sadnih izdelkov MARIBOR, Trubarjeva 9
Dolček & Marini manufakturna trgovina Maribor, Gosposka ul. 27	»PUTNIK« ofic. potovalni biro in konc. menjalnica Tujsko-prometne zveze za bivšo Mariborsko oblast MARIBOR ALEKSANDROVA CESTA 35 (Hotel »Meran« — Telefon 21-22) Podružnice: Maribor gl. kol., Celje, Ptuj, St. Ilj, Gornja Radgona, Dravograd, Rogaska Slatina (sezonsko)		
Prav srečno in veselo novo leto želi Klanjšek Franjo Maribor, Glavni trg			
GRADBENO PODJETJE FRANJO VRABL MARIBOR RADVANJSKA C. 24			
ALOJZ PEKLAR gradbeno in krovsko podjetje MARIBOR Tomšičeva ulica 28			
Veselo in blagoslovljeno novo leto želi	podružnica »Slovenca« Maribor		
Franc Kormann nasl. Karol Ragg Maribor, Gosposka ulica 3			
Anton Tavčar tovarna mesnatih izdelkov Maribor, Jurčičeva ulica	Ivan Živic gradbeno podjetje Maribor, Smetanova 33 Telefon št. 22-77		
Maribor			

Ing. Pipan in Živic ml.
gradbeno podjetje
Maribor
Telefon 22-77 Smetanova 33

Maks Ussar
kleparstvo in inštalacija
Maribor, Gregorčičeva ulica

Drogerija Ivan Pečar
specijalna fototrgovina,
kozmetik, parfumerija
Maribor, Gosposka ul. 11

M. VRHUNC, Maribor
Majstrova ul. 17, telefon 24-36
Trgovina s specerijo in delikateso, glavna
zaloga kvasa in oglikove kisline iz tovarne
P. Teslić, Sisak, zaloga slada in malčne
moke za pekarije, trgovina s premožom
in drvni na debelo in drobno

»TRANSPORT«
mednarodni prevoz
Maribor, Aleksandrova c. 57

A. SPRAGER
elektrotehnično podjetje
MARIBOR
Vetrinjska 14

FRANC CVERLIN
krojaštvo in konfekcija
Maribor, Gosposka ul. 32

Srečno in veselo novo leto
vošči članom in našemu poslovnemu občinstvu
Hranilnica in posojilnica
r. z. o. z.
društva katoliških mojstrov
v Mariboru

Inž. arh. Jelenec & inž. Šlajmer
gradbeno podjetje in tehnična pisarna
d. z. o. z.
MARIBOR
VRAZOVA ULICA 11
Telefon 2212

ALOJZ STIBLER
gostilna Ljutomer
v Mariboru, gl. trg

Anton Požar
vrtinarstvo Pobrežje in
cvetličarna Maribor
Gosposka ulica

HERMANN WÖGERER
Veleklavnica — Tovarna klobas,
mesnih izdelkov, masti in konzerv
Maribor

Pavla Jančer
restavracija »Pri zamorcu«
Maribor, Gosposka ulica

H. EGGER
SEDLARSTVO, JERMENARSTVO
IN TORBARSTVO
GOSPOSKA UL. 13
TELEFON 2615

Gostilna »MALE BENETKE«
JOSIPINA DABRINGER
Maribor, Pristan št. 13

Ferdo Babič
stavbeni umet. ključavničar in avtogenično
varenje ter popravila vsakovrstnih tehtaic
Maribor, Zidovska ulica 4

Kruh „Turist“
Glavna zaloga: Podružnice:
A. FEIERTAG Ulica X. oktobra
pekarna števil. 5,
MARIBOR Glavni trg 14,
Betnavska trgovina
Skaza
Telefon 28-24 Telefon 28-24

Ida Stickler
kavarna »Central«
MARIBOR
Gosposka ulica

Širle „Slovenca“

Račič Ivana
restavracija Gambrinus
Maribor, Gregorčičeva ul. 29

Franc Gert
svečarna
Maribor, Gosposka ulica 13

Ivan Lorber
slikar
Maribor, Veterinjska ul. 5

»KRISTAL« D. D.
tovarna ogledal in brušenega stekla
Centrala: Maribor Koroška cesta 32
Telefon interurban 2132
podružnica: Ljubljana, Tyrševa cesta 14
Telefon interurban 3075

FRANC NOVAK
pohištvo, vložke, tapetništvo in dekoracije
MARIBOR
Koroška cesta 8

»EXPEDIT«
Mednarodna špedicija družba z o. z.
MARIBOR
Cankarjeva ulica 26

LEOPOLDINA LEBEN-EIGL
DAMSKI ČESALNI SALON
MARIBOR
Gosposka ulica 28

Jos. Tscheligi
pivovarna in žganjarna
Maribor, Koroška cesta 2

Rudolf Kiffmann
mestni stavbenik
MARIBOR
Meljska cesta 25

Veletrgovina z vinom
PUGEL & ROSSMAN
MARIBOR

RADIO MARIBOR
r. z. o. z.
Glavni trg 1, vogal-drž. most

JUSTIN GUSTINCIC
mehanična delavnica, lastna poniklovalnica,
zavod za emailiranje
Tattenbachova ul. 14, Maribor

HOTEL »MERAN«
L. FRIEDL
Maribor, Aleksandrova cesta

IVAN SOJČ
kipar in pozlatac
MARIBOR
Razlagova ulica 22

Franc Filipič
mesarija
Maribor, Jurčičeva ulica 8

Herman Höfer
trgovina z muzikalijami, radio in
pisalnimi stroji
MARIBOR

Manufaktura „SAVA“
MARIBOR
Koroška cesta 9

Črko-soboslikarsko in
pleskarsko podjetje
Pahernik Anton
Maribor, Frankopanova ul. 15
Telefon 23-53
Napisi na steklo, les, pločvino in zid.
Svetlobne reklame in diapositivi.
Slikanje sob, dvoran, gledaliških odrov
in cerkva.

Iz mariborske okolice

RENCELJ FRANC
oblastveno konc. vodni instalater
in splošno kleparstvo
Marenberg

Srečno novo leto želim vsem cenj. odjemalcem
KAC IVAN, mesar
Ruše

Srečno novo leto želim vsem cenjenim
obiskovalcem gostilne
Marica Šarh
Kolodvor Ruše

Srečno novo leto želim vsem cenj. odjemalcem
JOŠKO KNIFIC
trgovec — RUŠE

Srečno novo leto želiva vsem cenj. odjemalcem
Adolf in Roza TURNSEK
Limbuš

ZLENDER HEDVIKA
trgovina z mešanim blagom
Bistrica pri Rušah

Franc Razbornik, trgovec
Hoče

Wretzl Ana
mesarija
Hoče

Anton Vodenik
trgovina z meš. blagom
Hoče pri Mariboru

Janko Elza REČNIK
trg. z meš. blag., gostilna
Hoče pri Mariboru

Visočnik Franc
gostilničar
Sp. Hoče št. 7.

Iz Slovenskih goric

Anton Vračko
gostilna
Št. Ilj v Slov. gor.

Franjo Jurgec
pekarna
Št. Ilj v Slov. gor.

IVAN KRAJNC
mesarija
Št. Ilj v Slov. gor.

Karol Swaty
trgovec
Št. Ilj v Slov. gor.

POSOJILNO DRUŠTVO
za župnijo Sv. Lenart v Slov. gor. in
sosedne župnije Sv. Barbara, Sv. Jurij
in Sv. Rupert.
registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim odjemalcem ter se pripo-
roča tudi v naprej za cenjena naročila
JOSIP BAUMAN
veležganjarna, izdelovalnica ruma,
konjaka, likerjev in sadnih sokov
Št. Ilj pri Mariboru

PETER SENEKAR
trgovina z mešanim blagom
SV. TROJICA V SLOVENSKIH GORICAH

Zelim novo leto, srečno in polno zadovoljstva
BERNARD POTOČNIK
gostilna »Narodni dom«
SV. LENART V SLOV. GOR.

Blaženo in zadovoljno novo leto
želi vsem članom in vlagateljem
POSOJILNICA r. z. z n. z.
Sv. Lenart v Slov. goricah

Anton Hrastelj
trgovec
Sv. Lenart v Slov. gor.

Hranilnica in posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pri
Št. Ilju v Slovenskih goricah

Iz Slovenske Bistrice

FRANC VAVPOTIC
pekarna
Slovenska Bistrica

ANTON MARINSEK
zaloga čevljev lastnega
in tovarniškega izdelka
Slovenska Bistrica

JOSIP PELKO
urar
Slovenska Bistrica

GRICNIK MARTIN
krojač
Slovenska Bistrica

IVAN ŠTRUCL
pekarna
Slovenska Bistrica

RIHARD CONRADI
trgovina z meš. blagom
Slovenska Bistrica

ANTON PENIČ
trgovina z meš. blagom
Slovenska Bistrica

ADOLF PUČNIK
krojaški atelje za civil
in uniformo
Slovenska Bistrica

VIKTOR MAČEK
trgovina s specerijo, železnino in manufakturo
Slovenska Bistrica

FRANJO CVILAK
izdelovatelj sveč
se priporoča vsem cenj. cerkvenim predstoj-
ništvom in trgovcem za svečnico. - Sveče vo-
ščene, okrašene in svitli. - Zahtevajte cenik
ODLIKOVAN Z ZLATO KOLAJNOI
Slovenska Bistrica

Novoletna voščila iz Zagorja in okolice:

Ljudska hranilnica in posojilnica Zagorje ob Savi	"Slovenca" v vsako hišo!	RAZPOTNIK ALOJZ krojač Izlake pri Zagorju	KAROL THELLIAN brivec ZAGORJE	JOSIP in PAVLA KENDA trgovina z mešanim blagom Zagorje - Kotredež	"Slovenca" v vsako hišo!	JANKO in PAVLA INO mesarija in prekajevalnica ZAGORJE ob SAVI
KOŠIR ŠTEFAN in REZKA mesarija in prekajevalnica želita vsem veselo in srečno novo leto ZAGORJE ob SAVI		KOS IVAN čevljarstvo ZAGORJE	Franjo Hering brivec Zagorje ob Savi	Drnovšek Franc čevljar Loke pri Zagorju		KOPRIVC MIRKO gostilničar ZAGORJE ob SAVI
Ljudska gospodarska zadruga Zagorje ob Savi		Blaž in Amalija Križanec gostilna Zagorje ob Savi		HRASTELJ IVAN gostilničar ZAGORJE		BAZEL TINCA strojno pletenje ZAGORJE ob SAVI
Srečno in veselo novo leto želita ALOJZ in JUSTI KITZ parna pekarna in trgovina z mešanim blagom ZAGORJE ob SAVI		MÜLLER VIKTOR TRGOVEC ZAGORJE ob SAVI		JURIJ KOLČAN trgovina z mešanim blagom OREHOVCA - IZLAKE pri ZAGORJU ob SAVI		DOLANC LEOPOLD mesar in prekajevalec ZAGORJE
GOVEJSEK MIRKO splošno čevljarstvo ZAGORJE ob SAVI	Mlekarska zadruga Izlake pri Zagorju		KOSENINA MELHIOR GOSTILNA in TRGOVINA ZAGORJE	MENDUŠIČ VINKO GOSTILNICA ZAGORJE ob SAVI		Srečno in veselo novo leto želi FRANC ROZINA parna pekarna ZAGORJE ob SAVI
Ljudska stavbna zadruga Zagorje						ANTON DRNOVSEK trgovina in gostilna ŠKLENDROVEC - ZAGORJE
						BARLIČ JANKO mesar in prekajevalec ZAGORJE ob SAVI

Iz Novega mesta in ostale Dolenjske

„Metla“ trgovsko industrijska družba z o. z. Novo mesto

Svojim odjemalcem vošči srečno in veselo novo leto FRANC PELKO, st. krojaški mojster in trgovec v NOVEM MESTU	TRGOVINA FRANJO KASTELIC NOVO MESTO - KANDIJA	Srečno novo leto želi Anton Koncilija mesar in prekajevalec Novo mesto ter se cenjenemu občinstvu priporoča	Soba Vaša bo v novem letu topla in prikopna, če vrata, okna in pohištvo naročili boste pri mizarstvu MAKŠE IVANU v Mirni peči
FRANC FORSEK pekarija Trg Kralja Petra	Veselo in srečno novo leto vsem obiskovalcem in cenjenim gostom želi ANICA SITAR Restavracija »Zdraviliški dom« Toplice pri Novem mestu	Veselo in srečno novo leto želi vsem obiskovalcem in cenj. gostom HOTEL KOKLIČ NOVO MESTO Restavrat: Lipče Kavčič	MARIJA JEREB trgovina Trebnje Veselo in srečno novo leto 1936!
UDOVIČ & LAMPE strojno in stavbeno ključavničarstvo Novo mesto Dravska banovina	J. VERBIČ čevljar in reklamni zastopnik Novo mesto, Delomčeva 3	JOSIP WINDISCHER hotelir in mesar Kandija - Novo mesto	ŠETINC LADO modni salon za dame in gospode Novo mesto
VENCELJ ŠKEDELJ kolarstvo in izdelovanje smuči Novo mesto - Kandija	MEDVESEK MIRKO, trgovec manufaktura in specerija Žužemberk — Slovenija želi svojim odjemalcem srečno in veselo novo leto	Srečno in veselo novo leto želi svojim klientom trdka MARTIN HOČEVAR Novo mesto Trdinova 7	BEVEC ADOLF stavbeno in umetno mizarstvo Novo mesto, Zagrebška cesta št. 11
Srečno in veselo novo leto želi svojim naročnikom JOSIP PIRNAR moderno tapetništvo Novo mesto	Srečno in veselo novo leto svojim dragim prijateljem in odjemalcem želi trdka JURIJ ŠTERK Vinica pri Črnomlju	Prav srečno in blagoslova polno novo leto 1936 želi špecerijska in delikatesna trgovina Josip Kobé Novo mesto ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča	LJUDMILA PICEK trgovina Florjanov trg Prosnetni dom
Gradbeno podjetje OKROGLIČ A. Novo mesto Seidlova c. 7	ANDREJ AGNITSCH kleparstvo Novo mesto		J. PICEK trgovina z železnino in specerijo Novo mesto
KNAFLIČ & MIRTIC ključavničarstvo in vodovodne instalacije Novo mesto - Kandija	Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem Vinarska in kletarska zadruga v Metliki in se priporoča še nadalje Na razpolago ima najboljša Belokranjska vina		Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem trdka GRILC ALOJZI Novo mesto Kralja Petra trg 17
Veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter strankam in se še nadalje priporoča dežnikarstvo in trgovina z igračami (lastni izdelki) FRANC KURT			GOSTILNA PRI »ŠTEMBURJU« Jože Zarc Kandija - Novo mesto
JERNEJ SITAR specijalna delavnica za boljše pohištvo Šmihel - Novo mesto nudi vam najboljše, najsolidnejše in najmodernejše v vezani in masivni izdelavi			Srečno in veselo Novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem - tiskarna Br. RUMPRET v Krškem
Gostilna in trgovina FRANC PLESKO Šmihel - Novo mesto			TEPEŠ MIRKO dimnikarski mojster Krško
MIROSLAV MALOVIČ strojno mizarstvo Novo mesto Kapucinski trg 6			Srečno novo leto želi vsem strankam DIMC JOSKO modno krojaštvo Krško
»KERAMIKA« J. KLEMENČIČ Novo mesto			ZORIČ LEOPOLD splošno kolarstvo Krško 4

ALFONZ OBLAK

specerija in galanterijska
trgovina

Kralja Petra trg - Novo mesto

KOPRIVNIK IZIDOR
krojač
Krško 47

JOS. KRIVEC
KRŠKO ob SAVI

Srečno Novo leto želi vsem svojim
cenj. obiskovalcem
BURJA ALOJZIJ, Krško
brivec

Srečno Novo leto želi cenjenim odjemalcem
POČIVALSEK JOSIP
trgovina z mešanim blagom

Srečno Novo leto želi cenj. odjemalcem
STARC JOSIP
trgovina z mešanim blagom

Srečno Novo leto želi vsem cenjenim
gostom in odjemalcem trvdka
KRIEGER EDVARD
KRŠKO

Srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem
FANI KRIEGER - DOLINSEK
sodavičarstvo
Krško 72

Srečno novo leto
EDO IVANUS
Trgovina z mešanim blagom
KRŠKO

Iz Kamnika

Hranilnica in posojilnica
Kamnik - Šutna

Srečno in veselo novo leto
Radu prodajalna
Kamnik

Remec - Co.
tovarna upognjenega pohištva
Kamnik

Srečno in uspešno novo leto!
KREGAR & FAJDIGA
tehnične in elektrotehnične potrebščine
KAMNIK

Brezalkoholna gostilna
ŠUTNA 22
Polda Podbrežnik

Veselo in srečno novo leto
ANTON STERGAR
trgovec
KAMNIK

Srečno novo leto želi
avtopodjetje »PEREGRIN«
bratje Rode, Kamnik

Iz Domžal

Srečno novo leto želim
vsem svojim cenj. odjemalcem
FRANC STEINER, mesar
DOMŽALE

Srečno novo leto želi
Franc Ložar
gostilna, lesna trgovina in mlin
IHAN pri DOMŽALAH

Srečno novo leto želi
svojim odjemalcem ter se priporoča
M. SEVER in drug
mehanična tkalnica
DOMŽALE, Drav. banov.

Veselo in srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
FRANC KONČAN
splošno ključavničarstvo
Domžale

Srečno novo leto želi
vsem svojim odjemalcem in gostom
JERNEJ GRAD
vinski trgovec in gostilničar
Dragomelj pri Domžalah

ZAJC & GRČAR
splošno mizarstvo
Domžale, Kolodvorska ulica 32

Srečno novo leto
želim svojim cenj. odjemalcem
LUDVIK FLERIN, mesar
DOMŽALE

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenjenim odjemalcem
Pavel Bertoncely
valjčni mlin
DOMŽALE

Veselo in srečno novo leto želi vsem
VINKO FLERIN
žaga, mlin za izdelavo ješprenja,
ješprenjčka ter ajdove in ržene moke
Ihan pri Domžalah

Srečno novo leto želi svojim gostom
MIHA PAROVEC, gostilna Ihan
ter se priporoča

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
JOSIP SENICA
veletrgovina
DOMŽALE
podr. Moste - Moravče - Sneberje

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem
IVAN KURALT
valjčni mlin
Domžale

Obrtniki in trgovci iz Raihenburga in Senovega želijo srečno in veselo novo leto.

Vsem cenjenim gostom in obiskovalcem
želiva srečno in veselo novo leto
MIRKO in CILKA KOSAR, restavracija
Rajhenburg

Vsem svojim cenjenim odjemalcem želim
prav srečno novo leto
KOVACIČ PETER, pekarski mojster
Rajhenburg

Vsem svojim gostom in prijateljem želim
srečno in veselo novo leto, v novem letu
pa mnogokrat na veselo svidenje
FRANJO KRAJNC
gostilna pod »Lipo«
Rajhenburg

Mnogo sreče in uspehov v novem letu želi vsem
LEOPOLD LIPOVŠEK
splošno krojaštvo
Senovo pri Rajhenburgu

Vsem in sebi vse najboljše za novo leto želi
JOŽEF KADIVNIK
pekarski mojster
Senovo pri Rajhenburgu

Obilo sreče in zadovoljnosti želi vsem
MIHAEL ŽMAVC
trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki
RAJHENBURG

Vsem svojim dragim gostom in prijateljem
želim srečno in veselo novo leto
JOŽEF RADEJ
gostilna pri »Zidanci«
NAD RAJHENBURGOM

Srečnejše novo leto
vsem gostom in odjemalcem želi
FRANC VRANETIČ, gostilna in pekarna
Rajhenburg

Vsem odjemalcem veselo novo leto želi
JOSIP KORINŠEK
trgovec z mešanim blagom
Senovo pri Raihenburgu

Prav srečno in veselo novo leto
želi vsem pasazirjem in gostom
DRAGO ZEMLJAK
autobusno podjetje in gostilna Schweiger
RAJHENBURG

Srečno novo leto želi vsem
cenj. odjemalcem in dajalcem
Ludovik Kržišnik, Rajhenburg
trgovina z usnjem in čevljar-
skimi potrebščinami Nakup in
prodaja vseh vrst surovih kož

Iz Konjic

Anton Valenčak
trgovina mešanega blaga
Konjice

TURK JOŽE
elektroinstalater — mehanična delavnica
Sl. Konjice 45

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem in se za nadaljnjo naklonjenost
priporoča
BOBNAR FRANC
manufaktura in špecerija
Slov. Konjice

STEFAN FILIPITSCH
gostilna in mesarija
Konjice

MARTIN SUMER
trgovina z manufakturo, špecerijo, železn o
in deželnimi pridelki
SLOVENSKE KONJICE

Lekarna pri »MARIJI POMAGAJ«
v Konjicah
Mr. Ph. V. Prorazil

L. LAURICH, Konjice
tovarna usnja

HASENBÜCHEL, Slov. Konjice
trgovina s usnjem

Friderik Tonošek
trgovina z meš. blagom
Konjice

Ignac Jevšenak
krojač
Konjice

Anica Otorepec
trgovina
Konjice

Anton Ančič
čevljarstvo
Konjice

Foto atelje
Cerič
Slov. Konjice

Katarina Bergles
čevljarstvo
Konjice

Iz Brežic

ANTON ČATER
izdelovanje
vsakovrstnih čevljev
BREŽICE št. 106

Alojzija Žagar
trgovina z meš. blagom
Brežice

Lovrenc Slivnik
pekarna
Brežice

Srečno novo leto želi
vsem svojim odjemalcem
POLJANSEK IGNAC
parna pekarna
Brežice

PREDANIČ ADOLF
ključavničar in mehanik
BREŽICE

Srečno novo leto želi
svojim odjemalcem
ANTON UMEK
Brežice ob Savi

Svojim cenj. strankam
želi srečno novo leto
PAIDASCH GUSTAV
frizer za dame in gospode
Brežice

Minka Lebar
trgovina s klobuki
Brežice

JOSIP HOLÝ
diplomirani lasničar, frizer za dame in gospode
Brežice Podr. Rog. Slatina

I. PINTERIČ, Brežice
trgovina galanterije, šivalnih strojev in
koles ter dnevna razprodaja »Slovenca«

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim gostom
KORENT, Brežice

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim gostom in odjemalcem ter se za
nadaljnjo naklonjenost priporoča
DERŽIČ KARL
gostilni: ar in mesar
Brežice

FRANC MATHEIS-OVI NASL
LÖSCHNIGG & SCHMIDT
Brežice ob Savi

Ostali iz Slov. Bistrice

LESNA IN GOSPODARSKA ZADRUGA
r. z. o. o. z.
za les, seno, sadje in druge deželne pridelke
Slovenska Bistrica

FRANJO KAC
trgovina z mešanim blagom
Slovenska Bistrica

ROPIN KAROL
trgovina
Slovenska Bistrica

Iz Škofje Loke, Kranja in Trziča

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

ANDREJ KROŠELJ, pekarna
Škofja Loka

Srečno novo leto želi

RUDOLF LINKE, avtopodjetje
Škofja Loka

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. gostom ter se priporoča

MATEVŽ ZIHERL, gostilničar
Škofja Loka, Spodnji trg 26

Srečno in veselo novo leto želi

ERZEN MATEVŽ, avtobusno podjetje
Škofja Loka — Gorenja vas

Srečno novo leto želi

OBLAK TINE
frizerski salon za dame in gospode
vodna in trajna ondulacija
Škofja Loka.

Veselo in srečno novo leto želi

RUPAR JANEZ
ključavničarstvo in vodna instalacija
Škofja Loka

Srečno in veselo novo leto

GABRIJEL MATTEWEBER, urar
Škofja Loka

Slaščičarna „ŽUŽEK“

Škofja Loka

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim naročnikom

JOŽE PETERNEL
strojno mizarstvo
Škofja Loka

Srečno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

ANTON SAVNIK

trgovina in mehanična industrija pletenin

Škofja Loka

ALOJZIJ SMOLEJ
splošno kleparstvo in vodovodna instalacija
Kranj

»KOVINA« družba z o. z.
trgovina z železnino v Kranju

Srečno »Novo leto« želi trafika
Kerč - Kranj

Srečno novo leto

želi trgovina z usnjem
RUDOLF RAKOVČ, Kranj, Duplje

SCHILLING DRAGO

konces. elektrotehnično podjetje
KRANJ

Srečno novo leto

želi cenjenim odjemalcem tapetnik
VIKTOR TONEJC - KRANJ

BRULC FRANC

gostilničar pri »Zlati ribi«
KRANJ

Batistič R.

nakupovanje vsakovrstnih surovih kož
Stražišče pri Kranju

M. KOKL

manufakturna trgovina
KRANJ

Hranilnica

in posojilnica

v Šenčurju

Gostilna pri »MATIČKU«

topla in mrzla jedila, dobra vina. Se priporoča
IVANKA in NACE KOKALJ

ROK LEBAR

splošno kleparstvo
Pungrat — Kranj

Hotel »JELEN«

Kranj

ŠINK FRANC

slaščičarna
KRANJ

Vsem odjemalcem želi
srečno, veselo in blagoslovljeno novo leto

JURIJ POLLAK
strojno mizarstvo
KRANJ

PERNUŠ IVAN

trgovina usnja, čevlarskih potrebščin in
izdelovanje gornjih delov čevljev
KRANJ

Tiskarna „KOLEKTOR“

ALBIN POGAČNIK
Stražišče pri Kranju

Srečno novo leto želi
svojim cenjenim odjemalcem

**KMETIJSKA OKRAJNA
ZADRUGA**

KRANJ

Največja vnovčevalna zadruga na Gorenjskem

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem
ter se v nadalje priporoča

FR. in TONČKA ZAPLOTNIK
gostilna in trgovina usnja
Križe pri Trziču

F. Šrámek

inštalater, klepar in kotlar
v Trziču

Rudolf in Ivana Fenc

želita vsem cenjenim odjemalcem in gostom
srečno in veselo novo leto
Gostilna pri »Luzarju«, Trzič

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenj. odjemalcem

Karol Koželj, Trzič

edina in največja zaloga različnih
filcev in plišev ter vseh vrst ostalih
čevlarskih potrebščin

**Usnjarska in čevlarska
zadruga**

„RUNO“

registrovana zadruga z o. z.

Trzič

Srečno in blagoslovljeno novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem
in se priporočajo

**GORENJSKE
MLEKARSKE
ZADRUGE**

NAKLO - LJUBLJANA

Srečno novo leto
M. ŠIPIC
usnjena galanterija
Kranj

VRTNARSTVO

SUŠNIK

Kranj

JOŽE KRALJ
krojač
Trzič

ANA ŠUSTER
šivilja
Trzič, Glavni trg 17

ROMIH MARTIN
pekarna
Trzič, Glavni trg 5

ANDREJ KRISTAN
urar
Trzič

ANA DORNIK
trgovina z mešanim
blagom
Trzič

VINKO VILFAN
pekarija
Trzič

ROTAR IVAN
zidarsko podjetje
Trzič

ANTON PRETNAR
pletilstvo — nogavice
Trzič

DOLHAR JOŽEF
mesar in prekajevalec
Trzič

D. FRANKO
manufakturna, galante-
rijska in modna trgovina
Trzič

JANC FRANC
krojaštvo
Trzič, Gorenjsko

Engelsberger Ivana
kuhinjska posoda
Trzič
Dvorišče, Glavni trg 25

LUKANC MATEVŽ
kolar
smuči, sanke
Trzič

Danilo Krašovec
trgovina z mešanim
blagom
Trzič

Varšek Franc

konc. mestni zidarski mojster
Trzič

Srečno in veselo novo leto želi

Vladimir Pernuš

avtopodjetje
Trzič

Anton Belhar, Trzič

mesar in prekajevalec
in se cenjenim odjemalcem v nadalje udano priporoča

Srečno in veselo novo leto želim vsem svojim odjemalcem

Ješe Anton

prodaja usnja, čevlarskih potrebščin in izdelovanje čevljev
Trzič

Srečno in blagoslovljeno
novo leto 1936

**HRANILNICA IN POSOJILNICA
V KRANJU**

LJUDSKI DOM

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem trdka

J. KNIFIC

lovarna za žimo - Stražišče pri Kranju

FRANC HLADNIK sedlar, jermenar in izdelovatelj stremen za smučarje Tržič	POLANC FRANC st. vevna - zimopreja - žaganje drv - avto-takna Tržič, Blejska cesta 5	JOSEF RUDOLF brivec Tržič	FRANC GODNOV mesar Tržič
Srečno in veselo novo leto želi vsem VIKTOR RABIC, urar, TRŽIČ ter se najtopleje priporoča za ocnj. nadaljno naklonjenost	INDIHAR VIKTOR trgovina s mešanim blagom in steklarstvo Tržič	BRATA MARKIČ ključavničarstvo Tržič	Brivski in frizerski salon »ANGELI« Tržič
MARTIN SLAPAR čevljarški mojster Tržič	MIHAEL GODNOV brivski in frizerski salon Tržič	LEOPOLD VALJAVEC modno krojaštvo Blejska cesta 7 Tržič	Srečno novo leto želi cenj naročnikom ter se v nadalje priporoča JEZEK MARJAN, Tržič slikar in pleskar
FRANC in TINCA POLJANC restavracija Sebenje pri Tržiču	CIRIL PROSEN trgovina s mešanim blagom Za Mošenikom 11 Tržič	HRIBAR ANTON splošno mizarstvo Tržič, Glavni trg 18	Jožef Kavčič gostilna Tržič
JOZE KOVAČ avtopodjetje Tržič	A. PERNE glavna založba tobaka Tržič	KONRAD MEHLE izdelovanje ortopedičnih in vseh vrst športnih in modnih čevljev Tržič	Ana Žagar Hotel »Ljubelj« Tržič
IVANKA ELSNER HOTEL »POSTA« Tržič	BLAŽ JEGLIČ mesar in prekajevalec Tržič	VERDIR JANEZ mesar in izdelovalec vseh vrst mesnih izdelkov Tržič	Srečno novo leto želi vsem obiskovalcem ter se v nadalje priporoča Franc in Francka Babič, Tržič trgovina in gostilna pri »Lojzku«
GORIČAN PEPI avtopodjetje Tržič	I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO r. z. z. o. z. v Ljubljani Prodajalna Tržič	Srečno novo leto želi vsem obiskovalcem ter se v nadalje priporoča Slaščičarna »JEFTO«, Tržič	

Iz Prevalj, Šoštanja in Velenja

Srečno in veselo novo leto želim vsem svojim odjemalcem JOSIP ARNOLD, Prevalje	Vsem cenj. obiskovalcem zgodovinskih leških cerkev želi prav srečno in veselo novo leto ALOJZIJ in MARIJA VALENTINCIČ gostilna »PRISTOU« na Lešah	Veselo novo leto želi in se priporoča VIKTOR JEZOVIK mesar — ŠOŠTANJ	ZOFKA PLEVNİK gostilna »Pod gradom« VELENJE
I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO v Ljubljani r. z. z. o. z. poslovalnica: Črna	Vsem turistom, smučarjem ter posetnikom obmejne Pece želi prav srečno in veselo novo leto autobusno podjetje VIKTOR FAKTOR Prevalje - Črna	ALOJZ LENART brivski salon za dame in gospode Šoštanj, Prešernov trg 11	Veselo novo leto vsem svojim odjemalcem želi IVAN KSASA, Velenje valjni mlin
Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem PEČARNIK IVAN, pekarna Prevalje		Vsem odjemalcem srečno in veselo novo leto želi JOSIP KOZLEVČAR mesarija in prekajevnica ŠOŠTANJ	Srečno novo leto želi in se priporoča JOSIP OBU, Velenje krojaški mojster
Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem FRANJO JURICAN, trgovina Prevalje		ANTON ČEBUL čevljarstvo Šoštanj	FRANC REDNAK pečarski in lončarski oister Velenje
Srečno in veselo novo leto vsem cenjenim odjemalcem želi gostilna in mesarija VANKAN, Prevalje		IVAN GRUBER trgovina mešanega blaga Šoštanj	JOZE PIBERNIK mesar in prekajevalec Velenje
JOSIP in MARIJA RIFL gostilna Prevalje		GOSTILNA CEROVŠEK Šoštanj	Veselo novo leto A. R. POCAJT čevljarstvo in točilnica Šaleška klet VELENJE
Srečno novo leto vsem cenj. gostom želi JERICA EGGER, gostilna AHATZ Prevalje		JANKO ŠMIGOVČ klobučar Šoštanj	Hranilnica in posojilnica v Dravogradu registrirana zadruga z neomejeno zavezo
I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO v Ljubljani r. z. z. o. z. prodajalna Prevalje		FRANJO GREBENSEK splošno čevljarstvo Šoštanj	MIHAEL ZAVODNIK pekarna in trgovina z deželnimi pridelki Guštanj
Srečno in veselo novo leto Vam želi JOSIP JEŠOVNIK, slikar Prevalje		I. MRAVLJAK-RAJŠTER trgovina mešanega blaga in gostilna Šoštanj	Prav srečno in zadovoljno novo leto želi JURIJ CVITANIC, gostilna Guštanj
Vsem cenj. odjemalcem želi srečno novo leto FRIC MAČIČ, splošno mizarstvo Prevalje		Srečno novo leto želim vsem odjemalcem in se priporočam RUDOLF MAJCEN, mizarstvo VELENJE	I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO v Ljubljani r. z. z. o. z. poslovalnica Guštanj
Srečno novo leto vsem cenj. odjemalcem LEOPOLD RAZDEVŠEK, krojaštvo Prevalje		Veselo novo leto A. M. VALENAK trgovina in gostilna	
Srečno in veselo novo leto KONZUMNO DRUŠTVO ZA MEZIŠKO DOLINO r. z. z. o. z. Prevalje		I. K. DETICEK trgovina s meš. blagom, lesom in gostilna PESJE-VELENJE	
Srečno in veselo novo leto MIHAEL MOŠKON, čevljarstvo Prevalje			

I. R. KUNST mesarija in gostilna Šoštanj	MILOŠ KOPUŠAR trgovina Šoštanj	J. A. ROPAN točilnica in pekarija Šoštanj	Šumliak & Ferder mesarija Šoštanj-Družmirje	Franc in Rozi Turk čevljar in šivilja Šoštanj-Metleče	ANTON NATEK trgovec Šoštanj	Franc Srebotnik čevljar Šoštanj	»Slovenec« v vsako hišo!
--	--------------------------------------	---	---	---	-----------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------

Iz Slovenjgradca

Okrajna hranilnica Slovenjgradec	ANTON LAVRE trgovec Slovenjgradec	Turistovski dom Misliniske po- družnice S. P. D. na Uršlji gori in »Koča na Kremžarjevem vrhu«	FRANC MARČIČ lesna trgovina in kolodvorska restavracija Slovenjgradec	Gradbeno podjetje VERCNIK ŠTEFAN Slovenjgradec - Stari trg	ANTON KROFL koncesionirani tesarski mojster Slovenjgradec	Erich Günther svečarna Slovenjgradec
	Hranilnica in posojilnica registrirana zadruga z neomejeno zavezo Slovenjgradec	Franc X. Pototschnig tovarna usnja Slovenjgradec				

JOSIP LEVOVNIK
čevljar
Slovenjgradec

FRANC ZEMLJIČ
tobačna trafika, prodaja smodnika
Slovenjgradec

KATARINA POTOČNIK
splošno krojaštvo
Slovenjgradec

KLOBASA & SMOLČNIK
Slovenjgradec

Trgovina: manufaktura, železnina, galanterija,
specerija, kolonijalno blago, steklo, porcelan,
slike, okvirji
Zaloga: portland cementa, petroleja, bencina,
koruze, moke itd.
Nakup in prodaja vseh vrst deželnih pridelkov

FRANC LOBE
tovarna za izdelovanje posode in stalno gorljivih
peči za drva - Nov patent - SLOVENJGRADec

KAREL GOLL
HOTEL GOLL
Slovenjgradec

VEKOSLAV VYBORNÝ
česalno-brivski salon za dame in gospode
parfumerija
Slovenjgradec

V. M. ROZMAN
trgovina z mešanim blagom
Slovenjgradec

IVAN SCHMIDT
splošno čevljarstvo
Slovenjgradec

FRANC MIKEC in MARIJA
trgovina usnja in vina
Slovenjgradec

MLEKARSKA ZADRUGA
za Slovenjgradec in okolico
v Slovenjgradu
registrirana zadruga z omejeno zavezo

IVAN ROJNIK
trgovina z mešanim blagom
Slovenjgradec

JOZEFA VOSTNER
strojno pletenje
Slovenjgradec, Prešernova 4

KAREL ROJNIK
Slovenjgradec

ANTON DEBELAK
modno krojaštvo
Slovenjgradec

IVAN SILIH
pekarna
Slovenjgradec

FRANC TOPOLNIK
trgovina z mešanim
blagom in konfekcijo
Slovenjgradec

**„Slovenca“
v
vsako hišo!**

Novoletna voščila iz Celja:

MAKS ZABUKOSEK
modna krojačnica
Celje
Cankarjeva cesta

Veselo in srečno novo leto želi
vsem svojim strankam in se priporoča
IVAN VOZLIČ
frizerski salon za gospode in dame
CELJE, Vodnikova ulica

Srečno in veselo novo leto želi
GOLOB KARL
mizarstvo
Celje, Gaberje.

Anton Lečnik
ure, zlato, srebro, optika
Celje

Gledališki frizer za dame in gospode
R. GROBELNIK, Celje
Centrala: Glavni trg 17
Filiala: „Hygiea“ poleg hotela Evrope.
Trajna ondulacija itd. Pedikura.

Srečno in veselo novo leto želi
Ivan Rebek
tovarna tehtnic
CELJE

Obilo sreče v novem letu 1936
želi svojim cenj. odjemalcem
manufakturna in modna veletrgovina
Franc Dobovičnik
Celje
industrija prešitih odej in perila

Veselo in srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam
Aljančič Franc,
mestni tesarski mojster
CELJE - Dečkova cesta 30

HUBERTUS
CELJSKA MILARNA d. z o. z.
želi

vsem svojim cenj. odjemalcem srečno novo leto
in se priporoča za odjem HUBERTUS terpen-
tinega mila in pralnega praška »PERION«.

Veselo in srečno novo leto želi
Viktor Hohnjec
Celje

Srečno novo leto želi vsem
svojim gostom in se priporoča
Hotel »BELI VOL«
FANI LEBIČ, Celje
Kralja Petra cesta 9.

Brata Rode & Martinčič
CELJE
Tiskarna, knjigoveznica
Izdelovanje gumijastih štampiljk

Srečno in veselo novo leto

Sternecki
TRGOVSKI · DON
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK
CELJE

MESTNA
HRANILNICA
v CELJU

Hotel
„EVROPA“
v Celju
želi svojim cenjenim gostom
veselo in srečno novo leto

Srečno
in veselo
novo leto
želi
podružnica
»Slovenca«
Celje

Veselo in srečno novo leto želi
M. Jošt
mlin
Celje - Medlog

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim obiskovalcem in se priporoča
Anton Bobek
gostilna »Branibor«
Celje - Kralja Petra cesta

F. S. Lukas
liker, brandy, rum, žganje,
malinovec - na veliko
CELJE

Srečno in veselo novo leto vsem
svojim cenj. odjemalcem in prijateljem

Anton Fazarinc
CELJE

Srečno, in veselo
novo leto
želi

„PERSIL“
d. z o. z.
CELJE

VINKO KUKOVEC
stavbno podjetje,
tesarski mojster,
trgovina z lesom
in parna žaga

Celje — Lava

Vodičar Janko
mizarstvo
CELJE, Dečkov trg 6

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam
LIKALNICA
M. COVNIK - CELJE
Prešernova ul. 8

Veselo in srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
FRANC JAKŠE
trgovina z mešanim blagom
Celje, Ljubljanska cesta

Veselo novo leto želi
Hotel „POŠTA“
Celje

Obilo sreče v novem letu želi vsem svojim
cenjenim gostom in odjemalcem
ter se za naklonjenost priporoča
FILIP in ANA CULK
delikatosa - gostilna
Celje, Dečkov trg 3

Anton Hofbauer
trgovina z usnjem in vsemi čevljarstvi
potrebščinami ter gonilnim jermenjem.
„FENIX“
izdelovanje aktovk, damskih torbic, kovčkov
in ostalih usnatih izdelkov
CELJE, Gosposka ulica 6

Srečno novo leto želi
Foto
IVAN KVAS
Celje
Dečkov trg

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenj. strankam
Dobravc Mihael
slikarsko in plesarsko podjetje
Celje, Glavni trg 15

LJUDSKA
POSOJILNICA
r. z. z n. z.
v Celju

želi vsem svojim klijentom in poslovnim
prijateljem blagoslovljeno in uspehov
bogato novo leto

Knjigarna
Knjigoveznica
MOHORJEVA
TISKARNA
r. z. z o. z.
v Celju

Srečno in veselo novo leto želi
Kavarna »Evropa«
lastnica HELENA KRUSIČ
Celje, Kralja Petra cesta

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim strankam
FRANJO VEHOVAR
tovarna pohištva
CELJE — Zaloga: Glavni trg 12

Srečno in veselo novo leto
P. KÖNIG
Norimberško galanterijsko-igračarsko,
drobnjarijsko in pleteno blago — veletrgovina
Celje

Veselo in srečno novo leto želi vsem
svojim cenj. odjemalcem in se priporoča
JOSIP PLEVČAK
čevljarstvo
Celje, Kralja Petra cesta 28

GRADBENA TVRDKA
FRANJO NERAD
CELJE

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim strankam
MIHAEL KRANJC
klepar
CELJE, Aškerčeva 9

Svojim cenj. odjemalcem želim v novem letu
mnogo sreče in se priporočam
IVAN MASTNAK
konfekcijska in manufakturna trgovina
ter izdelovalnica oblek
Celje, Kralja Petra cesta 15

Veselo in srečno novo leto vsem svojim cenj.
odjemalcem in strankam
pekarna VOŠNJAK
lastnica J. Kovačič
Celje, Kralja Petra cesta

CUKALA MAKŠ
Sv. Jurij ob Taboru

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem in se priporoča
VALENTIN HLADIN
CELJE

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. strankam in se priporoča
RAFAEL SALMIČ
urar in stolar
Celje, (Narodni dom)

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim
cenj. strankam in se priporoča
BERNHARD GLOBOČNIK
stavbeno in umetno ključavničarstvo
Celje, Gubčeva ulica

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim strankam
MATEVŽ ZADRAVEC
pekarna
Celje, Gosposka ulica 3

FRANC KERIN
splošno mizarstvo
Celje, Klavna ul. 1

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. odjemalcem in se priporoča
ŠTEFAN TURK
mesar
Prešernova ul. Celje Sp. Hudinja

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam
prekajevalnica
LUDVIK JUNGER
Celje

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenjenim odjemalcem
IVAN MARTINCIČ
trgovina z mešanim blagom
Celje — Mariborska cesta 7.

Veselo in srečno novo leto
vsem svojim cenjenim strankam želi
ANTON ORAZEM
krojaški mojster
Celje, Gledališka ulica

Srečno novo leto želi
FRANJO DOLŽAN
galanterijsko in stavbeno kleparstvo
koncesionirani vodovodni instalater
Celje, Za Kresijo

Srečno in veselo novo leto želi
HRANILNICA
DRAVSKE BANOVINE
podružnica v CELJU

ALOJZ DROFENIK
konfekcijska trgovina
CELJE, Kralja Petra cesta 11

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim strankam
FRANC PLEVČAK
čevljarstvo
CELJE, Gosposka ulica 9

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
MARTIN OREHOVC
krznarski mojster in izdelovatelj raznih čepic
CELJE - Gosposka 14

Veselo in srečno novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem in se priporoča
JOSIP JAGODIČ
specerija in železnina
Gubčeva ul. Celje Glavni trg

Srečno novo leto vsem svojim
cenj. strankam želi
Alojzij Plankl
urar
CELJE, Dr. Zerjavova ulica 3

JOS. KIRBIŠ
parna strojna pekarna in celjska tovarna
kvasa in sladov
CELJE
Priporočam svoje izdelke posebno pa sla-
doke proti kašlju in hripavosti

Srečno in veselo novo leto svojim
cenj. odjemalcem želi knjigarna in papirnica
»DOMOVINA«
CELJE - Kralja Petra cesta 45
Lastnik MAKŠ HUBERT

Franc Strupi
trgovina z mešanim blagom
Celje
Kralja Petra cesta 39

Viktor in Helena Zany
prekajevalnica
CELJE - Kr. Petra cesta 13

Srečno in veselo novo leto želi
Drogerija
SANITAS
Celje Ljubljana Trbovlje

AVGUST BÜCKL
gostilna pri Lovcu
Ložnica—Celje

Veselo in srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
IVAN RAVNIKAR
trgovina s specerijami, kolonijalnim blagom
in barvami
CELJE, Kralja Petra cesta

Priporoča se trgovina premoga, koksa in drv
Franjo Kalan
Celje

Veselo in srečno novo leto želi
BELAK FRANC
instalacijsko podjetje za elek-
triko in centralno kurjavo
Celje, Prešernova ulica 3

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem
Anton Petek
manufakturna in modna trgovina
CELJE, Prešernova ulica, Dečkov trg

Veselo in srečno novo leto želi vsem
svojim cenj. odjemalcem in se priporoča
VINCENC JANIČ
Celje
Pekarna: Gosposka ul. — Gostilna: Babno

Srečno in veselo novo leto
vsem svojim obiskovalcem
Kavarna »MERKUR«
Celje
Kralja Aleksandra trg 5

Srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem
E. ZDOLŠEK
trgovina z mešanim blagom
Sv. Jurij ob j. ž.

GOLOGRANC
KONRAD
mestni stavbenik
CELJE

Iz Savinjske doline

Veselo novo leto želi
MAROVT JOŠKO, sodarstvo
Braslovče

V novem letu se Vam priporoča
FRANC CIMPERSEK, ključavničarstvo
Sv. Peter v Savinjski dolini

Priporoča se Vam v novem letu
SVAJGER AVGUST, mehanik in ključavničar
Braslovče

Veselo, srečno novo leto želi
MATKO JAKOB, čevljarstvo
Braslovče

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem
Anton Balant
valjčni mlin
Preserje - Braslovče

„Slovenca“
v
vsako hišo!

Franc Zorman
točilnica - delikatese
Zalec

Srečno in blagoslovljeno novo leto
želita svojim članom in vlagateljem

Ljudska hranilnica
in posojilnica

ter

Kmetijska nabavna
in prodajna zadruga

Braslovče

Gostilna in letovišče Logar
v Logarjevi dolini, p. Solčava

želi vsem svojim cenj. in dragim prijateljem in obiskovalcem prav
veselo in srečno polno novo leto. - Za obilni obisk se zahvaljuje in se
vsem letoviščarjem Logarjeve doline toplo priporoča tudi za bodoče

Srečno novo leto želi
HRANILNICA IN POSOJILNICA
na Polzeli

Veselo in srečno novo leto
želita vsem svojim članom
in vlagateljem:

Ljudska hranilnica in
posojilnica

ter

Kmetijsko društvo

Rečica ob Savinji

Veselo, srečno novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem trvdka

Ivan Vizovišek
Zalec

Priporoča se v novem letu
Vincenc Kveder
trgovina z manufakturnim
in galanterijskim blagom
Zalec

Zastopstvo »Slovenca«
za Savinjsko dolino
v Braslovčah
želi
blagoslovljeno leto 1936!

Srečno in blagoslovljeno novo leto
želita vsem svojim članom
Kmečka hranilnica in posojilnica
ter Gospodarska zadruga
Mozirje

Novoletna voščila iz Ptuja

ALOJZ ZORČIC umetni mlin in oljarna Breg pri Ptuj	VESENJAK STANKO prevoznitvo z osebnimi in tov. avtomobili Ptuj, Miklošičeva 4	ALEKSANDER RAJH krojač Budina pri Ptuj	FRANC HOINIG, Ptuj trgovina s kratko robo, pletenino; damsko in moško modno blago, konfekcija in zaloga čeljev
ALOJZ ZORČIC trgovina z moko, otrobi in zrnjem v Ptuj	IVAN ŠERUGA trgovina deželnih pridelkov in branjarija Ptuj	MAHORIČ MARGARETA manufakturna trgovina Ptuj	FRANC PINTARIČ mesarska stojnica Ptuj, Tyršev trg
ALOJZ PINOSA urar, juvelir in optik Ptuj	ROBERT ROSENFELD trgovina z mešanim blagom Ptuj	GREIFONER JOSIP modno čevljarstvo Ptuj	MAKS WEISSENSTEIN mesar, prekajevalec in gostilničar Ptuj
ADOLF SELLINSCHEGG trgovina z mešanim blagom Ptuj	IVAN VINCEKOVIČ umetno trgov. vrtnarstvo, cvetličarna Tyršev trg Ptuj, Ljutomerska c. 14	FRANC KRAVINA trgovina z lesom in gostilna Ptuj	FRANC IGLIČ trgovina z mešanim blagom Breg pri Ptuj
R. KRUPAN trgovina radio in z elektr. potrebščinami Ptuj, Prešernova ulica	RUDOLF TONEJC - PTUJ Trgovina z mineralnimi izdelki, olje, bencin, petrolej, barve itd. IN AVTOPREVOZNITVO	LETIČ ENGELBERT trgovina z mešanim blagom Ptuj, Slomškova ulica 7	LEOPOLD STERN trg. z lesom, stavn. materialom in premožom Ptuj
POTOČNIK MARTIN izletniška gostilna Brstje pri Ptuj	HINKO KREFT trgovina z mešanim blagom in dežel. pridelki Ptuj	R. I. PETEK trgovina s steklom in porcelanom Ptuj	FIJAN RUDOLF mesar in prekajevalec Ptuj, Hrvatski trg
ARNUS IGNAC trgovina z mešanim blagom Ptuj	*Foto-Sport* ERVIN URSCHITZ parfumerija, fotomanufaktura, šport. potrebščine Ptuj, Panonska ul. 2	RUDOLF HAVELKA manufakturna trgovina Ptuj	FRANC NEDOG modna trgovina Ptuj
FRANC BREZOVNIK trgovina, mineralna olja, bencinska postaja Minoritski trg, Ptuj	TOMAŽ BREZNIK trgovina z meš. blagom in zaloga municije Ptuj, Prešernova 11	ZUPANČIČ Marija gostilna in prenočišče Ptuj	V. KODELLA IN DRUG pekarna Ptuj
MARTIN VRABL manufakturna in modna trgovina Ptuj, Srbski trg 8	KOSTANJEVEC ALOJZ manufakturna zaloga Ptuj	RIBISEL ALBIN pekarna Prešernova, Ptuj	FRIZERSKI SALON HIGIENA za dame in gospode Ptuj, Prešernova 4
IVO STUHEC kavarna Ptuj	ALOJZI BRENČIČ manufaktura, drobnarija, pletenine in krojaške potrebščine Ptuj, nasproti pošte	FRANC URBAN mesar in prekajevalec Ptuj	IVAN CVIKL manufakturna trgovina Ptuj
FRANJO VRABL trgovina z železnino PTUJ	JULIJ ŽILAVEC mesarija Ptuj	ANTON BRENČIČ trgovina z železnino. — Zaloga orožja in municije Ptuj	ZADRUŽNA ELEKTRARNA za Ptuj, Breg in okolico v Ptuj r. z. z. o. z.
LJUDEVIT MURKO strojno mizarstvo Ptuj	MONOPOLSKA VELEPRODAJA SOLI A. SENCAR in SIN veletrgovina s specerijskim blagom, deželnimi pridelki — ekspost jajc zamenjava bučnega olja — zastopstvo Standard-Vacuum Oil Company of Jugoslavija — tovarna žveplenih izdelkov in žvepleno-apnene brozge: Na debelo! A. JURCA nasl. MILKO SENCAR Na drobno! Podružnica: PTUJ, Slomškova ulica 11	Veselo in srečno novo leto želi podružnica „Slovenca“ v Ptuj	SNOJ & URBANČIČ veletrgovina z galanterijo in konfekcija perila Ptuj

Iz Prlekije

JAKOB HABJANIČ modno krojaštvo Ormož	FRANJO TROP krojaštvo Ormož	TOMAZ KOSEC trgovina z mešanim blagom, usnje, manufaktura, deželni pridelki Ormož	STANE CIVIDINI časni salon za dame in gospode. Trajno kodiranje las, onduliranje, vodno ondulira- nje ter barvanje las z L'Orientol Henné. Gornja Radgona
SADRAVEC PETER mlin in žaga Ormož	Srečno in veselo novo leto želi Ormoška opekarna družba z o. z. ORMOŽ	IVAN PUHLIN pekarna Gornja Radgona	Veletrgovina Ludvik Kuharič Ormož
ŠTEFAN BRODAR vinske kleti — vinogradništvo ORMOŽ Telefon interurban 12	Srečno in veselo novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem mineralna voda	M. Verhovčak zaloga porcelana stekla in barv Ormož Dragan Kovačič urar in zlatar Ormož Rihard Havlas mesar in prekajevalec Ormož podružnica Središče	
KLETARSKO DRUŠTVO IN KLETARSKA GOSTILNA vpisana zadruga z omejeno zavezo V ORMOŽU	JOŽEF MARŠIK zdraviliška restavracija Slatina Radenci želi vsem cenjenim gostom veselo novo leto!	Posojilnica v Gornji Radgoni registrovana zadruga z neomejeno zavezo	
	LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA registrovana zadruga z neomejeno zavezo V ORMOŽU	JOŽA HRASTELJ trgovec V GORNJI RADGONI, PODRUŽNICA SL. RADENCI želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter poslovnim prijateljem SREČNO IN VESELO NOVO LETO	

FRANC in ALOJZIJA DOMANJKO
brezalkoholna restavracija in gostilna
Slatina Radenci
želi svojim gostom in prijateljem veselo novo leto

KNJIGARNA JANKO SUSEC
GORNJA RADGONA — LJUTOMER

FRANC WIRTH
trgovina s steklom, porcelanom in barvami
LJUTOMER

BRATINA VEKOSLAV
cement, apno, les, cementni izdelki in
študenčarstvo
Križevci pri Ljutomeru

FRANC SERŠEN
veletrgovina
LJUTOMER

MESTNA HRANILNICA
v Ormožu

Veselo novo leto vsem svojim naročnikom
ANTON ZADRAVEC
čevljarški mojster - Ljutomer

RUDOLF PUŠENJAK
trgovina s mešanim blagom
Ljutomer - Podružnica: Jeruzalemska cesta

Posojilnica v Križevcih
registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

**Okrajna
posojilnica**
registrovana zadruga
z neomejeno zavezo
v Ljutomeru

Venčeslav Vilar
trgovina železnine
LJUTOMER

Franc Senčar
trgovina mešanega blaga, nakup in razpošiljanje jajc, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. — Telefon interurban št. 3
Mala Nedelja, podr. Ljutomer

Iz Murske Sobote

Manufakturna trgovina na drobno in debelo
BRATA ŠIFTAR IN HAHN
Murska Sobota

Restavracija in kavarna
FAFLIČ ALOJZ
Murska Sobota

**TOVARNA MESNIH
IZDELKOV**
IOSIP BENKO
MURSKA SOBOTA

**TOVARNA PERILA
ŠIFTAR LUDVIK**
MURSKA SOBOTA

Novoletna voščila z Jesenic, Javornika in Bleda

Gorjanc Ignacij, ml.
parna pekarna
Jesenice

Električno podjetje
JOŽE MARKŠ
Murova 13

BAJŽELJ CIRIL
MESAR
JESENICE

LENARDIČ STANA
trgovina z južnim sadjem in deželnimi pridelki
Kralja Petra cesta 15

JANHUBA FRANC
krojač
Slomškova ulica 8

POŽENEL STANKO
pekarija — in se nadalje priporoča
JESENICE

Srečno in veselo novo leto želi in se priporoča
IVAN ČERNE, modno krojaštvo
Slov. Javornik

KOBAL JERNEJ
vozni in podkovni kovač
Slov. Javornik 174

KRAUP NATALIJA
gostilna
Slov. Javornik

Strojno mizarstvo
JOSIP VENGAR
Slov. Javornik

BERNOT FRIDO
manufaktura, galanterija, konfekcija
Koroška Bela

Fotoatelj, trgovina in gostilna
PAVLA VILMAN
Ruadov trg 5

JAKOB HRIBAR
splošno ključavničarstvo
Jesenice - Industrijska 1

**HOTEL in RESTAVRACIJA
PAAR NA JESENICAH**
vošči vsem cenjenim gostom in abonentom
srečno novo leto, se priporoča z izbrano
kuhinja in vinom direktno od producenta.
Mesarija ostane v hiši ter bode tudi naprej
kar najbolj postregla cenj. odjemalcem.
PAAR FRANC, hotelir.

Mnogo sreče v novem letu želi vsem svojim
odjemalcem - poslovnim prijateljem in se za
naklonjenost v nadalje priporoča

JOŠKO ŠUTAR
trgovina usnja in kož, ter v to stroko
spadajočih predmetov
JESENICE - GORENJSKO

URBAR VIKTOR
pleskar
Jesenice

ANTON MULEJ
modna čevljarina
Jesenice

HORVAT MILAN
žgano slikarstvo
Jesenice - Ciril Metodova 8

MIHAEL KOVACIČ
trgovina s mešanim blagom
Jesenice

Auto-prevoznništvo
Poljšak, Jesenice

Lekarna Koželj

Želim veselo in srečno novo leto. Za nakup
se priporočam
Radoslav Dolinar

Klabus Avgust
železnina
Jesenice

Srečno novo leto želi
Čufer Andrej
Jesenice

Kavarna,
modna
trgovina

NOVAK - Jesenice

tovarna
pletenin
Radovljica

IVAN PETKOŠ
TESARSTVO
JESENICE
Obrtniška ulica 28

Moderne arhitektonske lesene hiše,
weekend hišice, planinske koč, ostrešja za hiše, vile, cerkve, zvonike, gospodarska poslopja, mostove, žage, mline ter vsa v stroko spadajoča dela po lastnih in danih načrtih. Točna in solidna postrežba.

Zahtevajte informacije. V plačilo se vzamejo tudi hranilne knjižice dobrih denar. zavodov

ROZMAN ANGELA
strojno pletilstvo
Obrtniška ulica 24

JOSIP MIHELAC
splošno krojaštvo
Jesenice

IVAN LEVICNIK
urar, prodaja ur, zlatnine in srebrnine
Kranj — Jesenice

POLJŠAK MARIJA
trgovina in gostilna itd.
Jesenice

IVAN WERGLES ml.
mesar in prekajevalec
Jesenice, Obrtniška ulica 20

Smolej Jože
čevljarstvo
Gospodsvetska c. 2

Višnar Drago
žgano slikarstvo

Hrovat Ignacij
mesar
Jesenice

IVAN BERNIK
mesar
Jesenice (Gorenjsko)

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem in
se še nadalje priporoča

Anton Mohorič
trgovina s čevlji ročnega izdelka
delavnica Ljubno — trgovini:
Jesenice, Gospodsvetska c. 1 in
Ljubljana, Gospodsvetska c. 13

**I. delavsko
konzumno društvo**
s svojimi poslovalnicami na
SAVI, JAVORNIKU, DOBRAVI
IN BLEDU
želi svojim članom odjemalcem
SREČNO NOVO LETO

Obenem priporočamo nakup špecerije, manufakture, galanterije in posode, katero blago imamo na zalogi v veliki izbiri. Ob sklepu bilance 5%ni popust na blagu rednim plačnikom. Ne zamudite prilike.

Delež znaša Din 25.—, pristopnina Din 1.—.

VERGLES IVAN st.
mesarija
Jesenice - Cankarjeva 6

STOJAN IVAN
modno krojaštvo
Jesenice - Obrtniška 23

JANŠA JOŽE
čevljar
Jesenice - Obrtniška ulica 24

Srečno novo leto želi in se priporoča
Štiherle Jerica

Gostilna - prevoznništvo
FRANC BALOH

ZVONKO TURNŠEK
stavbeno steklarstvo, šipe, ogledala, okvirji in trgovina
JESENICE

BREGANT JOŽEF
damsko in moško krojaštvo
Slov. Javornik 42

Srečno in veselo novo leto želi
pekarna **SKRINJAR**
Slov. Javornik

GOSPODARSKA ZADRUGA
KOROŠKA BELA

PAVEL SEDEJ
umetni mlin
Slov. Javornik, Gorenjsko

Benedičič Franc
modno krojaštvo
Slov. Javornik 66

Zavrl Matevž
mesarija in gostilna
Slov. Javornik

Dežman Franc
gostilna in mesarija
Slov. Javornik - Jesenice

Zvezda Ivan
modno krojaštvo in
manufakturna trgovina
Jesenice - Cankarjeva 5

Nikolavčič Anton
kolodvorska trafika
Jesenice

REGOVČ JERICA
trgovina z mešanim blagom
Jesenice - Obrtniška ulica 11

Trgovsko vrtnarstvo
BREČKO
Jesenice - Gorenjsko

Markež Valentin
gostilna in trgovina
Jesenice - Cankarjeva 11

Srečno in veselo novo leto želi
in se nadalje priporoča v novi hiši
Ivan Rakovec
brivski in frizerski salon
Jesenice - Obrtniška ul.

Eksportna slaščičarna
PAVLA ARNEŽ
Jesenice - Obrtniška 2

LEKARNA
Mr. Ph. JOŽE ŽABKAR
JESENICE na GORENJSKEM

Oddaja zdravil za bratovsko skladnico
in vse ostale bolniške blaginje.
Velika zaloga tu in inozemskih zdravil.

Franc Ambrožič
mesar
Bled

KUNSTELJ FRANC
BLED

trgovina z železnino, kolesi,
zimskosportnimi potrebščinami
in raznovrstnimi stroji, splošno
ključavničarstvo, mehanična
delavnica.

Zastopstva:
SKF kroglični ležaji, Dürkopp,
Torpedo kolesa, elektromotorji

FRANC GRILC
modna in manufakturna trgovina
RADOVLJICA

Zaloga ur, zlatnine, srebrnine, optičnih
predmetov, dvokoles, šivalnih strojev itd.
P. ČERNE, Radovljica

Vinko Bogataj
klobučar
Radovljica

Ivan Mrak
brivski salon za dame
in gospode
Radovljica

Viktor Mrak
dežnikar
Radovljica

FRANC DOLŽAN
gostilna pri Lectarju

Radovljica

Slovenčeva podružnica na Jesenicah

Dev. Marija v Polju ter ostala ljubljanska okolica

Srečno in veselo novo leto želi
svojim naročnikom
VREČAR FRANC, splošno krojaštvo
D. M. v Polju 64

Veselo in srečno novo leto želi svojim
cenj. gostom in odjemalcem
HLADNIK ANTON
gostilna in trgovina z mešanim blagom
Dev. Mar. v Polju

Srečno in veselo
novo leto
želi

DIMNIK JAKOB
mesar in gostilničar
Dev. Marija v Polju

Srečno in veselo novo leto želi
ROŽNIK ANTON
podkovni in vozni kovač
Dobrunje 90

Vsem cenjenim odjemalcem želim
blagoslova polno Novo leto
TEREZIJA ČERNE
trgovina z mešanim blagom
parna pekarna
DOBRUNJE

Veselo in srečno novo leto želi svojim
cenj. strankam in se priporoča za nadaljna naročila
TRAMPUŠ VIKTOR
stavbeno mizarstvo — Dravlje 125

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
FRANC ZALAZNIK, tapetnik in dekorater
ŠT. VID nad LJUBLJANO
ter se priporoča za nadaljna naročila, katera bom izvršil točno,
solidno in po nizki ceni

FRANC in CILKA BRENČIČ
gostilna in žganjarna na Vrhniki
želita svojim odjemalcem in gostom srečno novo leto

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
IVAN SMOLE
mizarstvo
Tacen pod Šmarno goro

SLAVKO OMEJEČ
čevljarstvo
Št. Vid 87 nad Ljubljano

Srečno novo leto
France Kosmač
zidarsko podjetje
Zg. Gameljne 12, p. Št. Vid n. Ljubljano

REPE JANKO
pekarna
MALA VAS 14

Srečno in veselo
novo leto želi
LUDVIK REMIH
občinski grobar
Dev. Mar. v Polju

Blagoslovljeno novo leto
želi raznašalci
«Slovenca» družine
Kukovica.

NOVAK A. J.
trgovina z meš. blagom
Vevče

TEREZIJA SAVSEK
restavracija pri
postajališču
Dev. Mar. v Polju

Karl in Francka
MERCINA
gostilna in trgovina
Zg. Kašelj, D. M. v Polju

Srečno novo leto želi
TOMŠIČ FRANC
mizarstvo
Zg. Kašelj - Dev. Mar. v Polju

Srečno novo leto želi
Lojze Gabrovšek
krojaštvo
Vevče 32, p. Dev. Mar. v Polju

Blagoslovljeno novo leto želi
KRENOS J.
trgovina z meš. blagom, deželnimi pridelki
in parna pekarna
Zalog - Dev. Marija v Polju

IVAN LIPAH
mesarija
Zg. Kašelj 75, podr. Dev. Mar. v Polju 86

Srečno in veselo novo leto želi cenj. gostom
in odjemalcem
MIHAEL ANŽIČ
mesarija
gostilna DOBRUNJE LJUBLJANA
Solski drevored

Blagoslovljeno novo leto želi tvrdka
SENK FRANC, mizarstvo
ŠT. VID — TRATA

SEVER ANDREJ
kolar
Vevče, D. M. v Polju

DEJAK IVANKA
trgovina
Dev. Mar. v Polju

FRANC JAKOŠ
čevljar
Zg. Kašelj 7

BENCINA IVAN
gostilna in mesarija
Dev. Marija v Polju 10

BABNIK ADOLF
krojaštvo
Vevče - Dev. Marija v Polju

Srečno novo leto želi
KLESNIK IVAN, gostilna in trgovina
Zg. Kašelj

Vsem cenj. gostom srečno in veselo novo leto
STANKO PODBEVSEK
brivski in damski salon
Dev. Mar. v Polju 10

Srečno in veselo novo leto želi
Franc in Helena Rode
mesarija
Dev. Mar. v Polju - Ljubljana, Solski drevored

KUNAVER FRANC
kovač
JEŽICA

Srečno in veselo novo leto
želi tvrdka
JOŽEF ŽAGAR
mizar
DRAVLJE

Srečno novo leto želi
GAŠPER GOLOB
kovač
Zadvoj 35, Dobrunje

VODIŠKAR IVAN
trgovca s kolesi
Zg. Zadobrova 13

NANUT ANDREJ
čevljar
Bizovik 118 - Dobrunje

ZDRAVKO NOVAK
trgovca
Sp. Kašelj, Dev. Mar. v Polju

Srečno in veselo novo leto želi
ERNEST SUŠTAR, brivec
Dol pri Ljubljani — podruž. Domžale Stob

ANA GRUM
gostilničarka
Studenec št. 9

PATERNOSTER IVAN, mesar
Zalog, Dev. Mar. v Polju

MATIJA JERAN
gostilna in trgovina
Beričevo, p. Dol pri Ljubljani

Veselo in srečno novo leto želi svojim gostom
Gašperlin Ciril
gostilna »FRISKOVC«
Zadvoj

Srečno novo leto želi
M. JANČAR
trgov. z meš. blagom in pekarna
Zadvoj 67 - Dobrunje

Srečno novo leto želi
ALOJZ JANEŽIČ, krojač
Bizovik - Dobrunje

Srečno in veselo novo leto
želi
stavbna tvrdka
Erjavec - Ježica

vsem cenjenim naročnikom in
poslovnim prijateljem. Hkrati pa
se priporočam vsem onim, kateri
še nimajo svojih domov, pa jih
nameravajo zgraditi.

DOLENC VINKO in ŠTEFANIJA
mesarija
MOSTE - KODELJEVO - ZELENJA JAMA

Srečno novo leto želim vsem cenj. naročnikom
LOJZE KRIZAJ, Moste-Ljubljana
modno krojaštvo, Zaloška c. 91a

Srečno in veselo novo leto
želita vsem cenj. naročnikom
IVAN WOSTNER EDVARD
vodov. instal. MOSTE sploš. klepar
Zaloška cesta 21

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
FRANC BACNIK
kamnoseštvo
MOSTE — LJUBLJANA

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
A. DRUSKOVIČ - ILAVNIK
trgovina z mešanim blagom in brivnica
MOSTE pri LJUBLJANI
Val. Vodnikova ulica 14

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

Ivan Ogrin
vinska veletrgovina
LAVERCA pri LJUBLJANI

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želim vsem svojim cenj. naročnikom
in naročnicam. Zahvaljujem se za obilo
zaupanje v preteklem letu. Prosim, da
mi cenjeni in častiti odjemalci ohranijo
dosedanje zaupanje, kajti tudi v bodoče
se bom potrudil, da bom vsakemu
točno, solidno in kar najceneje postregel

IVAN VRHOVEC
krojač
ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC in IVANKA KEBER
trgovina in mesarija
SMARTNO, MOSTE in SV. JAKOB

Veselo in srečno novo leto želi
vsem obiskovalcem
JOŠKO KUNAVER
gostilna pri Perdanu
SAVLJE-JEŽICA 29

Srečno in veselo novo leto želi
svojim odjemalcem
Anton Smole
železolivarna
Dobrova - Ljubljana

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
JOSKO STANOVNIK, Moste
spec. trgovina — Predovičeva ulica št. 18

IZ NAŠE DIASPORE

Naše ognjišče

Beograd, koncem decembra 1935.

Med prebivalstvom našega prestolnega mesta zavzemajo brez dvoma vedno vidnejše mesto tudi Slovenci, ki si služijo tukaj v najrazličnejših poklicih svoj vsakdanji kruh. Njihovo število je vedno večje. Koliko Slovencev živi pravzaprav v Beogradu, je težko ugotoviti, ker so razporejeni po vseh okrajih in predmestjih. Zgodnje uradno število jih navaja precej izpod deset tisoč. V resnici je njihovo število večje ter lahko mirno trdimo, da živi v Beogradu okoli deset tisoč Slovencev. Pri tem so zastopani skoro vsi slovenski kraji. Istotako vsi stanovi. Od najvišjih položajev v državni upravi do obrtnikov, čevljarjev, krojačev, tesarjev, zidarjev, trgovcev, branjevcov, gostilničarjev, služkinj, izvoščkov in cestnih pometalcev. Med belgrajskimi Slovenci so pač najmočnejše zastopane slovenske

in domačnost in si z njo skušala nadomestiti dom. Posebno za velike praznike kakor za Božič in Večnjo noč. Društvo se je lepo razvijalo ter se je število članov vedno večalo. Vanj so vstopala vsa dekleta, ki so prihajala semkaj še od doma nepokvarjena. Dosti pa prihaja semkaj bodisi že z doma ali pa od drugod pokvarjenih slovenskih deklet. Ta dekleta so v največjo škodo ostalim dobrim in poštenim slovenskim dekletom, ker jim s svojim obnašanjem po srbskih družinah jemljejo dobro ime in ugled.

Največje sirote so pač brezposelne služkinje. Za te je bilo potrebno v prvi vrsti nekaj storiti. Spomnila so se jih — kar je čisto umljivo — najprej dekleta sama, ki so bila tako srečna, da so imela boljše ali slabše službe. Društvo je za take sirote najelo majhno sobico v Krunski ulici za cerkvijo, zatem v isti ulici v bližini cerkve na dveh mestih, nato pa v bivši Studeniški ulici. Sobico je bilo treba opremiti vsaj z najpotrebnejšim pohištvo. To je bil težak začetek, ko so se pravzaprav polagali prvi kamni za poznejše dekliško zavetišče. Društvo samo je z najtežjimi žrtvami vzdrževalo omenjene sobice.

Ker so pa postajale potrebe po razširitvi takega zavetišča iz leta v leto vedno večje, društvo ga pa ni moglo samo vzdrževati, so na prošnjo od vseh stran prevzele vodstvo dekliškega zavetišča št. šolske sestre iz Maribora, ki imajo v Zemunu svojo podružnico. V ta namen so sestre najele potrebne prostore v Hadži Prodanovi ulici št. 19, kasneje pa v ulici dr. Kosterja št. 18, kjer se nahaja dekliško zavetišče še danes. Zavetišče v Hadži Prodanovi ulici je vodila št. s. Jakobina, sedaj v Kosterjevi ulici pa ga vodi št. s. Maristela. Kaj je tak zavod za dekleta, ni treba še posebej povdarjati. V pravem pomenu besede vse. Že na tisoče in tisoče slovenskih deklet je našlo v njem v najtežjih dneh, ko so bila brez službe, brez zaslužka, brez hrane in prenočišča, potrebno zaščito in varstvo. Vse to za malenkostni znesek ali pa celo brezplačno. V domu se dekleta stalno zbirajo. Predvsem ob nedeljah popoldne. Tedaj že na daleč na ulico udarjajo mehke in tople melodije slovenskih narodnih pesmi. Dom se je vzdrževal deloma s prispevki nabiralne akcije, ki se je pred leti vršila po Sloveniji, deloma s prispevki dobrih srec. Ker je najemina za prostore zelo visoka, se dom bori s stalnimi težavami. Radi tega so št. sestre v domu odprle tudi slovensko menzo, kjer dobe slovenski uradniki dobro, okusno in domačo hrano po zmerni ceni. Čeprav imajo sestre za potrebe doma najeto celo hišo, so prostori za zavetišče vendar pretesni ter bo treba misliti na večje prostore.

V društvu samem so dekleta zelo agilna. Ni je skoro nedelje, da bi ne imele pred slovenskimi večericami kakšne prireditve v Krunski ulici. To so ali predavanja, razni naslopi, gledališke prireditve ali pa društveni sestanki. Naša dekleta so navadno povsod, kjer je treba kaj storiti za dobro stvar, ter pod vodstvom svojega duhovnega vodi-

cev, Hrvatov in Srbov v skupno državo. Naslednja večja prireditev je bil Miklavžev večer v veliki dvorani Ruskega doma. Prostrana dvorana je bila nabito polna slovenskih staršev z otroci, ki so bili vsi obdarovani. Društvo se je letos za Miklavža spomnilo predvsem tukajšnjih revnih slovenskih staršev, ki imajo šolobvezne otroke ter je za te nakupilo raznih oblik in obutve v skupni vrednosti 5000 dinarjev. Za isto vso to društvo obdarovalo tudi slovenske siromašne družine z živili, za otroke je pa priredilo na Stefanovo v dvorani v Krunski ulici božičnico. Društvo ima tudi slovenski pevski zbor, ki pod vodstvom g. Ulage goji predvsem našo narodno pesem. Zbor pa poje tudi pri slovenski sv. maši vsako nedeljo in praznik skupno z usmiljenkami iz Vračarja v cerkvi Krista

Kralja. Ima redne pevске vaje ter šteje že sedaj nad trideset članov.

Po svoji agilnosti prav nič ne zaostaja za pevskim zborom dramatični odsek Prosvetnega društva. Tega pa vodi društveni blaginjak g. Stefančič. Dosedaj je ta odsek vpriporil že kar dva gledališka komada, in to »Scapinove zvijače«, pred božičnimi prazniki pa božično igro s petjem »Cvrček za pečico«. Obe igri sta zelo dobro uspeli.

Z novim letom bo društvo uredilo za svoje članstvo v društvenih prostorih potrebno čitalnico. Prihodnji prosvetni večer, ki ga društvo pripravlja, bo pa posvečen dr. Janezu Evangelistu Kreku. Prosvetno društvo pa razvija svojo akcijo tudi v vse druge pravce, kar mu je po pravih dovoljeno.

Tako je društveno življenje belgrajskih katoliških Slovencev. Bilo bi še mnogo, mnogo večje, vse bolj urejeno, vsestransko, če bi bili tako srečni, kakor je mnogo naših bratskih društev v ožji domovini, če bi imeli svoj lastni slovenski prosvetni dom.

Pa še nekaj

Kotur je v diaspore poverjena skrb za neumrjoče duše in zna z budnim očesom spremljati vsak hip na novo se porajajoče probleme tukajšnjega dušnega pastirstva, ta bo rad pritrldil resnici, da ti problemi postajajo iz leta v leto važnejši ne samo za nas v diaspore, temveč za vsakega, ki mu je mar srečna bodočnost naše ožje in širše domovine. Razmere, v katerih živimo, postavljajo vse, ki nosijo odgovornost za rešitev duš, vedno znova pred probleme: Kje najti sredstev za zgraditev dovoljenega števila cerkva in kapel, odkod dobiti še več požrtvovalnih duhovnikov, kako organizirati duhovno življenje in karitativno delo po župnijah, kakšno metodo ubrati, da bi seme katehez in pridig padlo na rodovitna tla, kako poskrbeti, da sleherni bolnik prejme tolažbo sv. vere, s čim šoli odraslo mladino veri in cerkvi zvesto ohraniti, kako delavcem, služkinjam, brezposelnim vlivati zaupanje v Boga in vero v našo dobro voljo, kako revnim brezplačno nabaviti molitvenikov, katekizmov in dobrega čtiva, kako oskrbeti dobre oderske in filmske predstave, vsi ti in še marsikateri problemi znajo biti usodni za našo bodočnost. In zato, ker je žetev velika, delavcev pa malo in ti, ki so, so večkrat od onemoglosti izčrpani vseh prevelikih naporov. Nihče naj ne misli, da z besedo o pomanjkanju delavcev namigavamo na potrebo propagande ali celo proselitizma z naše strani! Smo namreč mnenja, da gre predvsem za ohranitev vsega, kar je našega. In še tega mnenja smo, da je globoko, vsebinsko in oblikovno izklesano, s Kristusovo vseobčestveno ljubeznijo prepojeno versko življenje katoličanov v diaspore najtrdnjejši most k zbližanju in složnemu sodelovanju z ločenimi brati. Iz izkušnje vem, da vsedpuščajoča ljubezen zlasti v diaspore rodi res krasne, ob Boga blagoslovljene uspehe. In nikar ne zakrivajmo oči pred dejstvom, da ni več daleč čas, ko se bomo morali katoliški in pravoslavni kristjani z združenimi močmi boriti proti skupnemu sovražniku, ki se pod firmo marksizma, komunizma zelo spretno pripravlja na ofenzivo proti vsaki pozitivni, živi veri.

Nisem poklican v javnosti razpravljati in še manj soditi o teh skupnih problemih diaspore, krščanstva in katolicizma v Jugoslaviji. V kolikor pa so ti problemi v zvezi z zdravim razvojem slovenskega življa v diaspore, čutim dolžnost in deloma tudi pravico, zapisati par svojih misli.

Prvič Slovenci v Beogradu. Kakor znano, se k skupnemu verskemu življenju zbiramo v cerkvi Kristusa Kralja vsako nedeljo in praznik zjutraj ob pol šestih ter zvečer ob šestih. Za redno izvrševanje, točnost in lepoto službe božje skrbijo g. Fran Smodej, g. Ivo Kotnik in jaz s pridigami, št. sestre iz Vračarja, slovenska dekleta in pevski zbor Prosvetnega društva pa z lepim petjem. Tudi mnogi ne-Slovenci priznavajo, da je slovenska ju-

tranja sv. maša v Krunski ulici najlepša. Hvaležni smo vodstvu ter župniji za dobroto, da je cerkev ob nedeljah redno dvakrat rezervirana za Slovence. Pripravih pa smo, da bi se ta hvaležnost še podovala, če bi se spričo tehničnih težav uvedla vsaj enkrat na mesec, recimo ob 9 — sv. maša s pridigo za slovensko inteligenco. Če bi oznanili veselo novico: v nedeljo ob devetih bo služba božja za Slovence s kratko pridigo, poje pevski zbor Prosvetnega društva, lahko kar vnaprej rečem, da bi bila cerkev nabito polna. Razumljivo pa je, da pri cerkvenem petju lahko sodeluje vsak, ki poleg resnične slovenske, priznava tudi svojo katoliško zvestost. To pa ne v besedah, temveč v praktičnem izpolnjevanju verskih dolžnosti. Smo namreč mnenja, da resničen katolicizem bistveno spada k resničnemu slovenstvu.

In še! Slovenci v Beogradu. Kajpada spada v ta pogled tudi tukajšnja slovenska mladina. Ali je predzno misliti na slovensko ljudsko šolo v Beogradu, ko vemo, da živi tu kakih 400 slovenskih šolobveznih otrok? Ali je znak separatizma in nerazumevanja za delo v diaspore, če slovenski katehet želi in zahteva, da slovenski otroci vsaj najpotrebnejše molitve in glavne verske resnice po slovensko povedati znajo? Ali nasprotuje govorjenju o enakopravnosti, če smo mišljenja, da bi se za tukajšnje slovenske otroke v vseh tukajšnjih šolah uvedla tedensko vsaj ena ura slovensčine? Ali boste duhovniku, ki bi želel vsaj enkrat na mesec zbrati mladino in ji v materinem jeziku govoriti božjo besedo, rekli, da je svojeglaven in neuvideven?

Tista Pavlova: Vsem vse postati, mi kar ne gre iz glave. Zlasti ne, ko premišlujem o problemih diaspore in moram z žalostjo ugotoviti, da je Pavlovo pravično nabele v naši diaspore še vedno problem...

Drugič: Slovenci v notranjosti naše diaspore. Kragujevac, Ravna Reka, Bor, Vrdnik, Beli potok itd. Nimam pravice razpravljati o teh težkih poteh. Bil pa sem za Božič v Vrdniku. To je rudnik pod Fruško goro in je tam z družinskimi člani vred okoli 800 Slovencev. Samo spovedoval sem, imel pridigo, najprej Hrvatom, ker jih je več, in potem Slovincem. Pa so vam bili to taki prizori veselja in hvaležnosti, da šlovega ganejo do solz. Nujna je prošnja: Slovenski škofiji, dajta nam vsaj enega duhovnika, takega, ki bo splovalnic in bo kar po vrsti obiskoval naše slovenske družine v diaspore. Njegovo delo bo blagoslovljeno.

H koncu: Dobre duše, spominjajte se v molitvah, pri sv. maši, darujte sv. obhajila za brate in sestre v diaspore. Vaša molitev tankaj doma nas je že marsikaterikrat rešila iz zadrege in vprav molitev naj bo tista vez, ki zagotavlja, da vi niste nas pozabili, mi pa vas ne. T. U.

Društvena zastava Slomškove družine, ki jo je darogloslovil g. Smodej, za botra sta pa bila ga. Šumanova in g. minister dr. Korošec.

služkinje, katerih število se ceni na okoli dva tisoč. V društvenem oziru imajo tukajšnji Slovenci sedaj dve društvi in to pred štirimi leti ustanovljeno Prosvetno društvo skupno z društvom slovenskih deklet s Slomškovo družino na eni strani ter pred mesecem dni ustanovljenim »Društvom Slovencev v Beogradu«, ki je samo združeno društvo iz doedanjih tukajšnjih slov. društev Cankar, Edinost in Triglav. O delovanju tega novega slovenskega društva še ni mogoče govoriti, ker je doedaj imelo samo še par prireditev. To društvo ima svoje prostore v Balkanski ulici 14. Ima več sekcij ter v glavnem sedaj nabira nove člane. V ta namen razpošilja med vse belgrajske Slovence okrožnico, v kateri na prvem mestu poroča, da se

Slovenska dekleta v Beogradu s svojim duhovnim voditeljem g. Ulagom in voditeljico Dekliškega zavetišča št. s. Maristelo.

je dolgoletna šefja zavednih Slovencev v Beogradu urednica dne 30. novembra t. l. in to s ustanovitvijo novega društva. O zavednosti dobrega dela članstva novega društva bi se dala izpregovoriti marsikatera beseda. Za danes samo toliko: Na članstvo Prosvetnega društva so ravno vsa ta leta, ko pravi voditelji slovenskega naroda niso sodelovali pri državni upravi, z nasprotne strani padali ravno radi njihove narodne zavednosti stalno odlični plemeniti čovine in separatisti. To je bilo v času, ko so taki odlički imeli svojo govorov »vrednost« in efekt.

Sicer je pa dobro, da so se nasprotne sile združile v eno samo društvo, da bo na ta način Prosvetno društvo imelo tekmeča, s katerim si bo ob vsakem času lahko pomerilo svoje moči in sposobnosti.

Zato se bom v glavnem omejil na delovanje same naše tukajšnje dekliške organizacije, Slomškove družine in samega Prosvetnega društva.

Slovenska dekleta so v Beogradu, kakor tudi povsod drugod še vedno problem, ki se ga moramo stalno zavedati ter vsak po svojih močeh pomagati k njegovi rešitvi. Važno je to vprašanje tudi radi tega, ker se vedna deklet po par letih službovanja vrača na svoje domove, v naše vasi ter si tam skuša ustanoviti lastno ognjišče z morebitnimi prihranki. Da bodo čisti naši domovi, zdrav naš rod, je potrebno v prvi vrsti, da se dekleta, ki prihajajo semkaj ali pa kamorkoli drugam, vračajo na svoje domove moralno nepokvarjena.

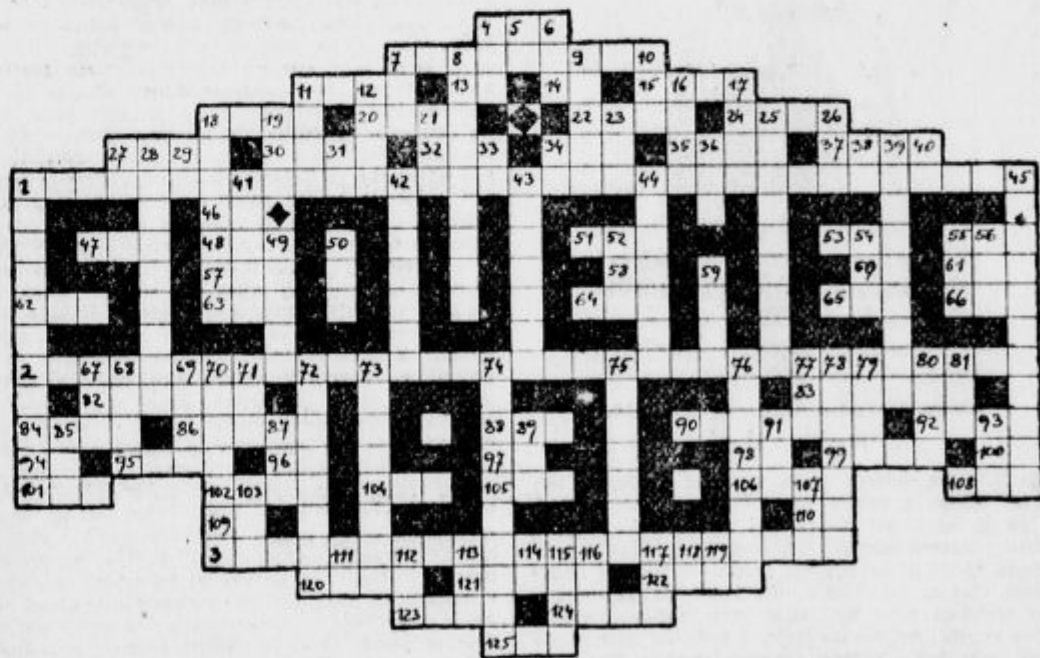
Ker imajo naša dekleta, kakor sploh vsi naši ljudje že od doma smisel za organizacijo, že prva leta po svojem prihodu semkaj niso mogla ostati brez nje ter so si kmalu ustanovile Zvezo služkinj. Ščasoma je postala ta organizacija čisto stanovska ter se je letos pretvorila v Slomškovo družino in je kot taka na željo tako deklet samih kakor tudi članstva Prosvetnega društva, da bi se vse sorodne sile združile, postala pododsek Prosvetnega društva.

Kdor količikaj pozna življenje in vrvenje velenista sploh, ve, kakšnim nevarnostim je povsod izpostavljena mladina, ki je z mirnih domačih tal stopila na opolzka tla veleumestne ulice, ki potegne v svoj vrtinec vse, kar se ji močno in silno ne postavi v bran. To je bil tudi eden od važnih momentov, da so si dekleta ustanovila lastno organizacijo, v kateri so se sbirala ob prostem času, go-

tela in št. s. Maristelo pomagajo, kjerkoli je potrebno. Posebno pri raznih prireditvah Prosvetnega društva. Letos so si preskrbela tudi umetniško izdelano društveno zastavo, ki nosi na eni strani sliko Brezmadežne, na drugi strani pa podobno našega velikega cerkvenega kneza, narodnega buditelja in velikega mladolinjuba, Antona Martina Slomška. Zastavo je blagoslovil g. Franc Smodej, za botra sta pa bila gospa Šumanova in sedanji notranji minister g. dr. Korošec, ki za društvo pokazuje vsa leta sem veliko razumevanje ter stoji siromašnim našim dekletom ob vsaki potrebi vedno ob strani. Pod to zastavo so se belgrajski katoliški Slovenci v lepem številu udeležili tudi letošnjega evharističnega kongresa v Ljubljani.

Nič manj ni agilno Prosvetno društvo, ki ima vsa leta sem svoje prostore v Krunski ulici št. 23, za katol. cerkvijo. Na letošnjem običnem zboru je bil izvoljen naslednji odbor: za predsednika dr. B. Pirc, šef odseka centralnega higienskega zavoda in sedanji kabinetni šef min. brez portfelja g. dr. M. Kreka; za podpredsednika g. Tomaž Ulaga, za tajnika g. Slavko Tršinar, polit. upravni uradnik, za blaginjaka g. Janez Stefančič, uradnik prometnega ministrstva, za knjižničarja Vladimir Uršič, priv. uradnik; kot odbornika pa g. Andrej Tumpej, župnik na Čukarici in g. Josko Krošelj, častnikar. Prosvetno društvo se je že od vsega začetka dobro razvijalo. Zadnja leta je društveno življenje v njem sicer malo opešalo, to pa radi tedanjih razmer. Društvo je imelo poleg številnih prijateljev še več neprijateljev, ki so stalno prežali nanj ter iskali samo prilike, da bi lahko planili po njem. Zato se je društvo v teh letih predvsem na znotraj poglabilo ter izvršilo izbor svojega članstva. Glavno nalogo je posvečalo prirejanju prosvetnih večerov ter društveni knjižnici, ki šteje danes že nad pet sto raznih leposlovnih del. To bo prva slovenska večja knjižnica v Beogradu. Knjižnica se je spopolnila s knjigami, ki so jih ali člani sami darovali, ali pa nabrali pri prijateljih društva. Danes šteje društvo nad 300 članov. To število se bo pa še letkom prihodnjih mesecev povečalo. Društvo si šteje v veliko čast, da ima v svoji sredi kot redna društvena člana našega narodnega voditelja g. dr. Korošca in min. brez portfelja g. dr. Kreka. V letošnji sezoni je imelo društvo svoj prvi prosvetni večer na državni praznik dne 1. decembra. Na njem je predaval g. Fran Erjavec o pomenu združitve Slovan-

Novoletna križanka

Vodoravno: 1., 2. 3. voščilo uredništva in želja uprave, 4. kratica za učiteljsko organizacijo, 7. prvi prebivalec ljubljanske barja, 11. velika množica, 13. kazalni zaimek, 14. dvakrat isti samoglasnik, 15. del zidu, 18. človeška moč, 20. poljska rastlina, 22. češka reka, 24. skrajšano moško ime, 27. del nesnage, 30. tuje moško ime, 32. jugoslovanska reka, 34. italijansko mesto, 35. izraz pri kartah, 37. tibetanski duhovnik, 40. nikalna členica, 47. afriška žival, 48. skrajšano moško ime, 51. pogost ameriški primke, 53. turško pokrivalo, 55. jugoslovanski otok, 57. vladarska oseba, 62. morska žival, 63. trgovski izraz, 64. posmrtno prebivališče, 65. velikomestno nočno zabavišče, 66. prijeten počitek, 82. kazen za greh, 83. druga beseda za omračitev, 84. palestinski kraj, 86. najhitrejša stvar, 88. del obraza, 90. madžarsko mesto, 92. bistvo živih stvari, 93. španski spolnik, 95. zgodovinski zapisek, 96. italijanska nota, 97. grška črka, 98. stara vprašalica, 99. živalska noga, 100. kazalni zaimek, 101. drevesni sad, 102. moško ime, 104. družinski ud, 105. navadno število, 106. azijska država, 108. rastlinska začimba, 109. ionitična črka, 110. stara slovenska pišca, 120. znana opera, 121. pregibanje ure, 122. merilna priprava, 123. človeška govorica, 124. ribiška potrebščina, 125. del sobe.

Navpično: 1. samostojen človek, 4. letna hišica, 5. osebni zaimek, 6. zoprne živali, 7. najlepši mesec,

8. stanovanjska datatev, 9. turška preproga, 10. del obleke, 11. skrajšano moško ime, 12. prevozno sredstvo, 16. nizozemska reka, 17. izraz pri kartah, 18. nadležna žival, 19. jugoslovansko mesto, 21. pevski izraz, 23. kratica za avstrijsko mestno vladno, 25. ženski utopljeneč brez j, 26. vrsta zemlje, 27. kratica za sveti, 28. najhen metulj, 29. navadno število, 31. slovenska pišca, 33. izraz bolečine, 34. italijanska nota, 36. ud družine, 38. izraz bolečine, 39. kraj na Gorenjskem, 40. stara vprašalna členica, 41. rimski cesar, 42. francosko mesto, 43. azijsko otočje, 44. planiška rastlina, 5. javni delavec, 49. poljsko orodje, 50. ptica pevka, 52. družinski ud, 54. časovna doba, 55. domača žival, 67. grški predlog, 68. merilo brez r, 69. družinski ud (a je o), 70. lepa priloznost, 71. abesinski naslov, 72. nekdanji Solun, 73. cerkven praznik, 74. koristoloven človek, 75. podkrepljena beseda, 76. del človeškega telesa in šivalna potrebščina, 77. skupina družin, 78. jugoslovansko mesto 79. slovenski rudnik, 80. ribja zalega, 81. ostudna žival brez č, 85. vprašalna členica, 87. skrajšano žensko ime, 89. del cerkve, 91. skrajšano žensko ime, 93. navadni števnik, 103. nizozemski naslov, 107. svetopisemska oseba, 111. vprašalna členica, 112. brez obleke, 133. navadni števnik, 114. vzklik začudenja, 115. slovenska reka, 116. prislov kralja, 117. tuje žensko ime, 118. nikalna členica, 119. ploskovna mera.

Šport v letu 1935

Ves sport se je sukal v preteklem letu v glavnem okrog priprav za XI.-letne, oziroma IV. zimске olimpijske igre, ki se bodo vršile letos v Berlinu, odnosno v Garmisch-Partenkirchenu. Oči vsega sveta so uprte v Nemčijo kot prireditelico letošnjih olimpijskih iger ter se čudijo veliki organizatorični sposobnosti Nemcev na oni ter pripravam njihovih sportnikov na drugi strani. In narodi, katerih se je prijavilo za zimске igre 28 s 1000 sportniki, za berlinske pa kar 50 s približno 5000 sportniki, so posvetili celo leto samo pripravam za letošnje olimpijado. Velikanske priprave povsod, o katerih smo mogli zelo malo zvedeti, kajti vsak drži v tajnosti gotove stvari, ker hoče svet presenetiti s tako novo senzacijo. Sedaj, ko stojimo tik pred zimskimi igrami, pa je zavladalo v sportni javnosti skoraj popolno zatišje. Kakor pred nevihti, tako mirno je sedaj v mednarodnih sportnih vrstah, nihče nič ne pove, vsakdo molči in nestrpno čaka onega trenutka, ko se bodo 6. februarja slovesno otvorile IV. zimске igre. In kaj bo tedaj v Garmisch-Partenkirchenu, ne bo težko uganiti.

Ko smo že ravno pri zimski olimpijadi, se malo ozmimo nazaj na

zimski sport

v preteklem letu. Predvsem je treba poudariti, da je bila zadnja zima zelo nenaklonjena našim smučarjem. Vsi so bili ovirani, zlasti pa tekmovalci, ki niso mogli trenirati, in pa prireditelji, ki so morali marsikako prireditve preložiti, če ne sploh opustiti. Naši fantje so dosegli krasne uspehe na slovanskih tekmah na Pokljuki, zlasti pa se je odlikoval naš Smolej na FIS-ovih tekmah v Visokih Tatrah, ki je na 50 km zasedel častno 10. mesto kot drugi najboljši Srednjeevropske. Olimpijci so že poleti začeli z olimpijskim treningom, in fantje, ki bodo zastopali naše državne barve v Garmisch-Partenkirchenu, so že danes na odlični višini. Vendar sprito take konkurence, ki bo letos v Nemčiji, ne smemo preveč zahtevati od njih. Drug važen dogodek v našem zimskem sportu so slovite

mednarodne skakalne tekme v Planici.

To so bile že druge, ki so sloves naše domovine ponesle po vsem svetu. Vse je govorilo in pisalo

o 100 metrskem skoku,

in to upravičeno, saj je Norvežan Andersen skočil 99 m, naš Šramelj pa s skokom 72 m postavil ob tej priliki nov jugoslovanski rekord.

V lahki atletiki

lansko leto nismo imeli večjih prireditev. Kljub temu pa je tudi v tem letu ta sport lepo napredoval in se razširjal po mestih, trgih in vaseh naše ožje domovine. VI. balkanske igre so se vršile v turškem Istanbulu in naša reprezentanca, četudi oslajena, si je s 130 točkami obdržala svoje drugo častno mesto takoj za Grčijo, ki jih je dobila 158. Omeniti moramo krasen uspeh Primorjaša Kovarčiča v teku na 100 m (10.6 sek.), ki je postavil nov jugoslovanski rekord, in nov rekord Ilirijana Brucana na 10.000 km. Tudi v zunanji lahki atletiki je bilo postavljenih več novih rekordov. Prezreti ne smemo evropskega potovanja ameriških atletov, ki so prišli pogledat svoje evropske kolege, koliko so pripravljeni za olimpijske igre. Jasno, da so

skoraj vedno nosili Amerikanci zastavo, in kar je najvažnejše: dokazali so, da so vedno v formi — in ne — kakor vidimo pri večini evropskih atletov, ki danes niso odredijo, morda postavijo nov svetovni rekord, ob drugi priliki pa popolnoma odpovedo. Naš

nogometni sport

gre rakovo pot. To žalostno, a resnično dejstvo moramo tudi ob tej priliki konstatirati. Imamo sicer vedno več klubov, vedno več igralcev, toda čedalje slabši so, čedalje bolj nedisciplinirani in vedno več denarja zahtevajo, tako, da se že močno nagibamo k profesionalizmu. Izgleda, da se ne more najti roka, ki bi napravila v tem pogledu red; dokler tega ne bo, ne smemo pričakovati boljših časov v nogometnem sportu, za katerega vlada tudi v naših krajih veliko zanimanje.

V plavanju

smo tudi v lanskem letu beležili lep napredek. Cel kup novih jugoslovanskih rekordov so postavili naši plavalci in plavalke in naša Ilirija je v tem pogledu odlično odrezala. V evropskem prvenstvu v Magdeburgu, kjer je nastopila naša waterpolo-representanca, se nismo mogli uveljaviti; pač bi bil pa uspeh lahko boljši, ako ne bi bilo pri sestavi drž. reprezentance vedno toliko ozirov; zbrati je treba vedno najboljše neglede na osebo ali klub. In končno tudi

naše hazene

ne smemo prezreti. Po svetovnem prvenstvu, ki so si ga osvojile dekleta 1. 1934 v Londonu, niso spale, ampak so delale naprej. V lanskem letu so priredile daljšo turnejo po Poljskem, kjer so zelo dobro zastopale barve svoje domovine. Zmage, ki so jih dosegle na Poljskem, jih naj boljše k nadaljnjemu delu v tej sportni panogi. V splošnem pa ni pravega zanimanja med dekleti za hazeno; tudi je pri njih močno popustilo sodelovanje v ostalih sportnih panogah, kjer je treba pokazati sposobnosti ali kjer je treba tekmovaliti. Gojijo sport pač toliko, kolikor je potrebno radi »mode«.

Veliko zanimanje je bilo v preteklem letu tudi za kolesarstvo in še prav posebej za motosport. Tudi tu lepo napredujemo tako po kvaliteti kakor v kvantiteti. Počasi bo tudi ta sport zmogel v naših krajih ono mesto, ki mu gre. To bi bile v glavnem vse panoge, ki se pri nas goje. Imamo sicer še tenis, ki tudi lepo napreduje, a na široko se ne razmahne. S ping-pongom je v tem pogledu boljše in tudi na visoki stopnji je že v naših krajih. Sabljanje, ta viteški sport pa se ne premakne z mrtve točke.

Vsi jugoslovanski sportniki pa smo že tudi mislili na prihodnje olimpijske igre. Četudi dobro vemo, da v tako ostri, tako veliki mednarodni konkurenci, kljub razmeroma dobrim našim uspehom, ne bomo igrali nobene vloge, so se naši sportniki prav resno pripravljali za IV. zimске in XI. letne olimpijske igre. Tudi ob tej priliki poudarjamo, da svet doslej še ni videl take sportne prireditve in se menda ne motimo, če trdimo, da tudi takih uspehov še ne. Ko bomo danes leto pregledovali sportne uspehe v letu 1936, bomo morali zapisati o berlinski olimpijadi nekaj, česar se nam pred dvajsetimi leti niti sanjalo ni. Garmisch-Partenkirchen in Berlin bosta to tudi dokazala.

Šport nekdanj in danes

Mnogo se govori in piše dandanes o sportu. Polno je časopisov, ki obravnavajo izključno sport in na sto in sto tisoče knjig, pisanih v najrazličnejših jezikih, ki se bavijo samo s sportom. Na česti slišiš otroke, ki govorijo o zadnjih nogometnih tekmah, tam zopet odrasle, ki se čudijo najnovejšim rekordom v tej ali oni sportni panogi.

Olimpijski zvon

Celo kmetska dekleta danes niso več moderna, ako se ne bavijo s kakim športom. Smo pač v dobi, ko se je jel zopet uveljavljati stari izrek: »Zdrav duh v zdravem telesu«. Kaj je prav za prav šport? Beseda šport je angleškega izvora in pomeni dobesedno »lušno se imeti«, dandanes pa razumemo pod športom sicer tudi neke vrste zabavo, vendar so to v glavnem telesne vaje, s katerimi napravimo svoje telo lepo, zdravo, močno, prožno, sveže in da smo čim sposobnejši v svojih poklicih in čim odpornejši za najrazličnejše zapreke, ki se nam stavijo v življenju, kakor bolezen in drugo.

Zakaj pa prav za prav gojimo šport? Deloma sem že odgovoril na to vprašanje, deloma pa hočem v naslednjih besedah. Več ali manj je danes vsak človek zaposlen skozi leto in dan v zaprtih prostorih, zelo prasnih in skoraj brez svetlobe. Naše telo pa potrebuje sonca, zraka in vode in ne najzadnje gibanja na prostem. Zakaj? Pogledajte otroka, komaj je napravil prvi korak in že hoče ven na prosto; pogledajte ptico, kateri je človek odvzel svobodo s tem, da jih je zaprl v tesne kletke — vse hočejo ven na prosto, četudi imajo v kletki vsega v izobilju. In človek, kot najpopolnejše bitje, naj bi bil potem drugačen? Na prostem se namreč naučijo svežega zraka, v vodi se skopije, pri najrazličnejših telesnih vajah si krepi in sveži svoje telo in obenem tudi razvedri duha. Kruha in iger so zahtevali stari Rimljani, kruha in iger hoče sodobna mladina. Pa ne samo mladina, tudi starejši ljudje se v vedno večji meri oprijemljejo športa. Sicer imajo nekateri še vedno razne pomisleke proti športu, češ, saj se dovolj razgiba pri delu v delavnici, na polju itd. Res je, dragi moj, da se ročni delavci morda še preveč razgibljejo, toda med gibanji je velikanska razlika. Vzemimo na primer kovača: On si krepi samo gotove mišice

na rokah in deloma prsne in hrbtne mišice, vse drugo pa počiva, tako da postane sčasoma trd in neokreten. Pri mizarju je slično ali če vzamemo katerikoli poklic, skoraj pri vseh opazimo, da je poklicno gibanje tako enostransko, da dobijo prizadeti ukrivljene hrbtenice, krive noge, da držijo glave postrani itd. Kmetijski fant ali kmetsko dekle, ki se giblje od ranega jutra do poznega večera na polju, zaužije res toliko svežega zraka, da smo jima mi meščani skoraj malo nevoščljivi. S tem pa mi rečeno, da kmetsko ljudstvo ne potrebuje telesnih vaj. Ravno tako jih potrebuje, radi gibanja na prostem sicer ne, pač radi prožnosti in gibčnosti telesa, lepe drže v hoji, sploh radi vsestranskih izvežbanosti svojega telesa. Samo pogledjte, kako žalostno so postavbe onih kmetskih fantov in moč, ki ne goje telesnih vaj. Drži se na eno stran ali pa naprej, hodi zelo nerodno, ne zna se niti obrniti, ima ukrivljeno hrbtenico, eno ramo višjo od druge in podobno. Če je treba stoji kakih par korakov, diha kakor kak star kovaški meh. Vidite, vse te napake se dajo s pravilno nego telesa odpraviti, odnosno se jih sploh ne dobi. Iz tega lahko sklepate, da je šport za vsakogar koristen. Sedaj pa nekoliko o tem, kako so naši predniki gojili šport.

V najstarejši dobi je človek izvajal gibe, katere je rabil kot lovec ali vojak. To so bili: skoki, teki, metanje kamenja, kopja in prenašanje bremen. Najstarejši narodi, ki so se bavili s telesno vzgojo, so bili Kitajci in Indijci; vojaško telovadbo pa so izvajali vsi narodi v starem veku. Najvišjo stopnjo je dosegel šport pri Grkih. Niso imeli toliko panog kakor dandanes, vendar so bili v svojih predpisih, kar se tiče treningov in udeležbe pri tekmah daleko strožji, kakor so današnji sportniki. Od panog, katere imenujemo mi danes lahka atletika, so gojili teke, skoke in mete. Tekali so na kratke, srednje in dolge proge. Tekalci starih Grkov so bila zelo podobna današnjim. Tekali so na pesčenih proгах in bosi. Od skokov so tekmovali le v skoku v daljavo in sicer ne kot posamezno panogo, temveč v peterboju — pentathlonu. Od metov so imeli disk in kopje. Grki so dobro poznali estetične in vzgojne vrednosti sporta in so tako rekoč nihanili na športnem polju. Telesna vzgoja pri Grkih je proniknila v vse življenje vsakega posameznika in celega naroda, bila je važen del državne vzgoje. Poleg tega so negovali igre, izmed katerih so bile najslavnejše olimpijske.

Rimljani so gojili samo vojaške telesne vaje, igre pa so se pri njih izpremenile v borbe gladijatorjev in sabljačev ter boje in trganje ljudi z divjimi zvermi.

V srednjem veku se šport ni gojil. Šele po križarskih vojnah, po nastanku viteškega stana, čigar pripadniki so izedili na konjih, se mečevali in streljali z lokom, so bili postopno s časom uvedeni turnirji, pri katerih so se nasprotniki borili z meči in sulicami, peš in na konjih. Naivečkrat je bil cilj vreči jezdeca s sulico raz konja.

Kakšne panoge telesnih vaj gojimo danes?

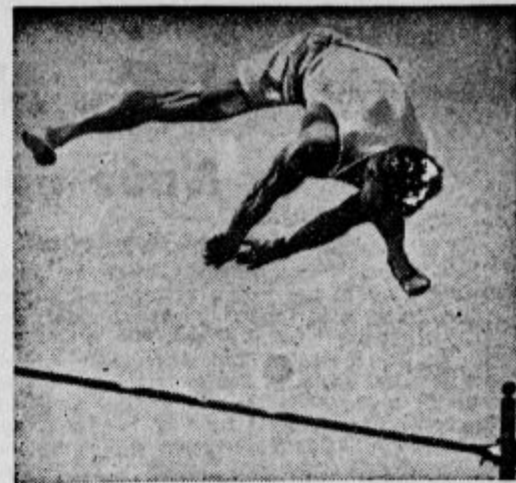
Dandanes je udeleževanje na športnem polju izredno obširno. Navajam le najvažnejše in tudi pri nas udomačene panoge: gimnastika, telovadba, lahka atletika, težka atletika, vodni sport, zimski sport, kolesarstvo, turizma, sabljanje, potem najrazličnejše igre z žogo, kakor nogomet, hazena, odbojka, tenis, rokomet itd. Podlaga za vse športe je gimnastika. To so vaje, ki napravijo naše telo

prožno, gibčno in močno. Gimnastika se goji tudi zgolj iz zdravstvenega stališča. So pa to v resnici vaje, katere more gojiti vsakdo in povsod. Za športnika, ki hoče doseči kolikaj uspehov, se mora vsak dan baviti z njo. Za doraščajočo mladino so najprikladnejše igre z žogo, skoki in teki na kratke proge. Jasno, da potrebuje tudi gimnastičnih vaj, vendar ne v toliki meri sprostitelnih vaj, ker so njihove mišice že itak mehke.

V lahki atletiki imamo nešteto panog v tekih, metih in skokih. To je najcenejši sport, vendar moramo za tekovanje imeti primeren prostor. Najbolj zdrav sport je brez dvoma plavanje. Tu imamo vse naenkrat: dovolj gibanja, sonce, zrak in vodo. Najlepši sport pozimi je smučanje. Ta sport je sicer težje dostopen vsem slojem, ker je oprema precej draga in ker se moramo običajno po par ur voziti z vlakom, predno pridemo do snega, oziroma do kraja, ki je primeren za smučanje. Ako nam je zima naklonjena, potem je ta sport tudi revnejšim slojem lažje dostopen. Kolesarstvo, ki je tudi prav lep sport, se je v zadnjem času pri nas zopet nekoliko poživelo.

Zelo zanimive za igralca in gledalca so igre z žogami. Takih iger je vse polno. Pri nas poznamo predvsem nogomet, hazeno, odbojko in tenis. Nogomet je prav lepa igra, dokler se vrši v mejah sportne fairnese. Toda žalibog te meje se čestokrat prekoračijo in to ne samo pri nas, ampak tudi drugod. Čim važnejša je nogometna tekma, tem bolj ne sportski je čestokrat nastop igralcev. Zakaj se ne bi moglo vse igre vršiti v mejah sportne dostojnosti? Ali je treba, da gre od tekme par ranjenec? Res je, da se zgrade nesreče, ki so dostikrat neizogibne, vendar gredo blesure običajno na rovaš ne sportnih nogometašev. Zatorej proč s surovo igro ter na dan z lepim nogometom, ki naj bo vreden sportnika, ki ga goji. Nogometu zelo slična igra je rokomet, ki se igra — kakor že beseda sama pove — z roko. Zelo prijetna je tudi igra odbojka, ki je priprava ravno zaradi tega, ker ne zahteva velikega prostora in ki je primerna za vsakogar, ne glede na spol in starost. Ta igra je še prav posebno priporočljiva doraščajoči mladini. Tudi tenis se v zadnjem času vedno bolj širi, vendar ga radi pomanjkanja prostorov more le malokdo gojiti.

Tu sem v glavnih obrisih podal nekaj splošnega o sportu in telesnih vajah, ki so se gojile nekdanj in ki se goje danes. Sedaj pa še nekaj o rekordih. Vedno slišimo in čitamo o novih rekordih, ki jih postavljajo sportniki. Rekord je najvišja mera, odnosno največji uspeh, ki ga kdo doseže v državi ali na svetu vobče. Razlikujemo dve vrsti rekordov: državne in svetovne. Poleg tega imajo razne organizacije še svoje rekordne liste, da s tem kontrolirajo moč in višino uspehov svoje organizacije. Za priznanje svetovnega rekorda so zelo strogi predpisi in s tem, če ga je kdo pri kakem tekmovalstvu postavil, še ni rečeno, da bo tudi priznan. Toda to samo mimogrede. Jaz se mislim baviti z vprašanjem, če so rekordi potrebni in če rekordi zdravju kaj škodujejo. Na prvo vprašanje moram odgovoriti, da so rekordi potrebni. Zakaj? Vse panoge v človeškem življenju streme za iz-

Raznoška z droga

popolnitvijo, vse hočejo naprej, višje; bodosi tehnika, gospodarstvo, veča, umetnost itd. Ali naj ravno sport počiva? Nikakor ne. In konec koncev merimo po rekordih tudi moč dotičnega naroda na sportnem polju. Kje so meje rekordov, je težko reči. Vendar po mojem mnenju prav posebno daleč ne bodo. Popoln preokret v tem oziiru bi mogli napraviti in postaviti rekorde v bajne višine taki ljudje, kakor so člani v Belgijskem Kongu, o katerih smo nedavno čitali, da so skočili v višino 2,30 m z navadnim zaletom, brez palice in brez vsake tehnike. Na drugo vprašanje, ali so rekordi zdravju škodljivi, bi povedal to-le: Rekordi v nekaterih panogah škodujejo zdravju, v drugih pa zopet ne. Gotovo je, tako sem vsaj za svojo osebo prepričan, da kolesarski dirkač in plavalec ter tekač na dolge proge, ki hoče postaviti nov rekord, svojemu zdravju preje škoduje, kakor koristi. Zakaj in kako, v to se ne bom spuščal, ker nisem za to polidican in ker je to naloga sportnih zdravnikov, ampak sklepam to iz tega, kar sem sam doživel in imel priliko nešteto krat videti. Videl sem na primer maratonskega tekača, ki je prišel na cilj in se mrtve zgrudil. Nemška revija »Die Leibesübungen« se je večkrat bavila s smrtnimi slučajmi, ki so nenadoma nastopili pri tekačih na daljše proge, ko so dospeli na cilj. Strokovno se je bavil ta list s temi slučajmi in proučeval vzroke teh nenadnih smrtnih slučajev. Videl sem na primer dirkača, ki je padel med vožnjo v nezavest, se zgrudil in še dolgo v nezavesti suval z nogami, kakor bi vozil kolo. Mnenja pa sem na drugi strani, da rekordi v metih in skokih ter teki na kratke proge zdravju ne škodujejo.

Akaravno je lov za rekordi v gotovih panogah zdravju škodljiv, ga vendar ne smemo opustiti. Kajti število rekorderjev je tako minimalno v primeru s sto in stotisoči onih, ki goje telesne vaje, da bi opustitev rekordov bila neprimerno večja škoda za sportni razmah, kakor pa je škoda na zdravju, ki jo utrpi par rekorderjev. I. K—er.

Novi koledar

Življenje nujno zahteva novo bolj točno in udobno letoštevje. A malokatero mednarodno vprašanje ima toliko težko kakor koledarska reforma. Pred vsem je popolnoma točna pratika samo nedosegljiv ideal. Če bi ga hoteli uresničiti, bi morali spremeniti zakone našega osončja. Zvezdoslovje ne more označiti s celimi, praktično uporabnimi številkami brez ulomkov dolžino leta, meseca in tedna. Vsako letoštevje je več ali manj netočno. Julij Cezar se je moral odločiti za reformo, ker je popolnoma odpovedal tedanji rimski mesečni koledar. Uvedel je sončno leto, ki so ga uporabljali v Egiptu (in tudi v Kitaju, Perziji, Indiji). To se je zgodilo leta 45. pred Kr., ki je zabeleženo v zgodovini kot »leto zmede« (annus confusionis). Pogrešek julijskega koledarja, ki je po eno noč in dan vsakih 128 let, je narasel do zdaj na 13 dni. Papež Gregor XIII. je leta 1582 popravil koledar in odstranil takratno 10 dnevno zamudo s tem, da je proglasil dan po 4. oktobru za 15. namesto za 5. t. m. A praznovorno ljudstvo se je upiralo. V Švici so morale oblasti poslati v posamezne vasi vojaštvo, da bi preprečilo izgrede. Nemški protestanti so odklanjali reformo kot »rimsko nakano« in so se z njo sprizrijali šele leta 1700, ko je bilo treba izpustiti že 11. dni. Anglija je sprejela gregorijanski koledar šele leta 1752 po zaslugi lorda Chesterfielda. Množica je spremljala njegovo kočijo na poti v parlament, kjer se je vršilo glasovanje koledarskega zakona, s sovražnoimi vzkliki: »Ne maramo, da bi postale naše hčerke po nedolžnem starejši! Dajte nam nazaj naše tri mesece!« (Angleži so imeli poprej novoletni dan v oktobru.) Bizantinci so ugotovili netočnost starega koledarja že v XIV. stoletju in predlagali reformo v duhu poznejših načel papeža Gregorja XIII. Toda cesar Andronik je odklonil predlog, ker se je zbal novega cerkvenega razkola. Carigrski sabor leta 1583 je razpravljal v navzočnosti aleksandrijskega patriarha o koledarskih predlogih papeža Gregorja XIII., ki so jih podpirali tudi Armenci in znani steber pravoslavlja na Poljskem, knez Konstantin Ostroški (natiskal prvo rusko biblijo). Vendar je ostal sabor zvest staremu koledarju, dasi je priznal njegovo netočnost. Takratna Moskva Ivana Groznega ni morala niti slišati o »krivoverstvu«. Isti verski predskodki so odločali v poznih Rusiji. Pod Nikolajem I. je pripravil reformo pri Akademiji znanosti v ta namen ustanovljen odbor. A prosvetni minister knez Lieven je sklenil leta 1830, da bi »zdaleka pretehtale nepravilne pričakovane koristi z ozirom na mišljenje nazadnjaškega ljudstva«, in car mu je pritril. Mednarodni statistični kongres leta 1863, je zamenj priporočal Rusiji novi koledar. Leta 1902 je obudila koledarsko vprašanje okrožnica carigrajskega patriarha Joakima III. A ruska sinoda je zopet odgovorila, da »bi povzročila sprememba starinskega reda usodno razburjenje«.

Zagovorniki koledarske reforme vedo, da morajo upoštevati tradicijo, čeprav ovira njih idealne račune. Vendar je reforma potrebna. Tudi gregorijanski koledarji sloni na pogrešku, ki znaša približno po 3 dni in 3 noči vsakih 10 tisoč let. Naši potomci bodo morali čez 3 tisoč let skrajšati število prehodnih let, da bi nadomestili zamudo. Sedanja koledar ima tudi druge napake, ki so posledica njegove zgodovinske neenotnosti. Naši meseci slonijo na luninem krogu in krajih. Toda naše sončno leto (čas, ki ga potrebuje zemlja za pot okoli sonca) se ne deli na 12. Vsed tega niso meseci enaki, kar moti pri računih, izplačilih, pregledu gospodarskih podatkov in sl. Naš teden šteje sedem dni po številu največjih premičnih t. j. poleg sonca in lune še Merkurja, Venero, Marsa, Jupitra in Saturna. A letoletno število dni: 365 oz. 366, se zopet ne deli na 7, in torej nima nobeno leto celega števila tednov brez ulomkov. Zato nikoli ne odgovarja določen dan v tednu vedno istemu dnevnemu številu v teku istega meseca. Če imamo letošnjega prvega januarja nedeljo, bo pri-

hodnje Novo leto v ponedeljek (oz. torek pri prehodnem letu), drugo novo leto v torek (oz. sredo) itd. Koledar ni stalen. Navezani smo na posebne skrajšalke, če hočemo določiti tedenski dan kateregakoli dogodka v teku prihodnjih let.

Odbor za reformo koledarja Mednarodne astronomske zveze je predložil leta 1922 radikalno spremembo: leto s 13 meseci po 28 dni (novi mesec, Sol, bi stal med junijem in julijem). Razen teh 364 dni bi šlo leto še en »nezabeležen« ali »beli dan« (oz. prestopnem letu dva, po en dan v vsakem semestru). Ta »večni koledar« bi nudil več udobnosti. Vsi meseci bi imeli enako število dnevov in tednov. Sleherni dan v poljubnem tednu kateregakoli meseca bi stalno odgovarjal isti zaporedni številki pri vsakem mesecu in vseh letih. Na primer bi imeli mi ponedeljek vsakega prvega, osmega, petnajstega in dva in dvajsetega slehernega meseca, dočim bi bil dne drugega, devetega, šestnajstega, tri in dvajsetega vedno torek itd. Te prednosti bi odtehtale neudobnosti. (Med slednjimi je omeniti nedeljnost števila meseca 13 na 2, 3, 4, 6, česar smo vajeni pri sedanjem številu 12. Otežkočena bi bila tudi šolska, poslovna itd. delitev leta v semestre in trimestre.) Odbor za reformo koledarja pri Zvezi narodov je priporočil ta načrt, a kmalu se je moral prepričati o njegovi neizvedljivosti. Na IV. zborovanju Konferenca Zveze narodov za koledarsko reformo (zborovala je oktobra 1932) sta odločno odklonila zastopnika Italije in Nizozemske »bele dneve«. Slednji se ne štejejo in torej prekinajo niz tednov. V zvezi s tem se avtomatično premikajo za tedenski praznik določeni dnevi: naša nedelja, židovska sobota in muslimanski petek. To bi uleglo po mnenju zastopnikov označenih držav povzročiti nezadovoljstvo, in zato zahtevata dosedaj »nepretrgniti tedni«. Angleški zastopniki so brezpogojno zavrnili na temeljni podatkov zbranih vprašalnih pol »nesrečno« število 13 mesecev, ki bi razen tega padalo v vsakem mesecu na »nesrečni« dan — petek. Kajti »talibog« se ne deli število dni v letu 364 (»beli dnevi« se ne štejejo) samo na srečno število 7, temveč tudi na nesrečno 13. Pod temi razmerami je sklenila konferenca, da pomeni večni koledar »težko izvedljivo in zdaj sploh nemogočo reformo«. Istočasno iz istih pomislekov je odklonila konferenca predlagan prenos Novega leta na 22. december (dan sončnega obrata) kar bi pomenilo, da se res pričena naše letoštevje »po Kristusovem rojstvu«, dočim imamo zdaj 25. december, en teden poprej kakor 1. januar! Zvezdoslovci so namreč sporočili konferenci, da je prvi januar primeren začetek Novega leta, ker se nahaja na tistem danu, ki je najbližja na točki soncu.

Konferenca je priporočila Zvezi narodov samo stalno veliko noč, ki bi se obhajala vedno v nedeljo po drugi aprilski soboti. Tudi ta reforma je zelo potrebna za pridobitne, šolske, uradne in dr. kroge, za javne prireditve in sl. Saj se obhajala zdaj pravoslavna velika noč v rednih presledkih celo en mesec po katoliški, kar posebno občutimo v Jugoslaviji. Pravoslavna cerkev, ki se tako dolgo ni mogla odločiti za reformo, zdaj ne bo ugovarjala. Po carigraskem patriarhu Meletiju leta 1923 predlagana ista reforma se je ponesrečila samo zato, ker jo je zvezal Meletij z drugimi radikalnimi predlogi: »modernizacijo« noše pravoslavnih duhovnikov, krajšanjem »pod sedanjimi razmerami prevelike« božje službe in celo drugim zakonom za obdobje duhovnikov. Lani razposlano vprašalno pismo Zveze narodov so ugotovile, da nimajo sv. stolica v Rimu, anglikanska cerkev, nemški protestanti, carigraski patriarh in druge duhovne oblasti nobenih dogmatičnih pomislekov zoper proglasitev stalne velike noči, če bodo na to istočasno pristale vse vodilne krščanske cerkve.

To je sedanje stanje dolgoletnega pripravljalnega dela Zveze narodov za koledarsko reformo, ki ga podpira v sodelovanju z različnimi mednarodnimi društvi osrednja International Fixed Calendar League v Londonu.

Pogled na knjižni trg l. 1935

Nekaj statistike

Ob koncu leta radi delamo bilanco. Zato hočemo tudi mi bežno pregledati letošnji pridelek na našem književnem trgu, morda nam rezultati povedo kaj zanimivega. Ne lastim se pa pri tem statističnem pregledu dognane popolnosti, vendar sem prepričan, da bom v glavnem mogel podati zadostno pooblo našega književnega trga.

Naše časopisje

Največji del našega književnega trga napolnjuje dnevno, tedensko in mesečno časopisje. V njem se zrceli vse naše kulturno delovanje in življenje sploh, in kdor hoče dobiti vsaj malo pojma, kaj Slovenci produciramo v tisku in kako oblikujemo svoj čas, se mora ozreti na naš dnevni in revijalni tisk. Nimamo še uradne statistike našega časopisja, toda na podlagi podatkov v Licalni knjižnici sem skušal ad hoc sestaviti tak shematični preizkus. In iz teh zapisov se vidi, da izhajajo na Slovenskem 6 dnevnikov, če štejemo, še najprej »Slovenski dom«, kar je vsekakor precej za naše razmere; niso pa vstopovali slovenski dnevniki, ki izhajajo izven meja naše države, na pr. v Ameriki. Toda tednikov je že 26, med njimi taki, ki izhajajo dvakrat na teden (1), oz. trikrat (2). Štirinajst tednikov je 15, mesečnikov — vsaj takih, ki so kot mesečniki vpisani, čeprav niso redno izhajali — pa je — 117. Četrtnikov — 6, in tiskov, ki izhajajo po enkrat na leto — 5, večinoma naših znanstvenih revij, ki pa nekateri se za leto niso izšle (Geografski vestnik). Marsikdo ne ve, da izhajajo na pr. v Ljubljani časopis »Novi vek, list za prosveto in dvig morale«, ki ga izdaja društvo Novi človek, še manj pa, da že 15 let prihaja v Slovenjgradcu »na svitlo« list »Kurent, strokovni list za norce!« To navajam kot kuriozum in tudi zato, da se morda z novim letom kdo poklicanih še pravočasno naroči nanj.

Poleg teh časopisov, pa prištevamo med »periodica« kartoteka naše največje knjižnice — 54 »knjižnic« in drugih periodičnih zbirk (leposlovnih in drugih, ki izhajajo v obrobah; na pr. Ljudska knjižnica itd.). Na pratike in koledarje se nisem oziral, pa jih je lepo število! (Na pr. Dober pajdaš!) Število 117 mesečnikov presega. Pri podrobnejšem pregledu bi lahko ugotovili, da ima skoraj vsako društvo svoj časopis, vsak stan svoje strokovno glasilo, veliko laraj svoj tedenski ali mesečni vestnik. Tako je največje časopisja seveda verskega značaja, potem pa strokovnega in organizacijskega. Značilno pa je, da se je letos pojavilo več novih časopisov: (Naša moč, Novi vek, Lan in konoplja, Naša misel, Luč, Nova obzorja, Dravska pošta, Slovanski svet, Slovenska zemlja, Zagorski zvonovi, Slomškovo glasnik itd.), kot pa jih je prenehalo (Raketa, Razgled, Edinost, Gospodarski list itd.). Zdi se mi, da se bo kriza, ki je zajela uradništvo, poznala na statistiki našega časopisja šele prihodnje leto, ko se bodo videli sadovi težnje, ki obstoja — in naj bi obstojala —: zmanjšati število naših dnevnih tiskov, pa ga zato kvalitetno dvigniti. Ta težnja obstoji že dalj časa pri verskih listih, zdi se mi pa, da bo morala prodreti časoma tudi v drugih smereh.

Knjige

Književne založbe

Morda največ knjig je letos izdala Mohorjeva družba, saj je poleg rednih knjig izdala tudi izredne, nadaljevala Mohorjevo knjižnico. Cvetje iz domačih in tujih legov ter še izven periodice izdala več primerov. Za njo bi prišla jugoslovanska knjigarna z Leposlovno, Ljudsko knjižnico, Kozmosom, z Zbirko domačih pisateljev ter knjigami mladinskega in drugega značaja izven označenih rednih zbirk. Tudi Cirilova tiskarna je letos izdala veliko knjig (Mala knjižnica, spisi Karla Maya), Manj aktivna je bila Tiskovna zadruga, Nova založba (Cankar), bolj Modra ptica in Iram. Znanstveno publicistične stvari izdaja Umetniška propaganda, strogo znanstvene in bibliofilske Akademski založba, šolske pripomočke Šola in dom, Merkur, sunljivo leposlovje založb Evalit in Prijatelj, pomembna dela Slovenska matica, Solška matica. Omeniti bi bilo še treba Kmetijsko matico, Mladinsko matico, liberalno Vodnikovo in socialistično Cankarjevo družbo ter morda Salezijance. Veliko knjig je izšlo v samozaložbi ter se prodajajo v kolportaji, kar je tudi znak časa.

Znanstvene knjige

Tekom letošnjega leta je izšlo precej pomembnih znanstvenih knjig, ki jih moramo podpreti ob končnem pregledu. Kot prvo naj omenim nadaljevanje Ramovševih Historične slovnice slovenskega jezika (Dialekt), ter njegovo bibliofilsko izdano Karto slovenskih narečij, dalje Kidričovo Zgodovino slov. pismenstva, njegovo ureditev Korepondence J. Primca, Prijateljve za jubilej monumentalno izdane Dusevne profile slovenskih preporodilcev, Steletova razkošna in velepomembna Monumenta artis slovenicae, Lukmanove dokumente prvih let krščanstva Martynove Christi, ter prav tako pod njegovim uredništvom izhajajo Biografski leksikon. Malovo Zgodovino slovenskega naroda (važna borba za zedinjeno Slovenijo), Gosarjev načrt za nov družabni red, Novakov zbornik Slovenska krajina, Karlovskov zgodovinski razvoj Slovenskega ornamenta, Jerajev Cerkveno zgodovino, Bohinčovo Zgodovino Evrope, Ozvaldovo Prirodoslovno in dušlovno smer psihologije, Kovacičev Slovnicek, Žigonovo Zgodovino Slov. matice, Ovnov Krst pri Savici, Simončič Kočevarji v luči imen. V tej vrsti bi moral imenovati separate vzprav naših pravnikov, ki so bili v tem letu izredno plodni in delovni ter ima skoraj vsak izmed njih pokazati kakšno delo (Krek, Lapajne, Kušec, Tomšič, Dolenc, Murko, Munda, Korosec, Maklešov). Prav tako tudi Maroltovo glasbeno analizo Tri obredja iz Zile: Mahkotovo prošuro o Davorinu Jenku, program Akademskoga zbora in Moderndorfer: Narodno blago Korosec, ter zdravstvena studija Mikšiča in razne disertacije (Koželj). Zanimanje so vzbudili esejistično znanstveni spisi kot je M. Vidmarjevoj Moj pogled na svet, J. Vidmarja esej o Otonu Zupanciču, Jurčec o Kreku, ter p. Žurgov prevod Fermanovega Življenja kamnov. Največje razburjenje pa je na dvonmno zbudil Ramovšev-Breznikov Pravopis.

Knjige za praktično življenje

V praktično znanstveno literaturo, ki je v tem letu dala izredno veliko del, pa spada že Glonarjev Slov. nemški slovar, v šestih Slovar slovenskega jezika, Pravopisni slovar, Umetniške propagande, Trgovski leksikon, Šodivjev Oris zgod. jugoslovanov, Petelin-Krošlov Pregled obče zgodovine, Krošlova Zgodovina trgovstva, Simencve Zdravstveni nasveti, Logarjevi Naši zobje, Šušteršičeva Naš gozd in Naš lov. Takega praktičnega značaja je Preslova knjiga Strojovna šolska politika, Lavričeva Organizacija statistike, Stefanovi Neposredni davki, P. Donatov Praktični čebelar, Kregar Kaj moram vedeti, ko si gradim dom, Wenko Kmetijsko kokošarstvo, Petkovšek Organizacija in uprava kmetij, Priol Več koščicestega sadja, Petrič Nalezljive bolezni, Mazi Govorne motnje, Trnovce Z orodjem v rokah Tu so popularizirana razna znanstvena dognanja iz najrazličnejših področij. Med take praktične knjige, potrebne za vsakdanje življenje, bi spadale še Ulagovo Plavanje, Sestovo Kar po domače, razne Kuharice (Kalinškova, Remčeva), ter vsakovrstne učne knjige, ki bi pa tvorile poglavje zase.

Posebno pozornost zasluži tri nove knjige letošnjega književnega trga, namreč zborniki umetnega fotografiranja kot je Kraševčeva Slovenska zemlja v podobah, album Iz naših gora ter Slovenska fotografija.

Nabožna literatura

V letošnjem letu je evharistični kongres rodil tudi posebno nabožno literaturo, izmed katere je treba omenjati akademsko izdajo zbornika Naš kruh, Evharistične smernice, prevod Eynardovega Presveti zakrament in pesmi M. Elizabete Slava sv. Hostiji, Pomembnejše knjige iz liturgike bi bila Pogačnikova prireditev Velikega tedna, ter praznika sv. Rešnjega Telesa. Sem spadajo govori M. Opeke: Drobci ter njegovi spomini iz mojih rimskih let, Prav tako Terašova knjižica za samostanskimi zidovi, Zdešarjev življenjepi Sv. Vincencij Pavelski, ter Knjižice za duhovno probudo, ki jo štirinajstredno izdajajo salezijanci, poleg drugih nabožnih brošur.

Prevodno leposlovje

V letošnjem letu smo dobili v prevodu nekaj del iz starejšega slovstva, ki spadajo v evropsko klasično literaturo, tako predvsem prevod svetovno slavnega Cervantesovega Don Kihota (Leben), ki smo ga bili resda potrebni. Tako tudi slavni ruski roman Gončarova Oblomov (Vidmar), ki je sicer značilen za razumevanje ruskega duha, vpliva pa na današnjega človeka precej dolgočasno. Tudi Goethejev Egmont (Mohoričeva) je našel pot v šolske komentarje, kakor tudi — ob 2000-letnici — Horac (Sovre, Škerlj), njegovo pismo o pesništvu ter njegove Sermones. Od Balzaca smo dobili dve deli Evg. Grandetova (Bradač) ter Teto Lizo (Zupančič). Celo novega Dumasa smo po nepotrebnem dobili Črni tulipan (Evalit), ter tudi veleomčitno Petiščjevo Krivinkova vrv, ki je prišla k nam z Goriske (Bevk). Nova sta za nas eden prvih domačinskih pisateljev Björnson (zal. Prijatelj) in ruski sodoljni Dostojevski Ljeskov Askalonski hudočec (zal. Prijatelj). Končan je nov prevod Sienkiewiczovih Krizarjev (Mole). Od Lagerlöfve smo dobili dve novi deli: Klara Gulleborg (Vodnik) ter malo knjižico Syeti plamen (tiskarna sv. Cirila). Nove prevode sta doživela tudi Zeyerjev Vrt Marijin (M. Kranjc), prelepe novorojenčane marijanske legende, ter Gorkijeva Mati (Levstik), eden prvih socialističnih romanov. Celotne zbrane spise Karla Maya (čez XX. zv.) izdaja Tiskarna sv. Cirila.

Med modernimi pisatelji, ki so bili presajeni k nam v tem letu je gotovo daleč najpomembnejša Undsetova, katere monumentalno delo Kristina, Lavransova hči, je jugoslovanska knjigarna letos zaključila (Prezelj). S tem je eno najpomembnejših evropskih religioznih velemetnin postalo last našega naroda. Svojo ceno ima tudi biografija ustanovitelja moderne biografskega romana Strachleyeva Kraljica Viktorija (Zupančič), več morda z literarno zgodovinskega stališča kot sicer Pomembno delo je Smithove Konec Alardov (Koritinik), manj. H. Manna Profesor Nesnaga (Evalit). Tudi enega najboljših vojnih romanov Dorgelesove Lesene križe smo dobili v prevodu Klemenčičeve. Nepotreben je bil prevod modernega francoskega klasika Gide-a Vatikanske ječe (Oevrik), dasi je zase umetnostno pomembno delo. Vajnejša sta prevoda modernih čeških pisateljev Olbrachta Hajduk Nikola Šulhaj (Borko) ter Vachek Kri ne vpije po maščevanju (Bradač), ki predstavljata redke prevedene slovenske knjige. Med nje se uvršča moderni srbski roman lani umrlega Čosića Pokošeno polje (Potokar). Pomembno katoliško književnost večje vrednosti predstavljajo prevodi Svenssona Mešto ob morju (Lovrenčič), dva romana H. Haluschke Lamotski župnik (p. Evstahij), Sin dveh očetov (Poznič-Pogačnik), ter mladinski flamski roman Claesa Beloglavlčev (Vodnik). Istratičeva Nerančula predstavlja polteno-romantično psevdosocialno povest, dočim Lulofsova Gumijeve plantaze moderno reportažo, ter Londonov Joe med pirati novo pustolovno pripovedovanje. Prav pred novim letom pa sta izšli Kausove biografski roman Katarina Velika, ter Deepingov Usodovec, o katerih pa ne morem izreči sodbe; toda po zadnjega romanu Sorel in njegov sin sodeč, je Deeping izrazil naturalistični pisatelj. Imenujem naj še prevod rakovniškega grofa Barba: Bela krogla, ter protifašistično povest Silona: Fontamara.

To bi bili dozdej najpomembnejši letošnji prevodi, dočim je še več manj potrebnih, ki so izšli po večini pri založbi Evalit (Latzko, Leblanc, Hofbauer, Luys, Valunikere) v gorški Sigma (V službi pri tringov, Kyne itd.). Cirilovi tiskarni itd., ki pomenijo samo čtivo, izbrano po smeri založbi, ki predstavljajo po eni strani vzgojen kič, po drugi dražeco osladnost.

Izvirno leposlovje

Zanimivo utegne biti, da se je letos pri nas večinoma — kar naj predstavlja stalno leposlovno vrednost — ponatiskovalo in komentiralo iz preteklosti. Tako bodi na prvem mestu omenjena faksimilna izdaja prve slovenske tiskane knjige sploh, Trubarjev Catechismus iz leta 1551, kot ga je na starinskem papirju in vezavi bibliofilsko izdala Akademski založba. Knjiga ima svoj pomen za vsakega ljubitelja slovenske književnosti, kot popolni posnetek stare pa še posebej. Nadalje je Grafenauer izbral in komentiral Vodnika Pirjevec Čopa, Pregelj Jenka, Rupil Jurčičevega Jurja Kozjaka — vse v Mohorjevem Cvetju. Svojo vrednost

ima izdaja največjega Slovenca v drugi polovici prejšnjega veka Levstika (Slodnjak), ki ga s hvalevredno pieteto izdaja Jugosl. knjigarna, vršec s tem veliko kulturno dejanje. Cankarjevi zbrani spisi (XVIII) so prinesli nova odkritja ob zbirki Nova njiva, Finžarjeve lepe kmečke povesti, Sorlijevi (II-VI. zv.) njegove mladostne novele, Pregljevi so se zaenkrat zaključili z X. zv., v katerem je nova kompozicija njegovega družinskega romana Otroci sonca (trilogija). Tudi Bevkovi zbrani spisi so nova predelava starejših stvari (Ljudje pod Osojnikom). Prav tako so Milčinskih Humoreske in satire ponatis iz dnevnika.

Prav originalno slovensko slovstvo, v kolikor se je izrazilo v posebnih knjigah, je zelo skromno. Saj pesniških zbirk ni bilo skoraj nobene, če vzamemo, da je M. Elizabete: Slava sv. Hostiji prigodnica in ponatis Lamutove Breze in bori, ponesrečena. Kunčičeva Mlada njiva namenjena otrokom in spada k mladinski književnosti, prav tako kot tudi deloma Širokova Kapelica. Venlar prideta v poštev le zadnja ter Jarčeve Novembrske pesmi. Te so končno edina lirčna osebnostna pesniška zbirka tega leta, kar je izredno slabo znamenje za čas in ljudi.

V prozi moramo imenovati te knjige: Bevk Huda ura (ki pa je ponatis iz prejšnjega leta), Kozak: Za prekmurskimi kolniki, Miško Kranjc: Tri novele, Os življenja, Javornik: Srečanje, Pomlad v Palestini, Kreft: Med potniki in mornarji, Seliškar: Hlaša brez oken (Cankarjeva družba), Bartol zbrane novele Al Aral Posebna oznaka teh del, ki prav za prav predstavljajo sodobno leposlovno umetnost v naši knjižici, si prihranim za drugič. Med izvirni prozni pridelek tega leta moramo šteti tudi predvsem Slovenske novele, ter romane pri naših ljudskih knjižnicah, tako Zorčevega Stiškega tlačana (Večernice), Zupančevega Starega Hrka (Kmetijska matica), Drenovega Onstran gola (Luč), Brežnikova povest (Vodnikova), Plebiča (Po krono, dekle in vino (Goriška matica): poleg tega Rožencvetove Pravljice, ter nekaj knjig

Ljubljana, 31. dec.

Ker Ljubljanska radio postaja že osmo leto s svojo kukavico opozarja svoje naročnike pri nas in raztresene sinove slovenskega naroda po širnem svetu, je prav, če se ozremo nekoliko po delovanju te tako važne slovenske kulturne ustanove. Obrnili smo se na člane časne uprave, ter tako dajemo bežen pregled uspehov in želja slovenskega radia.

Pri g. prof. Fr. Koblarju

Program je izpričevalo, ki si ga daje postaja sama in zato je prav, če se seznanimo s programskim načrtom radia Ljubljane. Jasno je, da se bo program sestavljal vedno tako, da bo čim bolj zadovoljil naročnike in pri tem vedno podpiral slovensko oboležje postaje. Seveda se prav pri programu ne moremo nadejati čudežev. Prvo mesto v programu ima seveda glasba. Pri reševanju glasbenega programa je najvažnejša težkoča v tem, da mora zadovoljiti mesto in deželo. Ljubljana je po svojem okusu skoraj razvijena. Dežela pa je še najbolj zadovoljna z domačo glasbo — Radijski orkester pod vodstvom dirigenta Šijanca lepo napreduje in se mu obeta povečanje. Prav tako ima postaja vedno več sodelavnikov v različnih glasbenih panogah, tako da bo glasbeni program prav gotovo zadovoljiv. Pri ploščah, ki so pač za vsako postajo nujno potrebna zakladnica, iz katere črpa po potrebi, bo postaja skrbela zlasti za to, da bo nabrala čim več slovenskih del, zlasti zborov slovenskih simfoničnih skladb in pevcev.

Ne smemo pozabiti, da je postaja zadala nalogo pokazati naročnikom pregled naše dramske umetnosti, da je vpeljala kulturno kroniko in lepo število strokovnih predavanj, kjer predavajo samo strokovnjaki. Naloga najbližje bodočnosti bo radijska reportaža in inventariziranje našega narodnega blaga in akustično pomembnih kronik na ploščah. Feltori bodo posvečale vse tri ljubljanske postaje vedno večjo pozornost in v zadnjem času je bil napravljen sklep, da bo vsak mesec ena postaja priredila poseben večji folklorni večer. Naša postaja bo v januarju na prvem folklornem večeru obdelala slovenske predpustne običaje. Tudi potovanja po deželi bodo dobivala vedno bolj folklorni značaj, tako da bo v tej smeri postaja gotovo storila svojo dolžnost.

Sodelovanje drugih krajev bo v bodočem letu povečano čim bolj. Zlasti bo postaja skušala pritegniti na svoj program mariborsko kulturno življenje in druga večja slovenska mesta. V ostalem bomo poživljali program s prenosi iz drugih jugoslovanskih postaj in s prenosi iz inozemstva.

V splošnem moremo reči, da bo vodstvo postaje vedno z veseljem sprejemalo in uvaževalo želje in nasvete naročnikov, kljub temu pa mora ostati vodstvo v rokah tistega, ki ima čez vso snov potreben pregled. Snovanje programa bo postavljeno na gljivji sistem in po možnosti bo imel vsak dan svojo posebno oznako in prosvetnem, literarnem in glasbenem programu. Program ne bo nikdar tendenciozen ne v eno ne v drugo smer, pač pa bo vedno skušal čimbolj poudariti našo samoniklost in posebnost.

Pri g. Milošu Starelu

Malo kdo od naročnikov si more predstavljati, v kako težavnih in svojstvenih razmerah je zrasla ljubljanska radio-postaja. Njeno gospodarstvo je živ dokaz slovenske žilavosti in vztrajnosti, zakaj iz tako skromnih sredstev nikjer na svetu ne bi ustvarili postaje s tako lepim programom, kakor pri nas. Če upoštevamo, da je leta 1928 dobila postaja, ki je bila postavljena na račun reparacij, v eksploatacijo Prosvetna zveza za dobo 15 let, pri čemer ni dobila drugega, kakor samo oddajno postajo, je opravljeno delo nekaj velikega. S pomočjo strokovnjaka inž. Osane je Prosvetna zveza uredila vse tehnične naprave, zgradila začasen studio, nabavila inventar in najbolj nujno potrebni pisarniški in tehnični material na lastne stroške. Ko je v oktobru začela z oddajanjem programa, je imela nekaj nad 2000 naročnikov. Od naročnine je država tedaj odrgavala 20%, in razumljivo je, da je poleg začetnih velikih investicij morala Zveza tudi dodajati za program, računajoč, da bo v teku časa, ko se bo postaja razvila, prišla do amortizacije. Še preden se ji je to posrečilo pa je doživela leta 1935 razpust. Novoimenovana časasna uprava je imela nekoliko lažje stališče. Prevzela je nad 8000 naročnikov, urejen studio in inventar ter vse obrat v rednem poslovanju. Prosvetna zveza pa je bila

v samozaložbi: Kajž Odmevi Mure, Simončič Galicija, Lavrižar Trubar, Golce Kruci, Propast in divj. Hafnerjeva Simov Lipe, Kosem Njeni kralji, ter mladinsko literaturo Adamič Dva mimo smrti, Bevk Pastirici, Vrbojakov Pravljice iz tujih logov, Bitene Čevljički, Milkovič Potepuhi, Ribičič Honolulu, slikanice itd.

Drama

Prevodov dram smo letos dobili zelo malo: Molière Jurij Tepček (Koštal), Goldoni Sluga dveh gospodov Strindberg Velika noč, Herwig Velikonočna igra, Benoit Boštjan iz predmestja ter prireditelj Ježičnega doktorja Med izvirne knjižne izdaje naših iger naj imenovanj Vombegarjevi komediji Voda in Zlate tele, Lipahov Glavni dobitkec Gregorinovo V času obiskanja, Čufarjev Polom, Brenkovo Poslednje ustoličenje, Petančičevo Igro naš fare ter prireditelj starejših Drabosnjakove Božične igre. Poleg teh pa je več novih dram zagledalo svet na deskah Narodnega gledališča, ki pa še niso izšle v knjigi ter ne pridejo tako v pregled književnega trga.

Tako je letos stanje našega književnega trga v letošnjem letu. Toda to je samo suba statistika, ki pa vendar še sama po sebi da nekaj misliti. Predvsem z ozirom na stanje moderne izvirne slovenske lepe knjige, ki je letos na zelo nizki stopnji ter v vsakem oziru pomeni propadanje. Dobro je, da vrednost našega slovstva ne zavisi samo od knjig ki pridejo na knjižni trg to je: od knjižnih izdaj, temveč ga mora poznati samo tisti ki zvesto zasleduje našo revijalno politiko in revijalno delo. Tem se pokažejo drugačni vidiki notranjega značaja. Le ti morejo razumeti in videti duha, ki giblje današnjo našo kulturo. Tega pa nisem podal v tem statističnem pregledu letošnjega književnega trga, temveč sem skušal postaviti samo nekaj trdih oporih, ki mi bodo služila kot prijem pri analizi duha, ki tira današnje ljudi v ustvarjanje. O tem pa prihodnjik

Obisk pri slovenski kukavici

s tem ob pogodbeno pravico in celo njenemu pravnemu nasledniku se je osporavala pravica do povračila vloženega kapitala. Letos pa je bila imenovana od poštnega ministrstva druga časasna uprava, ki je prevzela v avgustu 11.000 naročnikov. Do konca leta je število naročnikov naraslo že na 12.500 in lahko upamo, da bo v letošnji zimski dobi naraslo na 15.000.

Nihče se skoraj ne zaveda, da ljubljanska postaja samo zato daje razmeroma tako bogat program, ker dela z minimalnim režijskim aparatom. Saj je ni postaja na svetu, kjer bi n. pr. opazovalec opravljaj še druge posle, ki jih drugje opravlja kar trojica; poleg tega je pa za vse skupaj slabo plačan. Tudi je res, da naš program nikakor ne zastojata za programom naših jugoslovanskih postaj, ki imajo mnogo več naročnikov. Da je temu tako, se imamo zahvaliti Prosvetni zvezi, ki je začela eksploatirati postajo po načelu: Ne iskati zaslužka, ampak z lastnimi žrtvami in kljub majhnim razmeram dvigniti slovensko radiofonijo na dostojno višino. To skuša nadaljevati sedanja uprava, čeprav rada prizna, da čisto niti stalno osebje, niti nastopajoči niso trudu primerno nagajeni.

Pravijo, da reklame včasih ubija program. Nezadovoljnost pri tem ne pomislijo, da so dohodki od reklame postaji nujno potrebni, saj omogočajo, da postaja krije na ta način stroške izrednih koncertov in prireditev. Večina tudi ne ve, da stroški postaje niso obsežni samo v honorarjih in da obrat in vzdrževanje mnogo zahtevata. Kdo ve, da plača postaje na leto samo avtorskih tantjem okrog 50.000 Din. Najmanj pa toliko stanejo teledske linije za prenos, nadalje električni tok, poročila itd. Kljub temu pa gre nad polovico vseh dohodkov samo za program. Za bodočnost naj velja, da je tako iz ekonomskega kakor tudi nacionalnega vidika nujno potrebna pomožna postaja v Mariboru, za notranje delo pa nova razširjena stavba za studio, ki v sedanji obliki niti kot provizorijski ne zadošča več. Ko je prevzela nova uprava postajo, je med najnujnejšimi popravili morala izdelati lice sedanje studio, ki je že vse razpadalo in popraviti navznotraj nekatere prostore, ki so postali že popolnoma neprimerni. Brezpogojno pa velja, da uspeh v bodočnosti ni odvisen samo od naraščanja števila naročnikov, ampak še največ od razumevanja vseh sodelujočih in od zavesti, da gre pri ljubljanskem radu za napredek skupne slovenske kulturne ustanove.

Pri g. ing. Ralaelu Erženu

Zivimo prav v času, ko se radiofonija po vsej državi skuša reorganizirati in postaviti na novo bazo. Osnovni vidiki za to reorganizacijo so pojačenje postaj, preureditev studijev, eventuelne gospodarske spremembe, reorganizacija propagande in načelo, da je treba dati možnost tudi revnim slojem, da si nabavijo cenen aparat. Bliznja bodočnost bo gotovo tudi za ljubljansko postajo prinesla kake ugodne spremembe. Domaška postaja bi se še dala pojačiti za 50—70%, pomožna postaja v Mariboru pa bi do sedaj mrtvi pas stajerske odpravila. V zadnjem času je bila dograjena v Domžalah naprava za kontrolo valovne dolžine, Predpis Mednarodne unije je namreč zahteval, da sme postaja spreminjati svojo valovno dolžino le v okviru 50 hercov. S to napravo, ki se je preizkušala že dobro leto in se sedaj definitivno ureja, je tudi naša postaja dosegla precejšnjo stalnost, tako da ne niha več kakor do 25 hercov. Postaja je jako dobra, seveda bo pa v doglednem času zasedla.

V studiu so bili predelani ojačevalci, tako da je sedaj mogoče hkrati oddajati z več strani, n. pr. med oddajo reproducirane glasbe more govoriti napovedovalec. Postaja je s tem dobila možnost za tako zvano akustično miksanje, ki se ga drugod zelo poslužujejo. S tem je seveda narasla potreba po mikrofonih, od katerih smo imeli doslej le dva dobra. Sedaj je prisel iz Amerike moderen kristalni mikrofon, ki nima nobenega dodatnega suma. Še dva večja pa sta že naročena. Popravljen je bil tudi studio, v katerem je bil poglobljen tlak in urejena draperija za regulacijo akustike. V studiu vzidana okna bodo v pol leta odplačana s prihrankom na elektriki. Najnujnejše pa ga bo povzdigo čim prej morala nabaviti. Vsi drugi večji tehnični problemi, ki sicer trkajo že dolga leta na naša vrata, pa čakajo na rešitev pri drugih činitejih. Upajmo, da bomo to rešitev v novem letu dočakali.

Rojstva, smrti in poroke v l. 1935

Velika Ljubljana ima 8 župnij in 1 kuracijo

Naša vsakoletna kronika, ki jo sedaj dopolnjujemo za l. 1935, je letos še bolj ugodna, kakor prejšnja leta. Ljubljana je bila leta 1935, središče znamenitega dogodka: evharističnega kongresa za Jugoslavijo in posledica je bil živahen razcvet verskega življenja po vseh ljubljanskih župnijah, ki jih je sedaj osem, v bolnišnici devet. Povsod, v vseh cerkvah je naraslo število prejetih obhajil, povsod so cerkve še bolj polne, kakor prej.

Na drugi strani moremo ugotoviti vsaj majhen porast rojstev, čeprav Ljubljana seveda še vedno zaostaja procentualno za deželo. O kakšni epidemiji bele kuge v Ljubljani ne moremo govoriti, kvečjemu o sistemu enega ali dveh otrok. Glavni vzrok, da je v Ljubljani sorazmerno malo rojstev, je pa v tem, da je v Ljubljani mnogo več starih ljudi, kakor kje koli drugje na Slovenskem. Pada število smrtnih primerov, saj mro po večini sami stari ljudje. Število porok pa se v Ljubljani giblje nekako na isti višini, ne narašča dosti in ne pada. Ako premislimo na težke čase, moremo biti z ljubljansko kroniko za l. 1935, kar zadovoljni.

Župnija sv. Nikolaja

beležijo za l. 1935, v svojo kroniko najbolj pomembnih dogodkov zadnjih desetletij slovenske zgodovine: evharistični kongres. Župnija se je za sprejem visokih cerkvenih gostov, tako papeškega kardinala in drugih primerno pripravila ter jih nad vse svečano sprejela. Dalje mora kronika te župnije zabeležiti, da je mojster Železnik prenovil presbitrij in mu vrnil nekdanjo lepoto.

Porok je bilo v tej župniji 34, od teh je bilo 16 parov od drugod, iz domače fare pa so bili trije pari, ki tu niso vsteli in ki so se šli poročiti drugam. Rojena sta bila v tej, po stanovanjih in pomeirju najmanjši ljubljanski župniji, samo dva otroka, en deček in ena deklica, v bolnišnici pa 16. Umrlo je v župniji 18 oseb, od teh 8 moških in 10 žensk. Od drugod je bilo pripeljanih v župnijo 9 oseb (8 m. in 1 ž.), katerih pogreb je bil tu. Vzrok smrti je bila v največ primerih ostarelost. Najstarejša pokojnica je bila 85 letna Pavla Šega, vdova po prof. Karlu Šegi.

Frančiškanska župnija

Je izključno mestno župnija, ki je izgubila že vsak neposredni stik s periferijo. Toda revščina se zateka v to župnijo morda bolj, kakor v katero koli drugo. Z vseh strani mesta, da celo z dežele, hodijo revni ljudje prositi v samostan za podpore. Karitativno delo frančiškanske župnije je resnično zelo veliko in samostan razda mnogo podpor, bodisi v denarju, bodisi v nakazilih za živila. Da pa to zmoro, je zasluga dobroščinskih vernikov, v glavnem iz srednjega stanu, ki prispevajo za dobre namene, dočim se bogatejši sloji manj spominjajo revščine krog njih. Dobročnost ljudi pi izvirja iz njihove vere, ki je močna in krepka. Samo v letošnjem letu je bilo v tej župniji 334.000 obhajil, dnevnik župnije pa pogosto spovedujejo po 10 do 11 ur na dan. To je najlepši dokaz, da je Ljubljana globoko katoliška.

V frančiškanski župniji je bilo letos rojenih 32 otrok in sicer 19 dečkov ter 13 deklic, 44 otrok pa je bilo iz te župnije rojenih v bolnišnici. Poročena sta bila v tej fari 202 para, iz župnije pa se je šlo poročiti drugam 15 parov. Umrlo je v tej fari 55 oseb in 31 v bolnišnici. Najstarejši mrlič, ki je v tej župniji umrl, je bil 89 let star. 11 oseb je umrlo v starosti nad 80 let, pa čez 70 let. V tej župniji so torej povprečno umirale samo stare osebe.

Šentpetrska župnija

Je letos končno izgubila pravico do starega naslova »kmečke fars«. Skoraj vsa župnija je namreč sedaj v veliki Ljubljani. Župnija šteje še vedno 20.000 duš, čeprav je pred kratkim odstopila novi župniji sv. Cirila in Metoda 2000 duš. Ko se je Ljubljana povečala, je samo v tej župniji prišlo pod mesto 8000 duš, zunaj mestnih mej pa je v tej župniji ostalo še 2000 duš in sicer po Posavju v vaseh Tomačevu, Jarše, Smartno in Hrastje pa tudi okrog 1000 duš. Verniki na Posavju in pod Golovcem so že vložili prošnje za lastne župnije, v novo priključenih Mostah pa so letos dobili novo cerkev ter vztrajno delajo za ustanovitev lastne župnije. Za lastno župnijo se pripravljata tudi Štepanja vas.

Porok je bilo v tej fari 181, skoraj sami domači pari. Najstarejši ženin je bil star 76 let, v zakon pa je dobil 20-letno ženo. Neki drugi 70-letnik, ki se je tudi poročil s tako mlado nevesto, je po treh tednih zakona umrl. Župniku se je posrečilo, da je spravil v zakon 17 konkubinarnih parov. Največjo smolo je imel neki par, ki je bil takoj po poroki pred cerkvijo aretiran — zaradi prepovedanega povratka v mesto. Rojstev je bilo v fari 268, od teh 159 v bolnišnici. Umrlo je 251 oseb, od teh doma 190, v bolnišnici pa 61. Med doma umrlih je bilo 89 moških. Najstarejši je bil neki Jožef Citar, ki je dočkal 92 let. V starosti 10 do 20 let je umrl le eden, največ pa v starosti nad 70 let in sicer kar 82, od teh med 80 in 90 leti kar 30, dokaz, da so ljudje v tej župniji resnično zdravi. Nesrečnih smrti je 7. Glavni vzrok smrti pa je pač: ostarelost. Dobrodelnost je v tej župniji izredno razvita, saj z uspehom deluje kar 5 Vincencijevih in Elizabetinih konferenc.

Župnija sv. Jakoba

Podobne probleme, kakor vse druge župnije v Ljubljani, ima tudi šentjakobska župnija. Ljudje hodijo umirati v bolnišnico, matere gredo v žensko bolnišnico, v fari je mnogo revščine, itd. Toda tudi v tej župniji je opaziti razveseljiv napredek verske vne, pospešenega karitativnega dela in pa tudi izboljšanja zdravja ljudi. Saj so tudi v tej fari umirali največ ljudje nad 80 let stari. Umrlo je skupno 46 oseb (med temi so bili trije samounmori). Najstarejši pokojnik je bil mag. ravatelj v p. Jernej Poltar. Porok je bilo 51, od teh jih je prišlo v farno poročiti le 19 parov. V domači župniji je bilo rojenih 36 otrok, 14 fantov in 18 deklic.

Trnovska fara

pa se postavlja letos z vse drugačnim rekordom. Nevarnost Trnovca za sree je opeval že Prešeren in prav nič čudnega ni, da se je tudi letos prav v Trnovem odločila najmlajša ljubljanska nevesta za sv. zakon. Na poltiefi, kjer so morali izstaviti neke listine, so kar strmeli in niso mogli verjeti: nevesti ni bilo niti petnajst let. Bilo je treba veliko sitnosti, preden so sploh dovolili nevesti v zakon. Njen ženin je bil star 22 let. Porok je bilo drugače v tej fari 80, od teh 9 iz drugih fara. Vedno manj pa je v tej fari otrok, ker gredo skoraj vse matere v bolnišnico. Doma je bilo rojenih 41 otrok, med temi 29 fantov in 12 deklic. Smrti je bilo 48, od teh 23 moških in 25 žensk.

Najstarejši sta bili Elizabeta Rozman in Marija Jager, obe 90 letnici.

Najtežje naloge ima trnovska župnija s karitativnim delom. V fari živi namreč okoli 300 družin, ki jih je treba stalno podpirati. Junaško, toda tudi vztrajno opravljajo trnovski karitativni delavci svoje težko delo.

Župnija sv. Franciška v Šiški

more ob koncu leta prav tako, kakor vse ljubljanske župnije, pokazati na razveseljiv napredek verskega življenja in karitativnega dela, ki je prav tu zelo potrebno. Otrok se je v župniji rodilo 21, 35 pa v bolnišnici. Med doma rojenimi otroki je bilo 17 fantov in 4 dekleta, kar kaže, da kaj kmalu v Šiški ne bo več deklet, ako bodo tam prihajali na svet sami fantje. Doma je umrlo 27 oseb, med temi 14 moških in 13 žensk. Najstarejša umrla je bila stara 90 let. Doma je bilo poročenih 52 parov, v drugih župnijah pa 15 parov iz Šiške. Posebno starih ženinov in posebno mladih nevest v tej župniji ni bilo.

Župnija sv. Cirila in Metoda

je imela letos 12 krstov, rojenih novih Bežigradčanov je bilo seveda več, toda drugi so bili krščeni v bolnišnici. Med otroci je bilo 7 moških in 5 žensk. Porok je bilo 30. Mrličev je bilo 21, med temi 9 moških in 12 žensk. Letos je fara dobila nove orgle, ki so si jih nahajali cerkveni pevci in pevke pod vodstvom g. organista Puša. Naročili so jih sami in sami zbirajo prispevke, da jih bodo plačali. Dosedaj so zbrali že nad 60.000 Din, manjka pa jim še 45.000 Din. Nova cerkev je dobila tudi dve moderni spovednici, ki sta kurjeni z elektriko. Tudi drugače se je letos nadaljevalo olepšanje župne cerkve.

Župnija Vič

Najmlajša ljubljanska fara je metovo Vič. Ustanovljena je bila že l. 1908 ter je tedaj štela okoli 3500 duš, letos pa je bila z viško občino priključena Ljubljani ter je tako postala tudi formalno ljubljanska, ker dejansko je bila že poprej. Sedaj šteje ta župnija okoli 8000 duš.

Letos je bilo na Viču oklicanih sto parov, po-

Mariborske župnije

Maribor, 31. decembra.

Na tri fars se deli mariborsko mesto. Pri vseh treh so danes potegnili sklepno črto v knjigo življenja in smrti ter napravili za leto 1935 bilanco, ki ne zaima samo kmetista. V teh številkah, ki jih objavljamo, niso izražena samo suha dejstva, vsebujejo mnogo več. Dajejo nam vpogled v prenueno srečnih ur človeškega življenja, pa tudi v nešteto trenutkov žalosti in tragike. In povrh še kažejo najzornije ves razvoj mesta ob Dravi, njegov porast in napredek. Od leta do leta so se večale te številke, zastavili jih niso niti časi krize. Le letos so nekani zastale v primeri z lanskimi. Samo pri porokah je Maribor napredoval, ni pa napredka pri rojstvih, pa hvala Bogu, tudi ne pri smrtih. Vseh rojstev je bilo v Mariboru 1155 (lani 1179), vseh smrti 847 (lani 839), porok pa 464 (lani samo 380). Zanimiva je delitev ljudskega gibanja po posameznih župnijah.

Stolna župnija

je prva, gospodska. Mariborski city obsega, ve-

rojenih pa je bilo 70 in sicer doma 64, drugod pa 6. Najmlajši nevesti je bilo 17 let. Umrlo je na Viču 42 oseb, na farnem pokopališču pa je bilo pokopanih 58 oseb (vštevši umrle drugod). Najstarejša umrla je bila stara 88 let, najstarejši moški 86 let. Doma je bilo rojenih 43 otrok, v bolnišnici pa 99. Med rojenimi otroki je bilo 79 dečkov in 65 deklic.

Letos je bilo znatno razširjeno farno pokopališče ter postavljen monumental portal, kjer stoji lep spomenik padlim v vojni. Obhajil je bilo 76.000, kar pomenja 20.000 več, kakor l. 1934. Tudi dela usmiljenja so bila v župniji velika, kar izpričuje Vincencijeva konferenca in Mladinsko zavetišče, ki pozimi oskrbuje okoli 100 otrok.

Bolnišnica

je dejansko največja fara v Sloveniji. Po podatkih iz njenih matičnih knjig moremo trditi, da nikjer ni v Sloveniji toliko krstov in toliko smrti. Zlasti od l. 1923., odkar obstoja ženska bolnišnica, izkazujejo knjige bolnišnice redno več rojstev, kakor smrti. Tik pred zaključkom leta je ženska bolnišnica dosegla nepričakovan, a razveseljiv rekord, namreč 2000 rojstev. Do konca leta pa beleži ženska bolnišnica 2030 rojstev, med temi 1921 katoliških otrok, ostali so drugoverci. Po večini so otroci dečki. Mrtvorojenih je bilo 61, kar je malo, več pa je bilo slabotnih otrok, ki so takoj po rojstvu umrli. Umrljivost novorojenčkov pa znatno pada. Nezakonskih otrok je bilo 270, torej ena sedmina. Med otroki je bilo 426 Ljubljancov, torej dobra petina, vsteti pa so samo otroci iz starega pomeirja Ljubljane.

Umrlo je v bolnišnici 799 oseb, to je 60 več kot lani. Sem so prišeli tudi umrli v ženski bolnišnici, v umobolnici in v zavetišču sv. Jožefa. Med umrlih je bilo 234 Ljubljancov. Vzroki smrti so običajni, največ jetika, rak, srčne bolezni in razne poškodbe. Mnogo je bilo zlasti smrti zaradi davice in griže, zlasti zaradi epidemije na Dolenjskem meseca oktobra. Posebno stari ljudje pa v bolnišnici ne umirajo, ker je bolnišnica pač daleč premajhna, da bi sprejemala tudi ljudi, ki ne boleloja za drugo boleznijo, kakor za oslabelostjo. Bolnišnica se dejansko spreminja le v nekoliko zasilno preiskovalnico in ambulančno obvezovalnico. Morda pridejo tudi za ljubljansko bolnišnico kdaj boljši časi.

čina trgovin in pisarn je v njenem območju, najlepših stanovanjskih hiš in luksuričnih vil v predelih pod Kalvarijo, okrog parka, ob Vrbanovi cesti in v Koroškem predmestju. Le dolgi ob Dravi in ob dolgi Koroški cesti se raztezajo četrti bede in siromaštva, v katerih pa je največ življenja. Tu se rodi največ otrok, umira največ ljudi in se eno zanimivo-t ima stolna župnija. S porodi in krsti zalaga večino Maribora in cele okolice. V njenih mejah se nahaja poročnišnica pod Kalvarijo v Vinarski ulici. Zanimivo je še to, da se večina mladih Mariborčanov ne rodi več v mestu. Poročnišnica spada namreč že v občino Košake. Zaradi poročnišnice je imela stolna župnija krstov 813, in sicer se je narodilo 450 fantov in 367 deklic. Od tega 367 zakonskih, 250 pa nezakonskih. Od vseh teh novorojenčkov pa odpadeta na stolno župnijo samo jedva 102 (pred desetimi leti še 187!), na magdalensko 150, na frančiškansko 65 in na po-deželjske kraje 500. Porok je imela stolna župnija 85, smrtnih slučajev pa 181. Lani so iz-gledale te številke: rojenih 904, smrti 176.

porok 65.

Življenje v župniji Matere Milosti.

ki jo upravljajo oo. frančiškani, je potekalo: rojstev 91, porok 169, mrtvih 119. Lani je bilo 84 rojenih, 115 mrličev in 135 poročenih parov. Pri rojstvih in mrličih tedaj skoro nobene iz-premembe, pač pa pri porokah. Pri oo. frančiškanih mladi pari radi stopajo pred oltar. Skoro vedno so prvačili s porokami v mestu, letos so jih pa posekali pri magdalenci.

Župnija sv. Magdalene

se ponša, da je največja v vsej lavantinski škofiji. Ima pa tudi najvišje leine prirastke na porodih, porokah, predvsem pa prvači v smrti. V njeno območje spada namreč bolnišnica, kjer se dogajajo smrti vsak dan. Rojstev je bilo pri Magdaleni 259 (151 dečkov, 128 deklic), lani 286; smrti 547, od tega 286 moških in 261 žensk (lani 580), porok pa 210 (lani 180).

Stolna župnija v Mariboru šteje 11.014 duš, frančiškanska 12.951, magdalenska pa 25.591 duš.

Celje

Celje, dne 13. decembra 1935.

Podajamo obračun župnije sv. Danijela v Celju, ki je druga največja župnija v lavantinski škofiji. Vsakoletni pregledi o gibanju prebivalstva v župniji nam podajajo najlepšo sliko o stanju župnije same, o napakah, ki jih je treba odpraviti in o potrebah, ki jih zahteva čas, če hočemo, da bo tudi fara kot posebna družabna edinica korakala s tek m časa naprej.

Suhoparne številke, ki smo jih dobili iz žup-nijskih matic, nam pripovedujejo, da smo zad-nje leto v vsakem oziru napredovali — imeli smo več rojstev, več smrtnih slučajev in več porok kakor pa prejšnje leto. Rodilo se je leta 1935, v celjski fari 580 otrok (prejšnje leto 542). Od teh je bilo dečkov 310, deklic pa 270; dečkov iz domače fare 167, deklic 150, dečkov od drugod 143, deklic 120. Veliko otrok se namreč rodi v bolnišnici, letos čez 300 in med temi je večina tujih. Nezakonskih je bilo 143 ali skoro ena četrtna, domačih 52, tujih pa 91. Zelo veliko je število mrtvorojenih v tem letu 35, že tekom leta je pa umrlo 41 otrok, kar je gotovo posledica razvrzanih gospodarskih in so-cialnih razmer, v katerih živimo. Število mrtvo-rojenih in tistih novorojenčkov, ki so umrli v prvem letu starosti, znaša v odstotkih izraženo 13%, kar ni nič kaj razveseljiva številka.

Umrlo je v letu 460 oseb (prejšnje leto 438). Moških je umrlo 251, žensk 209. Do-mačih moških je bilo 151, domačih žensk pa 118, tujih moških 120, tujih žensk pa 95. Naj-starejša župljanka, ki je umrla, je bila Lucija Glinškova z Zg. Hudinje. Umrla je v 97. letu starosti.

Poročenih je bilo 145 parov, med temi 14 tujih parov. Lansko leto je bilo poročenih v Celju 159 parov. Najstarejši ženin je bil star 70 let, najstarejša nevesta 61 let, najmlajša ne-vesta je bila stara 16 let, medtem ko pri že-ninih glede mladosti ne moremo ugotoviti no-bene posebnosti, da bi kaj preveč silili v za-konski jarem.

Če primerjamo med seboj posamezne šte-vilke, vidimo, da tako v rojstvih kakor smrtnih slučajih prevladuje moški spol.

Slovenjgradec

V mestni župniji Slovenjgradec je bilo v letu 1935 rojenih 50 (+3), umrlo jih je 100 (+39), do-mačih 11, drugo tuje v bolnišnici. Poročenih 10 parov (+1). Sv. obhajil podeljenih 26.000 (+4000).

Javna dela v Ljubljani v letu 1935

Urajava Ljubljanice

Bilo je to največje javno gradbeno delo pre-teklega leta in je lepo napredovalo, čeprav je trdila Dukič & Co. zaradi nekaterih formalnostih pri centralnih oblastvih začela z deli šele meseca junija. Struga Ljubljanice je zbetonirana od za-časnega jezua pod Novim trgom do izliva Gradašice. Veliko zapornico, ki je stala tam več let, so konec oktobra podrli, porabljuje tramove in drugi material pa porabili za zgradbo nove velike za-pornice na Špiči. Obenem s poglobitvijo in beto-niranjem struge v Ljubljani je trdila izvršila tudi uravnavo bregov na levem bregu Ljubljanice od izliva Gradašice navzgor do Opekarskega mo-stu ter zgradila pod mostom ob izlivu Gradašice in na desnem bregu Ljubljanice nad nekdanjo za-pornico v dolžini 20 m betonirane obrežne zidove.

Izkopano zemljo in ilovico so prevažali delo-ma vozniki tudi to leto na novo cesto, ki se na-sipa za opuščnim pokopališčem sv. Kristofa spo-redno z Linhartovo cesto. Deloma se je material spjel na posebnih, v ta namen zgrajenih začas-nih tirih ob Gradaški in Dobrilovi ulici navzgor do Kolezije, kjer se je zasul in uravnil svet ob levem bregu Gradašice in v ves močvirni, ker preniško ležeči del Lepega potu od Verstovškove ulice do Finžgarjeve vile.

Med poglobljevalnim delom so v Ljubljani strugi meseca septembra malo pod šentjakobskim mostom naleteli na pilote starega rimskega mostu, ki je vezal bregove Ljubljanice med Šiško ulico in Urbančovo hišo št. 16 na Bregu. Izkopali so tudi nekaj rimskih novcev in izredno dobro ohranjen rimski volvini kamen, ki je ležal v strugi pod Novim trgom.

Vreme je bilo deloma zelo naklonjeno, le proti koncu oktobra je nastopilo močno deževje in so narastle vode zabranile podjetju, da je dokon-čalo zadnjih par metrov betoniranja pod zapornico ob izlivu Gradašice; vrh tega je voda na le-vem bregu Ljubljanice izpodmela in porušila maj-hen kos starega, l. 1931 zgrajenega obrežnega zidu.

Okoli 10. decembra se je podjetju Dukič & Co. še posrečilo postaviti tudi zgornji del zapornice na Špiči, tako da mu bo mogoče pričeti pogloblje-valna dela pomladi 1936 ob trnovskem »Jeku« ž v izvršeni strugi.

V splošnem smo napravili glede uravnave Ljubljanice v preteklem letu dober korak naprej.

Cestna dela

V preteklem letu sicer ni bilo toliko in tako obsežnih cestnih ureditev kakor l. 1934, vendar se je storilo spričo omejenih denarnih sredstev, ki so bila mestu na razpolago, še precej. V prvi vrsti je tu omeniti dokončno asfaltiranje Bleiweisove ce-ste od Aleksandrovo do Gosposvetske ceste. Delo

je izvršila zagrebška tvrdka Antun Res že v po-letnih mesecih. Neurejeni pa so ostali pločniki pred Narodnim domom in ob vilah do Delavskega doma. Z majhnimi kockami iz pohorskega granita, ki ju je dobavilo podjetje Jožeta Lenarčiča, se je tlakoval zadnji konec Sv. Petra ceste od Fugner-jeve ulice do Hrvatskega trga, spodnji del Fugner-jeve ulice in spodnji del Ambroževke trga. Tam so naposled vendarle uredili pločnike ob Röger-jevi hiši, zdaj čaka tlakovanja le še najhen del Poljanske ceste od Dežmanove hiše mimo Lichten-thurnovega zavoda do Marijanišča. Delno se je tlakoval začetek Streliške ulice ob vogalu vrtnega zidu finančnega ravnateljstva. Da delo ne bo po-lovičarsko, bo treba prihodnje leto tlakovati tudi še vzhodni del cestišča na Krekovem trgu pred poslopjem finančnega ravnateljstva in tako zve-zati že izvršena tlakovanja na obeh straneh Man-jša tlakovalna dela so se izvršila na Jurčičevem trgu in Pod Trančo. Tu se je spravila gladina ce-stišča v sklad z novim Cevljarskim mostom. Zato so morali na obeh straneh Tranče obnoviti asfalt-ne pločnike.

Nove asfaltirane pločnike so napravili tudi na obeh straneh Gledališke ulice od Gosposvetske ceste do Puharjeve ulice, prav tako tudi v zgorn-jem delu Igriske ulice. Nove cestne robnike so položili na levi strani Gregorčičeve ulice od Gra-dišča do Igriske ulice. Taki robniki pa so potrebni tudi še na Cankarjevem nabrežju, na Sv. Petra nasipu, Pred Prulami, na Krakovskem nasipu, ob spodnji Dobrilovi ulici itd.

Od regulacije je bila najvažnejša razširjenje spodnje Emonske ceste pred trnovskim mostom. Tam so staro pritično Špetičevo hišo jeseni po-drli in odprli pot novi regulaciji črti, ki pa gre tudi po precejšnjem delu krakovskih vrtov. Pro-spekt na trnovsko cerkev in most je sedaj prav lep in dostojen. Na križišču Tržaške, Groharjeve in Askerčeve ceste so trikot med njimi lepo ura-vnali, transformator podrli in napravili tam majhen, a čeden park. Regularni in dvignil se je, kakor je bilo že omenjeno, spodnji del Lepega potu proti Gradiščici. V zvezi z uravnavo Ljubljanice se je tudi Trnovski pristan do Opekarske ceste precej zožil, stoletna »Jelovskova šupa« ob Opekarskem mostu, predelana izza l. 1927 v stanovanjske na-mene, pa podrla. Nasipavanje nove sporedne ceste med Linhartovo cesto in opuščnim pokopališčem pri Sv. Kristofu je dokaj napredovalo. Kakor vse kaže, bodo prihodnje leto dospeli na »drugi breg« ob Robbovi cesti. Neverjetno je, koliko materiala se porabi za to novo cesto, saj pa leži tudi 4 m nad okoliškim svetom!

Ker je Vič danes že del velike Ljubljane, je treba omeniti, da se je Večna pot od Strelišča do Ceste IX lani znižala in uravnala in so ji uredili tudi levi banket. Uravnava ceste se je to leto nada-ljevala po izdatni korekturi bivšega klanca do Herzmarskejeve vrtarje. Tu čaka mestno občin-a najtežje delo: odprava velikega klanca, ki ga bo

treba preložiti nižje v smeri proti Glinščici. Sploh bo treba vso Večno pot, ki leži sedaj povsem v ljubljanski občini, izdatno razširiti in temeljito fundirati.

Izmed kanalizacijskih del je bilo najvažnejše podaljšanje glavnih odvodnih kanalov pod Vrazo-vim trgom do Lipičeve ulice na eni in pod Am-broževim trgom do stare cukrarne na drugi strani. Tudi v Šiški in v bežigrskem okraju se je ka-naliziranje nadaljevalo.

Nasadi in parki

V tivolskih parkih in nasadih se preteklo leto ni mnogo spremenilo. Ribniak pod Tivolijem se je poglobil in očistil, na spodnjem koncu proti želez-nici tudi deloma zasul: vode pa še niso zopet spu-stili vanj. Močvirni trikot med podaljšano Puhar-jevo ulico in cesto, ki drži od Velesejma proti Tivoliju, se je z materialom, ki so ga pridobili pri uravnavi Bleiweisove ceste, postopoma zasipal. Zdalj so ga že dve tretjini zasuli. Ko bo nasipanje, ki je mestoma do 1 m visoko, končano, mislijo ta prostor preurediti v otroško igrišče, kjer bi se otroci po mili volji lahko igrali. Takega igrišča, žal, doslej v Ljubljani ni, medtem ko so druga me-sta to vprašanje že davno uredili.

Tudi na Gradu so dela okoli stare Metčanske bastije le prav malo napredovala. Pobočje proti jugozahodu so dokončno uredili in posejali s travo, tako da je zopet zeleno kakor prej, zapadni del nove poti se je utrdil in posul s peskom, na okrog-lišču so postavili znane, po Plečnikovih načrtih izdelane »kiklopske« klopi, ki utegejajo vendar ne-kaj časa kljubovati kulturnim prizadevanjem naših ponočnjakov. Na Zoisovi cesti se je poskus, zasa-diti mecesne, ponesrečil: mlada drevesca so vidno hiral in se slednjeje posušila. Sploh se tudi drugod opazuje, da v mestu samem niso ugodna tla za igličasto dreve, Morda bi ne bilo napak, zasadi ti na Zoisovi cesti rdeči trn in ga formirati po načinu akacij ali pa lepo pa lepo cvetočo in odorno Waigeljano. Tudi poskus, poizvesti spodnji del Novega trga z vrstami mladih javorov, se ni po-sebno obnesel, vsaj kar se tiče vrste dreves na levi strani. Tam se vrši živahen vozovni promet, posledek med drevesi pa je preozek in tako so nekatera drevesca že zelo poškodovana. Treba bi bilo odstraniti itak nepotrebni plinski kandelaber in del robnikov ob začetku Cevljarske ulice, da se usmeri vozovni promet bolj na levo, Plinska luč bi se pa lahko prestavila na vogal Naglasove hiše.

Naposled je treba še omeniti, da se je prostor pred Rimskim zidom na Mirju kar čedno uredil s travnatno rušo, obdano z granitnimi robniki. V pre-sledkih so postavljene močne klopi iste konstruk-cije kakor na Gradu. L. 1935 so začeli tudi ureje-vati severni del Rimskega zidu proti Tehnični srednji šoli in odkopavati pobočje ob njem. Dela napredujejo zelo počasi in le na spodnjem koncu se kažejo že oblike zidu, ki je mnogo bolj ohranjen ko na južni strani.

Ivan Avsenek:

Vojno gospodarstvo - brez vojne

Posamezna narodna gospodarstva so tekoma leta 1935 z uspehom nadaljevala delo na uničenju zadnjih zvez s svetovnim gospodarstvom. Anglija tiho in skoraj nevidno in neslišno izpopolnjuje svojo carinsko zaščito, v gospodarskih odnosih z druge republike pa že začenja eksperimentirati z različnimi kvotami, kontingenti, preferenciali, kompenzacijami itd. Doživlja seveda ista presečenja kot druge države. Francija podreja svojo gospodarsko politiko boju za ohranitev zlatega franka na dosednji zlati pariteti. Kdo bi ji zameril, če ne izbira pri sredstvih in brez obzira pretrga vsako gospodarsko vez s svetovnim gospodarstvom, če se ji zdi le malo nevarna po svojem vplivu na francoski frank. To razumljivo brezobzirnost čuti vsaka država po svoje, mi n. pr. v vprašanju izseljenosti in v vprašanju kreditov. Nemčija v kliringu, Švica v kontingenti itd. Nemčija se je dejansko izločila iz mednarodnega gospodarstva. Povezana je s svetovnim gospodarstvom samo še s 30 markami. Toliko nemškega denarja namreč človek lahko brez vsakega dovoljenja prinese ali odnese čez nemško mejo. Preko 30 mark pa ni več svobode; za vsak znesek nad 30 mark bodisi v denarju, bodisi v blagu, mora še neko v neki obliki iskati dovoljenje ali vsaj prijaviti oblasti vrednost v obračun in evidenco. S čudovito naglostjo pa koraka Italija za Nemčijo. Brez ozira na sankcije bo Italija kmalu prav tako rahlo povezana s svetovnim gospodarstvom kot Nemčija, če ne še rahleje. Rusija pa stoji slejkoprej na stališču, da ji je svetovno gospodarstvo potrebno samo toliko in takrat, kadar mora tam kupiti blago, ki ga sama še ne izdeluje. Takega blaga pa je od leta do leta manj.

O manjših in malih državah se pa ne da veliko reči. Posnemajo vzglede velikih z večjo ali manjšo spretnostjo, z večjim ali manjšim uspehom. Tudi naša država plava s tokom. Dobro smo izdelali devizno zaporo, vedno pogostejše pa se pojavljajo izvozne in uvozne prepovedi, sistemizirajo se kvote, kompenzacije, preferenciali in kontingenti.

Zanimivejši in nujnejši postaja zato vprašanje: kam pa stremijo ta, mednarodnih gospodarskih vezi oproščena narodna gospodarstva. Odgovora na to vprašanje pa ne dasta ne nauk o narodnem gospodarstvu, ne praksa o gospodarski politiki. Odgovor na to vprašanje dajo samo ideologije, ki prevladujejo v javnih mnenjih in v javnem življenju v posameznih državah. Med seboj so si te ideologije v mnogem podobne, v mnogem različne. Podobne so si predvsem v poudarjanju skupnosti, državne skupnosti, ljudske skupnosti, narodne, stanovske, razredne skupnosti itd., kar pomeni zmanjševanje svobode in osebnih nazorov in v osebno gospodarskem udejstvovanju. Različne so si v intenziteto poudarjanja skupnosti. So ideologije, kjer se osebnost z vsemi svojimi pravicami kar vtopi v skupnost, ker skupnosti pripada vse, kar ni izrecno pridržano osebnosti. So pa zopet ideologije, ki stavijo osebnost na prvo mesto in jo omejujejo v svobodi njenih nazorov in njenega udejstvovanja le toliko, kolikor je za obstoj skupnosti potrebno. Med obema skrajnostima pa je v praksi in življenju vedno polno kompromisov in prehodov.

Kakršne so torej ideologije, taka so stremiljenja in cilji posameznih narodnih gospodarstev. Oglejmo si jih v glavnem! Države z najrazvitejšimi ideologijami so gotovo Rusija, Nemčija in Italija. Primat skupnosti je tam izveden do skrajnosti in popolnosti. Skupnost ne pozna tam ne obzira do osebnosti, ne ozira do svetovnega gospodarstva. V svojem udejstvovanju je torej čisto svobodna, tudi v gospodarskem. Kam pa meri njeno gospodarsko udejstvovanje?

Vse gospodarsko udejstvovanje v teh treh državah gre za tem, da usposobi skupnost — ne osebnosti! — za take cilje, ki z gospodarstvom nimajo nobenega neposrednega stika. Rusko narodno gospodarstvo je n. pr. koncem koncev usmerjeno na to, da bo pomagal razširjati komunizem z ognjem in mečem, če prej ne bi šlo zlepa. Celokupno rusko narodno gospodarstvo je podrejeno ideji o razširjanju komunističnega družabnega reda. Blagostanje posameznika in njegova dobrobit je postranska stvar — saj je posameznik izgubil ob svoji osnovni gospodarski pravici iz kapitalističnega družabnega reda: svoboda konsumna in svoboda dela. Kaj boljšega mu komunizem ni mogel in ni hotel dati. Tudi če bi bil to zmogel, bi mu tega ne hotel dati, kajti komunistično gospodarstvo ima edino le namen in cilj, da služi le skupnosti in njenim težnjam po razširjanju komunistične ideologije. Po isti poti korakata tudi nemška in italijanska narodna gospodarstva, četudi ne mislita na isti cilj, pa naj se na zunaj otepa ta še tako močno teh in podobnih tendenc. Svoboda konsumna: treba je le prebiti v nemškem in italijanskem dnevnem časopisu nepregledne sezname najrazličnejših omejitev konsumna, zapovedanih in na komando prostovoljnih, treba je prisluškovati debatom o kartah, o pomanjkanju tega in onega blaga, treba je opazovati razvoj cen na drobno in na debelo, potem se človek šele zave, kako zelo je že omejena svoboda konsumna. Navaden človek čuti to šele po ovinku: realna vrednost njegovega dohodka in služba pada. Svoboda dela: v Nemčiji je že močno opesala, v Italiji je začela pojemati. Dedne kmetije, zapora v obrtih je načelo »voditelja« v industriji, prikladni delavski sindikati, koristi judovske zakonodaje za Arice, v vsem tem tisti tendence, naj si sicer vsakdo trenutno pomaga, kolikor si more, — če je namreč po vladajoči ideologiji tega sploh vreden —, ko pa obsesti, naj tam sedi in sedijo tam tudi njegovi potomci. Kmet naj ostane kmet, delavec seveda delavec, — izvoljenec usode pa — izvoljenec.

Skratka: z obeh strani, s strani konsumna in s strani proizvodnje se ravnokar našeta narodna gospodarstva razvijajo v gospodarstvo s kastami. Namesto stanov in razredov dobimo — kaste!

So pa še države, kjer se načelo svobodnega udejstvovanja posameznika še krepko brani proti načelu poudarjene skupnosti. Anglija, Francija in Severna Amerika imajo sicer samostojna in zaokrožena gospodarstva, vsaka po svoje, toda osnovne smernice njihovega gospodarjenja temeljijo na istih načelih: ni osebno podrejena skupnosti pa tudi skupnost ni podrejena osebnosti, obe sta torej enako važni za državo. Zato je treba, da se odnosi med osebnostjo in skupnostjo uredijo tako, da ni nobene nadvlade in da se doseže čim večja harmonija med obema. To je samo po sebi vse skupaj res prav lepo, toda težko dosegljivo, po navadi le po dolgotrajnem eksperimentiranju in po mnogih napakah. Poizkusi in napake, to so značilne poteze v angleškem, francoskem in severnoamerikanskem gospodarskem življenju. Koliko smo jih videli v zadnjih letih! Anglija je pustila pasti zlato pariteto svoje valute, je z ottawskimi sporazumi hotela ustvariti neke vrste imperijalno narodno gospodarstvo, je z nizko obrestno mero poživila domačo proizvodnjo, je začela z močnim stavbenim gibanjem, je na splošno res dvig-

nila domače blagostanje, toda z razvrednotenjem svojega denarja je dopustila padec cen v zlatu in na ta način podaljšala krizo, ottawski sporazumi so se kmalu pokazali kot napaka, nizka obrestna mera je res pomagala angleškemu gospodarstvu, zato pa povzročila povsod izven Anglije močna valutna gibanja. Amerika je razvrednotila dolar, je namenoma skozi štiri leta operirala s proračunskimi primanjkljaji, je radi tega naredila v 5 letih 14 milijard dolarjev dolga, je trgovala s poljedelskimi pridelki na debelo in zgubila pri tem seveda na sto in sto milijonov dolarjev, vbrizgavala milijarde v kreditni sistem, vse sami ekspresimenti, uspeli in neuspeli, kako zaposliti brezposelne, zboljšati zaslužek zaposlenim in postaviti na noge prezadolžene, Francija se pa že dolgo let lunasno bori za svoj dosednji zlati frank in tej borbi podreja vse svoje gospodarstvo. Če le sluti, da je kje kakšna nevarnost za frank, takoj sledijo gospodarski ukrepi. Skušnje in sredstva carinske in trgovske politike, deflacija v cenah, stroških in mezdah, zniževanje javnih proračunov, podreditve denarnega trga kapitalnemu, boj proti proračunskim primanjkljajem; vsi ti poizkusi smatra se niso doslegli — frank še ni čisto trden. Bog ve, če ga bodo. Morda jih bomo morali že v bližnji bodočnosti smatrati za napake.

Pri vseh svojih gospodarskih težavah pa te tri države ne izgube nikoli smisla za ravnanje v odnosih med skupnostjo in osebnostjo. Ta prirojeni čut za ravnanje jih varuje pred radikalnimi socialnimi in gospodarskimi novotarijami, zato so postale v zadnjih letih revne na radikalnih načrtih, kako ozdraviti gospodarstvo. Kar namreč hočejo preizkusiti, mora imeti prej odobrite svobodnega javnega mnenja, tega naimočnejšega orožja osebnosti in boju proti skupnosti.

Skratka: francosko, angleško in severnoamerikansko narodno gospodarstvo, vsa so čim dalje bolj neodvisna od svetovnega gospodarstva. Spostujejo pa še skoraj v polni meri pravice osebnosti, posebno v kreditnem sistemu, zato spreminjajo svoja gospodarstva zelo počasi in oprežno in še to samo tam in takrat, kadar mislijo, da bodo take spremembe povišale gospodarsko blagostanje posameznika.

Med tema dvema skupinama velikih držav z izrazito ideologijo pa plava cela vrsta držav, ki nimajo nobene izrazite tendence v svojem gospodarstvu, ampak se nagibajo sedaj sem, sedaj tja, kot jim to narekujejo trenutni državni in gospodarski interesi. Kadar ne vedo, kam bi usmerile svoje gospodarstvo, si na hitro izposodi idejo ekonomskega nacionalizma in jo skušajo oživiti z vsemi sredstvi, ki jih nudi moderni merkantilizem.

Približala pa se je med letom nevarnost nove vojne. Vojaske vaje po Sredozemskem morju in na kopnem po Afriki so nategoma zasakale gospodarstvo v vsaki državi po svoje iz tula. Kjer je bilo gospodarstvo že do sedaj popolnoma pod vplivom državne politike, tam se je ta odvisnost potenciala do viška. »Državna obramba je potrebna, ne pa mast in maslo,« tako poučuje Nemce dr. Götts. Podobno govori Stalin in Mussolini. Kjer pa v gospodarstvu še prevladuje načelo osebnosti, tam sicer ne slišimo podobnih gesel, zato pa se v vojne svrhe mobilizirajo milijardna posojila: v Angliji 25, v Franciji 6 in v Ameriki 100 milijard dolarjev. Vseh vezi s svetovnim gospodarstvom oproščena narodna gospodarstva, ki so imela prej namen, da svojo na novo pridobljeno neodvisnost porabijo za dviganje blagostanja in lastni državi in v to svrhu izrabljajo vsa sredstva moderne avtar-kije, so kar čez noč postala vojna gospodarstva. Građi in spopolnjuje se vojna industrija z neverjetno naglico, skladišča važnih sirovin (bombaža, kovin, nafte itd.) so nabito polna, »civilna« produkcija se brez usmiljenja in brez obzira omejuje, če to zahteva vojna industrija, promet s kapitalom od države do države je pod najstrožjim nadzorom, omejen na najnujnejše ali pa celo prepovedan, racionalizacija proizvodnje in konsumna se vrši strogo po potrebah vojnega gospodarstva. Komur to ne ugađa, mora molčati. Kar je zlata v rokah emisijskih bank, ne služi več za kreditiranje gospodarstva, ampak v vojaške svrhe, če ga zmanjka, se nasilno rekvirira, kar pa ga je res še svobodnega, pa beži iz previdnosti iz Evrope v Ameriko: kljub temu da gospodarstvo Severne Amerike ne vzbuja povsod zaupanja, se je tam nabralo že za 500 milijard Din zlata! Zato pa grozijo v marsikateri evropski državi že s popisi zalog in s kartami za hrano, kar je za navadnega človeka še najvidnejši znak vojnega gospodarstva.

To vojno gospodarstvo pa ima še posebno posledico: v vsaki državi se prenašajo gospodarsko važne proizvodnje iz nevarnih v varne kraje, n. pr. iz obmejnih krajev v notranjost države. Prej je bilo takih gospodarsko važnih stvari malo, n. pr. vojna industrija, težka industrija, kemične stroke itd., pod pritiskom vojne nevarnosti pa je postalo že skoraj vse gospodarsko važno in beži iz nevarnih obmejnih krajev v notranjost države. Ob robu državnih mej nastajajo gospodarske puščave, kjer je ostalo le to, kar je tam že davno zraslo s krajem, ali pa se ne da preseliti, novih pritokov gospodarskega življenja pa tam ni. To je pojav, ki je posebno važen za Slovence, ki živimo ob robu treh državnih mej, ki se ob njih vseh razvija gospodarstvo po istem načelu. Je pa to hkrati za nas tudi najvažnejši problem, ki mu bomo morali posvetiti vso pozornost, da nas ne zadušijo.

Baša zvišuje glavnico. Z odlokom ministrstva trgovine in industrije z dne 21. decembra 1935 je odobren sklep skupščine delničarjev tvrde »Baša, jugoslovanske tvornice gume in obutve, d. d., Boro, da se poveča glavnica od 20 na 40 milij. Din. Izdajo 4000 novih prvenstvenih delnic po 5000 Din imenske vrednosti. Sedaj razpisuje upravni odbor vpis novih 4000 delnic za 3. januar 1936 od 11.—18. Pri vpisu se plača 5000 Din in 200 Din za take in stroške. Stari delničarji imajo prvenstveno pravico pri vpisu.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Karo Antonije, neprot. trgovke v Motniku, narok za sklepanje poravnave 29. jan., oglašiti se je do 25. jan.; nadalje je uvedeno o imovini Koserja Svetozara ml., trgovca v Ljubljani (firma Koser Svetozar, trgovina s mešanim blagom v Ljubljani, Mestni trg 11/12), narok za sklepanje poravnave 31. jan., oglašiti se je do 28. jan. Nadalje je uvedeno o imovini Vrenko Josipa, trgovca s mešanim blagom v Brezicah, narok za sklepanje poravnave 4. februar, a oglašiti se je do 30. januarja 1936.

Izpremembe pri »Trgovskem listu«. Lastništvo »Trgovskega lista«, ki ga je izdajala doslej tiskarna Merkur, je z novim letom prešlo v roke novega konsorcijskega, ki ga sestavljajo zastopniki trgovskih in gospodarskih organizacij. Predsednik novega konsorcijskega je zbornični predsednik g. Ivan Jelačin, dočim je za konsorcijski podpisnik na listu dr. Ivan Pless.

Naše borze leta 1935

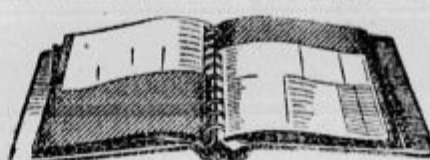
V naslednjem podajamo pregled tečajev državnih papirjev dne 31. decembra 1934 in 1935 na zagrebški borzi:

	1934	1935
7% invest. posojilo	70.00—73.00	76.00—78.50
agrarij	41.00—43.00	45.00—46.00
vojna škoda	335—337	354—356
begl. obveznice	56.00—57.00	60.00—61.00
dalmat. agrarij	—	60.00—61.00
8% Bler. posojilo	64.00—66.50	78.00—81.00
7% Bler. posojilo	56.50—56.75	70.25—70.50
7% pos. DHB	65.00—65.50	75.00—77.00
7% stab. posojilo	—	76.00—81.00

Pričujoča tabela nam kaže, da smo dobili na naše borze dva nova papirja. Faktično smo dobili tri nove papirje, med katerimi pa 5% srednjeročne obveznice za javna dela nimajo pomena, ker se nahajajo v čvrstih rokah in se njih tečaj giblje med nominalno. Pač pa ima uvedba tega papirja na naše borze pomen mogoče za kasneje, ko bi se krog interesentov za te papirje povečal. Počeniš s 13. majem so začele naše borze kotirati tudi jugoslovanske transo 7% stabilizacijskega posojila iz l. 1931. Ta transa obsega 62.776.000 francoskih frankov, razdeljenih v obveznice po 1000 franc. frankov, katerih kuponi zapadejo 1. junija in 1. decembra vsakega leta. Nadalje je bilo na naših borzah uvedeno kotiranje novega tipa agrarnih obveznic, ki so ravnokotako 6% kot so begluške obveznice, ker pa služijo za ureditev agrarnih odnosov v Dalmaciji, jih imenujejo 6% dalmatinske agrarije ali dalmatince. Kot je razvidno iz službenih listov naših borz, je tega papirja v obtoku za enkrat za 76 milijonov Din. Uvodni tečaj tega papirja se je — razumljivo — gibal na isti višini kot tečaj begluških obveznic.

Tečajni državnih papirjev so se v splošnem držali dobro. Najnižji tečaj so bili v splošnem zabeleženi od srede leta 1932 do srede leta 1933. Od tedaj naprej pa stalno naraščajo. Posebno so doživeli skok v prvih mesecih leta 1934, zaradi tega, ker je bil izpremenjen način amortizacije teh papirjev. Drug znanjši dvig pa je nastopil v prvih mesecih letos, najbrže radi intervencije na borzah, deloma pa radi gospodarskega optimizma, ki je tedaj zavladal na naših borzah. Tja do oktobra so se tečaji držali dobro, tedaj pa so radi političnih vzrokov zopet popustili, pa tudi intervencije ni bilo. Kmalu pa se je položaj obrnil na bolje in proti koncu leta so se tečaji dobro držali, čeprav ni bilo intervencije. Tako so bili na koncu l. 1935 tečaji znatno višji kot so bili na koncu leta 1934, vendar pa še ne dosegajo stanja v drugi polovici 1930 in v prvi polovici 1934, ko so dosegli najvišje stanje.

Promet na naših borzah je bil 1935 znatnejši kot je bil 1934. Znašal je v prvih 10 mesecih 1935 v efektih 374 milij. lani v prvih 10 mesecih pa 357 milij. Din. Prometa v devizah je bilo 1935 v prvih 10 mesecih 1.262 milij. Din, dočim je znašal v istih mesecih leta 1934 samo 1.078 milij. Din. Zlasti je bil znaten promet v zadnjih mesecih proti koncu leta 1935, ko se je uvedla kupčija z lirami in nemškimi markami.

Agrippa, švedska kartoteka v obliki knjige, nudi vsakemu podjetju najhitrejši in najsigurnejši pregled v knjižničarstvu. Ker se razven patentiranega mehanizma izdeluje vse doma, se je pocenila ta kartoteka za 50 %.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

M. Tičar

Ljubljana, Šelenburgova ulica 1, kjer dobite tudi vse pisarniške in tehnične potreščine v največji izbiri in po najnižjih cenah.

Izvoz predvaja iz CSR v klirinške države. Zaradi ukinitve uvoza iz Italije mora naša tekstilna industrija nabavljati si potrebne sirovine, zlasti bombažno predvajo, ker pri nas prevladuje tkalnice, iz Češkoslovaške. Ker pa mora naša Narodna banka uvožen surovi bombaž plačati v devizah, dočim iz klirinških držav ne dobi, poročajo sedaj iz Prage, da je uradno določen kontingent za izvoz bombažnih predvav v Romunijo, Jugoslavijo, Avstrijo in Bolgarijo na 8.5 milij. Kd mesečno, dočim znaša letni kontingent za lanena predvava 20 milij. Kd. Za česano volneno predvavo znaša mesečni izvozni kontingent v Jugoslavijo 1.5 milij. Kd.

Pregled dogodkov v gospodarstvu l. 1935

- Januar**
3. Dovoljeno objavljanje tečaja dinarja v Curihu.
 4. Odložitev pobiranja razlike pri pridobitni.
 15. Podreditev vseh privilegiranih denarnih zavodov finančnemu ministru.
 15. Uvedba notacij deviz s primom.
 18. Uredba o likvidaciji revolving kreditov.
 26. Nova ureditev obrestne mere (maksimiranje na 8 oz. 10%).
- Februar**
1. Narodna banka zniža obrestno mero v eskontu od 6.5 na 5%.
 4. Zaščita kmeta podaljšana do 1. septembra, znižanje obrestne mere za kmečke dolgove, izločitev zadrug.
 5. Davčne olajšave za kraje brez katastra. Znižanje zemljarine. Uredba o izvajanju javnih del (za 1 milijardo Din).
 15. Dovoljena sanacija Jugoslov. združene banke.
- Marec**
1. Znižanje potniške tarife na železnicah.
 15. Proračunske dvanajstine za dobo od 1. aprila do 31. julija.
 29. Znižanje taks za avtobusna podjetja.
- April**
5. Izprememba v banovinskih trošarinah.
 11. Uredba o zaposlitvi tujih državljanov.
- Maj**
1. Narodna banka zniža obrestno mero za blagajniške zapise na 0.75 in 1.5%.
 15. Ustanovitev posebnega sklada za sanacijo bratovskih skladov.
 22. Dovoljen odlog plačil Prvi hrvatski štedionici.
 30. Izprememba uredbe o javnih delih (povečan znesek za 157 na 1.157 milij. Din).
- Julij**
1. Drž. hipotekarna banka zniža obrestno mero za vloge na 4%.
 1. Vpis prve tranše 100 milij. posojila za javna dela.

Odohren odlog plačil. Kmetijsko ministrstvo je odobrilo Hranilnici in posojilnici Sv. Tomaž pri Ormožu, r. z. n. z., za 5 let od 24. oktobra 1935 dalje za terjatve do 3. januarja 1936, obrestna mera znaša 2.5%.

Likvidacija. Gospodarska zadruga v Kokrici, r. z. n. o. z.

Naš kliring s CSR. Na podlagi podatkov češkoslovaške Narodne banke je znašal češkoslovaški aktivni klirinški saldo v prometu z našo državo dne 28. decembra 81.8 milij. Kd, dočim je znašal 29. novembra 1935 83.2 milij. Kd.

Vinski sejem v Ivanjovcu. Dne 7. januarja 1936 bo v Ivanjovcu XI. vinski sejem in razstava. Prijavljena so vina z najznamenitejših hribov in leg ljutomersko-ormoškega vinarskega okoliša in se je letos dogodilo prvič, da močno prevladujejo sortirana vina. Tudi manjši vinogradniki so prišli do prepričanja, da je treba stremeti za tem, da bomo imeli čim več in čim boljših sortiranih vin. Zastopane pa bodo prav vse pomembne vrste, tako poleg šipona in laškega rizlinga beli in modri burgundec, muškadni silvanec, muškati, dišeči traminec, renski rizling, rulandec in zeleni silvanec. Vina so se do sedaj že prav dobro razvila in popolnoma sčistila z malimi izjemami. Vlakovne zveze so z vseh strani zelo ugodne. Razstava je odprta od 8 do 19.

Borza

Dne 31. decembra 1935.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina in Curiha, narasla sta Praga in Pariz, dočim so popustili tečaji Amsterdam, Bruslja, Londona in New-Yorka.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling popustil na ljubljanski borzi na 9.07—9.17, na zagrebški na 9.06—9.16, na belgrajski pa na 9.0250 do 9.1259. Nemška marka je v Zagrebu popustila na 13.90—14.10. Grški boni so notirali v Zagrebu 29.40—30.10, v Belgradu pa 29.65—30.35. Angleški funt je v Zagrebu popustil na 247.43—249.03, v Belgradu pa na 247.05—249. Španska pezeta je v Zagrebu notirala 6.905—6.705, v Belgradu pa 6.775 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2973.50—2988.10, Berlin 1756.08—1769.95, Bruselj 736.69—741.75, Curih 1424.22—1431.29, London 215.13—217.19, Newyork 4338.58—4374.89, Pariz 289.17—290.61, Praga 181.62—182.72.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 2.444.801 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.315, London 15.14, Newyork 307.25, Bruselj 51.775, Milan 24.75, Madrid 42.075, Amsterdam 208.775, Berlin 123.70, Dunaj 57.20, Stockholm 78.05, Oslo 76.05, Kopenhagen 67.575, Praga 12.76, Varšava 58.025, Atene 2.90, Carigrad 2.70, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.6675.

Vrednostni papirji

Ultimo decembra, ki je najvažnejši ultimo na efektivnem tržišču, ni prinesel znatnih izprememb. Da celo reči bi lahko, da je prevladovala čvrsta tendenca, kar se je poznalo pri nekaterih papirjih, ki so notirali višje kot včeraj. Promet je bil znaten.

Ljubljana. 7% inv. pos. 76—78, agrarij 44—46, vojna škoda promptna 354—356, begl. obveznice 60—62, 8% Bler. pos. 80—82, 7% Bler. pos. 70—72, 7% pos. DHB 78—80.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 76—78.50, agrarij 45—46, vojna škoda promptna 354—356 (352, 356), 1., 2., 3. 354—357, begl. obveznice 60—61, dalm. agrarij 60—61, 8% Bler. pos. 79—81, 7% Bler. pos. 70.25—70.50 (70.50), 7% pos. DHB 75—77 (75), 7% stab. pos. 76—81. — Delnice: Narodna banka 6300—6800, Priv. agr. banka 225—228, Trboveljska 120—125, Oslj. sladk. tov. 115—120.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 78.50—79 (79.75), agrarij 45.25—46 (45.50), vojna škoda promptna 354—356.50 (357, 356), 2. 356 den., begl. obveznice 64—64.50, dalm. agrarij 61.75—62.25, 8% Bler. pos. 79.50—81.75, 7% Bler. pos. 70—71.5, 7% pos. DHB 79.50—80 (79.75), 7% stab. pos. 78 blago (78). — Delnice: Narodna banka 6350—6500, Priv. agr. banka 226—228 (226).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bač. 168—170, bač. okol. Sombor 165—167, bač. ladja Tisa 174—176, bač. ladja Begej 173—175, srem. in ban. 166—170, slav. 166—168. Vse ostalo neizprem. Tendence mirna. Promet slab.

Sombor. Oves bač. srem. in slav. 132.50—135, koruza bač. in srem. stara 109—111, bač. in srem. suš. 107—109, bač. in srem. za februar 111—113, bač. in srem. nova gar. kval. 106—108, moka Og in Ogz 250—270, št. 2 230—250, št. 5 210—230, št. 6 190—210, št. 7 155—160, št. 8 105—110, fižol bač. 230—240. Vse ostalo neizprem. Tendencia mirna. Promet 27 vagonov.

13. Uredba o sezonskem oddajanju sob v naših letoviščih.
 20. Odplačilni načrt za kmete - zadržnike.
- Avugst**
1. Dvanajstine do konca marca 1936.
 15. Odobrena sanacija Zadržni gospodarski banki ter odlog plačil Ljubljanski kreditni banki.
 27. Uredba o ustanovitvi ministrstva za pošte, brozovaj in telefon.
 27. Uredba o volitvah svetnikov v gospodarske zbornice.
- September**
1. Podaljšanje zaštite kmeta za mesec dni.
 19. Priključitev sosednih ozemelj mestni občini ljubljanski.
 19. Uredba o znižanju osebnih prejemkov državnih in samoupravnih službenecov.
- Oktober**
1. Nova ureditev kmečke zaštite.
 14. Uredba o klirinških nakaznicah.
 14. Uredba o taksnih olajšavah industrijskim podjetjem.
 22. Zadržni zakon predložen nar. predstavništvu.
 24. Trgovski zakon predložen nar. predstavništvu.
 26. Izpremembe v uredbi o osebnih in rodbinskih dokladah državnih službenecov in upokojencev.
- November**
1. Izjemni ukrepi proti vladi kraljevine Italije (finančne in kreditne sankcije).
 12. Uredba o odpisu davčnih dolgov do konca leta 1932.
 18. Uredba sankcij v trgovini proti Italiji. — Ukinitve italijanskega kliringa.
 25. Uredba trgovanja s klirinškimi nakaznicami na marke na naših borzah.
- December**
4. Saldo v nemškem kliringu znaša 400 milij. Din.
 14. Izprememba kartelnega zakona.
 28. Petnajstletnica Ekonomsko-komercialne visoke šole v Zagrebu.
 30. Izpremenitev organizacije za posredovanje dela.

Radio

Dobro sprejem in brezskrbno poslušanje radio. Vam je zagotovljeno, ako ste naročnik tečajnika Radio Ljubljana, da se vam upravljanje poslušanja, in sicer pravico do tečajnika naga popravi, pri večjih popravilih do tečajnika, in sicer pri primeru surtne nevarnosti, listi sam vam pa tudi bogato zbiranje rubrike, film, tehnična, kulturna kronika — poleg člankov k domačemu sporu in zanimivosti iz različnega sveta. Vsaka številka je tudi bogato ilustrirana. Repertarij romanov o Al Caponeja, carja cakaških banditov pa se boro kakor razenimivša poljejeva kronika. Vsak teden dobiš tako številko z bogatimi spornimi glavni evropskih postaj za mesečno naročnino samo Din 12.—. Prišle zato se danes upravljanje tečajnika Radio Ljubljana, Miroslava 7, v Ljubljani. Naogled dobiti eno številko brezplačno!

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 1. januarja: 9.30 Napoved časa, objava spornih 9.45 Versko predavanje (p. dr. Roman Tomičič) 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz mariborske stolnice (vod. stolni kapelnik g. Jan. Ev. Gasparič) 11.15 Novoletna budnica (koncert Radijskega orkestra) 12.00 Napoved časa, objava spornih 12.15 Kar želite, in dobite (plošče po željah) 13.30 Fr. Mičinski: Ptički brez gnezda — Zvonca era — Privedil Jakob ženo, izročil člani Radijske dramske družine, režiser g. Fr. Lipah, član Narodnega gledališča v Ljubljani 16.30 Iz naših logov in gozdov (Akademski pevski kvintet in Radijski orkester) — Vmes nekaj narodnih na plošči 19.30 Nacionalna ura: 60 letnica smrti pesnika Jovan Grčića Milekca (književnik Veljko Petrovič iz Beograda) 20.00 Napoved časa, poročila, objava spornih 20.15 Richard Strauss: Salome — prenos opere iz ljubljanskega gledališča — V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Matija Bravničar) — V II. odmoru: Napoved časa in vremenska napoved, poročila, objava spornih 21.00 Plošče 21.45 Vremenska napoved, poročila 21.50 Napoved časa, objava spornih 22.00 Plošči 22.15 Sloviteljski (plošče) 14.00 Vremenska napoved, poročila, tečajnik 18.00 Radijski orkester 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) 19.00 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava spornih 20.00 Plošči 20.15 Nacionalna ura: Sokolska ura (iz Beograda) 20.00 Prenos iz Beograda 22.00 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava spornih 22.15 Radijski jazz.

Drugi programi:

SREDA, 1. januarja, Beograd: 19.50 Narodne pesmi 20.20 Radijski orkester 21.20 Plesna glasba — Zagreb: 20.00 Prenos iz Ljubljane — Dunaj: 20.00 Plesni večer 22.35 Sodobne pesmi 21.15 Jazz — Budimpešta: 19.40 Buikyayeva opereta »Srebrni galeb« 22.30 Glasna glasba 23.10 Plesna glasba — Milan-Triest: 20.30 Antončičeva komedija »Baron Carlo« 21.50 Klavir — Rim-Bar: 20.30 Recitativa opera »Dibuka« — Praga: 19.30 Smetanova opera »Prodaná nevesta« 22.30 Salonski kvartet — Varšava: 20.00 Zabavni prenos iz Lvova 21.00 Chopinova klavirska glasba 22.05 Plesna glasba — Berlin: 20.00 Vojaška godba in etre — Königsberg-Hamburg: 20.00 Nemška glasba — Bratislava: 19.45 Beethovenova opera »Fidelio« — Lipsko: 19.35 Večerni koncert 21.35 Nemška narodna pesem — Köln-Frankfurt: 20.00 Plesni večer — Stuttgart: 20.00 Stopaj trdnost! (Vesel začetak novega leta) — Hanakovo: 18.05 Wagnerjeva opera »Tristan in Izolda«.

CETREK, 2. januarja, Beograd: 20.00 Skladbe Panje Vladicevića 21.00 Narodne pesmi 21.30 Radijski orkester 22.00 Prenos iz kavarne — Zagreb: 20.00 Prenos iz Beograda 22.15 Plesna glasba — Dunaj: 19.30 Orkester Pavla Godwina igra 21.10 Zlatje in reza (opera) 22.25 Zabavni koncert 23.45 Jazz — Budimpešta: 19.30 Prenos iz opere 22.35 Glasna glasba 23.20 Zabavni koncert — Triest-Milan: 20.30 Verdijeva opera »Furiant« — Rim-Bar: 20.30 Orkester in etre 21.40 Klavir — Praga: 20.25 Orkester in etre 21.35 Haydnov kvartet klavir 22.15 Plesna glasba — Varšava: 20.00 Plesna glasba 21.35 Szymanowskega pesmi 22.00 Haydnov koncert 23.30 Plošče — Berlin: 20.45 Klasična glasba — Hamburg-Bratislava: 20.10 Plesni večer —

Namesčenca so odpustili, ki takoj hiti k šeru, da bi se pritožil. — »Saj vendar nisem nič naredil, gospod šer!« — »No ravnoradi tega smo vas odpustili.«

Riba kot sveča. V severozahodnih krajih Amerike živi riba, ki ima v svojem telesu toliko olja, da tamošnji prebivalci vtaknejo v ribo samo steno, ga vžgo in riba gotokot sveča.

Kako je mačka kaznovala vlomilca, V stanovanja neke stare ženske v češki Pragi je nedavno pritekel vdril tat. Baš ko je praznil omaro s srebrninami, se je starica zbudila, zaslišala ropot in prišla je gledat, kaj je. Vlomilec je planil nanjo in jo vrgel na tla. Hotel jo je zadaviti. Tedaj pa je skočila nanj mačka, ki je bila na stanko zelo navezana, in v njej začela griziti ter praskati po obrazu. Mačka se je skušala rešiti zivali. Na njegove krike so pritekli sosedi, ki ga pa tudi niso mogli osvoboditi zivali, tako trdno se je bila zagrizla v njegov obraz. Šele na priogovarjanje starke je mačka izpustila vlomilca, ki so ga spravili v bolnišnico, kjer je za strašnimi ranami kmalu umrl.

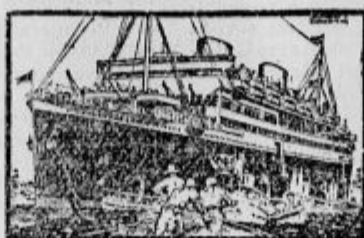
Vsem svojim cenjenim odjemalcem želim srečno, veselo novo leto!

Leyrer Josip

mesar in prekajevalec, Meljska cesta 22, Maribor

NAZNANILO

Cenj. občinstvu naznanjam, da z novim letom prevzamem gostilno pri »Dravski brvi«, Strma ul., Maribor. Za dobro postrežbo se bom potrudila. Priporočam se za naklonjenost ter obilen obisk! Gostilničarka.

Angleška parobrodna linija
ROYAL MAIL LINE
za JUŽNO AMERIKO
Brazilijo - Uruguaj - Argentino
in CHILE - PERU

Informacije se dobe brezplačno pri zastopniku:
LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 26

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem na

SILVESTROVO
otvoril v novozgrajeni hiši

KAVARNO

v Ljubljani, Turševa c.

Telefon štev. 27-38

Kavarna je najmodernejše opremljena, kjer bodo na razpolago vsi tuzemski in najvažnejši inozemski časopisi ter revije. Lokali so ogrevani s centralno kurjavo najnovejšega sistema. V hiši se nahaja tudi prvovrstno kegljišče. Za solidne cene in postrežbo jamči ter se vljudno priporoča

CIRIL MAJČEN

Srečno novo leto 1936

Nova ljudska kuhinja, Ljubljana, Vošnjakova ul. 4

nudi zajutr: mleko, toplo, veliko Din 1.—, kava, čaj, kakav, čokolada, jajca Din 1.50, 2.—, 2.50, kruh z maslom;

kosilo: zakuhana goveja ali zelenjadna juha, goveje meso, 2 prikuhi, kruh Din 4.— do 6.—; s pečenko ali močnato Din 6.— do 8.—;

večerja: golaž, vampi, obara, ajdovi, koruzni ali beli žganci, kislo zelje, razni zrezki, prekajeno meso, klobase, močnata in mlečna jedila, solate, kompoti itd. Din 3.—, 4.—, 5.—.

Abonenti: Kosilo in večerja po izbiri (dvakrat tedensko goveje meso, sicer pečenka ali močnata) dnevno Din 8.— do 10.—.

Ob vsakem dnevnem času na razpolago razna jedila, golaž, vampi, obara, kisla juha, kava, čaj itd. Din 2.— do 3.—. Na željo se pripravljajo tudi dietična jedila po nizkih cenah. Hrana se dostavlja tudi na dom. Uporablja se čista svinjska mast in domače testenine. Zajutr ob 6, kosilo od 11—15, večerja od 18—21.

Pohištvo Eрман & Arhar
ŠT. VID
Stalna razstava

Najnovejši modeli, velika izbira. Zahtevajte ponudbe!

Tinčkove in Tončkove prigode

217.

Vroč sprejem.

Prvi orjak je zgrabil kapetana Mrharja, drugi pa mornarja Kokija. Ujetnika sta bila tako presenečena, da jima je kar sapo zaprlo. Črnuha pa sta se zadovoljno režala predse in že požirala sline v mislih na dobro pečenko.

»Radokodaj se zgodi,« je zabrunda eden izmed njiju, »da nam pride fakale slastna pečenka v naročje. Današnji dogodek morava svečano praznovati!«

Priča ugrabitvi kapitana Mrharja in mornarja Kokija je bil naš junak Muki, katerega ste gotovo že na vso moč pogrešali vsi. Ta ali oni je gotovo že potočil drobno solzico za njim — misleč, da je vrli Muki že zdavnaj mrtev. Pa je kuža zvesto in vztrajno čakal pod steno, da se njegovi mladi prijatelji vrnejo...

V hipu, ko je kapetan Mrhar po bobnu oddajal svoj brzojav, so dečki še vedno stali s kraljico v sobi, kjer je imela skrito drugo palico za blisk in grom. Dečki so prislunili zamolklim udarcem bobna in Tinček je veselo plosnil ob dlani:

»Ali slišite? Kapetan Mrhar nam sporoča, da je prišel s splavom po nas!«

Sanke

prvovrstno izdelane po
Din 62, 72.

najlepše božično darilce, poleg
ugodnega nakupa le pri

Remec-Co

Ljubljana, Kersnikova ulica 7

Savantinski kn. šk. stolni kapitelj

naznanja žalostno vest, da je prečastiti gospod

Franc Časl

stolni kanonik, kn. šk. duhovni in konzistorijski svetovalec, referent, vodja škofovskega knjigovodstva, naddekan v naddekaniji Maribor I. br., itd.

po težki bolezni, spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče, danes, dne 31. decembra 1935 ob treh v Leonišču v Ljubljani, v 71. letu svojega življenja, mirno v Gospodu zaspal.

Telesni ostanki blažega pokojnika se prepeljejo v njegovo rojstno župnijo Sv. Frančišek Ksaverij v Savinjski dolini, kjer se bo vršil pogreb v petek, dne 3. januarja 1936 ob desetih.

Mrtvaško opravilo s slovesno sv. mašo bo v soboto, dne 4. januarja 1936 ob tričetrt na osem v mariborski stolni in mestni župnijski cerkvi.

V Mariboru, dne 31. decembra 1935.

Sax Rohmer:

54

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

»V tej sobi!« je šepetala, in se preplašeno in skrivaj ozirala okrog. »Nekaj pravi Azizu, kadar je on blizu — in jaz tudi čutim neko neznano bojazan. Oh, ali je mogoče, da ni mrtev!«

Tesno me je držala za leht. Njen brat se je z velikimi, žametno črnimi očmi oziral po sobi. Pročeval sem obraze mnogih obiskovalcev: Smith je s svojo navadno gibčnostjo gledal krog sebe in si živčno mečkal uhelj. Ime orjaškega sovražnika belega plemena je povzročilo, da je bil trenutno v skrajni napetosti.

Najino vzajemno iskanje ni odkrilo nobenega človeka, ki bi mogel biti kitajski doktor Kdo bi se lahko zmotil v visoki, suhi postavi, z visokimi, mumi podobnimi rameni in nepopisno hojo, ki jo lahko primerjam samo z okorno mačjo hojo? Potem sem preko glav neke družbe, ki je stala pri vhotu, videl Smitha, kako je nekoga opozoval — nekoga, ki je šel skozi zunanjo sobo. Stopil sem malo v stran in tako tudi bežno videl tisto osebo.

Bil je visok, star mož, ki je nosil črno suknjo in dokaj oguljen svilen klobuk. Inel je dolge bele lase in dostojanstveno bledel, nosil temna očala in hodil počasi, opirajoč se na palico.

Smithovo suho lice je pobledelo. S hitrim pogledom proti Karamanehi je šel na drugo stran sobe.

Ali je to mogel biti dr. Fu-Manču?

Mnogo dni je že minilo, odkar je Fu-Manču skoraj pol zadavljen po nadzorniku Weymouthu pred našimi očmi izginil v Tenzo. Še zdaj so iskali njegovo truplo in truplo njegove zadnje žrtve. Nobenega kamna niso pustili na mestu. Po navodilih,

ki jih je dajala Karamaneh, je policija prebrskala sleherni znanostni skrivališče morilske družbe. Toda vse je kazalo, da se je družba razšla in razpršila, da ni bilo več njih vodje in povzročitelja zagonetnih smrti.

Vendar Smith ni bil zadovoljen. Tudi jaz moram priznati, nisem bil. Vsaka luka je bila zastražena; v vseh sumljivih okrožjih je bila uvedena neprekinjena straža. Ne da bi širša javnost za to vedela, se je tiste dni vršila tajna vojna, vojna, v kateri so se vse razpoložljive moči oblasti borile proti enemu možu! Toda tisti mož je bil posebej zloba! Ko smo se pridružili Smithu, je ta baš govoril s poveljujočim stražnikom ob vratih. Obrnil se je k meni.

»To je bil profesor Jenner Monde,« je dejal. »Narednik tu ga dobro pozna.« Ime znamenitega orientala mi je kajpada bilo znano, čeprav ga nisem nikdar prej videl.

»Zadnji čas, ko sem bil tu, sir,« je pripovedoval narednik, »je bil profesor neke na vzhodu. Pogostokrat sem ga videl. Toda on je čudaški stari gospod. Videti je, da živi v svojem svetu. Nedavno se je povrnil iz Kitajske, mislim.«

Smith je havalnil z zobmi v vznemirjenem obotavljanju. Slišal sem, da je Karamaneh vzdihnila, in ko sem jo pogledal, sem videl, da so njena lica dobivala spet prirodno barvo.

Nekako resnobno, kot v opravičilo, se je nasmejala.

»Če je on bil tukaj, je odšel,« je rekla. »Zdaj se ne bojim več.«

Smith se je zahvalil naredniku za pojasnilo in odšel smo iz razstave.

»Profesor Jenner Monde,« je mrmral moj prijatelj, »je živel tako dolgo na Kitajskem, da je brez malega postal Kitajec. Nikoli ga še nisem srečal — nikoli ga nisem videl prej; toda rado-

veden sem —

»Na kaj si radoveden, Smith?«

»Radoveden sem, ali ni mogoče, da je on kak zaveznik doktorja!«

Začuden sem zastremel vanj. »Če bi morali temu pripeljaju pripisati sploh kako važnost,« sem dejal, »ne smemo pozabiti, da je bil dečkov vtis — in Karamanehin — takšen, da je bil Fu-Manču sam navzoč.«

»Petrie, jaz temu dogodu pripisujem važnost, zakaj onadva sta po narodi dovetzeta za take vtise. Toda dvomim pa, da bi mogel nenavadni ustroj Aziza razlikovati med skritim služabnikom doktorjev in doktorjem samim. Veekak moram posejiti profesorja Jennerja Monde.« Toda usoda je odločila, da so je marsikaj zgodilo, preden je Smith napravil svoj nameravani obisk k profesorju.

Karamaneh in njen brat sta bila nastanjena v varnem hotelu, ki so ga noč in dan stražili štirje možje pod Smithovim poveljem. Zato sva se vrnila domov v moje mirno predmestno stanovanje.

»Najprej poglejmo,« je rekel Smith, »kaj lahko doženemo o profesorju Monde.«

Stopil je k telefonu in poklical New Scotland Yard. Poteklo je nekaj časa, da je dobil potrebna pojasnila. Slednjič sva dognala, da je profesor neke vrste samotar, ki ima le malo znancev in še manj prijateljev.

Živel je sam zase v Carey Streeti. Neka postrežnica je skrbela za čiščenje, kolikor je smatral za potrebno profesor, ki ni uporabljal stalne služinčadi. Kadar je bil v Londonu, ga je bilo precej pogosto videti v britskem muzeju, kjer je njegova zanemarjena vnanost bila že znana. Kadar ni bil v Londonu — ni se pravi, skozi večji del vsakega leta — ni nihče vedel, kam se je podal. Zakaj nikdar ni zapustil naslova, na katerega naj bi pošiljali njegova pisma.

»Kako dolgo je že zdaj v Londonu?« je vprašal Smith.

Kolikor se je dalo ugotoviti, je odgovoril Scotland Yard, približno en teden.

Prijatelj je zapustil telefon in pričel nemirno hoditi po sobi. Spet se je zatekel k svoji ljubljani pipi, ki jo je napolnil s široko rezanim tobakom, ki ga je pokadil po en funt tedensko.

Zazvonilo je, in kmalu nato je vstopilo neko dekle.

»Mr. James Weymouth vas želi videti, sir.«

»Halol« se je vzdrl Smith. »Kaj neki je?«

Weymouth je vstopil; bil je velik in rdečelichen in je v mnogih ozirih bil podoben bratu, a v drugih mu spet ni bil. Zdaj je bil v svoji črni obleki kaj mrka prikazen; in v njegovih modrih očeh sem čital udušen strah.

»Mr. Smith,« je začel, »nekaj pošastnega se dogaja pri nas.«

Smith je porinil velik nastojalč.

»Sedite, Mr. Weymouth,« je rekel. »Veste, da nisem čisto presenečen. Sicer vas pa poslušam. Kaj se je zgodilo?«

Weymouth je vzel iz škatljice cigareto, ki sem mu jo ponudil in si nallil kozarec whiskyja. Roka mu ni bila čisto mirna.

»Tisto trikanje,« je razlagal, »se je začelo noč, potem ko ste vi bili tam, spet oglasilo in moja žena je čutila, da ne bi mogla sama prebiti tate še ene noči —

»Ali je pogledala skozi okno?« sem vprašal. »Ne, gospod doktor, bala se je. Toda jaz sem prebil zadnjo noč spodaj v sobi — in pogledal sem ven!«

Popil je požirek whiskyja. Nayland Smith, ki je z ugaslo pipo v roki sedel na robu mize, ga je pozorno gledal.

Mali oglasi

Nova tipa STANDARD RADIA
Za Din 130—izplačila
Za praznike lahko vsak dobi,
Kdor k „Tehnik“ J. Banjalu stopi
V palači Okrožnega urada
Na Miklošičevi 20 se nahaja.

Kmečko dekle

17 let staro, išče službo
kot pomoč gospodinj. —
Naslov v upravi „Sloven-
ca“ pod št. 16202. (a)

Fant

šestdeset let star, vaje
vsakega dela, kakor
tudi vsakega drugega,
vaje živine in konj, želi
primerno zaposlitev. Po-
nudbe upravi „Slovenca“
pod „Pošten“ št. 16261. a

5000 Din kavcije

tistemu, ki me sprejme
v stalno službo. Naslov
v upravi „Slovenca“ pod
št. 16265. (a)

Trgovska pomočnica

z letnimi spricvali, va-
jena gospodinjstva, go-
stilne, delikatese in pe-
karije, išče službo. Naslov
v vseh upravah „Sloven-
ca“ pod št. 16157. (a)

Dekle

želi službo v župnišču kot
pomoč v kuhinji. Cenjene
ponudbe prosi na podruž-
nico „Slovenca“ Celje pod
„1912“. (a)

Kmetko dekle

pošteno, ki zna kuhati,
išče službo pri boljši dru-
žini. — Naslov v upravi
„Slovenca“ Maribor. (a)

Absolventka

meščanska šola, z zna-
jem slov, stenografije in
strojepisja, išče mesto v
pisarni ali kaj sličnega.
Naslov v upravi „Sloven-
ca“ Maribor. (a)

Službo dobe

Dobro, pošteno dekle
ki je vajena vseh gospo-
dinjskih del in nekoliko
kuhe, se sprejme k manj-
ši rodbini. Več se poizve
v upravi „Slovenca“ pod
šifro „Dekle“. (b)

Samostojno modistinjo
dobro izveščano za vo-
diti salon v Ljubljani
iščem. Mesto stalno. Pla-
ča dobra. Ponudbe upr.
„Slov.“ pod „Dobra služ-
ba“ 15917. (b)

Absolvente

srednje tehnične šole —
gradbeni stroka — sprej-
memo. Javiti se: Dolenjska
cesta št. 26. Inženjer
Fran Tavčar. (b)

Službo gospodinj
dobi 30.000 Din kavcije
zmožna v knjižnicah Ljud-
ske ali Mestne ljubljanske
hranilnice, drugo po do-
govoru. Ponudbe na upr.
„Slov.“ pod „Varčna“ št.
16123. (b)

Kmečko dekle

kreple, resno in vestno,
sprejem takoj. Starost
23—30 let. Mesečna pla-
ča Din 250. Ponudbe s
priporočilom župnega ura-
da je nasloviti v upravo
„Slov.“ pod „Notranjska
10.000/16040. (b)

Natakarica

solidna, srednjih let, ali
tudi začetnica, kavcije
zmožna, se sprejme. Po-
nudbe upravi „Slovenca“
pod „Takoj“ št. 16288. (b)

Za sobarico

sprejem inteligentnejšo
gospodinjico, ki zna malo
šivati. Plača po dogovoru.
Ponudbe upravi „Sloven-
ca“ pod „Sobarica“
št. 16289. (b)

Potnika

galanterijske in pleteni-
ske stroke, kakor doma-
čih izdelkov — iščem.
Več mora biti sloven-
skega, nemškega in po
možnosti hrvaškega je-
zika v govoru in pisavi,
zmožen šofiranja. Reflek-
tanti naj pošljejo pisemne
ponudbe oglašnemu od-
delku „Slovenca“ pod
„Galanterija“ št. 16303. b

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje
Slovenska banka. Ljub-
ljana. Krekov trg 10

Hranilne knjižice

Zadružne gospodarske in
Ljubljanske kreditne ban-
ke kupimo. Ponudbe na:
Bančno kom. zavod,
Maribor.

Knjižico

Ljudske posojilnice Škofja
Loka, do 50.000 Din, ku-
pim proti takojšnji gotov-
nini. Stavite ponudbo s
ceno na oglašni oddelak
„Slovenca“ pod šifro „In-
dustrija“ št. 16277. (d)

Hranilne knjižice

prodaste ali kupite potem
Adamič, zastopstvo „Šte-
dovne zadruge“, Ljubljana,
Gospodarska cesta št. 8.
Maribor, Tomšičeva ul. 11.
Za odgovor 3 Din.

Knjižice

Kmetke posojilnice Ljub-
ljanske, do 200.000 Din —
kupim. Ponudbe upravi
„Slovenca“ pod „Takoj-
šnje plačilo“ št. 16285. (d)

70.000 Din posojila

iščem. Plačam obresti 10
odstotkov v knjižbo na
prvo mesto. — Ponudbe
upravi „Slovenca“ pod
„Zaščitni denar“ 16269.

Hranilne knjižice

prodaste ali kupite
najbolje
potom moje pisarne
Solidno poslovanje!
Priložite znamko!
Rudolf Zorč, Ljubljana.
Gledališka ul. 12.
Telefon 38-10.

Knjižice

Ljubljana, kreditne. Mest-
ne hranilnice in posojil-
nice Kranj, v znesku do
250.000 Din, kupim proti
gotovini. Ponudbe upravi
„Slovenca“ pod značko
250.000/16221. (d)

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice Ljub-
ljanske kupi — Davorin
Tombah, Maribor, Zrin-
skega trg 6. (d)

Stanovanja

ISCEJO:

Solidna stranka

išče dvo- ali večsobno
stanovanje na Jesenicah
ali Javorniku. Ponudbe
podružnici „Slovenca“ na
Jesenicah pod 500/16250.

ODDAJO:

Odda se

komfortno petsočno stan-
ovanje v sredini mesta s
1. februarjem t. l. Naslov
v upravi „Slovenca“ pod
št. 16284. (c)

Odda se

komfortno trisobno stan-
ovanje in en lokal v sredi-
ni mesta s 1. februarjem t. l.
Naslov v upravi „Sloven-
ca“ pod št. 16283. (c)

Dvosobno stanovanje

se odda. Galjeveva št. 5
pod Rakovnikom. (c)

4 sobno stanovanje

komfortno, oddam takoj
na Tyrševi cesti 43. Na-
tlačneje poizvedbe pri
hišniku. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam. Stožice 135. (c)

Trisobno stanovanje

s kopalnico in pritlikla-
mi oddam s 1. februarjem.
Klunova 12, Kodeljevo. c

Stanovanje

komfortno, dve sobi in
kopalnica, oddam. Verov-
ska 53, pri novi cerkvi.

Stanovanje

parketirana soba, kuhinja,
s pritliklino, takoj od-
dati. Kosova 223, zgornji
se pri ge. Stiličju. (c)

Kvalitetne

radijske aparate

svetovnih

znamk

kot

„Radlone“, „Ingelen“,
„Telefunken“, „Orion“,
„Minerva“, „Standard“,
„His Masters Voice“

prodaja proti gotovini, na mesečne obroke,
kakor tudi za hranilne knjižice prvo-
vrstnih ljubljanskih zavodov

„RADIO“ r. z. z. o. z. v Ljubljani

Sobe

ODDAJO:

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, son-
čno, elektrika — oddam
boljšemu gospodu. — Po-
stonjska 22/I. Stan in dom

Vnajem

ISCEJO:

Trgovino

vzajem v najem ali ku-
pim najraje v Ljubljani.
Ponudbe pod „Plačam“
na upr. lista št. 16076. m

4 letnega fantka

oddam za svojega. Za pr-
vo pripomoč dam 1000
dinarjev. Naslov v upravi
„Slovenca“ v Mariboru
pod št. 2561. (m)

ODDAJO:

Lep poslovni prostor

velik, se odda na dvo-
rišču Wolfova ulica 12.
Poljskila v trgovini Er-
iavec. (n)

Enostano- vanjska

vila

v bližini Stadiona, s kom-
fortnim trisobnim stan-
ovanjem ter urejenim vr-
tom, se odda pod zelo
ugodnimi pogoji v najem
s 1. februarjem. Informa-
cije daje Vzajemna zava-
rovalnica, Miklošičeva ce-
sta št. 19, telefon 25-21
in 25-22.

Mlekarno

dobro vpeljano — takoj
ugodno oddam. Naslov
v upravi „Slovenca“ pod
št. 16191. (n)

Kovačnico

s potrebnim orodjem, na
lepem kraju, dam takoj v
najem s stanovanjem ali
brez. — Anton Lampret,
Muljava 17, p. Krka. (n)

Za pisarno

ali obrtnika primerni pro-
stor na prometnem kraju
mesta se pod ugodnimi
pogoji takoj oddajo. Na-
slov se poizve pri upravi
„Slovenca“ pod št. 16055. (n)

Krasna hiša

v Framu, tristanovanska,
zelenjadni in sadonosni
poceni proda. Saria, Go-
spodarska ulica 13, Ma-
ribor. (p)

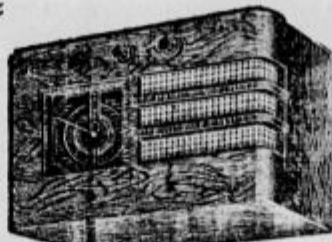
Kdor bi rad poznal tuje dežele in življenje po njih, kakor ga od blizu gledajo stotisoči slovenskih izseljencev, kdor bi rad poznal življenje, mišljenje, načrte, upe, veselje, uspehe, skrbi, razočaranja, trpljenje slovenskih izseljencev, razkropljenih po vsem širnem svetu, naj si naroči slovenski izseljenški tehnik, revijo

„Duhovno življenje“

ki že tretje leto izhaja v Buenos Airesu. Republika
Argentina, in ima svoje dopisnike in sodelavce med
slovenskimi izseljenci vsega sveta, posebno odlično
pa seznanja svoje čitatelje z razmerami v Argentini,
deželi velike bodočnosti. Tedensko 32 strani
leto de debeli vezaninimi knjigi. Letna usroč-
nina 70 Din, ki jih na naš račun nakažite. Zadr-
žni gospodarski banki v Ljubljani.

Uprava „Duhovnega življenja“

Avalos 250

Dvostanovanjsko hišo
enonadstropno, hlev, vrt,
njava, poleg kolodvora v
Škofljici, proda Hafner,
Škofljica 37. (p)

Lepa stavbišča

pod Sv. Jožefom v Celju
naprodaj. Naslov v upra-
vi „Slovenca“ v Celju. (p)

Naprodaj

dobičkanosno posestvo z
dobro idočo gostilno v
sredini mesta Krškega.
Pojsnila daje Občinska
hranilnica v Krškem.
Kupnina se poravnava la-
hko delno s knjižicami
lastnega zavoda. (p)

Kupim mlin

z majhnim posestvom ali
brez, na prometnem kra-
ju, pripravljen tudi za
trgovino z meš. blagom.
Ponudbe pošljite na po-
družnico „Slovenca“ v
Celju pod „Plačam takoj“
št. 16258. (p)

Novo hišo

dvodružnično, v Celju —
poceni proda. Naslov v
upravi „Slovenca“ Celje.
(p)

Nova hiša

s 14 opremljenimi sobami,
v znanem letovišču in na
zimsko-sportni postojanki
na Gorenjskem naprodaj.
Naslov v podružnici „Slo-
venca“ v Celju pod šifro
„Potrebna gotovina 50 ti-
soč“. (p)

Hiša

15 minut iz Maribora, s
sadosnikom in travni-
kom poceni naprodaj. —
Vprašati pri lastniku hiše
Kralja Petra cesta št. 43.
Studenci, Maribor. (p)

Trgovsko hišo

z obrtnim listom, v vred-
nosti 250.000 Din, zame-
njam za posestvo. Cene-
ne ponudbe na podružni-
co „Slovenca“ Celje pod
„Trgovska hiša“ št. 16300

Poizvedbe

Izgubila se je psica
bela, z rjavimi progami.
Odda naj se proti nagradi
g. Kukenbergu, Trbovlje.

Radio

Radio aparat

štiricevni „Telefunken“ —
prodam za 1200 Din. Na-
slov v upravi „Slovenca“
pod št. 16206. (i)

Pohištvo

Orehovo spalnico

poceni proda. Cerkvena
ulica 15, Trnovo, pritličje.
Stari trg Tel. 26-37

Kupimo

Pisalni stroj

rabljen a dobro ohranjen
želim kupiti za primerno
ugodno ceno. — Ponudbe
pod „Nizka cena“ na upr.
„Slovenca“. (k)

Inventar

za modno trgovino, kupim
Cenjene ponudbe upravi
„Slov.“ pod šifro „Rabim
takoj“ št. 16151. (k)

Sampanj, steklenice

prazne, kupujem v vsaki
količini. Drufovka, Tyr-
ševa 15/I. Tel. 29-52. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih
dnevni cenah
A. KAJFEZ
urur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, invelir, Ljub. ana
Wolfova ulica št. 3.

Šivalni stroj

ženski, dobro ohranjen —
kupim. Ponudbe upravi
„Slovenca“ pod „1936“. k

Javna zahvala.

Podpisana si štejem v prijetno dol-
žnost, da se javno zahvalim gospodu
dr. Franc Dergancu zdravniku, šefu
primariju v p., ker me je s svojo visoko
vsestransko zdravniško izobrazbo, spre-
nostjo in vestnostjo oteel gotove smrti.
Vsakomur ga toplo priporočam.
Ljubljana-Šiški dreved.

Hostnik Marija, trgovačka z dežniki

Glavo za stručnico

amerikansko (premer 15
do 19 cm) kupim. Unk.
Zg. Šiška, Ljubljana. (k)

Zvočno kino-napravo

kompletno, različen go-
stilniški in trčevinski in-
ventar in pohištvo, pro-
dam. Ponudbe na upravo
pod „Kino“ 16077. (l)

Prodano

Ce avto svoj stari prodajal

a! motorja bi znebil se rad
orž kupcev ti mnogo prižene
Slovenca najmanjši inšerati

Stroj

za deljenje testa prodam.
Poizve se v upravi „Slo-
venca“ pod št. 16287. (l)

Nemškega ovčarja

7 tednov starega, z rodov-
nikom, krasnim poreklom,
proda Pahernik, Ljubljana,
Kraški nasip 26. (l)

Knjižnice, društva!

Trideset celotnih letnikov
„Doma in Sveta“, „Casa“,
„Ljublj. Zvona“, „Mladi-
ke“ in „Mentorja“ ceno
prodam. Klemenčič, Hra-
decka cesta 40, Ljub-
ljana. (l)

Briljantni prstan

belo zlato, krasen izdelek,
vreden nad 5000 Din. pro-
dam za polovično ceno.
Na ogled iz prijaznosti
pri trdkri Pakiz, Pred
škofijo. (l)

2 elektromotorja

za istosmerni tok 220 vol-
tov, 3 in 5 PS — dobro
ohranjena, poceni proda.
Naslov v upravi „Sloven-
ca“ pod št. 16213. (l)

Dva pletilna stroja

št. 8/60 in 8/100, poceni
proda Dana Avsec, Mo-
kronog. (l)

Prodaj

4000 kg repe iz podsip-
nice in 1000 kg pese. Ce-
na po dogovoru. Kovač
Mara, Cerkle št. 60 pri
Kranju. (l)

Polhove kape

velika izbira, trgovcem
popust, nudi trgovina ko-
ždirač Zdravci, Ljubljana,
preje Florjanska uli-
ca, sedaj Stari trg, na-
sproti kavarne Zalaznik. (l)

M. Drenik

Ljubljana

Kongresni trg 7

Volna vseh vrst, od
naiceneše do najfinejše.
Francoske in angleške
specialitete itd. Pinguin

Posebno velika izbira

Hubertus-plašče in zim-
skih sukeni poceni pri
Preskerju, Sv. Petra c. 14.

AFRIK

naveliko in malo

dobavlja po brezkonku-
renčnih cen

Novoletna voščila iz Trbovelj

Elektro-tehnično podjetje, telefonski in radio odd.
J. KLENOVSEK
Trbovlje I (Zadrž. elektr.)

RADEJ DRAGO
Trbovlje

GERMADNIK IVAN
nagrobni spomeniki in cementni izdelki
Trbovlje II

LAPI FRANC
čevljarstvo
Trbovlje

JEŽ FRANC
gostilna
Trbovlje

VRANISIC JOŽE
brivski in damski salon
Trbovlje

Miha Koželj
poslovodja »Bata«

JEREB & BIZJAK
splošno ključavničarstvo
Trbovlje

BREZNIK JUSTIN
kovaški in podkovski mojster
v Lokah, Trbovlje II

SKERBIC MILOŠ
manufakturna trgovina
Trbovlje II

MERVAR ANTON
gostilna
Trbovlje I

TAUSEL IVAN
Bencin, laki, čopiči, šipe, ogledala,
vse slikarske in mizarske potrebščine
Trbovlje

Gasilska župa
sreza Laško
z vsemi četami želi
vsem dobrotnikom
sreče polno novo leto

Romih Franc
sodavičar
Loke-Trbovlje

GOSTILNA
KRAMER
TRBOVLJE

Gomboc
Amalija
rudniška
gostilna

KUKENBERG
ANDREJ
čevljarstvo
TRBOVLJE II.

Drobež Alojzij
čevljarstvo
Trbolje II.

KOLENC
FRANC
pečar
TRBOVLJE II.

Guček Franc
kjučavničar in konc.
vodovodni instalater
Trbovlje

BREZNIKAR
IVAN
mesar, Terezijska
TRBOVLJE

FORTE JOŽE
mesarija
Loke Trbovlje

PUST RUDOLF
gostilna in mesarija
Trbovlje II

ANTON MEDVESEK
zaloga manufakture ter lastna izdelovalnica oblek
Trbovlje I

I. delavsko konzumno
društvo r. z. z. o. z.
v Ljubljani
Prodajalna Trbovlje-Vode

Zadružna knjigarna
registrov. zadruga z omejeno zavezo
v Trbovljah

Povše Fani
gostilna

Vozelj Stanko
brivski salon
za dame in gospode
Trbovlje

Grenko Franc
parna pekarna
Trbovlje II

Podružnica
»SLOVENCA«
Trbovlje

ZUPANC KARL in Alberta
trgovina z mešanim blagom
Trbovlje - Vode

KRANER IVAN
gostilna Klek
Trbovlje II

Atelje WEISS
se priporoča za povečanje slik
Trbovlje

I. delavsko konzumno
društvo v Ljubljani
reg. zadr. z omeji. zav.
Prodajalna: Trbovlje II

Kmečko - delavska
hranilnica in posojilnica
v Trbovljah
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

KLENOVSEK
RAJKO in MARIJA
kleparstvo in gostilna

KORBAR
DRAGOTIN
rudniška
restavracija

BERGER ANA
GOSTILNA

TRATNIK
ALBIN
mesarija
TRBOVLJE II.

IVAN BERGER
usnje in smučarske potrebščine
Vode Trbovlje

DOLANC JOŽE
autopod. etje
Trbovlje II

BOŽIČ ANTON
tesarsko in zidarsko podjetje
Trbovlje

BOŽIČ JAKOB
gostilna in mesarija
Trbovlje

BRICELJ HERMAN
krojaštvo za gospode in dame
Trbovlje

MALGAJ FRANC
gostilna in kovačija
vošči vsem odjemalcem in obiskovalcem
srečno in veselo novo leto

M zarsko podjetje
CESTNIK VALENTIN IN SINOVA
srečno in veselo novo leto

ROVSNIK JOŽE
krojaštvo
Loke, Trbovlje I

KOZINA KARL
slastičarna
Loke, Trbovlje I

PETER ADLEŠIČ
krojaštvo za gospode in dame
Trbovlje I

„Društveni dom“
Trbovlje

Zvočni kino
„DELAJSKI DOM“
Trbovlje

Ave Marija - vstajenje, Trnjeva krona
Jezusa Kristusa, Grof Monte Cristo,
Maskarada, Nataša - kruhaš vsakdanji,
S križem in mečem, Ples v Savoju,
Chopinov poslovični valček, Donski ko-
zak, Sveta ljubav, Pesem na Volgi,
Dantejev pekel, Križ sveta

Iz raznih krajev

Ostali iz Novega mesta

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
odjemalcem
KAROL JEVSČEK
mizarska tovarna za stavbena in pohištvena dela
NOVO MESTO-KANDIJA

VIKTOR ŠONC
akviziter Slovenca, Domoljuba in Bogoljuba
Novo mesto, Prešernova 23

LADI KOŠIČEK
splošno kleparstvo
Novo mesto

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani
registrovana zadruga z omejeno zavezo
Podružnica Novo mesto

Avtotaks
Ivan Dolmovič
Novo mesto

Srečno novo leto želim vsem svojim
cenj. obiskovalcem brivskega in
damskega salona, ter se priporočam
za nadaljnji cenj. obisk

IVAN SVETEC

J. VERBIČ
čevljar in reklamni zastopnik
Novo mesto, Dilančeva ul. 3

Gazvoda Jože
splošno mizarstvo

Gotna vas - Novo mesto
se priporoča za nadaljna naročila,
delo solidno - cene znižane

Srečno novo leto želim vsem svojim
obiskovalcem in se za nadalje priporočam
JOŽE KALČIČ, brivec
KOCEVJE

Alojzij Vodnik
kamnoseška industrija
Ljubljana
pri glavnem kolodvoru
ustanovljeno 1860 l.
Splošni proizv. iz marmorja in granita

Srečno novo leto
želimo vsem svojim cenj. odjemalcem
Nastran in drug
družba z o. z.
veletrgovina mlevskih izdelkov
pošta RADOMLJE
žel. postaja Jarše-Mengeš

LUKAN FILIP
mesar
Koroška Bela

Gostilna pri »Urbančku«, Stožice 29
vošči vsem svojim cenjenim gostom
srečno in veselo novo leto

Srečno in veselo novo leto želi
JANKO STRUBELJ
urar in trgovec z urami, zlatnino,
gramofoni, kolesi in vsemi posameznimi deli
KRŠKO

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
ANTON VAHČIČ, trgovec
v Leskovcu

Srečno novo leto želim
vsem cenjenim obiskovalcem
doma na Kočah
Fani Kveder

MASTERL VILKO
predilnica za žimo

Stražišče pri Kranju

MATIJA JERAN
gostilna in trgovina
BERICEVO p. DOL pri LJUBLJANI

Srečno in veselo novo leto želi
ERNEST SUŠTAR, brivec
Dol pri Ljubljani - podr. Domžale-Stob

VINKO JELER
trgovina z mešanim blagom
Slivnica pri Mariboru

Veselo in srečno novo leto vsem
cenjenim odjemalcem želi trgovina
IVAN HABIČ, Vrhnika

Veselo novo leto želi
FRANC STIRN, prevoznik
Vrhnika

Gradbeno podjetje in tehnična pisarna
HAMERŠAK FRANC
obl. preizkušeni in konc. mestni
zidarski mojster
Slovenska Bistrica
Račun Poštne hranilnice št. 11.725

Milka V. Mišič
hotel „Wilson“

Beograd
Karadžordževa 87

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim odjemalcem
KISARNA GOLOB
MENGEŠ

Srečno in veselo novo leto želi
GRADBENO PODJETJE
BIDOVC VIKTOR
pooblaščen stavbenik
KRANJ, Cerkvena ulica 6

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
ANTONIJA GUTNIK
mesarija in prekajevalnica
Glince, Tržaška cesta 5

Srečno in veselo novo leto
želiva vsem svojim cenjenim odjemalcem
Hudnik Franc in Francka
mesarija, Ježica 15
podružnica STOŽICE, in se obenem priporoča za nadaljno naklonjenost

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
Lojze in Mici Šerjek
ter se priporočata za nadaljno naklonjenost
mesarija Stožice 44, podruž. Savlje

Srečno novo leto želi svojim
odjemalcem
LOJZE KANC
tvornica kvasa
Mengeš

Veselo in srečno novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem trdka
FRANC ZALETEL, veležganjarna
št. Vid nad Ljubljano

Srečno novo leto želita
vsem cenjenim gostom in odjemalcem
IVAN in ELZA RAHNE
trgovina in restavracija
MOSTE pri LJUBLJANI

Veselo in srečno novo leto želita
ANI in AVGUST KOS
mesarija
GAMELJNE

Obilo sreče v novem letu želi vsem svojim odjemalcem,
prijateljem in znancem
IVAN ZAJC
ročna delavnica in razpošiljalnica čevljarških izdelkov
ZIRI

Srečno in veselo novo leto želi
R. E. MIHELČIČ
ZAGORJE

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
K. Zevnik
mesarija
Ljubljana VII. Tyrševa c. 41

Vsem svojim cenjenim odjemalcem
želi veselo novo leto
kolonijalna trgovina
Franc M. Doberšek
Beograd, Krunska ul. 28, tel. 27-446

Srečno, uspehov polno novo leto želi
ANTON BARTOL
trgovina s kurivom
Ljubljana, Tyrševa 46

Veselo in srečno novo leto želi
Buffet „Na - Na“
Izborna vina

Leopold Gusel
MARIBOR

Franc Levec
mesar
Ljubljana

Gradbeno podjetje
Martin Gorišek
mestni zidarski mojster
Brežice

Srečno novo leto
želim vsem svojim cenj. odjemalkam
in odjemalcem

Joško Veber
trgovina z lesom, ogljem in deželnimi
pridelki, zaloga cementa

Škofja Loka (pri kolodvoru)

ADOLF MLINAR, pleskar in slikar
LJUBLJANA, Tyrševa 47
želi vsem cenj. naroč. srečno in veselo novo leto

Abolnar Ivanka in Stanislav
strojno pletenje in trgovina z mešanim blagom
Sent Lovrenc na Dolenjskem

FRANČEK ARNUŠ
gostilničar in kolporter „Slovenca“
Sv. Lenart v Slov. Goricah
Ptujska cesta 34

želi vsem svojim cenj. gostom in odjemalcem
„Slovenca“ srečno ter veselo novo leto 1936

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenjenim gostom in odjemalcem
Valentin Janežič
gostilna in veletrgovina z žganjem in likerjem
Pšata, p. Dol pri Ljubljani

Veselo in srečno novo leto želiva
vsem našim gostom in odjemalcem
gostilna „Kovačeva“
M. F. Gorjanc
Tomačevo

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenjenim odjemalcem
Singer šivalni stroji d. d.
Ljubljana

Srečno in veselo novo leto želi vsem prija-
teljem in odjemalcem trgovina kuriva, za-
stopstvo premogokopa Stanovski
LOJZE RESMAN
Ljubljana, Borštnikov trg 2

SKOPIALOKA
IVAN AVON NVAI
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
Srečno in veselo novo leto

Srečno in veselo novo leto želi
Egidij Šušteršič
Ljubljana, Gregorčičeva 17b
Telefon 31-01

Bock pivo - Črno pivo
iz pivovarne
JOS. TSCHELIGI
se izdaja z današnjim dnem

JAVNA ZAHVALA

Podporno društvo slepih v Ljubljani, katerega
sedež je istotam pod Trančo 2/III, čuti veliko in
prijetno dolžnost in čast, da se ob koncu leta 1935
in ob začetku novega leta 1936 najtopleje in naj-
iskreneje zahvaljuje celokupni javnosti ter dobrim
in plemenitim srcem, ki so s kakršnimkoli načinom
pripomogli in pomagali našim revnim in ubogim
slepim do podpore in pomoči ter jim tako s svo-
jimi velikodušnimi in plemenitimi darovi vsaj delno
lajšali njih neizmerno bedo in gorje.

Veliki in plemeniti socialni čut do najbednejših
slepih, ki ste ga izkazovali v preteklem letu, naj
nam bo garancija, da nas tudi v bodočem letu ne
boste zapustili in pozabili ter nam vsak po svoji
zmožnosti stal ob strani, ter tako pripomogli do
podpore in pomoči, ki so je ravno ubogi slepi naj-
bolj potrebni. Koliko solza smo prihranili našim
bednim slepim ravno z vašo velikodušno pomočjo,
bi vam mogli na to odgovoriti samo slepi.
Veliko zahvalo dolgujemo za vse prejete darove v
preteklem, a zelo težkem letu. Dokazali ste, da so
še plemenita srca na svetu, ki čutijo in vidijo vso
njihovo nesrečo in ž njo zvezano kruto usodo, da
jim ni usojeno videti niti solnčne svetlobe, kar je
najhujše.

Zato ponovno in ponižno apeliramo na
vas, cenjena javnost, da se v bodoče še bolj spomni
slepih, ki so čisto gotovo med potrebnimi najbolj
potrebni pomoči. Zlasti ob primernih prilikah vas
prosimo, da položite plemenit dar slepim na oltar!
Ohranili vas bomo kot naše velike dobrotnike in
zaščitnike. V upanju, da bo javnost uvidevala to
vročo prošnjo, ki je prošnja vseh slovenskih slep-
cev, si podpisano društvo dovoljuje še enkrat v tem
letu izreči: Srčna in velika vam hvala za izkazano
plemenitost in velikodušnost v letu 1935! Vsem
svojim velikim dobrotnikom želimo srečno in ve-
selo novo leto 1936!

PODPORNO DRUŠTVO SLEPIH V LJUB-
LJANI, POD TRANČO 2/III

KLJUČ SVETA ZA VAS JE

Tipa 944 A
Din 120°-
mesečno.

PHILIPS RADIO
PREJEMNIK

Tipa 944 A 2+1 cevni radio prejemnik
z vdelanim dinamičnim zvočnikom,
skale z izpisanimi imeni postaj.
Cena Din 1995—
na obroke, naplačilo Din 159—
in 18 obrokov po Din 120—

Prvovrstna izdelava • Nizke
cene • Dolgoročno odplačevanje •
Zahtevajte brezplačno predvajanje
pri zastopstvu

H. SUTTNER • LJUBLJANA • Aleksandrova c. 6
CELJE • Aleksandrova c. 9

Kdo vam bo sporočil vse novice iz tujine.

kjer biva nad 350.000 naših rojakov?

Naši izseljenci vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanima. Zato je naj
bolje, ako si takoj naročite mesečnik

„Izseljenski vestnik Rafael“

ki na osmih straneh poroča o življenju in delu naših bratov in sester v tujini.
Naročnina znaša letno za Jugoslavijo 12 Din, za inozemstvo pa 24 Din.

Naročite si ga in pišite še danes na naslov:

Uprava Izseljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Tyrševa 52

DNE 30. DECEMBRA 1935 JE V RADOVLJICI IZDIHNIL SVOJO BLAGO
DUŠO GOSPOD

VINKO RESMAN

VEČLETNI ČLAN RAVNATELJSTVA OUZD, INDUSTRIJALEC I. T. D.

POGREB BO NA NOVEGA LETA DAN OB TREH POPOL. V RADOVLJICI
VEČNI POKOJ NJEGOVI DUŠI, NJEGOVEMU IMENU PA BLAG SPOMINI!

V LJUBLJANI, 31. DECEMBRA 1935

OKROŽNI URAD ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV
V LJUBLJANI

Stanovski premog

100 kg 35 Din — suhi kolobarji po 4 Din se
dostavi na dom iz trgovine kuriva, nasproti gostilne
Narodnega doma, KOPALSKA UL. 20, MARIBOR

Oglejte si veliko
izbiro dvokoles, otro-
ških in igračnih vo-
zičkov, invalidskih vo-
zičkov, motorjev, šivalnih strojev,
pneumatike in raznih delov. Cene znižane! Cenik franco
„TRIDUNA“ F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških
vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4

Kdor potrebuje klavir, naj se
obrne zaupljivo na

I. mariborsko podjetje klavirjev
v Gosposki ulici 56

T. BÄUERLE

USTANOVLJENO L. 1850

Prodaja in posojuje klavirje, glaso-
virje. - Velika izbira novih in rab-
ljenih instrumentov. - Istotam se po-
pravlja in oglašuje. (Tudi na obroke)

Potom licitacije naproday

- 1 lokomobila Lanz 60 PS, 26.1 m³, n-150, grajena 1914.
- 1 Diesel motor, kompleten, Leobersdorf, 100 PS, n-180.
- 1 Sauggasmotor, Leobersdorf, 90 PS, n-180, leto proizvodnje 1912.
- 1 Diesel motor, kompleten, Leobersdorf, 300 PS, n-186, leto proizvodnje 1914.
- 2 električna generatorja, izmenični tok 350/220 V, n-750, perijode 50, efekt 85 KVA, od firme G. I. e. L. Weiz.
- 1 električni generator, izmenični tok 220 V, n-187, perijode 50, efekt 270 KVA, od firme E. A. G., Praha.

Pismene zahtevke, netaksirane, je vložiti pri upravi
Cinkarne d. d., Celje, do 1. marca 1936. Vsi stroji
se nahajajo v dobrem stanju in si jih lahko vedno
ogledate v obratu.

Zahvala

Za vse ustne in pismene izraze so-
žalja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi
naše ljubljene soproge in mame

Marije Ostanek

kakor tudi za poklonjeno cvetje in šte-
vilno spremstvo na njeni zadnji poti, se
tem potom najiskreneje zahvaljujemo.
Posebna zahvala dr. Merčunu za njegov
trud na domu in v bolnišnici. Maša za-
dušnica se bo darovala v petek 3. janu-
arja ob osmih v župni cerkvi sv. Petra.
V Ljubljani, dne 1. januarja 1936.

Zalujoči ostali.

45.-

39.-

69.-

79.-

79.-

149.-

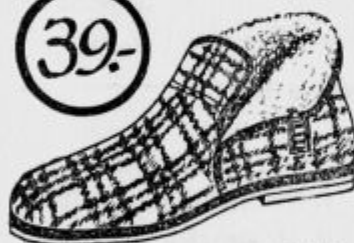
69.-

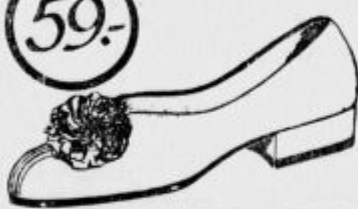
79.-

39.-

59.-

69.-

29.-

59.-

79.-

79.-

79.-

Nasim

ODJEMALCEM!

Ostali smo zvesti svoji obljubi,
da bomo utemeljili Vaše zaupanje,
ki smo ga uživali.

VAŠE ZAUPANJE

cenimo bolj kot vse druge udobnosti,
ki nam jih nudi duh današnjega časa;
to zaupanje

JE NAŠ PONOS

in zato bomo še v bodoče stremeli
za tem, da Vas obudamo še bolj,
popolnejše in še ceneje.

Z NAŠIM DELOM

želimo koristiti našim odjemalcem,
našim sodelavcem in poslovnim prijateljem;
z eno besedo želimo, da

SLUŽIMO NARODU.

Srečno

NOVO LETO!

Ranta